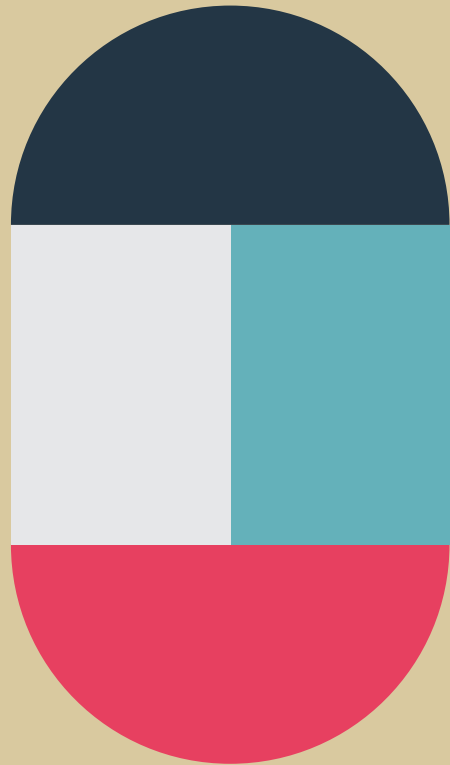
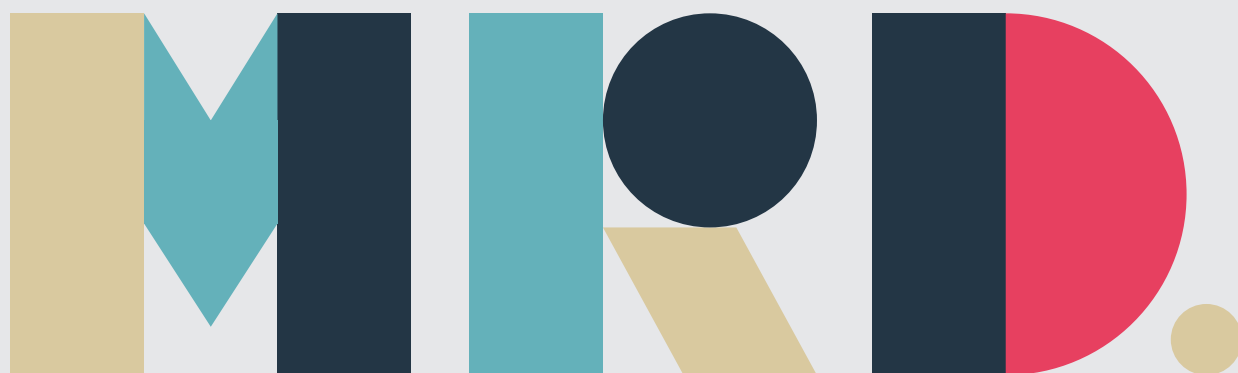
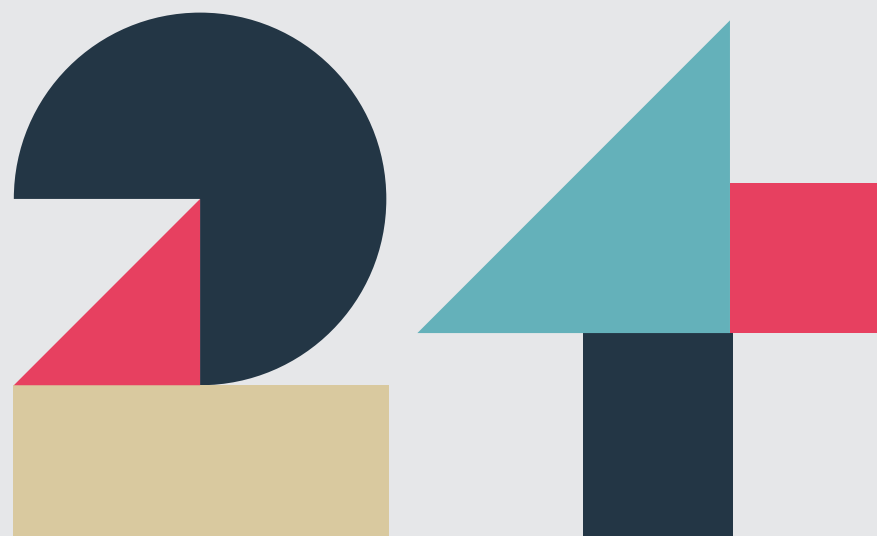

Årsrapport

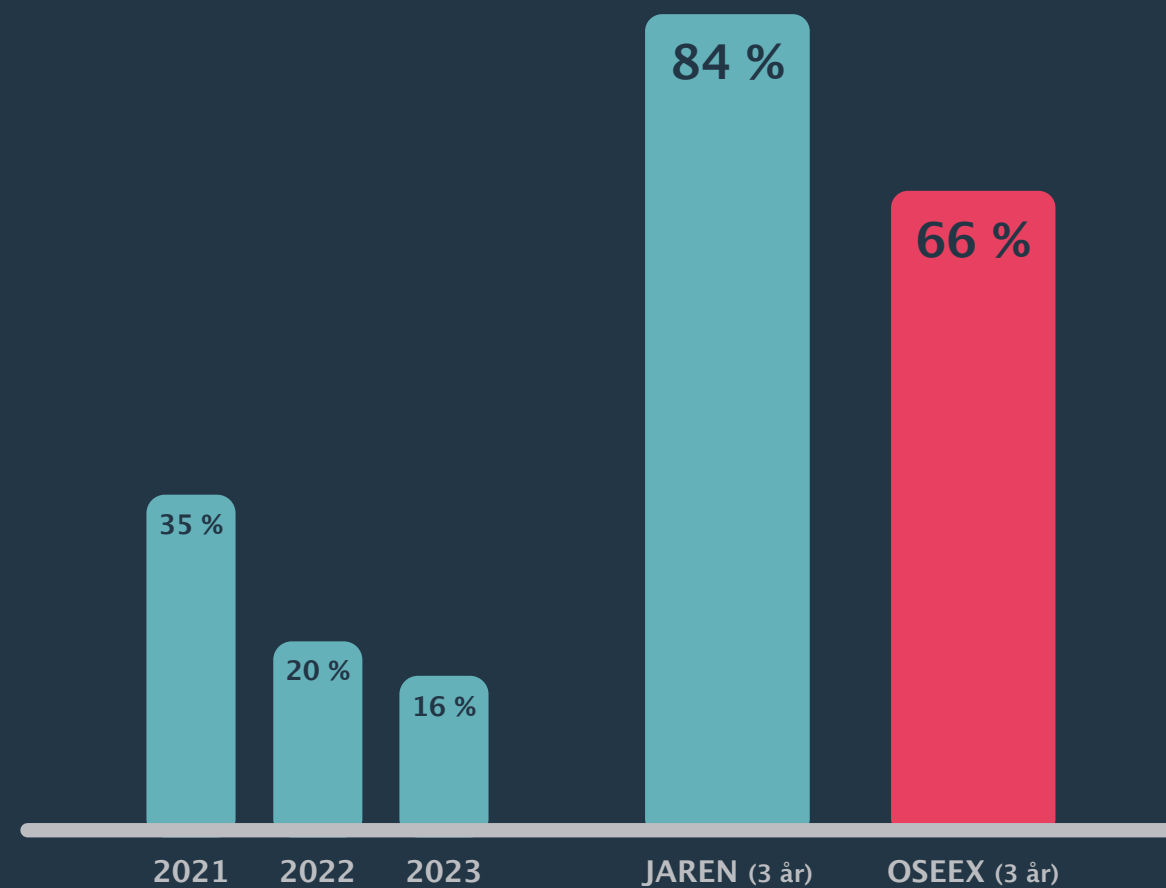

Forretningskapitalen, bankens forvaltningskapital inkludert overført
volum til Eika Boligkreditt, var 24,0 milliarder kroner.

Innhold

4	Høydepunkter
6	Nøkkeltall
9	Vi bygger Jæren
11	Vi støtter, sponser og heier
12	Vi er der kundene bor
14	Bærekraftsrapport
30	Banksjefen har ordet
32	Ledelsen
35	Styrets beretning
46	Resultatregnskap
47	Balanse
48	Oppstilling av endringer i egenkapital
49	Kontantstrømoppstilling
51	Noter
103	Alternative resultatmål
107	Investorinformasjon
108	Styret og tillitsvalgte
112	English summary
127	Erklæring fra styret og adm. banksjef
128	Revisors beretning

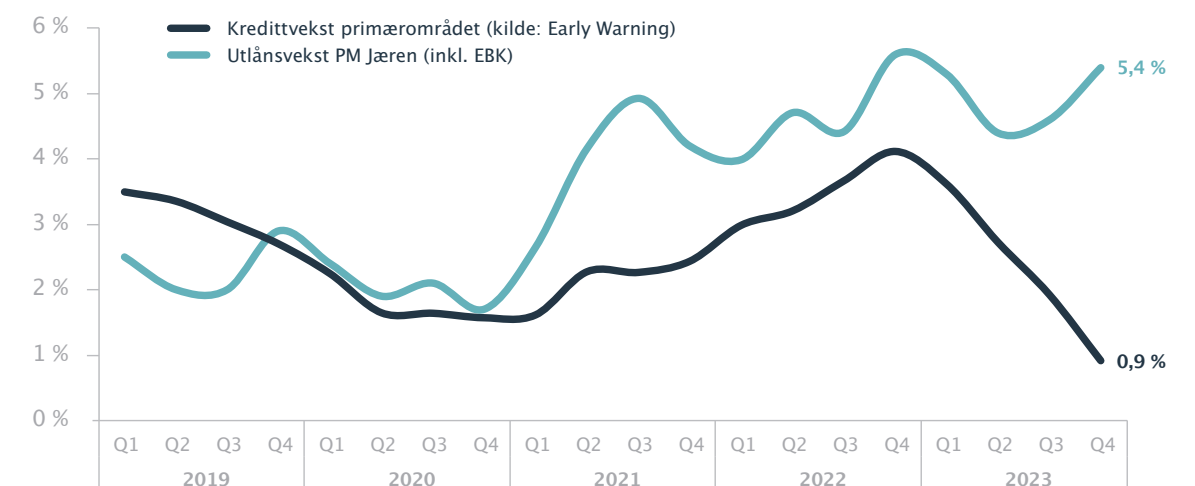

Avkastning på Oslo Børs – JAREN

Egenkapitalbeviset JAREN ga en avkastning på 16,2 %, utbytte inkludert. JAREN har levert bedre enn referanseindeksen samlet sett siste tre år.

Høydepunkter

- Samlet utlånsvekst på 5,6 %
- Økte markedsandeler i vårt primærområde
- Tidenes mest fornøyde privatkunder (KOI)
- 56,4 millioner delt ut i kundeutbytte, totalt utbetalt 106 MNOK de to siste årene
- Egenkapitalbeviset JAREN ga høyest avkastning blant bankene i Rogaland med 16,2 %
- Kontoret på Varhaug i Hå ble utvidet og pusset opp
- Gjesdal-kontoret flyttet til nye og mer synlige lokaler på Ålgård
- Næringslivstreffet Jærmøtet, i regi av Næringsforeningen i Stavanger-regionen og Jæren Sparebank, samlet 350 deltakere på Bryne
- Profileringsavtale sikret åpning og drift av FUSST – jærsk gründer har fått sin coworking-plass
- Offisiell åpning av sponsoratet Jærhallen, der Erling Braut Haaland trakk alle store medier til åpningen

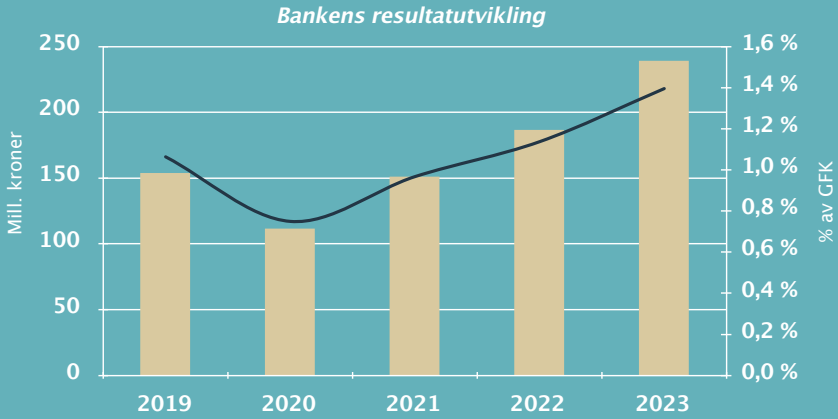
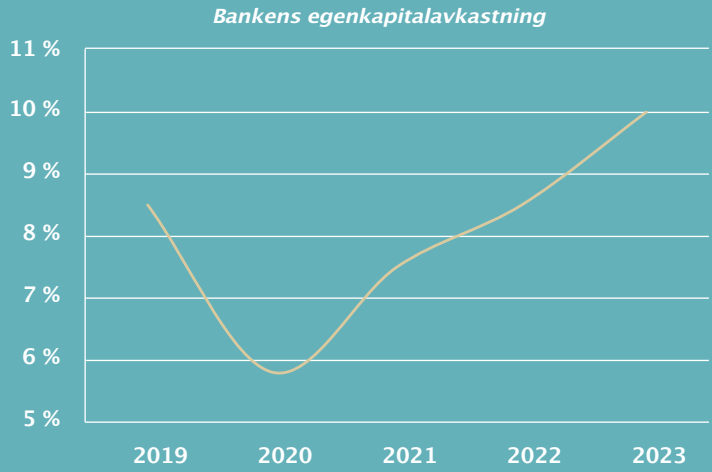
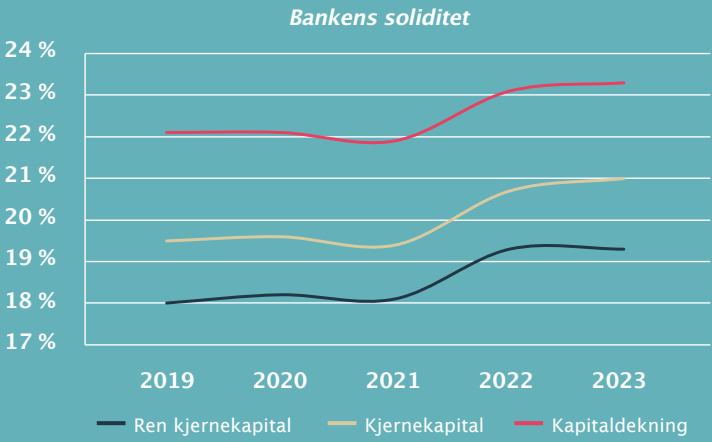
Vekst i utlån til personkunder

Jæren Sparebank tok markedsandeler i alle segmenter og i alle de fire kommunene som utgjør bankens primære nedslagsfelt.

Nøkkeltall

RESULTATSAMMENDRAG	2023		2022		2021		2020		2019	
Beløp i tusen kr, og % av forvaltningskapital	Beløp	i %	Beløp	i %	Beløp	i %	Beløp	i %	Beløp	i %
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	378 742	2,21	293 358	1,79	224 707	1,44	218 332	1,46	248 337	1,72
Sum driftsinntekter	120 885	0,71	128 205	0,78	125 242	0,80	119 101	0,80	107 546	0,74
Sum driftskostnader	209 869	1,22	205 159	1,25	162 675	1,04	182 039	1,22	162 070	1,12
Driftsresultat før tap	289 757	1,69	216 404	1,32	187 273	1,20	155 394	1,04	193 813	1,34
Netto tap	2 718	0,02	2 308	0,01	-2 393	-0,02	18 394	0,12	-1 277	-0,01
Resultat av ordinær drift før skatt	287 040	1,67	214 096	1,30	189 666	1,21	137 000	0,92	195 090	1,35
Skatt på ordinært resultat	47 899	0,28	27 451	0,17	38 426	0,25	25 330	0,17	41 303	0,29
Resultat av ordinær drift etter skatt	239 141	1,39	186 645	1,14	151 240	0,97	111 670	0,75	153 788	1,06
Utdrag fra balansen										
Beløp i millioner kroner										
Kontanter og bankinnskudd	502		791		639		668		730	
Netto utlån	14 064		13 471		13 032		12 314		11 944	
Sertifikater og obligasjoner	1 695		1 472		1 490		1 459		1 164	
Aksjer, andeler, andre rentebærende papir	1 021		836		590		581		552	
Innskudd fra kunder	11 217		10 820		10 250		9 701		9 195	
Verdipapirgjeld	3 298		3 249		3 155		3 006		3 090	
Egenkapital	2 515		2 307		2 105		1 983		1 888	
Forvaltningskapital	17 399		16 710		15 888		15 135		14 515	

NØKKELTALL	2023	2022	2021	2020	2019
Utvikling siste 12 måneder					
– Forvaltning	4,1 %	5,2 %	5,0 %	4,3 %	3,4 %
– Brutto utlån	4,3 %	3,4 %	5,8 %	3,2 %	1,4 %
– Brutto utlån inkl. EBK	5,6 %	5,5 %	5,2 %	3,3 %	2,4 %
– Innskudd	3,7 %	5,6 %	5,7 %	5,5 %	6,7 %
Kapitaldekning (konsolidert)	23,3 %	23,1 %	21,9 %	22,1 %	22,1 %
Kjernekapitaldekning (konsolidert)	21,0 %	20,7 %	19,5 %	19,6 %	19,5 %
Ren kjernekapitaldekning (konsolidert)	19,3 %	19,3 %	18,1 %	18,2 %	18,0 %
Egenkapitalrentabilitet før skatt	12,0 %	9,8 %	9,3 %	7,2 %	10,8 %
Egenkapitalrentabilitet etter skatt	10,0 %	8,5 %	7,5 %	5,8 %	8,5 %
Kostnader i % av totale inntekter	42,0 %	48,7 %	46,5 %	53,9 %	45,5 %
Kostnader i % av totale inntekter ekskl. kursgevinst/–tap	42,6 %	47,9 %	46,1 %	54,3 %	46,0 %
Gjennomsnittlig forvaltningskapital (mill. kr)	17 146 kr	16 426 kr	15 652 kr	14 920 kr	14 471 kr
Misligholdte engasjement i % av brutto utlån	0,2 %	0,3 %	0,2 %	0,3 %	0,4 %
Tapsutsatte engasjement i % av brutto utlån	0,4 %	0,2 %	0,5 %	0,2 %	0,4 %
Antall årsverk ved utgangen av året	87	86	76	75	76
Egenkapitalbevis (EKB)					
Egenkapitalbevisbrøk	52,1 %	52,2 %	52,2 %	52,2 %	53,2 %
Børskurs	264,0 kr	238,0 kr	208,0 kr	160,0 kr	153,0 kr
Børsverdi (mill. kr)	1 302 kr	1 174 kr	1 026 kr	789,0 kr	755,0 kr
Bokført egenkapital per EKB	251,0 kr	234,0 kr	212,0 kr	203,0 kr	196,0 kr
Fortjeneste per EKB	24,1 kr	19,2 kr	15,6 kr	11,6 kr	16,3 kr
Utbytte per EKB	16,00 kr	12,50 kr	11,00 kr	7,50 kr	7,50 kr
Pris/resultat per EKB	11,0	12,4	13,3	13,8	9,4
Pris/bokført egenkapital	1,05	1,02	0,98	0,79	0,78

Vi bygger Jæren

Visjonen vår uttrykker en tydelig ambisjon. Å bygge Jæren er et evig prosjekt, en motivasjon til å gå med glede og optimisme på jobb.

Bygge hus og heim.

Bygge stolte gardar.

Bygge sterke bedrifter – små og litt større.

Bygge gode lokalsamfunn.

Bygge trygge liv.

Framtidsrettet og konkurransedyktig

Ingen kan være alt for alle. Jæren Sparebank vil være mye for de 32 000 kundene som bor og virker på Jæren. Vi har plass til flere, og det er folk fra Klepp, Time, Hå og Gjesdal vi satser mest på.

Forretningsideen forteller hva vi skal være for hvem – og hvordan vi skal gjøre det: Vi skal være en fremtidsrettet og konkurransedyktig sparebank som skaper verdi for våre kunder og eiere, og bidrar til bærekraftig utvikling i lokalsamfunnet.

Vi vil mye

De overordnede målene viser hvor vi vil – og at vi vil mye. Målene skal motivere og samle oss. Vi liker at de fleste er målbare, det gjør dem ekstra drivende. Jæren Sparebank skal:

Være en pådriver for bærekraftig utvikling

Gi de beste kundeopplevelsene

Være en attraktiv arbeidsplass

Være solid og gi konkurransedyktig

avkastning på egenkapitalen

Være en aktiv bidragsyter og synlig i lokalmiljøet

Være en pådriver for utvikling av Eika

Ekte – påskrudd – lagspiller

Magien ligger i kulturen. Verdisettet signaliserer hvordan vi skal oppleves av kunder og kolleger. De tre ordene beskriver grunnkulturen som skal drive oss framover mot visjonen. De er et operativt verktøy som hjelper oss å prioritere og beslutte.

Alle kan tilby alt.

Men bare vi har våre folk.

Lokalbanken for Jæren

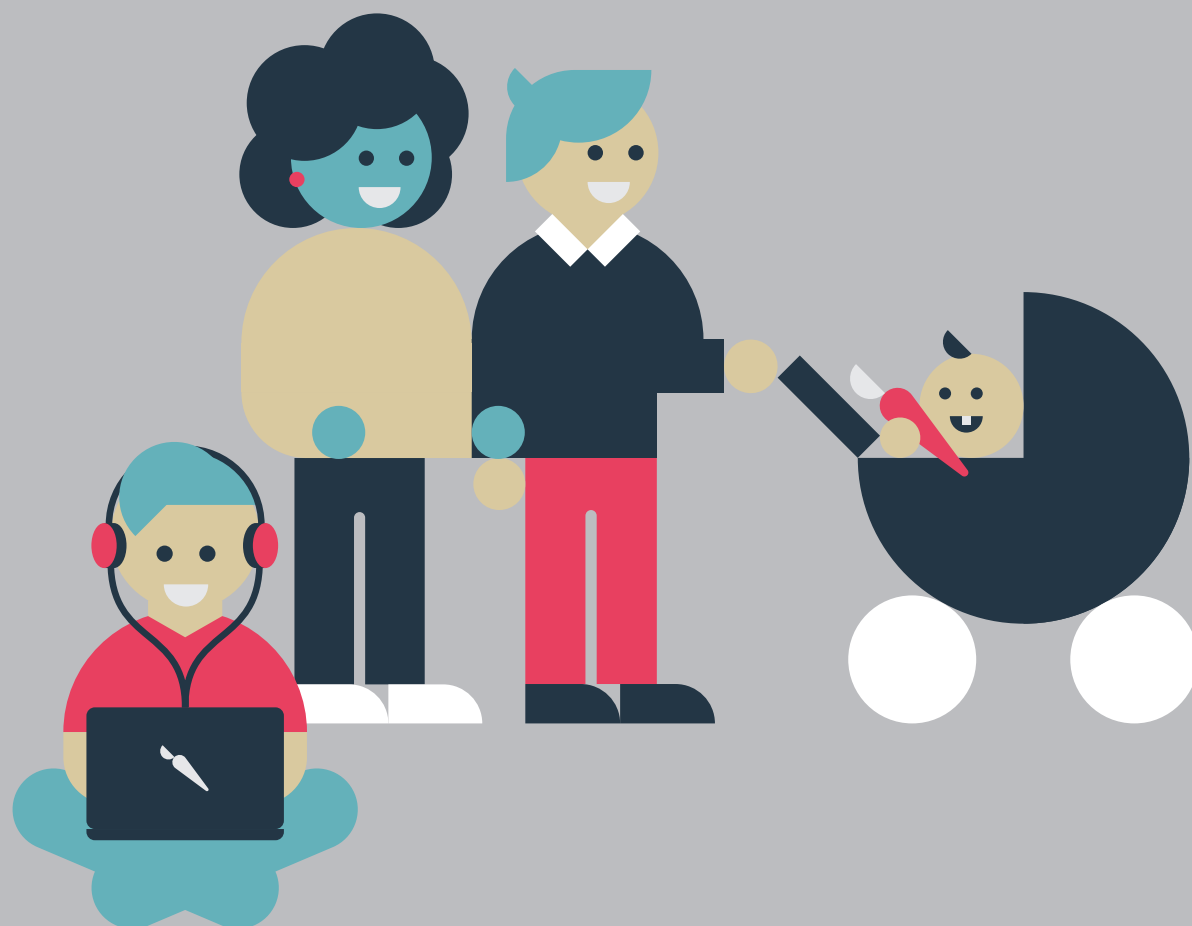
Vi har kontorer på ett sted i hver av de fire kommunene vi satser mest på. Vi har en bedriftsavdeling som bidrar til vekst og verdiskaping hos små og store bedrifter. Vi heier på bøndene – og har egen landbruksavdeling. Jærsk business er vår business.

En lokal bankmuskel.

Sterk og smidig.

Tett på beslutningene.

Vår posisjon er å være lokalbanken for Jæren. Førstevalget for jærbuen.

Vi støtter, sponser og heier

Skal vi ha det bra, må vi ha det trygt og godt rundt oss. I familien. I nabolaget. I bygda. På Jæren. Levende lokalsamfunn trenger korps, bondekvinner, idrettslag, ungdomssklubber, bedehus og menighetsarbeid, frivillighetssentraler og mange, mange andre frivillige miljøbyggere.

Jæren Sparebank tror på mangfold og nærhet. Som god samfunnsbygger er vi med på mye. Vi sponser og gir gaver til et stort antall organisasjoner og lag i Klepp, Time, Hå og Gjesdal. Vi støtter opp om en rekke prosjekter rettet mot eller initiert av unge. Vi støtter også noen få lokale enkeltutøvere i eliteklassen, gode forbilder for de håpefulle neste.

Bronse til Narve

På våren ledet Narve Gilje Nordås en treningsøkt i bedriftsidrettslaget vårt. Lite visste de ansatte om at det var en kommende VM-helt de hadde på besøk. I Budapest rakettspurte Vasshus-karen til bronse på fantastiske 3.29.68 på 1500 meter. Tenk å sponse verdens raskeste jærbu. Vi er fremdeles galstolte!

Gull til mange

I mai var det offisiell åpning av den nyrenoverte Jærhallen med “drylarvegg” til ære for Erling Braut Haaland. Det var her han gikk sine barnefotballsko. Storscoreren kastet selv glans over åpningen. Bidragene våre er fordelt på mange ulike aktiviteter. Vi stilte blant annet med premiene da Varhaug IL arrangerte Norges største gratis fotballturnering for barn og unge. Vi delte ut drikkeflasker til alle da Bryne HK arrangerte ballgøy i høstferien, et gratis aktivitetstilbud med 16-årsjentene som ledere. Banken tok også bølgen for Bore surfklubb i Klepp og bidro til at Ålgård turstilag finner veien for oss. Totalt brukte banken nesten 3,5 millioner på 62 sponsorater i de fire kommunene Klepp, Time, Gjesdal og Hå. Bare gildt!

Store gaveutdelinger

Overskudd i Jæren Sparebank kommer også lokalsamfunnet til gode gjennom to årlige gaveutdelinger fra bankens to største eierne: Sparebankstiftinga Jæren – Time og Hå og Sparebankbankstiftelsen Jæren – Klepp. Disse har et eget gaveinstitutt som pløyer store summer tilbake til allmenntilgode formål i regi av lag, foreninger og organisasjoner. De prioriterte gaveformålene er oppvekstmiljø, idrett, kultur og friluftsliv.

Den positive dominoeffekten

Oppsummert er dominoeffekten slik: God bankdrift skaper overskudd. Deler av overskuddet pløyes tilbake til lokalsamfunnet gjennom samfunnsbidrag. Jæren Sparebank sponser og støtter, eierstiftelsene gir gaver. Alle bidrag går til lokale aktiviteter.

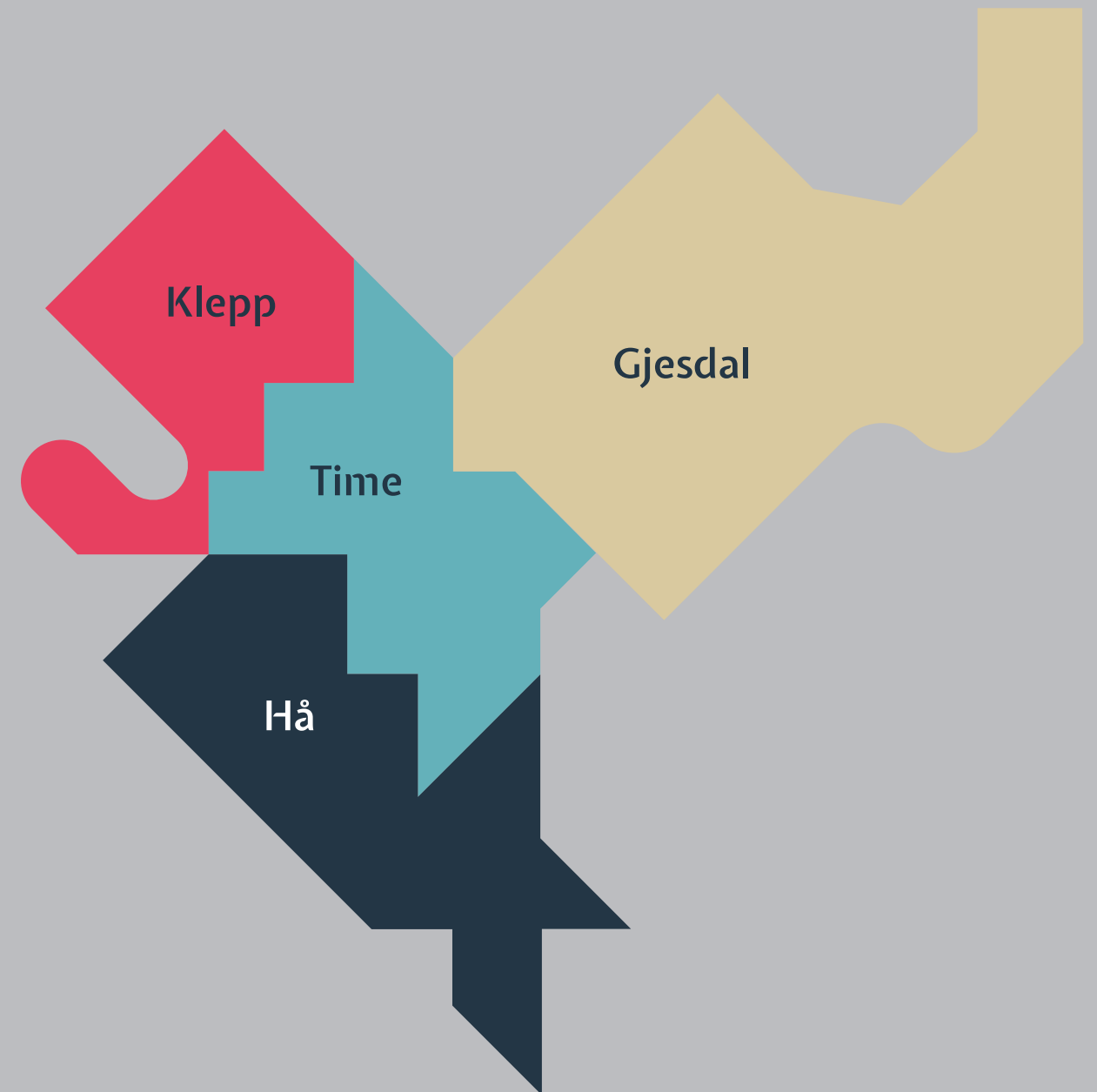
Vi er der kundene bor

Selvfølgelig må vi levere effektive digitale løsninger som gjør oss lett tilgjengelige 24/7. Selvsagt må vi være konkurranse-dyktige når det gjelder produktspekter og betingelser. Resten er langt fra opplagt, men når du skal velge bank, så går Jæren Sparebank til valg på følgende:

Vi har kontorer på fire sentrale steder i Klepp, Time, Hå og Gjesdal, der vi tilbyr kundene ansikt-til-ansikt kontakt med våre rådgivere. Samtlige 89 ansatte kjenner og virker i lokalmiljøet.

Bedriftsavdelingen har samlet ressursene på Bryne for å kunne tilby næringskunder et bredt og kompetent tilbud. Jæren Sparebank er ledende landbruksbank på Jæren og har fem rådgivere som vier all tid til landbruket.

Dette er en nærhet vi tror på. Dette satser vi på. Det koster, men det gjør oss forskjellige fra andre banker. I sum skal den lokale tilnærmingen gjøre Jæren Sparebank til den mest attraktive banken for mennesker på Jæren.

Bærekraftsrapport

Jæren Sparebank er en lokal aktør med kontorer i kommunene Klepp, Time, Hå og Gjesdal. Banken er opptatt av bærekraft, vekst og utvikling i lokalsamfunnet der vi er sterkt til stede. I tillegg skal vi også se bankens bærekraftsarbeid i et regionalt, nasjonalt og globalt perspektiv.

Banken er opptatt av å opptre ansvarlig og bidra til en bærekraftig utvikling. Dette gjelder både internt i forhold til egen drift og ansatte, samt eksternt mot kunder, leverandører og øvrige samarbeidspartnere. I bankens strategi er et av de overordnede målene at banken skal være en pådriver for bærekraftig utvikling.

Videre er det utarbeidet en egen bærekraftsstrategi, samt retningslinjer for bærekraftig virksomhet og samfunnsansvar med tilhørende rutiner og instruksjoner. Banken har også levert redegjørelse i forbindelse med åpenhetsloven og har egne rutiner og retningslinjer for innkjøp og avfallssortering, samt etiske retningslinjer.

Jæren Sparebank har identifisert tre av FN sine bærekraftsmål som banken har særskilte muligheter til påvirke gjennom kjernevirksomheten:

- Bærekraftsmål 5 Likestilling mellom kjønnene
- Bærekraftsmål 8 Anstendig arbeid og økonomisk vekst
- Bærekraftsmål 11 Bærekraftige byer og lokalsamfunn

Bærekraftsmålene skal reflekteres i bankens strategiske mål for gjeldende strategiperiode.

Jæren Sparebank har identifisert åtte temaer som de mest vesentlige for bærekraftsarbeidet i banken. Temaene inngår i bankens bærekraftsrapportering:

- Ansvarlig utlånspraksis
- Ansvarlige investeringer
- Krav til leverandører
- Likestilling og mangfold
- Klima og miljøarbeid internt
- Bidra til næringsutvikling
- Bidra til lokalsamfunnet
- Bekjempe økonomisk kriminalitet

Organisering av bærekraftsarbeidet

Jæren Sparebank har etablert følgende organisering av arbeidet med bærekraft:

- Styret har ansvar for å vedta retningslinjer og strategi for bankens bærekraftsarbeid
- Administrerende banksjef har ansvar for å iverksette strategien
- Områdebanksjefer har ansvar for at prinsipper, mål og tiltak er gjort kjent og følges opp i egen avdeling/fagområde

- Bærekraftsutvalget har et felles ansvar for utarbeidelse og oppfølging av bankens bærekraftsstrategi
- Bærekraftsansvarlig er ansvarlig for koordinering av bærekraftsarbeidet og har ansvar for forberedelse, gjennomføring og oppfølging av møter i bærekraftsutvalget. Banksjef økonomi og finans har overordnet ansvar for bankens bærekraftsarbeid og rapportering.

Ambisjonsnivå og strategiske mål

Basert på bankens overordnede målsetting om å være en pådriver for bærekraftig utvikling, FN sine bærekraftsmål 5, 8 og 11 samt identifiserte vesentlige temaer, har Jæren Sparebank følgende strategiske mål for strategiperioden 2024–2026:

Oss selv

- Vi skal sørge for at alle bankens investeringer tjener langsiktig verdiskaping og bidrar til et bærekraftig globalt finansielt system. Det innebærer at vi ikke investerer i selskaper som Etikkrådet i Norges Bank fraråder.
- Vi skal jobbe aktivt, målrettet og planmessig for å fremme likestilling og hindre diskriminering
- Vi skal redusere klima- og miljøbelastningen fra egen virksomhet

Kunder og leverandører

- Vi skal hjelpe kundene i omstillingen til et mer bærekraftig samfunn gjennom å være en diskusjonspartner som forstår mulighetsrommene
- Vi skal vurdere relevante ESG-faktorer både ved kundeetablering og som en integrert del av den totale kredittvurderingen knyttet til søknad om finansiering
- Vi skal tilby våre kunder innenfor person- og bedriftsmarked et utvalg av produkter der formålet er å finansiere bærekraftige valg
- Vi skal stille tydelige forventninger og krav overfor våre leverandører for å påse at de bidrar til en bærekraftig utvikling
- Vi skal utstede grønne obligasjonslån
- Vi skal ha en ambisjon om reduserte utslipp på aktiviteter knyttet til utlån, i samarbeid med våre kunder

Samfunnet

- Vi skal ta initiativ til og støtte tiltak som legger til rette for entreprenørskap, innovasjon og kreativitet blant små og mellomstore bedrifter i vårt primærmarkedsområde
- Vi skal skape og bidra til verdikende møteplasser for kunder og lokalmiljø hvor vi er med å sette agendaen
- Vi skal ha bærekraft på agendaen i sponsorsamtalene
- Vi skal jobbe systematisk med å bekjempe økonomisk kriminalitet
- Vi skal støtte lokale tiltak som tilrettelegger for møteplasser
- Vi skal være en aktiv støttespiller for at barn og unge ikke skal oppleve utenforskap
- Vi skal bidra til trygge lokalmiljø for ungdom
- Vi skal være en bidragsyter for tilrettelagt idrett

De strategiske målene dekker områder innenfor både miljø (Environmental), samfunn (Social) og styringsmessige forhold (Governance). Målsettingene operasjonaliseres gjennom mål, måleindikatorer (KPI-er), handlingsplaner og tiltak som følges jevnlig opp av bankens styre og ledelse.

CSRD og dobbel vesentlighetsanalyse

Banken har startet prosessen knyttet opp mot CSRD og dobbel vesentlighetsanalyse (DVA). CSRD erstatter regnskapsdirektivet og definerer mer konkret hva slags bærekraftsinformasjon banken skal rapportere på ved bruk av ulike standarder, såkalte ESRS-er. Den doble vesentlighetsanalysen legger føringer for hvilke ESRS-er banken skal velge i forhold til rapportering videre framover. 2026 blir første rapporteringsår for vår del etter nye krav og standarder.

Hovedformålet med CSRD er å øke den økonomiske «flyten» mot mer bærekraftige forretningsmodeller i hele EU. Informasjonen skal bli sammenlignbar på tvers av sektorer, bransjer og land. Ambisjonen er å løfte rapporteringen innenfor bærekraft til samme nivå som den finansielle rapporteringen. I den forbindelse er banken med i et prosjekt i regi av Eika Alliansen, med sikte på å definere et felles utgangspunkt for rapportering på utvalgte ESRS–er framover. Status ved inngangen til 2024 er at følgende valgfrie ESRS–er peker seg ut som særlig sentrale for vår virksomhet:

- Klimaendringer
- Biologisk mangfold og økosystemer
- Egen arbeidskraft
- Forbrukere/sluttbrukere
- Forretningsadferd

Innenfor hvert av disse punktene vil det være flere underpunkter som danner grunnlaget for den videre rapporteringen. Endelig valg av relevante ESRS–er utenom de obligatoriske, vil bli gjennomført i forbindelse med slutføring av den doble vesentlighetsanalysen. De obligatoriske omhandler generelle prinsipper og generelle opplysninger. I tillegg peker ESRS–en i forhold til klimaendringer seg ut som et vesentlig område som de fleste banker trolig vil velge å rapportere på.

Interessentanalyse

Banken har utarbeidet en egen interessentanalyse. Analysen tar for seg bankens viktigste interessenter og hvordan disse påvirker banken – utenfra og inn (oppstrøms), internt (egen virksomhet) og innenfra og ut (nedstrøms).

Interessenter Oppstrøms	Kontaktpunkt	Sentrale tema	Tiltak
Eiere Investorer Långivere	Kapitalmarkedsdager, investorpresentasjoner og seminarer Kvartalsrapporter og presentasjoner Årsrapporter Forstanderskapsmøter Løpende dialog med markedsaktører/analytikere	Resultat og balanse Nøkkeltall Markedsutvikling ESG/bærekraft Forutsigbarhet ift. kontantut- bytte og utdeling	Informere markedet om særskilte hendelser Sikre åpenhet, konsistens og transparens over tid Børsmeldinger
Leverandører Samarbeidspartnere	Dialog i forbindelse med kjøp av varer og tjenester Inngåelse og vedlikehold av avtaleverk Forhandlinger ift. pris og øvrige betingelser	Åpenhetsloven Utkontrakteringer Rammeavtaler	Kartlegginger Aktsomhetsvurderinger Egenerklæringer Leverandørvurderinger Løpende dialog
Eika Alliansen Eika Gruppen Eika Banker	Diverse møter og treffpunkter – fysiske og digitale Aktiv bidragsyter samt deltagelse i ulike fagutvalg og prosjekter Styremøter	Strategiplaner Retningslinjer Felles aktiviteter	Oppfølging av anbefalte tiltak
Myndigheter	Finanstilsynet Norges Bank Andre institusjoner Det politiske miljøet	Kapitalkrav og reguleringer AHV GDPR ESG/bærekraft	Etterlevelse av lover og regler

Interessenter Egen virksomhet	Kontaktpunkt	Sentrale tema	Tiltak
Ansatte	Medarbeiderundersøkelser (MEI) Medarbeidersamtaler ROS–møter Lederutvikling Halvårlige personalmøter Jevnlige møter mellom ledelsen og tillitsvalgte Kvartalsvise AMU–møter Diverse utvalg Bedriftsidrettslag Sosiale sammenkomster samt turer	Medbestemmelse og delaktighet Arbeidsmiljø Kulturbygging Organisasjonsutvikling Likestilling og likebehandling	Kompetanseplaner Utviklingsmål Kurs og opplæring Veiledning Tilrettelegging Etske retningslinjer Interne rutiner
Styret Ledelsen	Styremøter RRU–møter Leder møter Strategisamlinger	Styringsdokumenter Retningslinjer/rutiner Virksomhetsstyring Strategidokumenter Budsjett og prognoser	Egenevaluering Kompetansekrav Kompetansebygging Lederutvikling
Interessenter Nedstrøms	Kontaktpunkt	Sentrale tema	Tiltak
Kunder	Rådgivning og kundedialog gjennom bankens ulike kontaktflater Digital kommunikasjon med kunder via nettbank, mobil– bank, sosiale kanaler samt bankens hjemmeside Kundeundersøkelser (KOI) Kundearrangementer	Produkter og tjenester Priser og betingelser Tilgjengelighet og svartider Kundeservice Ansvarlig sparing	Evaluerig og forbedring av kundeprosesser Coaching og veiledning av bankens kunderådgivere Utvikling av produkter og tjenester
Samfunnet lokalt og sentralt Finansplasseringer	Finans Norge Oslo Børs Næringsforeninger Miljøfyrtårn Interesseorganisasjoner Eika Kapitalforvaltning	Ansvarlige investeringer Mandatavtale	Gaveutdelinger via stiftelsene og eget gavefond Støtte/sponsing av lag og foreninger Skoleprosjekt Etikkrådet NBIM Prinsipper for ansvarlig bankvirksomhet

Oppstrøms – påvirkning utenfra og inn

- Eiere, investorer og långivere, leverandører og samarbeidspartnere, Eika Alliansen, Eika Gruppen, Eika Banker, myndigheter

Egen virksomhet – bankens indre liv

- Ansatte, styret og ledelsen

Nedstrøms – påvirkning innenfra og ut

- Kunder, samfunnet lokalt og sentralt, finansplasseringer

Ansvarlig utlånspraksis

Banken har et ansvar for å unngå å medvirke til miljøødeleggelser, korrupsjon og brudd på grunnleggende menneske– og arbeidstakerrettigheter. Tillit fra omverdenen og et godt omdømme er viktig for oss. Vi skal være bevisste og utøve vår rolle som en ansvarlig samfunnsaktør.

Det arbeides aktivt med prosesser og tiltak knyttet til bærekraft og ansvarlig långivning. Bærekraft og klimarisiko står sentralt i kredittvurderingen til banken.

Banken skal møte kunden med respekt og vennlighet, og bidra til å finne gode løsninger som tjener både kunden og banken. Markedsføring og rådgivning av produkter og tjenester skal skje på en etisk forsvarlig måte, med basis i saklig og korrekt informasjon og i samsvar med gjeldende lover og regler. Priser for de viktigste tjenestene skal være tilgjengelig på bankens nettsider og i bankens lokaler. Bankens informasjon til kunden ved tilbud om produkter og tjenester skal være nøyaktig, forståelig og pålitelig, og aldri være bevisst utydelig eller egnet til å villede kunden.

Banken skal oppfylle kravene i personvernloven, som blant annet omhandler krav om at kunder og ansatte har rett til å kreve sletting av egne personopplysninger, samt rett til å ta med seg sine personopplysninger (dataportabilitet) til en annen virksomhet. Det skal aldri finne sted diskriminering av kunder og ansatte på grunn av alder, kjønn, rase, religion, nasjonalitet eller sivil status.

Bankens rådgivning overfor kunder skal ha søkelys på kundens interesser og behov. Bankens rådgivere skal følge retningslinjene for «God Skikk» i forbrukerforhold, som forvaltes av finansnæringens autorisasjonsordninger. Banken skal ha et aktivt forhold til samfunn, klima og miljø i sin kredittgivning. Kredittområdet er vår største mulighet til å påvirke positivt, særlig innenfor bedriftsmarkedet. Banken har som overordnet mål å bidra til en bærekraftig omstilling i vårt markedsområde. Dette er et mål vi skal jobbe sammen med kundene om å nå.

Bankens kunder skal bidra til å skape en bærekraftig utvikling, gjennom å ha økt søkelys på miljø-, samfunns- og styringsmessige forhold i egen virksomhet. Dette innebærer blant annet at banken skal ha søkelys på at varer og tjenester produseres på en bærekraftig måte, om kunden respekterer grunnleggende menneske- rettigheter og i hvilken grad kunden forurensrer miljøet. Banken skal også sikre ansvarlig utlånsvirksomhet gjennom å øke bedriftenes bevissthet og praksis rundt temaer som miljø, etikk, samfunnsansvar, forretnings- drift og eierstyring.

Klimarisiko er et resultat av hvordan bankens kunder påvirkes både av fysiske klimaendringer som kan gi økte kostnader (fysisk risiko) og økonomisk risiko knyttet til omstillingen til et lavutslippssamfunn (overgangsrisiko). Banken skal ha retningslinjer for vurdering av risiko knyttet til klima og bærekraft i kredittvurderingen, spesielt for bedriftskundene. Dette skal bidra til å avdekke bærekraftsriskoen i kundeforholdet, samt en vurdering av kundens bransje, panteobjekter, leverandører og kunder.

Banken ønsker å opptre ansvarlig med tanke på å bidra til et bærekraftig klima og miljø. Banken bruker så langt det lar seg gjøre miljøvennlige produkter i egen drift. Bankens påvirkning av det ytre miljø er begrenset til materiell og energi som er nødvendig for at banken skal kunne drive sin virksomhet på en forsvarlig måte. Etter styrets oppfatning forurensrer banken i liten grad det ytre miljø.

Banken skal ha et aktivt forhold til samfunn, klima og miljø i sin kredittgivning. Bankens kunder skal være med å bidra til å skape en bærekraftig utvikling gjennom å ha fokus på miljø-, samfunns- og styringsmessige forhold i egen virksomhet. Vurdering av ESG-forhold (miljø, samfunn og virksomhetsstyring) skal foretas som en integrert del av den totale kredittvurderingen knyttet til en søknad om finansiering. Dette skal vurderes på lik linje som andre risikodrivere, og tillegges vekt i spørsmålet om kreditt skal innvilges. ESG står sentralt i kredittvurderingen til banken.

I all kredittgivning innenfor bedriftsmarkedet skal 13 ESG-spørsmål bidra til å avdekke bærekraftsrelatert risiko i kundeforholdet. Spørsmålene skal bidra til å gi en samlet vurdering av klima- og bærekraftsrisiko på hver enkelt kunde, og danner grunnlag for en bærekraftsscore på kunden. Det er viktig at rådgiver vurderer om den beregnede scoren stemmer med egen vurdering av klima- og bærekraftsrisiko. Det er rådgiver som

kjenner kunden best og en beregnet score vil ikke nødvendigvis ta opp i seg alle momenter som sier noe om den aktuelle kundens klima- og bærekraftsrisiko. De ulike spørsmålene er kanskje ikke like relevante for alle kunder. Ved å gå gjennom spørsmålslisten får rådgiver likevel hjelp til å vurdere hva slags type risiko som er relevant i hver enkelt sak, og hva det er naturlig å legge vekt på i den samlede vurderingen av kunden.

Kundens egen vurdering av sin klimarisiko og sitt forhold til bærekraft, bør normalt beskrives i kredittsaken. Banken ønsker å bidra til at kundene får et bevisst forhold til bærekraft og klimarisiko, og forventer at de inntar en aktiv holdning til egen praksis på dette feltet. Banken jobber med å implementere hjelpemidler – herunder egen bærekraftsplan som vi vil dele med våre kunder. På den måten kan vi hjelpe våre kunder med å øke bevisstheten rundt bærekraftsarbeidet. Banken gjennomfører minst annet hvert år en utvidet analyse av bankens portefølje innenfor eiendom og primærnæring. Utvidet analyse innenfor eiendom og primærnæring skal omhandle ESG-risiko (inkludert klimari- siko). I forbindelse med løpende evaluering av produktporteføljen for kreditt, herunder behov for nye/endrede låneprodukter, skal ESG-forhold være sentrale element i vurderingen av produktet.

For PM-porteføljen er klimarisikoen på kort sikt vurdert til å være lav. Det er forventet at overgangsrisiko og omstilling til lavutslippssamfunn både vil skape nye arbeidsplasser og inntekstgrunnlag for personkundene så vel som at noen næringer vil forsvinne og gir økt risiko. Den fysiske risikoen for PM-porteføljen kan være knyttet til reduserte panteverdier for objekter som er utsatt for klimaendringer. Eiendomsverdi leverer data på hvilke eiendommer som er definert som utsatt for fysisk klimarisiko basert på estimering av risiko for påvirkning ved endring i havnivå, flom og skred. Oppsummering i tabell:

PM (Bank og EBK)	Antall pant	Antall risikoeksponert	Andel risikoeksponert
Enebolig	4579	501	11 %
Fritidsbolig	662	202	31 %
Leilighet	1897	457	24 %
Rekkehus	613	34	6 %
Tomannsbolig	612	54	9 %
Sum	8363	1248	15 %

Av tabellen over ser en at 15 % av bankens PM-pant er definert å være utsatt for fysisk risiko, men med store forskjeller i forhold til andel. Fritidsbolig har størst andel som er risikoeksponert med 31 %, mens rekkehus har lavest andel med 6 % som er risikoeksponert. I 2022 var til sammenligning 12 % av bankens PM-pant definert å være utsatt for fysisk risiko.

Næringseiendom og landbruk vil også kunne bli rammet av fysisk risiko. Eiendomsverdi har levert data også på disse type eiendommer, oppsummering i tabell:

BM	Antall pant	Antall risikoeksponert	Andel risikoeksponert
Næring	252	71	28 %
Landbruk	1112	203	18 %
Sum	1364	274	20 %

Av tabellen over ser en at 20 % av bankens BM-pant i eiendom er definert å være utsatt for fysisk risiko. Andelen er høyest innenfor næring. Tilsvarende tall ved utgangen av 2022 var til sammenligning 18 %.

Ansvarlige investeringer

Banken skal til enhver tid ha en portefølje av likvide investeringer – dette følger av lovkrav. Investeringene gjøres i hovedsak innenfor sertifikater og obligasjoner utstedt av stater, banker, finansinstitusjoner, norske selskaper, norske og svenske kommuner, norske fylkeskommuner samt selskaper med statlig/kommunal/fylkeskommunal garanti. Det stilles krav om at investeringsobjektene har gode systemer for oppfølging av samfunnsansvar.

Banken skal sikre ansvarlig og bærekraftig eierskap gjennom egne retningslinjer for eierstyring. Banken skal sørge for at alle investeringer som foretas, tjener langsiktig verdiskaping og bidrar til et bærekraftig globalt finansielt system. Banken skal være åpen om sine eierinteresser og eventuelt andre bindinger.

Eika Kapitalforvaltning (EKF) forvalter Jæren Sparebank sin likviditetsportefølje under gjeldende regelverk for bærekraftige investeringer. EKF bekrefter at dette også har vært tilfelle gjennom 2023.

EKF opererer i henhold til norsk lov, men har i tillegg valgt å innrette sine investeringer etter en rekke internasjonalt anerkjente prinsipper og initiativer som omhandler bærekraft og samfunnsansvar. EKF har videre signert på FN sine prinsipper for ansvarlige investeringer (UN PRI). EKF sin modell for bærekraftige investeringer er nærmere beskrevet i selskapets ESG-dokument. Målsettingen for EKF sin ESG-strategi er å redusere risikoen på investeringene, og samtidig gi en bærekraftig, langsiktig avkastning.

Når EKF gjør en investeringsbeslutning, vil et selskaps ESG-profil inngå som et av kriteriene for utvelgelse. EKF følger også Statens Pensjonsfonds (Oljefondet) investeringsprofil som har tydelige retningslinjer når det gjelder ansvarlige investeringer. Det innebærer at vi ikke investerer i selskaper som Etikkrådet i Norges Bank fraråder. EKF investerer heller ikke i selskaper som gjør seg skyldig i:

- Grove krenkelser av menneskerettigheter
- Alvorlig miljøskade
- Alvorlige krenkelser av individers rettigheter i krig og konflikt
- Grov korrupsjon
- Andre grove brudd på grunnleggende etiske normer

I tillegg til å følge Norges Bank sin liste over ekskluderte selskaper, har EKF også valgt å ekskludere selskaper i industriene kull, tobakk, våpenproduksjon og gambling. EKF har også ekskludert selskaper som produserer klasevåpen, kjernevåpen, landminer og salg av militært materiell til visse stater fra investeringsuniverset. EKF utelukker videre også selskaper basert på produktinvolvement som f.eks. palmeolje, pornografi og oljesand.

Det er viktig å tenke miljø i alle beslutninger som tas fordi kloden vår utsettes for omfattende menneskeskapte klimaendringer. EKF er tydelig på at vi som investor kan være med på å påvirke denne utviklingen. Dette ved å løfte bærekraftsperspektivet hos dagens selskaper og investere i nye selskaper som utvikler fremtidens løsninger for å ivareta miljøet vårt bedre.

I bankens Policy for markedsrisiko er det videre tydeliggjort:

- Banken kan ikke kjøpe rentepapirer eller fond med utstedere som er utsatt for stor ESG-risiko. Dette betyr at banken ekskluderer de samme bransjene som Statens pensjonsfond utland (Oljefondet).
- Banken ekskluderer selskaper innenfor industriene kull, kjernevåpen, landminer og salg av militært materiell til visse stater fra investeringsuniverset

I bankens Policy for likviditetsrisiko heter det videre:

- Bærekrafts- og klimarisiko inngår som en fast del i bankens risikostyring
- Verdipapirer som inngår i bankens likviditetsportefølje, skal ha lav risiko for manglende likviditet på grunn av ESG-risiko

Krav til leverandører

Lov om virksomheters åpenhet og arbeid med grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold (åpenhetsloven) trådte i kraft 1. juli 2022. Åpenhetsloven er først og fremst en lov om menneskerettigheter. Loven skal fremme virksomheters respekt for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold, og sikre allmenheten tilgang til informasjon.

Loven pålegger virksomhetene en informasjonsplikt og en plikt til blant annet å gjennomføre aktsomhetsvurderinger om grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i sine leverandørkjeder og med sine forretningspartnere.

Jæren Sparebank er underlagt reglene i åpenhetsloven, herunder plikten til å redegjøre for aktsomhetsvurderinger.

Banken krever at leverandører og kunder må ha et bevisst forhold til etterlevelse av menneskerettigheter, arbeidstakers rettigheter og arbeidsforhold. Jæren Sparebank har gjennom retningslinjer etablert hvordan virksomheten skal jobbe med menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. Banken har flere retningslinjer som i dag adresserer dette:

- Etiske retningslinjer
- Innkjøpsrutine
- Retningslinjer for bærekraftig virksomhet og samfunnsansvar
- Varslingsrutine

Bankens områder og bankens direkte leverandører ble kartlagt i forkant av publisering av bankens første redegjørelse etter åpenhetsloven i juni 2023. Leverandørene ble i første omgang kategorisert etter bransje. Sentrale elementer ved aktsomhetsvurderingene er risiko knyttet til bransje, geografi og produkter. Det er sendt ut “Egenerklæring for leverandør” og “Spørreskjema for leverandører”, til alle bankens leverandører. Leverandørenes svar tas med som en del av aktsomhetsvurderingen av den enkelte leverandør. Dersom det avdekkes negative funn ved aktsomhetsvurdering, vil banken forholde seg til plikter i forhold til gjennomføring av tiltak, kontroll med tiltak, gjenoppretting, kommunikasjon, dialog og samarbeidsplikt. Banken har foretatt risikobaserte aktsomhetsvurderinger.

Det er løpende foretatt en risikovurdering med utgangspunkt i innkomne skjema samt nye leverandører.

For hver enkelt leverandør er det tatt en risikovurdering i forhold til følgende punkter:

- Negativ påvirkning på klima og miljø
- Negativ påvirkning på sosiale forhold
- Negativ påvirkning på etikk og ansvarlig næringsliv

Banken har så langt ikke avdekket faktiske negative konsekvenser eller vesentlig risiko for negative konsekvenser gjennom sine aktsomhetsvurderinger. Aktsomhetsvurderingene er en pågående og dynamisk prosess. Banken vil fortløpende vurdere om det inntreffer hendelser som gjør at tiltak bør iverksettes.

Banken er i ferd med å kartlegge hele leverandørkjeden. Banken vil også foreta en risikobasert tilnærming for aktsomhetsvurdering av bankens kunder.

Banken har også gjort en intern aktsomhetsvurdering, i tråd med åpenhetslovens krav. Det er ikke avdekket negative konsekvenser hvor tiltak anses nødvendig.

Virksomheter som er omfattet av åpenhetsloven har en informasjonsplikt. Åpenhetsloven innebærer at enhver kan be om informasjon om hvordan bedriften håndterer faktiske og potensielle negative konsekvenser ved sin drift for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. Banken har en egen e-post

for henvendelser. Denne er publisert på bankens hjemmesider.

Redegjørelse av aktsomhetsvurderinger som er gjort i henhold til Åpenhetsloven vil for øvrig publiseres på bankens hjemmeside innen den lovfastsatte fristen 30. juni 2024.

Bankens etiske retningslinjer setter krav til hvordan banken skal forholde seg til blant annet leverandører, i henhold til regelverk som banken er underlagt.

Risikonotat

Banken har utarbeidet et risikonotat i forhold til åpenhetsloven. Nedenfor gjengis et utdrag av notatet.

Risiko når det gjelder bankens kunder

Åpenhetsloven har som mål å fremme gjennomsiktighet og åpenhet i arbeidslivet. Banken har identifisert områder hvor vi mener at risikoen er størst når det gjelder kundene.

Etter bankens arbeid med åpenhetsloven og redegjørelse som ble publisert i 2023, mener vi at risiko når det gjelder åpenhetslovens virkeområde spesielt kan være knyttet til overholdelse av arbeidsmiljøloven, herunder arbeidskontrakter og anstendig lønn og arbeidsforhold.

Risiko ved arbeidsforhold kan være manglende dokumentasjon og uklare kontraktsbetingelser.

Videre kan dette innebære psykisk arbeidsmiljø, herunder mobbing og trakassering på arbeidsplassen, samt om det foreligger varslingsrutiner i henhold til lovkrav.

Risiko ved lønn kan være manglende overholdelse av lover og regler knyttet til lønnsberegning.

Det er en rekke tiltak som kunder kan sette inn for å redusere risiko, herunder tydelige prosedyrer, opplæring og bevissthet, regelmessig gjennomgang og eventuelt intern kontroll.

Risiko når det gjelder bankens leverandører

Når det gjelder risiko knyttet til bankens leverandørkjede, mener banken at dette spesielt kan være knyttet til personal og enkelte type bransjer, herunder bygge- og vaskebransjen.

Risiko kan også være knyttet til arbeidsforhold, slik som retten til å være fagorganisert samt krav til tarifflønn/minstelønn.

Potensielle konsekvenser

Manglende håndtering av disse risikoene kan for kundene og leverandørene føre til juridiske konsekvenser, økonomiske sanksjoner, redusert tilfredshet for de ansatte og skade på organisasjonens omdømme.

Potensielle konsekvenser i forholdet mellom bank og kunde/leverandør kan eventuelt være avslutning av avtale, dårligere lånevilkår med videre.

Veien videre

Banken vil gjøre en dypere kartlegging av verdikjeden, hvor underleverandører og kunder står for tur. Dette skal danne grunnlag for Jæren Sparebanks redegjørelse av aktsomhetsvurderingene for 2023–2024, som skal publiseres på bankens hjemmeside innen den 30.06.2024.

Ny anskaffelsesrutine skal etableres. Denne rutinen skal erstatte eksisterende rutine for innkjøp. I denne rutinen skal det også inngå bestemmelser for inngåelse av kontrakter, hvor klausuler relatert til åpenhetsloven skal være standard i alle bankens kontrakter med leverandører. Dersom vi bruker motpartens standardkontrakter, skal vi vurdere å legge ved et vedlegg vedrørende etterlevelse av åpenhetsloven.

Det skal også gjøres en vurdering av om tilsagnsbrev mot kunder skal inneholde klausuler som sikrer fokus og etterlevelse av åpenhetsloven, samt at kunderådgiver snakker om åpenhetsloven i dialog med enkelte kunder.

Likestilling og mangfold

Banken forholder seg aktivt til anbefalinger gitt fra Finans Norge når det gjelder valg av tillitsvalgte til forstanderskapet, komiteer og styret. Bankens forstanderskap hadde ved årsskiftet en kjønnsfordeling på 40 % kvinner og 60 % menn. I 2022 var fordelingen 50 % kvinner og 50 % menn. Av styrets sju medlemmer er tre kvinner og fire menn. Av styrets varamedlemmer er to kvinner og to menn. Fordelingen her er uendret fra 2022. Bankens valgkomiteer har 46 % kvinneandel, mot 40 % i 2022.

Bankens ledergruppe består ved utgangen av 2023 av fire kvinner og fire menn – samme fordeling som i fjor. Blant mellomledere er det seks kvinner og fire menn. Antall menn er uendret fra i fjor, mens antall kvinner har økt fra fire. Når det gjelder ansatte i hele organisasjonen, er fordelingen 57 kvinner og 32 menn.

Det er nesten dobbelt så mange kvinner som menn i banken, men gapet er mindre i 2023 enn i 2022. Det er variasjon fra avdeling til avdeling. Når det gjelder ledere med personalansvar, er det åtte kvinner (økt fra seks i 2022) og åtte menn (likt som i 2022).

Gruppen midlertidig ansatte består ved utgangen av året av en mann og fem kvinner. Tre av seks midlertidig ansatte er studenter. Deltid er satt på agendaen i medarbeidersamtalen, hvor det aktivt stilles spørsmål om deltid og ønsker om heltid. Der er ingen indikasjon på at deltidsarbeidet i Jæren Sparebank er ufrivillig. Antallet kvinner i deltidsstillinger er synkende.

Banken har i bærekraftsstrategien identifisert tre av FN sine bærekraftsmål som banken har særskilte muligheter til å påvirke gjennom kjernevirksomheten. Ett av disse er bærekraftsmål 5 – Likestilling mellom kjønnene.

Rekruttering

Banken praktiserer en personal- og rekrutteringspolitikk som er i tråd med diskrimineringslovens formål om å fremme likestilling, sikre like muligheter og rettigheter og å hindre diskriminering på grunn av etnisitet, nasjonal opprinnelse, hudfarge, språk, religion og livssyn. For arbeidstagere med nedsatt funksjonsevne foretas det individuell tilrettelegging av arbeidet.

Tiltak:

- Leder HR deltar i alle ansettelsesprosesser i banken for å bidra til at selve prosessen blir strukturert på en måte som sikrer lik behandling av alle kandidater. Dette skjer ved bruk av tydelige kravspesifikasjoner til den utlyste jobben samt intervjujal.

Forfremmelse og utviklingsmuligheter/opplæring

Jæren Sparebank har som mål å ha kjønnsbalanse på minimum 40 % i ledende stillinger og spesialfunksjoner. Det er satt inn tiltak for å sikre like muligheter for avansement for kjønnene, f.eks. lik mulighet til å søke på stillinger. Kvinner og menn skal ha like muligheter til kompetanseheving og forfremmelse i vår bank.

Tiltak:

- Temaet tas opp årlig i medarbeidersamtalen mellom leder og ansatt. I bankens Strategiske kompetanseplan er det tatt inn et eget punkt i forhold til forfremmelse og utvikling for de som er i permisjon.
- Opplæringstiltak skal tilrettelegges for alle ansatte. Banken skal tilrettelegge for at ansatte kan kombinere arbeidet med familieliv ved bruk av fleksible arbeidstidsordninger og hjemmekontor.
- Ansatte oppfordres til å søke på stillinger som lyses ut
- Banken har signert Kvinner i Finans Charter. Kvinner i Finans Charter skal bidra til å øke andelen kvinner i ledende posisjoner og spesialfunksjoner i finansnæringen i Norge.

Tilrettelegging

Banken har renoverert tre av fire kontor. Det siste kontoret, lokalisert på Klepp, står for tur. Alle kontorer har fokus på universell utforming.

I tillegg til årlige vernerunder, har vi fokus på tilrettelegging for den enkelte. Eksempler her kan være spesialstoler eller annet utstyr som det er behov for på kontoret for at en skal kunne utføre sitt arbeid på en hensiktsmessig måte. Banken har avtale med bedriftshelsetjeneste og ergoterapeut tilgjengelig om det skulle være behov for ytterligere faglig veiledning/tilpasning.

Tiltak:

- Aktiv tilrettelegging for at ansatte i alle livsfaser skal kunne delta på møter og ha fleksibilitet til å kunne tilpasse arbeidstiden til ulike livsfaser.

Arbeidsmiljø, trakassering, seksuell trakassering og kjønnsbasert vold

Når det gjelder arbeidsmiljø har vi årlig medarbeidertilfredshetsundersøkelser (MEI) med konkrete mål.

Tiltak

- Banken har rutiner for å melde inn uønskede hendelser, med mulighet for å være anonym
- Arbeidsmiljø er eget punkt i alle møtene i arbeidsmiljøutvalget (AMU)

Lik lønn for likt arbeid

Kartleggingen for 2023 tilkjennegir en skjevfordeling lønnsmessig mellom kvinner og menn i de fleste gruppene. Denne skjevdelingen skyldes i hovedsak ulikheter mellom kvinner og menn knyttet til erfaring og ansvarsområder innenfor de ulike gruppene.

Det var to grupper i 2021 som viste lønnsandel kvinner på 86 %. Her har det vært en positiv utvikling med økt lønnsandel til 91 % i 2023. Motsatt er det en gruppe som viser redusert lønnsandel kvinner til 86 %. Nyansettelse med ulike erfaringer har ført til økt differanse i denne gruppen.

	2021	2023
Andel kvinner fordelt på stillingsnivå, %		
Gruppe 1	92	89
Gruppe 2	40	57
Gruppe 3	86	78
Gruppe 4	33	20
Gruppe 5	40	45
Gruppe 6	0	0
Gjennomsnittslønn, hele 1 000 kroner		
Menn	901	968
Kvinner	644	755
Kvinneres lønn som andel av menns (etter stillingsnivå), %	%	
Gruppe 1	98	104
Gruppe 2	102	99
Gruppe 3	95	86
Gruppe 4	86	91
Gruppe 5	86	91
Gruppe 6	0	0

Tiltak:

- Leder skal gjennomføre selve lønnsamtalen som er en del av den årlige medarbeidersamtalen med alle ansatte, også ansatte i permisjon
- Når ansatte i banken kommer tilbake etter endt foreldrepermisjon på over 5 måneder, får vedkommende en lønnsøkning tilsvarende 1 lønnstrinn (1,7 %)
- Bonusordningen i banken er todelt – salgsmål og mål på egenkapitalavkastning. Bonus er lik for alle, men justert ut fra stillingsprosent og fravær. Fra og med 2021 ble det vedtatt at kun bonus knyttet til salgsmål skal hensynta fravær. Det er dermed lik bonus til alle ved eventuell utbetaling som følge av oppnådd mål for egenkapitalavkastning.

Hvordan arbeidet er organisert

Banken har satt ned en arbeidsgruppe som består av to tillitsvalgte, leder HR og banksjef fellesfunksjoner og støtte. Gruppen skal årlig rapportere status når det gjelder likestilling og ikke-diskriminering til ledergruppen.

Arbeidsgruppen ser på de ulike fasene i et arbeidsforhold:

- Rekruttering
- Forfremmelse og utviklingsmuligheter
- Tilrettelegging for mangfold og muligheter for å kombinere arbeid og familieliv
- Arbeidsmiljø, trakassering, seksuell trakassering og kjønnsbasert vold
- Lønns- og arbeidsvilkår

Rutiner og retningslinjer blir gjennomgått årlig. Tiltak som settes i verk for å bedre likestilling og redusere diskriminering, vil løpende bli tatt inn i rutiner og retningslinjer. Overordnede rutiner og retningslinjer blir godkjent i ledergruppen, unntatt retningslinjer for HMS som godkjennes av styret.

Likestilling og ikke-diskriminering er et fast punkt i møtene i arbeidsmiljøutvalgets (AMU) fire årlige møter. Vi har årlig rapportering i ledergruppen om status når det gjelder likestilling og ikke-diskriminering. I tillegg vil saker bli tatt inn i møter mellom tillitsvalgte og ledelsen ved behov.

Fullstendig årsrapport 2023 for redegjørelse likestilling og ikke-diskriminering ligger på bankens nettside under bærekraft i Jæren Sparebank.

Klima og miljøarbeid internt

Banken ønsker å opptre ansvarlig med tanke på å bidra til et bærekraftig klima og miljø. Banken bruker så langt det lar seg gjøre miljøvennlige produkter i egen drift, kjøpt fra sertifiserte leverandører.

Bankens påvirkning av det ytre miljø er begrenset til materiell og energi som er nødvendig for at banken skal kunne drive sin virksomhet på en forsvarlig måte.

Banken er Miljøfyrtårnsertifisert. Miljøfyrtårn er en norsk standard for miljøledelse med anerkjennelse fra EU. Miljøfyrtårnsertifisering sikrer et forankret fokus på miljøledelse, reduksjon og håndtering av avfall samt energibruk og transport, i tillegg til interne prosesser for bærekraft i egen drift og produkter. Jæren Sparebank ble Miljøfyrtårnsertifisert i 2022.

Gjennom sertifiseringsprosessen ble det blant annet etablert en ny rutine for tjenestereiser, innkjøpsrutine samt kildesorteringsinstruks.

Gjennom årlig rapportering måles blant annet avfallsmengde, kildesortering, vannforbruk, strømforbruk, drivstoff/strøm og kilometer kjørt med firmabiler samt flyreiser.

Som nevnt innledningsvis i rapporten, er vi med i et prosjekt i regi av Eika i forhold til å forberede oss på den kommende CSRD-rapporteringen. I den forbindelse er verktøy for å kunne beregne finansierte utslipp av sentral betydning. Vi har utført en interessentanalyse og er i gang med å utarbeide dobbel vesentlighetsanalyse. Ved neste års rapportering regner vi med å ha flere verktøy og metodikk på plass, noe som vil gjøre oss bedre i stand til også å starte rapporteringen på Scope 3 (finansierte utslipp).

Miljøfyrtårnrapportering – klima og miljøarbeid internt

Avfall (kg)	2021	2022	2023	Kommentar
Bryne				Mål om sorteringsgrad på min. 60 %, sorteringsinstruks ble innført november 2021.
Papp	960	3 040	2 930	
Matavfall	240	4 160	5 530	
Restavfall (sortering)	4 920	5 180	5 290	
Sorteringsgrad i %	19,6 %	58,2 %	61,5 %	
Klepp				
Papp	1 823	1 550	2 459	
Matavfall	110	4 070	5 500	
Restavfall (sortering)	2 643	3 796	3 869	
Sorteringsgrad i %	43,7 %	59,6 %	67,3 %	
Varhaug				<i>Kommunal ordning i 2021, rapport ikke tilgjengelig.</i> Bygget er oppusset og utvidet – økt mengde papp i forbindelse med dette Bygget er oppusset og utvidet – økt mengde restavfall i forbindelse med dette
Papp		6 336	1 430	
Matavfall		1 045	1 071	
Restavfall (sortering)		719	1 170	
Sorteringsgrad i %		70,0 %	68,1 %	
Vann (kubikk)				
Bryne	149	269	300	
Klepp	176	134	205	
Varhaug	41	74	86	
Strøm kWh				
Bryne	188 537	219 049	240 262	
Klepp	377 437	327 418	323 956	
Varhaug	95 633	72 238	76 999	
Bankbiler				
Antall kjørte km samlet	39 393	34 454	14 124	
Antall kjørte km elbil	28 704	29 238	6 515	Bankbilene brukes ofte av BM og landbruk når de skal ut til kunder. <i>(Adm. banksjef sin bil er tatt ut av oversikten fra 2023)</i>
Antall kjørte km fossil bil	11 235	5 216	7 609	
Flyreiser (tjenestereiser)				Møte- og møteaktivitet i gang igjen. Gjelder i hovedsak sponsorturer.
Flyreiser i Norden	50	213	206	
Flyreiser i Europa		6	14	

Bidra til næringsutvikling

Som lokalbank på Jæren tilrettelegger og fasiliteter Jæren Sparebank for flere møteplasser både for kunder og andre interessenter der faglige tema settes på agendaen. Dette er viktige treffpunkt der erfaringsutveksling, trender og deling av kompetanse skjer mellom partene.

Innenfor landbruk arrangeres det flere mindre treff samt årlig landbruksmøte der vi henter inn nasjonale foredragsholdere. Her samles ca. 200 personer.

Jærmøtet ble første gang arrangert i 2022 og gjennomføres for tredje gang i 2024. Dette er et stort møte som samler lokale bedriftseiere og kommunalt ansatte – med solid bredde på foredragsholdere både når det gjelder kjønn, alder og erfaring.

Banken har et engasjement inn mot Vekstpartner Jæren AS. Dette er et offensivt og utradisjonelt engasjement for banken. Rollen inn mot Vekstpartner Jæren AS bidrar til å sette banken i en sterkere posisjon som en aktiv rådgiver/sparringpartner mot spesielt oppstart- og gründermiljøet på Jæren. Banken vil engasjere seg i og støtte initiativ som har mål om å løfte innovative oppstarts- og vekstselskaper på Jæren.

Bidra til lokalsamfunnet

Jæren Sparebank dekker gjennom sin kjernevirksomhet viktige behov i lokalsamfunnet. Banken skal engasjere seg lokalt og bidra til vekst og utvikling i lokalmiljøet.

Jæren Sparebank skal spille en aktiv rolle i lokalmiljøet. Støtte og sponsorbidrag til lag og foreninger over ordinær drift, er en viktig del av bankens virksomhet. Disse bidragene skal være forankret i bankens visjon og forretningsidé. Støtten skal fordeles på en måte som underbygger bredde og mangfold i lokalmiljøet som banken er en del av. Jæren Sparebank tror på mangfold og nærhet. Skal vi ha det bra, så må vi ha det trygt og godt rundt oss. Gode lokalsamfunn trenger korps, bondekvinner, idrettslag, ungdomsklubber, frivillighetssentraler og mange, mange andre frivillige miljøbyggere. Derfor sponser vi og gir gaver til et stort antall organisasjoner og lag.

Overskudd kommer også lokalsamfunnet til gode gjennom gaver fra de to største eierne – Sparebankstiftinga Time og Hå og Sparebankbankstiftelsen Klepp. Disse har et eget gaveinstitutt som pløyer store summer tilbake til allmennyttige formål i vårt primære markedsområde på Jæren. Utdeling av gavemidler til allmennyttige formål har historisk sett vært et viktig bidrag lokalt.

Jæren Sparebank gjennomfører årlig et skoleprosjekt på 10. trinn i våre fire primærkommuner Klepp, Time, Hå og Gjesdal. I en periode på 2–4 uker er ansatte ute på skolene og besøker mellom 30 og 35 klasser. Målet med prosjektet er å gi ungdommene i vårt lokalområde en grunnleggende og nødvendig privatøkonomisk forståelse for penger, inntekt, forbruk og gode sparevaner. I tillegg legges det vekt på å bidra til å innføre gode holdninger rundt tema økonomi. Vi ser på dette prosjektet, sponsing og gaver via stiftelsene som en fin måte for banken til å vise sitt samfunnsansvar og engasjement i praktisk handling, ref. bærekraftsmål nummer 11. Videre besøker vi pensjonistlag og andre organisasjoner for å snakke om hvordan man kan unngå svindel samt at vi kjører opplæring i våre digitale løsninger.

Strategiske tiltak som står på planen i strategiperioden for 2024–2026, innebærer blant annet:

- Konsept for å redusere utenforskap
- Ta en posisjon innenfor tilrettelagt idrett
- Bidra til å skape møteplasser for flyktninger og andre med begrensede midler

Bekjempe økonomisk kriminalitet

Jæren Sparebank tar samfunnsansvar på alvor innenfor alle områder som involverer banken, våre ansatte, våre kunder samt lokalsamfunnet. Vi ønsker å bidra til å forhindre og avdekke økonomisk kriminalitet både som en del av våre lovpålagte forpliktelser og som en seriøs aktør med jærsk verdier, der vi streber etter like muligheter og et rettferdig lokalt næringsliv.

Innsatsen for å forhindre og avdekke økonomisk kriminalitet innebærer et stadig større fokus på å kartlegge risiko innenfor hvitvasking, terrorfinansiering og sanksjonsbrudd. Jæren Sparebank har dedikerte ansatte som arbeider innen fagfeltet med blant annet å etablere gode rutiner og opplæring som bidrar til at alle våre ansatte er kjent med hva som forventes av oss.

Hvert år utarbeider banken, gjennom en tverrfaglig arbeidsgruppe, en virksomhetsrettet risikovurdering som ser på bankens totale risiko for økonomisk kriminalitet både i et lokalt, nasjonalt og globalt perspektiv. Vi kjenner Jæren, men det er også viktig at vi ser hvordan det som skjer nasjonalt og internasjonalt kan påvirke oss lokalt.

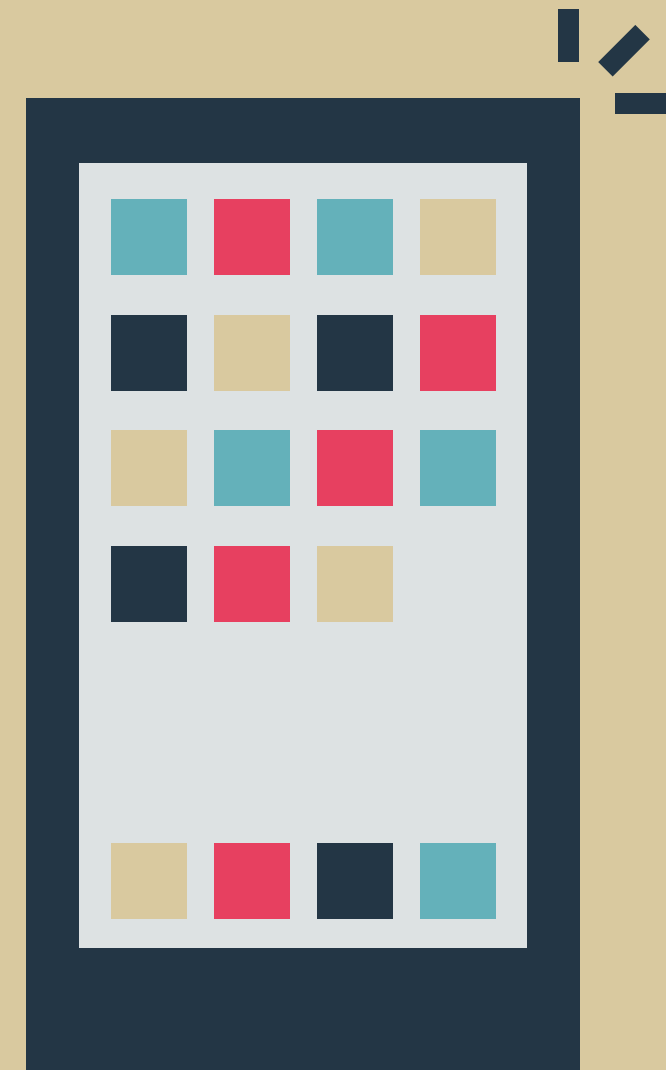
I løpet av det siste året har vår oppfatning av sikkerhet og fred i Europa blitt utfordret av krigen mellom Russland og Ukraina, og dette vil i lang tid fremover fortsette å påvirke hvordan vi jobber med risiko innenfor hvitvasking, terrorfinansiering og sanksjonsbrudd. Den årlige risikovurderingen hjelper oss med å holde

fokus der vi har størst risiko for økonomisk kriminalitet, og danner grunnlaget for handlingsplanene som vi tilpasser og jobber med til enhver tid.

Nedenfor følger noen av områdene banken har jobbet med i 2023 for å håndtere risikoen for økonomisk kriminalitet:

- Oppfølging av ansatte i gjennomføring av risikobaserte vurderinger
- Kompetanseheving i form av intern opplæring, deltagelse i ulike faglige nettverk både i Eika og nasjonalt, kurs og webinarer, bidrag fra eksterne rådgivere, og gjennomgang av viktige kilder som Nasjonal Risikovurdering, Økokrims sine indikatorlister og trusselvurderinger fra Politiet, PST og store aktører som for eksempel DNB.
- Jevnlig rapportering til ledelsen og styret om bankens arbeid med hvitvasking, terrorfinansiering og sanksjoner. Styret får årlig opplæring i hvitvaskingsregelverket og styrets ansvar og rolle i etterlevelsen av dette, og er en aktiv bidragsyter inn mot bankens hvitvaskingsansvarlige og dedikerte ansatte innen fagfeltet. Dette sikrer god dialog og felles forståelse av det risikobaserte arbeidet som gjennomføres i banken.

I tillegg til arbeidet for å forhindre og avdekke økonomisk kriminalitet, har banken også fokus på områder som etikk, varsling og granskning samt anti-korrupsjon.

Det er ikke en menneskerett
å ha den nyeste iPhoneen.

Samfunnsprosjekt om personlig økonomi
For 10.-klassinger i Klepp, Time, Hå og Gjesdal

Sterk medvind

2023 ble et rekordår. Vi har aldri skapt større verdier for våre eiere. Vi leverte kundeopplevelser som ga høy vekst og økte markedsandeler. Tapene var svært beskjedne. Medarbeiderne våre rapporterer høyere trivsel enn noen gang. På Jæren er vi vant med vind fra alle kanter. 2023 var året da lokalbanken stort sett bare hadde medvind.

Den samlede boliglånsveksten i 2023 var 5,4 % – et høyere tall enn på mange år. Det skjedde mens den generelle kredittveksten i markedet var 0,9 %. Jæren Sparebank vokste i alle segmenter og i alle de fire kommunene som utgjør vårt primære nedslagsfelt. Vi tar markedsandeler fra alle konkurrenter, forretnings- og regionbanker.

Gode råd er gull verdt

Jeg er aller mest fornøyd med at vi konkurrerer så bra med andre banker. Det viser at konseptet vårt fungerer. Den gode kundersponsen gjør også noe med organisasjonen. Det øker selvtiliten å være med på et vinnerlag. Rådgivingen vår får svært hyggelige tilbakemeldinger, også når det gjelder fart. Det viser at vi er påskrudde, at kunden blir sett og får rask respons. Vi tror at det å være til stede og gi personlig rådgiving utgjør en forskjell som bare blir viktigere. Hverdagsbank liker kunden å ordne selv, og dette skal bare fungere. Gledelig nok får mobilbankløsningen fra Eika svært gode tilbakemeldinger i App Store. En score på 4,6 av 5 mulige viser at vi også digitalt er med i toppen.

Administrerende banksjef
Geir Magne Tjåland

Godt håndverk, gode kunder

Jæren Sparebank skiller seg positivt ut ved å ha svært lave utlånstap. Såkalte problemlån utgjør 0,4 % av porteføljen, mot et snitt på over 1,0 % for sammenlignbare sparebanker. Misligholdet er svært lavt. Det skyldes både godt kreditthåndverk gjennom mange år og at kundeporteføljen er svært solid. Lokalbanken har høy egenkapital og har aldri stått stødigere. Kostnadsprosenten vår er den samme som for de store bankene. Det viser god underliggende drift. Storskala-fordelene henter vi ut gjennom Eika-samarbeidet.

Kort vei til hjelp

Svindel er blitt en utfordring for både forbrukere og banker. Vi har i 2023 hatt større tap på svindel enn tap på lån. For mange er det godt å ha kort vei til hjelp når man er blitt svindlet. Nærhet betyr noe. I arbeidet med å stoppe unormale transaksjoner, er det bra å være en del av Eika Alliansen. I dag er regelverket slik at selv om det er

kunden som har vært uaktsom, så ender banken ofte opp med det største tapet. Vi har innført lokale tiltak spesielt overfor eldre kunder, mens vi på systemnivå i Eika blant annet bruker kunstig intelligens for å avsløre svindelforsøk. Verktøyet blir stadig mer treffsikkert, og bankene samarbeider generelt godt for blant annet å stoppe uønskede pengeoverføringer.

Bedre rentemarginer

I løpet av året steg styringsrenta fra 2,75 til 4,50 %. Det er en villet politikk fra myndighetene at renten skal opp. Det kjøler ned økonomien og demper inflasjonen. Generelt får alle banker høyere avkastning på fri egenkapital når rentenivået er høyt. Rentemarginen var i 2023 bedre først og fremst på innskudd, drifts- og brukskontoer. Konkurransen på lånesiden er hard, og vi opplever stor kundedepågang de første par dagene etter hver renteøkning. Jæren Sparebank følger ikke økningene fra Norges Bank slavisk. Vi gjør egne vurderinger av renteendringene, og opplever at vi er konkurransedyktige på alle områder.

Vi deler med oss

I 2023 var det dyrtid i Norge. Mange kunder opplevde et krevende år. Da er det ekstra kjekt å kunne dele overskudd.

I 2023 fikk kundene totalt 56,4 millioner i utbytte. To år etter at banken innførte kundeutbytte, har vi delt ut over 106 millioner. I april kommer utbetalingen for 2023, og den blir – i tråd med det gode resultatet – enda hyggeligere for alle som har valgt Jæren Sparebank.

Hyggelig å være eier

De gode tallene skapte betydelige verdier for eierne også i 2023. Egenkapitalbeviset JAREN ga en avkastning på 16,2 %, utbytte inkludert. Det er høyest av bankene i Rogaland. I den positive utviklingen av kursen til egenkapitalbeviset, ligger også en forventning om at vi skal fortsette å levere gode resultater. Pris/bok (P/B), har historisk ikke vært høyere enn 0,7–0,8, mens banken ved årsskiftet hadde en P/B på 1,05. Egenkapitalavkastningen økte fra 8,5 % i 2022 til 10,0 % prosent etter skatt i 2023. Sett opp mot risikoprofil og soliditet, er det veldig bra.

Aller mest drypper det på våre to største eiere, Sparebankstiftinga Jæren – Time og Hå og Sparebankstiftelsen Jæren – Klepp. Det øker igjen deres gavedryss til gode lokale initiativ. Vi skal være førstevalget for jærbuen – og vi viser i handling hvorfor Jæren Sparebank er et godt valg. For kunden privat, for lokalsamfunnet hen er en del av.

Godt arbeidsmiljø

Medarbeiderengasjement-indeksen (MEI) var “all time high” ved målingen våren 2023. Vi har engasjerte medarbeidere som drar i samme retning. Det er selvforsterkende å føle at vi leverer bra, konseptet fungerer, banken er offensiv og synlig.

2023 var det første året etter at det nye kjernebanksystemet kom på plass. Konverteringen var krevende, og jeg er derfor positivt overrasket over hvor fornøyd og engasjerte de ansatte er og hvor bra de leverer. Jeg er også veldig fornøyd med at vi både klarer å holde på og rekruttere flinke folk. Medvind på mange områder gir den gode følelsen å være på offensiven. Vi tror på det vi holder på med.

Fornøyd kunder

Kundeopplevelsesindeksen (KOI) inneholdt også meget gode tall. Målingen viste at tilfredsheten blant privatkundene økte, mens den høye scoren fra bedriftskundene falt litt tilbake. Det mener vi henger sammen med konverteringen til nytt kjernebanksystem. Det ble en del endringer for den kundegruppen, mens flatene for privatkunder stort sett var de samme.

Apropos bedriftskunder, så har banken engasjert seg på bondenes side i diskusjonen om nye regulatoriske bestemmelser knyttet til risikovektene for landbruks-eiendom. Risikovektene har betydning for hvor mye egenkapital bankene må ha for å låne ut penger. Lån til landbruket har historisk hatt lave tap, og vi har argumentert for at det er viktig at risiko blir riktigere regulert. Det innebærer at lån til landbruket får lavere risikovekt. Bankene binder mindre egenkapital, noe som igjen gir grunnlag for lavere lånerente til bonden. Dette gjelder spesielt for store, nyere gårder med mye gjeld, slik vi har mange av på Jæren. Disse kommer bedre ut dersom Finanstilsynet svarer ut oppdraget fra Finansdepartementet.

Kjekt å dele

Jæren Sparebank er en lokalpatriot som sponser, støtter og heier på lag og organisasjoner i lokalmiljøet. I juni åpnet den oppgraderte Jærhallen på Bryne. Med egen dryler-vegg til ære for helten Erling Braut Haaland. Scoringsmaskinen var selv med på åpningen, noe som gjorde at alle de store nasjonale mediene var til stede. God reklame for oss som sponsor. I idretten er det barn

og unge vi bruker de fleste sponsorkronene på, så Narve Gilje Nordås fra Vasshus i Klepp er et unntak. Så er han også et unikum. Narve leverte en fantastisk presentasjon da han stormet inn til VM-bronse på 1500 meter. De som er med i bedriftsidrettslaget vårt kan stolt si at “han har jeg trent med.”

Sponsoratene våre er fordelt på frivillige aktiviteter i Klepp, Time, Hå og Gjesdal. Det er motiverende for våre ansatte at deler av overskuddet går til allmennnyttige formål i lokalmiljøet. Det skaper stolthet å levere resultater som også kommer fellesskapet til gode.

Doblet markedsandel i Gjesdal

Etter et par års drift er vi bare blitt styrket i troen på at det var riktig å inkludere Gjesdal i vårt primære nedslagsfelt. Satsingen i kommunen er blitt svært godt mottatt. Gjesdalbuen setter tydelig pris på at en lokalbank har etablert seg, og i desember flyttet vi til mer synlig beliggenhet i Kanalhuset i Ålgård sentrum.

Markedsandelen er sterkt stigende. Vi var nummer fem-bank da vi startet, er nå nummer tre og nærmer oss andrelassen. På under to år er markedsandelen nesten doblet. Vi forsterket satsingen ved å ansette nok en privatrådgiver. Landbruks- og bedriftsrådgivere bruker kontoret stadig mer aktivt, slik at tilbudet til alle kundesegmenter blir stadig bedre. Gjennom samarbeidet med Aktiv Eiendomsmegling Jæren har vi også en fast eiendomsmegler på kontoret flere dager i uka.

Vi bygger Jæren

I juni åpnet coworking-plassen FUSST@Jæren i Bryne sentrum. Jærsk business er vår business. Det handler om å skape ny næring og nye arbeidsplasser – noe som stemmer med vårt samfunnsoppdrag. Vi har inngått en profileringsavtale som sikrer driften, bygger opp under initiativet og heier på jærsk nyskaping. En coworking-plass for gründere er godt nybrottsarbeid. FUSST har vært en suksess fra starten, og de er allerede i gang med utvidelse av lokalene.

Engasjerte ansatte

Jeg vil takke alle ansatte for en ekstraordinær god innsats gjennom et år med høyt aktivitetsnivå. 2023 var det første året etter konvertering til nytt kjernebanksystem. Det som muliggjør de gode resultatene er først og fremst alle de dyktige, framoverlente og løsningsorienterte folka våre. Med engasjerte ansatte og fornøyd kunder er vi godt rigget til å fortsette å bygge Jæren i årene som kommer.

Geir Magne Tjåland
Administrerende banksjef

Geir Magne Tjåland
Administrerende banksjef

Åse Bente S. Wærsland
Banksjef fellesfunksjoner og støtte

Elisabeth Frøyland
Banksjef risikostyring & compliance

Frode Flesjå
Banksjef bedriftsmarked

Klas Stølsnes
Banksjef økonomi og finans

Kjersti Fuglestad
Banksjef privatmarked

Oddgeir Teigen
Banksjef teknologi og forretningsutvikling

Hanne Ringnes Sanne
Banksjef juridisk

Ledelsen

Ledergruppen i Jæren Sparebank består av åtte personer. Samlet har ledelsen lang utdanning og bred erfaring fra økonomi/bankfag, regnskap, revisjon, markedsføring og ledelse.

Se kortfattede CV-er nedenfor.

Administrerende banksjef

Geir Magne Tjåland

- Siviløkonom fra Handelshøyskolen BI. MBA i finans fra Norges Handelshøyskole (NHH)
- Renteanalytiker (RA), autorisert porteføljeforvalter (APF) og autorisert finansanalytiker (AFA)
- Regnskapssjef i Time Sparebank 2006–2007
- Ulike roller innen risk, økonomi, kreditt og finans i Sandnes Sparebank, 2008–2016
- Finanssjef/Head of Group Treasury i Lyse-konsernet, 2016–2020
- Ansatt i Jæren Sparebank som adm. banksjef siden april 2020.

Banksjef fellesfunksjoner og støtte

Åse Bente Søyland Wærsland

- Bankøkonom
- Lang erfaring fra bank: Varhaug Sparebank – de siste årene som regnskapssjef, var med å starte Stavanger Bank i 1987 med ansvar innen drift/økonomi
- Jobbet i EDB Business Partner AS som konsulent
- Ansatt som økonomisjef i Klepp Sparebank fra 1988
- Ansatt i Jæren Sparebank som banksjef fellesfunksjoner og støtte siden januar 2015.

Banksjef risikostyring & compliance

Elisabeth Frøyland

- Siviløkonom i fra Universitetet i Agder
- Rådgiver i Klepp Sparebank 2003–2006
- Ansatt i Sandnes sparebank i 13 år, hovedsakelig i roller innenfor risk, kreditt og rapportering/datavarehus. Daglig leder for bankens boligkredittforetak i tre år. De tre siste årene var rollen direktør risikostyring.
- Sparebank 1 Bolig- og Næringskreditt, riskmanager
- Kraft Bank, risk og compliance-ansvarlig
- Ansatt i Jæren Sparebank som banksjef risikostyring og compliance fra august 2022.

Banksjef bedriftsmarked

Frode Flesjå

- Diplomøkonom fra BI Stavanger, bl.a. med fag som regnskap, finans og markedsføring
- 7 år som landeveissyklist på heltid
- Solstrandprogrammet 2019–2020 ved AFF, tilknyttet Norges Handelshøyskole
- Styremedlem i Klepp Næringsforening
- Ansatt i Klepp Sparebank som bedriftsrådgiver 2006, banksjef bedriftsmarked fra 2011
- Ansatt i Jæren Sparebank som banksjef bedriftsmarked siden januar 2015.

Banksjef økonomi og finans

Klas Stølsnes

- Siviløkonom fra Norges Handelshøyskole
- Variert arbeidserfaring fra lokalt næringsliv
- Jobbet som økonomisjef i Ålgårds Auto Gruppen AS
- Jobbet som konserncontroller i Handelshuset Martinsen AS
- Ansatt i Time Sparebank som økonomisjef siden 2006
- Ansatt i Jæren Sparebank som banksjef økonomi og finans siden januar 2015.

Banksjef privatmarked

Kjersti Fuglestad

- Bachelor i økonomi og administrasjon med spesialisering i økonomistyring og investeringsanalyse, Handelshøyskolen BI
- Privatøkonomi m/jus – del 1, Handelshøyskolen BI
- Autorisert finansiell rådgiver
- Variert arbeidserfaring innenfor kontor og regnskap
- Styremedlem i Aktiv Eiendomsmegling Jæren AS
- Ansatt i Time Sparebank som rådgiver privatmarked fra 2004, salgsleder 2013–2014, salgsleder/avd. leder i Jæren Sparebank fra 2015
- Ansatt i Jæren Sparebank som banksjef privatmarked fra januar 2020.

Banksjef teknologi og forretningsutvikling

Oddgeir Teigen

- Executive Master of Management, Ledelse, BI
- Bachelor i økonomi og administrasjon, Universitet i Agder
- Bachelor i utviklingsstudier, Universitet i Agder
- Erfaring innenfor bank og finans siden 2008. Ansatt i Time Sparebank som rådgiver privatmarked og risiko-analytiker, i Jæren Sparebank som controller og fagleder digitale flater og kundesystemer
- Jobbet fra 2019 til mars 2020, delvis for en ideell organisasjon i Nairobi, delvis for Jæren Sparebank
- Ansatt i Jæren Sparebank som banksjef teknologi og forretningsutvikling fra november 2020.

Banksjef juridisk

Hanne Ringnes Sanne

- Cand.jur fra Universitetet i Oslo, 2006
- Postgraduate certificate – The Mechanics of Loan documentation, Middlesex University, 2017
- E-MBA, Universitetet i Stavanger, 2021–2023
- DLA Piper advokatfirma, advokatfullmektig
- Dommerfullmektig, Vesterålen tingrett og Stavanger tingrett (konstituert dommer i Stavanger tingrett)
- SpareBank 1 SR-Bank ASA, advokat konsernjuridisk
- Lyse AS, senioradvokat konsernjuridisk
- Innovasjon Norge, advokat
- Ansatt i Jæren Sparebank som banksjef juridisk fra april 2022.

Årsberetning for året 2023

Innledning

Banken leverte et meget godt resultat for 2023 – med en avkastning på egenkapitalen tilsvarende 10,0 %. En hovedforklaring til det gode resultatet er et stigende rentenivå gjennom året. Heving av styringsrenta er et viktig virkemiddel for Norges Bank for å dempe inflasjonen. I tillegg har banken høy utlånsvekst, og vi tar markedsandeler i vårt primære markedsområde. Innenfor personmarked har vi en samlet utlånsvekst siste året på 5,4 %, mens den generelle utlånsveksten i vårt markedsområde har vært 0,9 %.

Det siste året må kunne karakteriseres som krevende for mange. Fortsatt høye priser på energi, matvarer og andre innsatsfaktorer, kombinert med et stadig stigende rentenivå gjennom året, har bidratt til en strammere økonomi og redusert kjøpekraft for mange av bankens kunder. Signaler og forventninger framover kan tyde på at vi nå går mot en gradvis forbedring, selv om usikkerheten fortsatt er høy.

MARKEDSFORHOLD

Økonomiske utviklingstrekk 2023

Norsk økonomi var i 2023 preget av store forskjeller i næringsutviklingen. Samlet sett registrerte vi en beskjeden BNP-vekst for fastlandsdelen av norsk økonomi, en svakt stigende arbeidsledighet og en vedvarende høy inflasjon gjennom året.

BNP-veksten i fastlandsdelen av Norge for 2023 anslås ved årsskiftet til om lag 1,0 %, ned fra en vekst på 3,8 % året før. Privat konsum hadde en historisk sett sjelden nedgang i fjor, mens oljesektoren kunne vise til en sterk investeringsvekst. De rause investeringspakkene fra regjeringen under koronatida, bidro til sterk investeringsvekst i oljerelaterte næringer både i 2023 og også videre inn i 2024. Motsatt ventes boliginvesteringene å falle videre inn i 2024. Flykningkrisen bidro til at offentlig konsum økte med om lag 2,5 % i 2023.

Arbeidsmarkedet ble i sum relativt stabilt, med en økning i ledigheten målt på NAV fra 1,6 % i desember 2022 til 1,9 % i samme måned året etter. Lønnsveksten steg markert i 2023, til om lag 5,5 %, etter et år hvor reallønnsveksten var negativ.

Den høye inflasjonen fra 2022 holdt seg overraskende høy også gjennom 2023, delvis fordi kronekursen

svekket seg betydelig. Kronekursen falt med 4,4 % i løpet av 2023. Konsumprisindeksen steg med 5,5 %, noe som nullet ut et raust lønnsoppgjør og dermed hindret kjøpekraften i å bedre seg for folk flest.

Renteøkningene og den svake utviklingen i husholdningenes finanser, bidro til at kredittveksten ble gradvis svakere gjennom 2023. Ved slutten av året var kredittveksten, målt ved K2-indikatoren, i bedriftene og husholdningene opp med henholdsvis 3,1 % og 3,3 %. En hardt presset kommunesektor har imidlertid i denne perioden en usedvanlig sterk vekst på hele 7,8 % i sine låneopptak.

Boligprisene svingte unormalt mye i løpet av året, med god vekst i første halvår og motsvarende nedgang i andre halvår. Omsetningen av boliger var marginalt høyere i 2023 enn året før, med en prisvekst på 0,5 % samlet for året, ifølge Eiendom Norge.

Antall konkurser økte med 22 % i de elleve første månedene av 2023, målt mot samme periode året før. Bankenes samlede resultater blir imidlertid solide som følge av at et markert høyere rentenivå bidrar til tilsvarende bedring i avkastningen på egenkapitalen i bankene.

Norges Bank økte styringsrenta fra 2,75 % til 4,50 % gjennom 2023. 3 mnd Nibor ser imidlertid ut til å ha toppet ut allerede i august 2023 på om lag 4,80 % og markedene begynte å prise inn store rentekutt i 2024. Ved utgangen av året var det priset inn hele seks rentekutt i løpet av 2024.

Lokalt

I Rogaland utgjør arbeidsledigheten 1,7 % ved utgangen av året – en moderat økning fra 1,6 % på samme tid i fjor. Tilsvarende tall for landet som helhet viser en ledighet på 1,9 % – en økning fra 1,6 % på samme tid i fjor.

Kommunene i vårt primære markedsområde (Klepp, Time, Hå og Gjesdal) har en arbeidsledighet på henholdsvis 1,4 % (159 personer), 1,4 % (150 personer), 1,8 % (183 personer) og 1,6 % (103 personer) ved utgangen av året. Til sammen er det 595 arbeidsledige i disse fire kommunene ved utgangen av 4. kvartal. På samme tid i fjor var det til sammenligning 481 arbeidsledige i de samme kommunene.

Innenfor boligmarkedet (brukte boliger) registrerer vi en tilnærmet flat utvikling i prisene for landet som helhet i

Samlet utlån inkludert overført volum til Eika Boligkreditt.

4. kvartal. Siste 12 måneder ser vi en prisreduksjon på 0,7 %. I Stavanger var det en mindre prisreduksjon på 0,3 % i 4. kvartal og en økning på 1,9 % siste 12 måneder. Ser vi på Agder og Rogaland utenom Stavanger, var det en prisøkning på 0,5 % i 4. kvartal og en økning i boligprisene på 2,4 % siste 12 måneder.

Landbruk

I forbindelse med jordbruksavtalen i 2023, ble det enighet om at det skal utarbeides en strategi for å øke selvforsyningsgraden og trygge matproduksjonen basert på norske ressurser. Dette ser vi på som et signal om at landbruket vil prioriteres fremover. Vi ser at dette er viktig både ut fra at det skal produseres mer mat, men også ut fra at det er viktig med god inntjening for at den enkelte bonden skal kunne bidra til å nå målene om å produsere maten på en mer bærekraftig måte.

Den største endringen i jordbruksavtalen i 2023 var åpningen for at bønder nå kan selge 100 % av sin melkekvote direkte til andre bønder i samme kvoteområde. Dette gjorde at mange som drev med utleie av sin melkekvote, valgte å melde inn salg slik at de overtar kvoten for 2024. Foruten dette ser vi at det fortsatt er stort fokus på kostnadene hos bøndene og at de investerer noe mindre enn før. Økt rentenivå bidrar naturlig nok også til at kostnadene har økt betydelig.

Fremover ser en at det er behov for noe mer melk. Når det gjelder kjøtt er det fremdeles en del på lager. Dette bidrar til at omsetningsavgiften øker på alle kjøttslag, mens det for egg nå er underskudd og omsetningsavgiften reduseres. Dette vil trolig gi noe lavere inntjening på kjøttproduksjon framover, mens produksjon av melk og egg trolig vil vise en noe bedre inntjening.

Landbruksporteføljen i Jæren Sparebank må kunne karakteriseres som stabil og god. Banken har mange solide kunder og porteføljen øker år for år. Samlet vekst i bankens landbruksportefølje var i 2023 på 4,4 %. I beløp utgjør denne veksten 107,7 mill. kroner, og vår andel i bankens primære markedsområde er stigende.

I den årlige kundeundersøkelsen banken gjennomfører, svarer landbrukskundene fortsatt at de er fornøyde med banken. Kundene vektlegger vår styrke innenfor kundeoppfølging og rådgivning. I bankens primære markedsområde har vi en høy markedsandel. Vårt mål er å være den foretrukne banken for landbruket på Jæren.

Vi er stolte av å kunne bidra til utviklingen av landbruket i vårt område og ser frem til å fortsette å støtte våre landbrukskunder i årene som kommer.

Annen næring

Krigen i Europa og Midtøsten påvirker verdensøkonomien, og dette forplanter seg videre til våre bedriftskunder. Norges Bank har økt styringsrenten flere ganger gjennom 2023, noe som naturlig nok medfører økte renter for våre kunder.

Vi har fortsatt en situasjon som er preget av knapphet på energi i verden, prispress og økt inflasjon samt en svekket kronekurs. Nasjonale ordninger har dempet noe av utfordringene for bedriftene, mens andre ser en mulighet for grønne investeringer som følge av gunstige statlige ordninger.

Banken opplever fortsatt et stabilt og lavt mislighold på lån. Vi ser at bedriftene i vår region er flinke til å tilpasse seg endrede markedsbetingelser på inntekts- og kostnads-siden. Flere bedrifter har investert i nye energikilder (bl.a. solceller) og foretatt grep innenfor energieffektivisering. Bedriftene i vår region har i stor grad klart seg godt gjennom 2023, til tross for økte renter og økte kostnader på flere innsatsfaktorer.

Innenfor boligrelatert eiendom har det vært et relativt kjølig marked for fritidsboliger. Nye boligprosjekter blir utsatt, og markedet er mer selektivt med hensyn til målgrupper. Vi får nå noen signaler på at boligmarkedet kan få en noe bedre utvikling inn i 2024.

Bygg og anlegg har generelt sett hatt god aktivitet i 2023. Mange aktører har god aktivitet frem til midten av 2024 slik bildet ser ut ved inngangen til et nytt år. Mye knyttet til at oljerelaterte verdikjeder har hatt høy aktivitet og fremdeles kan vise til god ordresreserve ved inngangen til 2024. Vi har lav arbeidsledighet i vårt markedsområde samt et eiendomsmarked som ikke har hatt like høy prisvekst som andre regioner i landet.

Vi opplever hard konkurranse om å vinne bedriftskundene i SMB-segmentet, men Jæren Sparebank er godt posisjonert og får bra tilbakemeldinger på hvordan vi samarbeider med bedriftskundene. Flere andre banker ønsker også å vokse i SMB-segmentet på Jæren. Året 2023 har også vist en god vekst på egen utlånsvokst innenfor annen næring. Vi venter imidlertid en noe redusert utlånsvokst for 2024 sett opp mot tidligere år.

STRATEGISK SAMARBEID

Eika Alliansen

Jæren Sparebank er aksjonær i Eika Gruppen AS og en av alliansebankene i Eika Alliansen som består av rundt 45 lokalbanker, Eika Gruppen og Eika Boligkreditt. Eika Alliansen har en samlet forvaltningskapital på om lag 480 milliarder kroner og 2500 ansatte, noe som gjør alliansen til en av de største og viktigste aktørene i det norske bankmarkedet. Med 170 bankkontorer i 114 kommuner er Eika-bankene til stede med avgjørende bidrag til vekst, utvikling og verdiskaping i sine lokal-samfunn.

Lokalbankene i Eika Alliansen bidrar til økonomisk vekst og trygghet for privatkunder og lokalt næringsliv. Bankene har lokalt ansatte, kompetente rådgivere med et personlig engasjement og effektive rådgiverløsninger. Sammen med noen av de beste kundeløsningene i den digitale hverdagsbanken, gir dette kundene unike kunde-opplevelser. Det er denne samlede kundeopplevelsen som er lokalbankenes viktigste konkurransefortrinn og som har gjort at lokalbankene i Eika har blant landets mest tilfredse kunder både i person- og bedriftsmarkedet.

Eika styrker Jæren Sparebank

Eika Gruppen styrker lokalbankene ved å utvikle og levere konkurransedyktige tjenester og produkter som dekker lokalbankene og kundenes behov. Eika Gruppen gir dermed et verdifullt bidrag til visjonen for Jæren Sparebank – ”Vi bygger Jæren”.

Eika Gruppens kjernevirksomhet er å sikre lokalbankene moderne, effektiv og trygg bankdrift gjennom gode og kostnadseffektive produkt- og tjenesteleveranser. Leveransene inkluderer en komplett plattform for bank-infrastruktur inkludert IT, betalingstjenester og sam-handlingsverktøy for bankenes ansatte og kunder. Bankenes behov for å utvikle nye digitale løsninger som både bidrar til den gode kundeopplevelsen og samtidig ivaretar kundenes sikkerhet samt et økende antall regulatoriske krav, er både krevende og kostnadsdrivende. For å styrke bankenes konkurransekraft har Eika og bankene migrert sine kjernebankløsninger fra danske SDC til Tietoevry. Dette vil gi bankene og deres kunder bedre løsninger og mer kostnadseffektiv utvikling av nye løsninger.

Gjennom Eika får bankene og deres kunder tilgang til et bredt spekter av finansielle produkter, kommersielle løsninger og kompetansehevende tjenester. Dette inkluderer

forsikringsprodukter, kort- og smålansprodukter og spareprodukter i fond, samt eiendomsmegling gjennom Aktiv EiendomsMegling. I 2023 inngikk Eika Kredittbank en avtale om fusjon med Sparebank1 Kreditt. Videre inngikk Eika Forsikring en avtale om å slå seg sammen med Fremtind Forsikring. Etter planen, og forutsatt myndig-hetenes godkjenning, vil disse selskapene bli fusjonert i 2024. Bankene i alliansen vil være eiere av og distri-butører av produkter fra de to sammenslåtte selskapene. Dette er gjort for å styrke de to selskapenes konkurranse-kraft som igjen vil bidra til å styrke lokalbankene. Eika Kundesenter og Eika Servicesenter leverer tjenester som sikrer lokalbankene bedre kundeservice gjennom økt tilgjengelighet og effektiv kommunikasjon.

Utover dette leverer Eika kompetanseutvikling og opplæring gjennom Eika Skolen, virksomhetsstyring med Eika ViS, økonomi- og regnskapstjenester med Eika Økonomiservice og depottjenester med Eika Depotservice samt en rekke andre tjenester innenfor bærekraft og næringspolitikk, kommunikasjon, marked og merkevare. Alt for å ivareta lokalbankenes behov.

Eika Boligkreditt sikrer Jæren Sparebank

langsiktig og stabil finansiering

Eika Boligkreditt er lokalbankenes boligkredittforetak, direkte eid av 59 norske lokalbanker og OBOS. Eika Boligkreditts hovedformål er å sikre lokalbankene tilgang til langsiktig og konkurransedyktig finansiering. Selskapet har tillatelse til å finansiere sin utlånsvirksomhet ved utstedelse av internasjonalt ratede obligasjoner med fortrinnsrett (OMF). Det innebærer at Eika Boligkreditt har mulighet til å oppta lån i det norske og internasjonale finansmarkedet, og til enhver tid søker finansiering der man oppnår markedets beste betingelser. Gjennom Eika Boligkreditt får alliansebankene dermed tilgang på langsiktig og svært gunstig finansiering, og kan opp-rettholde konkurransekraften mot større norske og internasjonale banker.

Eika Boligkreditt har en forvaltningskapital på ca. 120 milliarder kroner (per Q3 2023) og er en viktig bidrags-yter til at lokalbankene oppnår redusert finansieringsrisiko og kan opprettholde konkurransedyktige betingelser på boliglån.

Ved utgangen av 2023 har Jæren Sparebank finansiert 6,6 milliarder kroner i Eika Boligkreditt. Eierposten i selskapet er på 6,30 %. Eierskapet i Eika Boligkreditt anses som strategisk viktig for Jæren Sparebank.

BÆREKRAFT

Banken er opptatt av å opptre ansvarlig og bidra til en bærekraftig utvikling. Dette gjelder både internt når det gjelder drift og ansatte og eksternt mot kunder og øvrige samarbeidspartnere. Det arbeides med prosesser og tiltak knyttet til bærekraft og ansvarlig långivning. Bærekraft og klimarisiko står sentralt i kredittvurderingen til banken.

Miljø

Banken ønsker å opptre ansvarlig med tanke på å bidra til et bærekraftig klima og miljø. Banken bruker så langt det lar seg gjøre miljøvennlige produkter i egen drift. Bankens påvirkning av det ytre miljø er begrenset til materiell og energi som er nødvendig for at banken skal kunne drive sin virksomhet på en forsvarlig måte. Etter styrets oppfatning forurenses banken i liten grad det ytre miljø.

Samfunnsansvar

Jæren Sparebank dekker gjennom sin kjernevirksomhet viktige behov i lokalsamfunnet. Banken skal engasjere seg lokalt og bidra til vekst og utvikling i lokalmiljøet.

Etiske, sosiale og miljømessige hensyn skal være integrert i den daglige driften. Hensynet til bankens samfunnsansvar er innarbeidet i overordnede retningslinjer under konkrete emner som for eksempel etikk, bekjempelse av hvitvasking (AHV), arbeidsmiljø og sikkerhet, eierstyring og selskapsledelse samt det ytre miljø.

Et viktig bidrag historisk sett har vært utdeling av gavemidler til allmenntilfelle formål. Denne funksjonen er nå overtatt og videreført av sparebankstiftelsene som ble etablert i forbindelse med fusjonen i 2015. Stiftelsene mottar utbytte fra banken som følge av sine eierposter.

Eierstyring og selskapsledelse

Eierstyring og selskapsledelse i Jæren Sparebank omfatter de mål og prinsipper som banken styres og kontrolleres etter for å sikre effektiv bruk av bankens ressurser og størst mulig verdiskaping for bankens eiere, kunder, ansatte og samfunnet.

Bankens eierstyring og selskapsledelse bygger på «Norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse». En nærmere beskrivelse av eierstyring og selskapsledelse er lagt ut på bankens hjemmeside. Det vises ellers til egen omtale av bankens rapportering på bærekraft i årsrapporten.

Åpenhetsloven

Åpenhetsloven trådte i kraft i kraft 1. juli 2022. Det vises til kapitlet Bærekraftsrapport for nærmere omtale. Fullstendig redegjørelse vil publiseres på bankens hjemmeside innen 30. juni 2024.

BANKENS VIRKSOMHET I 2023

Regnskapet viser en god underliggende kjernedrift med lave tap og lavt mislighold. Markedet har gjennom året vært preget av et sterkt stigende rentenivå, sterk konkurranse og god aktivitet på utlånssiden.

Banken hadde ved utgangen av 2023 i alt 89 ansatte. Antall årsverk var 87.

Kompetanseutvikling er en kritisk suksessfaktor. Banken foretar derfor løpende justeringer og styrking av kompetansenivået for å tilpasse organisasjonen til fremtidige utfordringer.

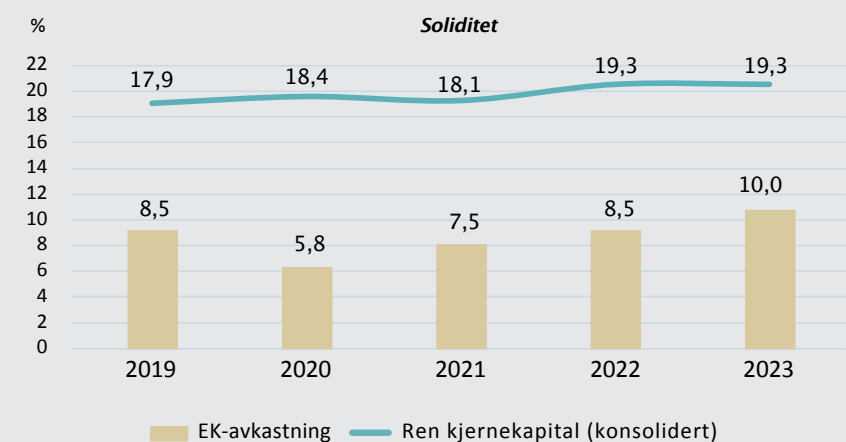
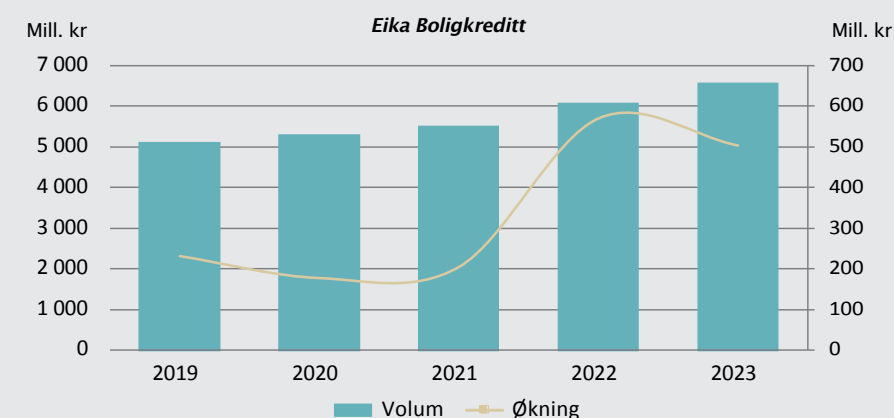
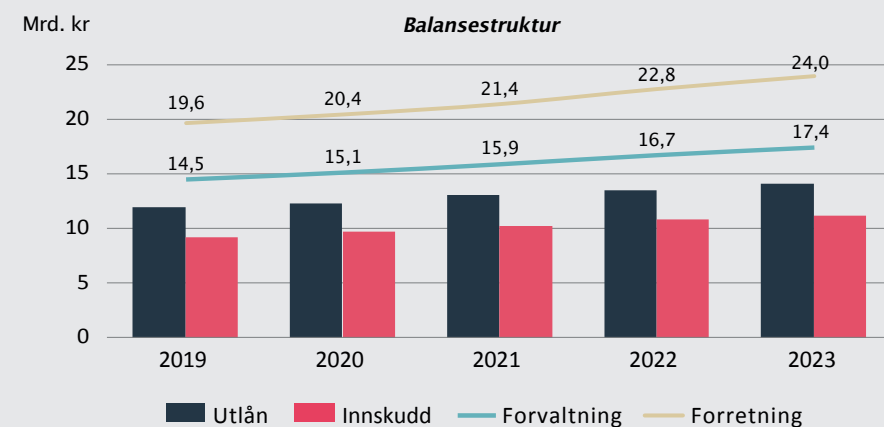
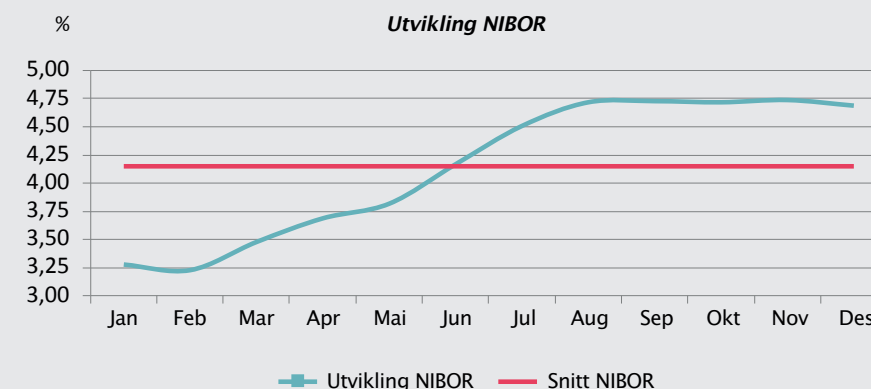
Banken er medlem i og har et godt samarbeid med bedriftshelsetjenesten SAMKO. Banken er opptatt av et godt arbeidsmiljø. Det har ikke skjedd noen skader eller ulykker i banken. Sykefraværet var i 2023 på 5,7 % – fordelt med 2,2 % på korttidsfravær og 3,6 % på langtidsfravær. Samlet sykefravær var til sammenligning 3,5 % i 2022 – herav 2,0 % korttidsfravær og 1,5 % langtidsfravær.

Ved utgangen av 2023 er det 57 kvinner og 32 menn ansatt i banken. Banken har ved årsskiftet ti mellomledere. Av disse lederne er seks kvinner og fire menn. Bankens ledergruppe består av åtte ledere inkludert administrerende banksjef – fordelt på fire kvinner og fire menn. I bankens styre var det tre kvinner og fire menn ved utgangen av 2023. Det henvises til bankens bærekraftsrapport for ytterligere informasjon.

Banken har tegnet ansvarsforsikring for styremedlemmer og administrerende banksjef. Forsikringen er tegnet gjennom Risk Point (70 %) og AXAXL (30 %), gjelder banker tilknyttet Eika Gruppen og fornyes på årlig basis. Forsikringssum 250,0 mill. kroner per forsikringstilfelle og totalt for alle sikrede i løpet av forsikringsperioden.

Årsresultat

Årets resultat før skatt ble 287,0 mill. kroner og etter skatt 239,1 mill. kroner.

Regnskapet rapporteres i henhold til IFRS® Accounting Standards som godkjent av EU. Årsregnskapet er avgitt under forutsetning om fortsatt drift, en forutsetning som er til stede gitt dagens egenkapital. Styret kjenner ikke til vesentlige usikkerheter som vil kunne ha betydning for vurdering av bankens årsregnskap.

Styret mener at årsberetningen gir en rettviseende oversikt av bankens eiendeler og gjeld, finansielle stilling og resultat per 31.12.2023. Alle tallstørrelser i parentes gjelder for tilsvarende periode i 2022.

Netto renteinntekter

Bankens rentenetto ble 378,7 mill. kroner (293,4 mill.) – en økning på 85,4 mill. kroner fra 2022. Målt i prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital, steg rentenettoen fra 1,79 % i 2022 til 2,21 % i 2023. Dette skyldes i hovedsak høyere utlånsrenter som følge av stigende rentenivå gjennom året. Pengemarkedsrenta viste en stigende tendens fjoråret, spesielt fra starten av året og fram til august. Norges Bank sin styringsrente ble hevet seks ganger med til sammen 175 basispunkter til 4,50 % i løpet av 2023.

Som grafen på forrige side viser, har pengemarkedsrenta (målt ved 3 måneders Nibor), beveget seg markert oppover i løpet av 2023. Gjennomsnittlig 3 mnd Nibor var 4,15 % i 2023 – opp fra 2,05 % i 2022 og 0,47 % i 2021. Rentenivået er med andre ord kraftig opp i perioden 2021–2023. I henhold til rentebanen til Norges Bank fra desember 2023, forventes det at rentetoppen nå er nådd for denne gang og at styringsrenta vil bli satt gradvis ned fra og med høsten 2024. Men, publiserte rentebaner bygger på prognoser og vil alltid være forbundet med en viss grad av usikkerhet.

Netto provisjons- og andre inntekter

Øvrige inntekter ble i 2023 83,7 mill. kroner (80,4 mill.). Dette gir en netto økning på 3,3 mill. kroner. Dette utgjør 0,49 % (0,49 %) av gjennomsnittlig forvaltningskapital.

Provisjonsinntekter er økt med 5,6 mill. kroner til 93,0 mill. kroner (87,4 mill.). Inntekter fra kredittformidling (i all hovedsak provisjoner fra Eika Boligkreditt) er på samme nivå beløpsmessig i 2023 som i 2022. Hensyntatt volumveksten gjennom året, er inntjeningen noe redusert. Redusert margin på lån i EBK skyldes etterslep ved rentehevinger, som følge av bankens varslingsfrister ut til kunde. Betalingsformidling, sparing og forsikring viser en positiv utvikling i 2023 sammenlignet med 2022.

Garantiprovisjoner viser en mindre nedgang fra året før.

	2023	2022
Forsikring	24 195	22 711
Kredittformidling	23 349	23 361
Verdipapiromsetning og forvaltning	12 646	9 847
Betalingsformidling	30 817	29 177
<u>Garantiprovisjon</u>	<u>1 949</u>	<u>2 311</u>
Provisjonsinntekter mv.	92 956	87 407

Andre driftsinntekter viser en økning til 0,4 mill. kroner (0,3 mill.). Provisjonskostnader viser en økning i 2023 og beløper seg til 9,7 mill. kroner (7,3 mill.).

Netto inntekter fra finansielle investeringer

2023 viser en inntjening på 37,2 mill. kroner (47,8 mill.) fra finansielle investeringer. Dette utgjør 0,22 % (0,29 %) av gjennomsnittlig forvaltningskapital. Redusert inntjening i 2023 skyldes i hovedsak noe lavere utbytte fra Eika Gruppen. I tillegg ble det i 2022 inntektsført en gevinst ved salg av bankbygg på 15,1 mill. kroner. Avkastningen fra verdipapirer er på et noe høyere nivå sammenlignet med året før, i hovedsak som følge av inngang i kredittpåslaget gjennom året.

Total netto verdiendring på finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultat vises i tabell nedenfor.

	2023	2022
Netto verdiendring på valuta og finansielle derivater	–444	5 386
Netto verdiendring på utlån til virkelig verdi	2 196	–3 225
Netto verdiendring på sertifikater og obligasjoner	3 475	–7 492
Netto verdiendring på aksjer og fondsandeler til virkelig verdi over resultatet	1 173	–1 003
Netto verdiendringer på finansielle instrument til virkelig verdi over resultat	6 400	–6 333

Lavere kredittrisiko førte til en positiv verdiendring på 3,5 mill. kroner i bankens portefølje av obligasjoner.

Driftskostnader

Bankens driftskostnader for 2023 ble 209,9 mill. kroner (205,2 mill.). Dette er en økning på 4,7 mill. kroner. Bankens driftskostnader utgjør 1,22 % (1,25 %) av gjennomsnittlig forvaltningskapital. Kostnader i forhold til inntekter ble 42,0 % (48,7 %). Justert for engangskostnader på 17,2 mill. kroner knyttet til overgang til ny kjernebankløsning, var kostnadsandelen i 2022 44,6 %.

Vi har fokus på kontinuerlig kostnadsforbedring, samtidig som vi skal tilby gode tjenester og riktig servicegrad til våre kunder. Bankens målsetting er en kostnadsandel under 40,0 %.

Personalkostnader viser samlet 108,5 mill. kroner (97,1 mill.). Kostnader til lønn og personal er opp med 11,4 mill. kroner, tilsvarende 11,7 %. Gjennomsnittlig antall årsverk har i 2023 vært 6,3 høyere enn året før. I tillegg bidro lønnsoppgjøret samt den generelle kostnadsveksten til en viss økning. Bankens utvidede ledergruppe har videre gjennomført lederutviklingskurs fordelt på flere moduler i løpet av 2023. Dette påvirker posten Andre ytelser i tabellen under.

	2023	2022
Lønninger	77 476	72 528
Arbeidsgiveravgift	13 427	11 048
Finansskatt	4 492	3 918
Pensjonskostnader	7 891	6 666
<u>Andre ytelser</u>	<u>5 229</u>	<u>2 954</u>
Sum	108 515	162 976

Andre driftskostnader utgjorde 88,9 mill. kroner (94,7 mill.). Kostnader til drift er ned med 5,7 mill. kroner, tilsvarende 6,1 %. Kostnader relatert til bankens drift av IT-systemer en vesentlig post i bankens driftskostnader. IT-systemene er standardiserte – forvaltning og drift er i stor grad satt ut til eksterne tjenesteleverandører. Banken konverterte til ny kjernebankløsning i november 2022. I den forbindelse ble det ført 17,2 mill. kroner i engangskostnader knyttet til gjennomføring av selve konverteringen. Det har også vært innslag av konverteringskostnader i 2023, men på langt nær i samme omfang som året før.

Erstatning i forhold til svindelsaker er bokført med ca. kr 3,2 mill. per utgangen av 2023. Økningen fra året før utgjør ca. kr 2,9 mill.

	2023	2022
Kosnader revisjon	1 066	1 112
Kostnader eide og leide lokaler	4 212	4 623
IT-kostnader	49 685	58 476
Markedsføring	10 231	9 762
Eksterne tjenester	6 729	5 551
Formueskatt	2 198	3 500
<u>Andre kostnader</u>	<u>14 816</u>	<u>11 658</u>
Sum	88 936	94 682

Tap – avsetning til tap, kredittrisiko

Netto tap på utlån ble 2,7 mill. kroner (2,3 mill.). Gruppenedskrivninger (modellbasert, steg 1 og 2) er i løpet av året økt med 4,5 mill. kroner til 31,3 mill. kroner. Dette utgjør 0,22 % av brutto utlån ved utgangen av året. Økningen skyldes i hovedsak at vi i 3. kvartal økte bankens tilleggsnedskrivning med kr 4,4 mill. kroner – i hovedsak som følge av endret risikovurdering knyttet til næringseiendom.

Brutto misligholdte engasjement (over 90 dager) utgjorde 32,2 mill. kroner (45,4 mill.). Brutto øvrige misligholdte engasjement (tapsutsatte) utgjorde 51,2 mill. kroner (29,6 mill.) Summen av misligholdte engasjement (over 90 dager) og øvrige misligholdte engasjement (tapsutsatte) er dermed økt fra 75,0 mill. kroner til 83,4 mill. kroner. Summen av individuelle nedskrivninger (steg 3) er 6,4 mill. kroner (14,4 mill.).

Banken har ved utløpet av hvert kvartal en detaljert gjennomgang av utlånsporteføljen. Dette for å avdekke tapsindikasjoner og vurdere eventuelle behov for nedskrivninger. Det er knyttet skjønn til bankens vurderinger av størrelsen på nedskrivningene og avsetningene, både for enkeltlån og for grupper av lån. Denne vurderingen knytter seg både til sannsynligheten for mislighold og tap gitt mislighold.

Disponering av overskudd (beløp i hele 1 000)

Styret foreslår følgende disponering av årets resultat etter skatt på 239 141:

Kontantutbytte	78 920
Kundeutbytte og gavefond	72 164
Utjevningsfond	39 717
Sparebankens fond	36 317
Renter fondsobligasjonskapital	12 022
Sum disponert	239 141

Jæren Sparebank søkte den 12. november 2020 Finanstilsynet om tillatelse til endring av vedtektene slik at det åpnes for utdeling av utbytte til kunder fra grunnfondskapitalen. Vedtektsendringen ble behandlet i forstanderskapsmøte den 9. november 2020. Den 11. januar 2021 mottok banken brev fra Finanstilsynet med godkjenning av søknaden om vedtektsendring. Beregning og utbetaling av kundeutbytte ble gjort gjeldende fra og med disponeringen av regnskapet for 2021.

Kundeutbytte og gaver foreslås fordelt med 65,2 mill. kroner i kundeutbytte og 7,0 mill. kroner avsatt til gavefond i banken. Gavefondet administreres av egen gavekomite etablert av banken, og tildelinger skal skje i henhold til egne retningslinjer. Gavetildelinger skal skje på initiativ fra banken. Gavemidler skal gis til formål som har en allmen nytte, støtter opp om god forretningsskikk samt bidrar til en bærekraftig utvikling av lokalmiljøet.

Bankens forvaltnings- og forretningskapital

Bankens forvaltningskapital per utgangen av 2023 var 17,4 mrd. kroner. Forvaltningskapitalen har økt med 688,7 mill. kroner siste 12 måneder – tilsvarende en økning på 4,1 %. Bankens forretningskapital per utgangen av 2023 var 24,0 mrd. kroner. Forretningskapitalen har økt med 1 192,4 mill. kroner siste 12 måneder – tilsvarende en økning på 5,2 %. Forretningskapitalen består av bankens forvaltningskapital med tillegg av overført volum i Eika Boligkreditt.

Utlån

Samlede brutto utlån i balansen har økt med 587,4 mill. kroner til 14,1 mrd. kroner i løpet av året. Dette gir en økning på 4,3 %. Inkludert Eika Boligkreditt har brutto utlån økt med 5,6 % til 20,7 mrd. kroner. Utlånsveksten i Eika Boligkreditt isolert sett var 8,3 % i 2023. Brutto utlån til privatmarked viser en økning på 290,2 mill. kroner til 9,1 mrd. kroner i løpet av året. Dette gir en økning på 3,3 %. Inkludert Eika Boligkreditt har utlån privatmarked økt med 793,9 mill. kroner – tilsvarende 5,4 %. Brutto utlån til næringslivsmarkedet viser en økning på 6,3 % til 5,0 mrd. kroner.

Sektor/næring	BRUTTO UTLÅN			
	31.12.23	Fordeling	31.12.22	Fordeling
Personmarked	9 063 545	64,3 %	8 773 361	64,9 %
Primærnæring	2 566 507	18,2 %	2 458 850	18,2 %
Produksjonsbedrifter	112 137	0,8 %	107 048	0,8 %
Bygg/anlegg	376 176	2,7 %	321 206	2,4 %
Handel/hotell/restaurant	82 541	0,6 %	77 952	0,6 %
Finans/eiendom	1 745 423	12,4 %	1 615 991	12,0 %
Tjenesteytende næringer	85 894	0,6 %	80 956	0,6 %
Transport/kommunikasjon	72 978	0,5 %	82 428	0,6 %
Sum	14 105 202	100,0 %	13 517 792	100,0 %

Utlån i Eika Boligkreditt

Overført volum i Eika Boligkreditt utgjør 6 560,5 mill. kroner per utgangen av 2023. Volumet økte med 503,7 mill. kroner i løpet av 2023 – tilsvarende 8,3 %. Eika

Boligkreditt er en stabil og viktig fundingkilde for banken. Eika Boligkreditt har tilgang til rimeligere funding med lengre løpetider enn det vi som lokal sparebank har mulighet for å skaffe. Overføringsgraden til Eika Boligkreditt ved utgangen av 2023 er 42,0 % – opp fra 40,8 % året før.

Innskudd

Innskudd fra kunder har økt med 397,1 mill. kroner til 11,2 mrd. kroner i løpet av året. Dette gir en økning på 3,7 %. Innskudd fra personmarkedet økte med 4,3 % til 8,0 mrd. kroner, mens innskudd fra næringslivet økte med 2,1 % til 3,2 mrd. kroner. Vi ser en god stabilitet i innskuddsmassen. Spredningen i innskuddene vurderes som god – med relativt få store kundeinnskudd i porteføljen.

Sektor/næring	INNSKUDD			
	31.12.23	Fordeling	31.12.22	Fordeling
Personmarked	8 045 991	71,7 %	7 714 393	71,3 %
Offentlig forvaltning	462	0,0 %	372	0,0 %
Primærnæring	512 854	4,6 %	456 516	4,2 %
Produksjonsbedrifter	108 510	1,0 %	110 989	1,0 %
Bygg/anlegg	480 276	4,3 %	420 904	3,9 %
Handel/hotell/restaurant	239 299	2,1 %	230 340	2,1 %
Finans/eiendom	1 207 982	10,8 %	1 303 011	12,0 %
Tjenesteytende næringer	544 825	4,9 %	493 435	4,6 %
Transport/kommunikasjon	76 944	0,7 %	90 098	0,8 %
Sum	11 217 143	100,0 %	10 820 058	100,0 %

Innskuddsdekningen ved utgangen av året er 79,5 % (80,0 %). Innskuddsdekningen innenfor privatmarkedet er 88,8 % (87,9 %), mens dekningen innenfor bedriftsmarkedet er 62,9 % (65,5 %). Innskuddsdekningen inkludert overført volum til Eika Boligkreditt, er 54,3 % (55,3 %). Bankens langsiktige målsetting er en innskuddsdekning på minimum 70,0 %. Hensyntatt overført volum i Eika Boligkreditt, skal innskuddsdekningen være minimum 50,0 %.

Risikostyring

En effektiv risikostyring er et viktig element for at banken skal nå sine strategiske målsettinger. Banken har etablert egne risikostrategier, der det er konkretisert styringsmål og rammer. Disse strategiene revurderes minst årlig i sammenheng med bankens øvrige planprosesser. Utviklingen i risikobilde rapporteres periodisk til styret. En viktig del av bankens risikostyring er vurdering av totalkapitalbehov (ICAAP – Internal Capital Adequacy Assessment Process). I denne prosessen foretas det vurderinger av risikoer banken er eksponert mot med tilhørende vurdering av styring og kontroll. Basert på

denne vurderingen foretas en beregning av kapitalbehovet for å dekke disse risikoer.

Kredittrisiko

Styret vurderer generelt risikoen for tap på utlån og garantier for person– og landbrukskunder som lav. Kredittrisikoen i bankens øvrige næringsengasjement er i stor grad i risikogruppene lav og moderat, mens risikoen er høyere for de tapsutsatte og misligholdte engasjementene. For de av disse engasjementene hvor det er indikasjoner på tap, er det foretatt individuelle nedskrivninger basert på en konkret vurdering.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risiko for manglende likviditet til å kunne innfri forpliktelser ved forfall. Banken har en lav til moderat likviditetsrisiko. Markedet for ekstern funding bearbeides aktivt for å sikre at tilstrekkelig funding alltid er til stede.

Banken har 3,3 mrd. kroner i innlån fra obligasjonsmarkedet. Dette er 49,6 mill. kroner mer enn ved inngangen av 2023. Banken prioriterer langsiktige innlån med hensiktsmessig spredning av forfallstidspunkter. Banken jobber aktivt med tanke på å ha en jevn og godt fordelt forfallsstruktur på innlån som tas opp i markedet. Restløpetiden på obligasjonslån er fra ca. 1 måned til i overkant av 4,5 år – med et snitt på ca. 2,6 år. Bankens likviditetssituasjon vurderes som god ved utgangen av året. Trekkrettighet i DNB er på 250,0 mill. kroner ved utgangen av året. Ved utgangen av året er bankens LCR (mål på likviditetsbuffer) 200,0 og bankens NSFR (mål på langsiktig finansiering) er 142,5.

Overføring av boliglån til Eika Boligkreditt er i løpet av 2023 økt med 503,7 mill. kroner til 6 560,5 mill. kroner. Økningen gjennom året er på 8,3 %. Bankens innlån via obligasjonsmarkedet utgjør 3 298,4 mill. kroner ved utgangen av 2023. Styret vurderer likviditetssituasjonen i banken som god i forhold til forfallsstruktur både på kort og lang sikt.

Markedsrisiko

Bankens markedsrisiko består av renterisiko, kursrisiko og valutarisiko. Renterisiko oppstår når det er forskjeller i rentebinding mellom aktiva– og passivasiden og utenom balanseposter. Total renterisiko rapporteres regelmessig til styret. Rentefølsomhet i bankens portefølje er rimelig stabil sammenliknet med i fjor. Bankens netto resultat–effekt i et scenario der korte renter endres med tre prosentpoeng, gir en total renterisiko på 5,0 mill. kroner per 31.12.2023.

Bankens utlånsportefølje har et renteforfall på mindre enn ett år. Fastrentelån til kunder blir rentebyttet til flytende rente. Ved større fastrentelån blir det inngått en rente–bytteavtale per lån. Ved mindre lån vil rentebytteavtalen omfatte flere lån. Både fastrentelån og rentebytteavtaler bokføres til virkelig verdi i regnskapet. Innskudd til kunder har renteforfall på ett år eller kortere. Durasjonen på obligasjonsporteføljen er 0,14 per 31.12.2023. Ifølge rammen skal ikke banken ha mer enn 0,50 i durasjon på obligasjonsporteføljen.

Kursrisiko er knyttet til aksjer, aksjefond og obligasjoner. For disse investeringer har styret vedtatt rammer. Eksponering blir regelmessig rapportert til styret. Disse verdipapirer vurderes til virkelig verdi i regnskapet. Når det gjelder valutarisiko, har banken en mindre kontant–beholdning i forbindelse med kjøp og salg av reisevaluta. Banken eier aksjer i USD (Visa) til en bokført verdi på 23,5 mill. kroner per 31.12.2023. Banken har ellers ingen aktiva– eller passivaposter i balansen knyttet til valuta.

Operasjonell risiko

Operasjonell risiko er risikoen for tap som følge av utilstrekkelige eller sviktende interne prosesser eller systemer, menneskelige feil eller eksterne hendelser. Banken legger vekt på målrettede tiltak for å redusere den operasjonelle risikoen.

Kontantstrøm

Kontantstrømpoppstillingen viser anskaffelse og bruk av likvide midler. Kontantstrømmen deles inn i operasjonelle aktiviteter, investeringsaktiviteter og finansieringsaktiviteter. I 2023 har det vært netto utbetaling på utlån med 578,5 mill. kroner og netto innbetaling på innskudd med 386,5 mill. kroner. Dette gir netto utbetaling på 191,6 mill. kroner. Ved innfrielse/forfall av obligasjonsgjeld er det tatt opp mer gjeld, noe som gir netto økt volum på 44,0 mill. kroner. Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter viser innbetalinger på 16,3 mill. kroner. Det er netto kjøpt 32,8 mill. kroner i aksjer/ver dipapirer. Netto kontantstrøm operasjonelle aktiviteter viser utbetaling på 37,1 mill. kroner. Nettoeffekten av anskaffelse og bruk av likvide midler gir et innskudd i Norges Bank inkl. kontantbeholdning på 32,8 mill. kroner (81,3 mill.) ved utgangen av året.

Soliditet

Bankens bokførte egenkapital utgjorde per utgangen av året 2 515,4 mill. kroner. Av dette utgjør eierandelskapital og overkursfond 548,2 mill. kroner.

Konsolidert netto ansvarlig kapital utgjør 2 562,7 mill. kroner ved utgangen av året. Ren kjernekapitaldekning hensyntatt forholdsmessig konsolidering i samarbeidende gruppe, er beregnet til 19,3 % (19,3 %) ved årsskiftet. Ren kjernekapitaldekning på morbank er beregnet til 19,6 % (19,7 %). Tallene er hensyntatt årets tilbakeholdte resultat. Den beløpsmessige veksten i utlån på egen balanse har i 2023 vært høyest innenfor bedriftsmarkedet – der vektingen er på et høyere nivå sammenlignet med personmarkedet. Hensyntatt overført volum til Eika Boligkreditt, har samlet vekst i 2023 vært høyest innenfor personmarkedet. Konsolidert uvektet kjernekapitaldekning (LR) utgjør 9,0 % (8,6 %) per utgangen av året.

Banken har et Pilar 2–krav på 1,9 %–poeng på konsolidert nivå. Som følge av dette har banken et samlet minimumskrav til ren kjernekapital på 15,1 % gitt dagens nivå på bufferkrav samt hensyntatt at Pilar 2–kravet delvis kan dekkes av fondsobligasjon og ansvarlig lån. Bankens interne minimumsmål for ren kjernekapital på konsolidert nivå er 16,1 %. Banken oppfyller disse kravene med god margin, noe som bidrar til å gi et godt grunnlag for videre vekst og utvikling av banken i årene som kommer.

Banken er underlagt reglene om kapitaldekning i Finansforetaksloven med tilhørende forskrifter. Overholdelse av minimumskrav til kapitaldekning er et vilkår for bankens virksomhet og derfor av sentral betydning i den daglige driften av virksomheten.

Inntjening per egenkapitalbevis utgjør 24,10 kroner i 2023 – opp fra 19,20 kroner i 2022. Styret foreslår å utbetale et kontantutbytte på 16,00 kroner per egenkapitalbevis, noe som tilsvarer en utdelingsandel på ca. 67 %. Samlet kontantutbytte utgjør 78,9 mill. kroner. Tilsvarende utdelingsandel forrige år var ca. 65 %. Da utgjorde kontantutbytte 61,7 mill. kroner – tilsvarende 12,50 kroner per egenkapitalbevis. Basert på markeds–kursen ved årsskiftet (kr 264,00), innebærer et utbytte på kr 16,00 en direkteavkastning på ca. 6,1 %. I 2022 var direkteavkastningen til sammenligning ca. 5,3 %.

Banken legger til grunn at minimum 60 % av eierandelskapitalens (egenkapitalbeviseiernes) andel av resultatet vil kunne bli utbetalt i kontantutbytte. Ved fastsettelse av utbyttet blir det tatt hensyn til forventet resultat–utvikling i en normalisert markedssituasjon, eksterne rammebetingelser samt behovet for ren kjernekapital.

Bankens egenkapitalbevis har justert for utbytte steget med 16,2 % i løpet av 2023, og sluttet på en kurs tilsvarende 264,00 kroner per egenkapitalbevis. EK–bevisindeksen (OSEEX) er til sammenligning opp med 17,2 % i samme periode. Børsverdien ved utgangen av året var 1 302 mill. kroner og forholdet pris/bok var 1,05. Antall utstedte egenkapitalbevis er 4 932 523.

Det langsiktige målet for bankens egenkapitalavkastning etter skatt er minimum 10,0 %. Årets resultat etter skatt tilsvarer en egenkapitalavkastning etter skatt på 10,0 %. Dette er en økning fra 8,5 % året før. Justert for engangskostnader knyttet til innføring av kjernebank–løsning, var avkastningen i 2022 9,0 %.

Utsikter fremover

Det er fortsatt en uavklart situasjon og stor grad av usikkerhet knyttet til krig og uro i Ukraina og i Midtøsten. I tillegg gir høy inflasjon, økte kostnader og et høyt rentenivå utfordringer for mange – både husholdninger og bedrifter. Denne situasjonen vedvarer også inn i 2024. Det er rimelig å anta at banken som følge av dette vil oppleve noe økt mislighold i tiden som kommer.

Konkurransen oppleves som sterk både i privatmarkedet og bedriftsmarkedet. På bedriftssiden merker vi pris–konkurransen både innenfor landbruk og øvrig næringsliv.

Banken er i en god posisjon når det gjelder marked, likviditet og soliditet. Grunnlaget er fortsatt solid for å kunne videreutvikle posisjonen som lokalbanken for Jæren i tiden som kommer.

Takk

Styret vil avslutningsvis rette en stor takk til alle ansatte og tillitsvalgte for verdifull innsats og godt samarbeid gjennom fjoråret. Det er lagt et godt grunnlag for å utvikle banken videre som en sterk og synlig lokalbank for Jæren. Styret vil også takke alle kunder og samarbeids–partnere for den tilliten som er vist banken gjennom året som gikk.

Bryne, 13. mars 2024

Styret i Jæren Sparebank

Per Bergstad
Styreleder

Bjørn Lende
Nestleder

Elin Undheim
Styremedlem

Marie Storhaug
Styremedlem

Åsbjørn Ueland
Styremedlem

Elena Zahl Johansen
Styremedlem

Rune Kvalvik
Styremedlem

Geir Magne Tjåland
Adm. banksjef

Resultatregnskap

(beløp i 1000 kroner)	Note	2023	2022
Sum renteinntekter på eiendeler vurdert til virkelig verdi over resultat	16	85 539	39 328
Sum renteinntekter på eiendeler vurdert til amortisert kost	16	754 121	453 422
Sum rentekostnader	16	460 917	199 391
Netto renteinntekter		378 742	293 358
Provisjonsinntekter mv.	17	92 956	87 407
Provisjonskostnader mv.	17	9 684	7 278
Andre driftsinntekter	17	427	316
Netto provisjons- og andre inntekter		83 699	80 445
Utbytte	17	27 507	38 471
Resultat investeringer i tilknyttede selskaper	17, 27	3 279	15 621
Netto verdiendringer på finansielle instrument til virkelig verdi over resultat	17	6 400	-6 333
Netto inntekter fra finansielle investeringer		37 186	47 760
Lønn og andre personalkostnader	18, 34, 41	108 515	97 114
Avskrivninger og nedskrivninger på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	28, 29	12 419	13 363
Andre driftskostnader	19	88 936	94 682
Sum driftskostnader før tap og nedskrivninger		209 869	205 159
Driftsresultat før tap og nedskrivninger		289 757	216 404
Nedskrivninger og tap på utlån	10	2 718	2 308
Driftsresultat etter tap og nedskrivninger		287 040	214 096
Skattekostnad	20	47 899	27 451
Resultat av drift etter skatt		239 141	186 645
Utvidet resultat			
Aktuarielle gevinster og tap ytelsespensjon	34	-4 825	-3 873
Skatt på aktuarielle gevinster og tap ytelsespensjon	20	1 206	968
Verdijustering aksjer målt til virkelig verdi over utvidet resultat	25	53 750	127 618
Resultatelement som ikke vil bli reklassifisert til resultatet, etter skatt		50 131	124 714
Totalresultat		289 272	311 359
Resultat/utvannet resultat per egenkapitalbevis	39	24,1	19,2

Balanse

(beløp i 1000 kroner)	Note	2023	2022
Kontanter og fordringer på sentralbanker	21, 22	32 764	81 274
Utlån og fordringer på kredittinstitusjoner	7, 21, 22	469 159	710 107
Utlån til kunder amortisert kost	7-10, 21, 22	13 942 237	13 335 168
Utlån til kunder virkelig verdi	7-10, 21, 23	121 369	135 494
Sertifikater og obligasjoner	7, 21, 23, 24	1 695 465	1 471 530
Aksjer og fondsandeler til virkelig verdi over resultat	7, 21, 23, 25	167 453	60 672
Finansielle instrumenter med verdiendring over utvidet resultat	21, 23, 25	853 818	775 623
Finansielle derivater	7, 21, 23, 26	3 777	5 018
Eierinteresser i tilknyttede selskaper	27	5 005	22 126
Immaterielle eiendeler	28	4 512	9 024
Varige driftsmidler	28	34 752	31 149
Rett til bruk eiendeler	28	51 849	50 538
Eiendeler holdt for salg	29		7 333
Andre eiendeler	7	3 766	1 127
Forskuddsbetalinger og opptjente inntekter	7	12 937	14 007
SUM EIENDELER		17 398 862	16 710 192
Innskudd fra kunder	21, 22, 31	11 217 143	10 820 058
Verdipapirgjeld	21, 22, 32	3 298 397	3 248 771
Finansielle derivater	21, 23, 26	677	115
Annen gjeld	33	31 923	23 745
Betalbar skatt	20	50 061	27 608
Påløpte kostnader og forskuddsbetalte inntekter		16 921	19 539
Utsatt skatt	20	4 874	5 026
Avsetning til pensjonsforpliktelser	34	7 809	5 359
Forpliktelser tilknyttet rett til bruk eiendeler	28	53 498	51 433
Andre avsetninger		1 253	1 460
Ansvarlig lånekapital	21, 22, 35	200 951	200 420
Sum gjeld		14 883 508	14 403 535
Egenkapitalbeviskapital	36, 38	123 313	123 313
Egne egenkapitalbevis	38	-378	-400
Overkurs	36, 38	425 285	425 285
Hybridkapital	35, 36	150 000	100 725
Annen innskutt egenkapital	36, 38	5 745	4 589
Sum innskutt egenkapital		703 965	653 512
Utjevningsfond	36, 38	443 963	405 626
Sparebankens fond	36	911 418	876 367
Annen egenkapital	36	456 008	371 152
Sum opptjent egenkapital		1 811 389	1 653 145
Sum egenkapital		2 515 354	2 306 657
SUM GJELD OG EGENKAPITAL		17 398 862	16 710 192

Bryne, 13. mars 2024

Styret i Jæren Sparebank

Per Bergstad
Styreleder

Bjørn Lende
Nestleder

Elin Undheim
Styremedlem

Marie Storhaug
Styremedlem

Åsbjørn Ueland
Styremedlem

Elena Zahl Johansen
Styremedlem

Rune Kvalvik
Styremedlem

Geir Magne Tjåland
Adm. banksjef

47

Oppstilling av endringer i egenkapital

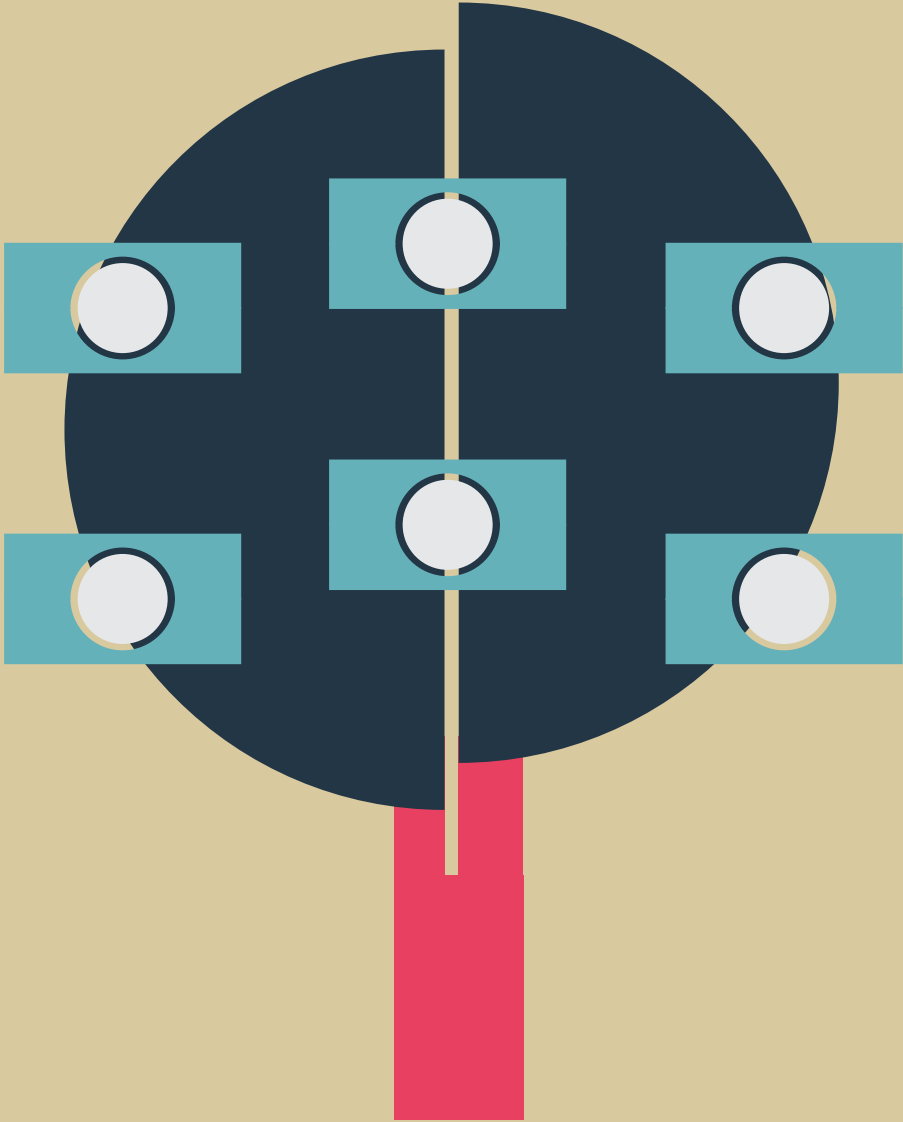
<i>(beløp i 1000 kroner)</i>	Egen-kapital-bevis	Egne egen-kapital-bevis	Over kurs fond	Annen innskutt egen-kapital	Utjevnings fond	Annen egen-kapital*	Spare-bankens fond	Hybrid-kapital	Sum egen-kapital
Sum egenkapital pr. 01.01.22	123 313	-267	425 285	3 485	374 100	231 402	847 511	100 461	2 105 291
Utbetalt utbytte og kundeutbytte						-103 959			-103 959
Egne egenkapitalbevis		-133		1 104		-2 022			-1 052
Betalte renter hybridkapital								-4 983	-4 983
Resultat 2022					31 526	245 731	28 855	5 248	311 359
Sum egenkapital pr. 31.12.22	123 313	-400	425 285	4 589	405 626	371 152	876 367	100 725	2 306 657
Periodens resultat					39 717	163 106	36 317		239 141
Aktuarielle gevinster og tap ytelsespensjon over totalresultat					-1 889		-1 730		-3 619
Verdijustering aksjer målt til virkelig verdi over utvidet resultat					508	52 777	465		53 750
Totalresultat for perioden					38 337	215 883	35 052		289 272
Egne egenkapitalbevis		22		1 156		-1 300			-122
Utstedelse av ny hybridkapital								150 000	150 000
Tilbakekjøp av hybridkapital								-100 000	-100 000
Renter/ omkostninger hybridkapital						-11 635		-725	-12 360
Utbetalt utbytte og kundeutbytte						-118 092			-118 092
Sum egenkapital pr. 31.12.23	123 313	-378	425 285	5 745	443 963	456 008	911 418	150 000	2 515 354

*Annen egenkapital pr. 31.12.23 består av:

Fond for urealiserte gevinster	312 591
Transaksjoner egne egenkapitalbevis	-8 055
Påløpt rente hybridkapital	387
Utbytte	78 920
Kundeutbytte og gavefond	72 164
Annen egenkapital pr. 31.12.23	456 008
Fond for urealiserte gevinster pr. 01.01.23	259 814
Verdijustering finansielle eiendeler målt til virkelig verdi over utvidet resultat	52 777
Fond for urealiserte gevinster per 31.12.23	312 591

Kontantstrømoppstilling

<i>(beløp i 1000 kroner)</i>	2023	2022
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter		
Renteinnbetalinger fra kunder	706 171	433 924
Provisjonsinnbetaling og gebyrer fra kunder	92 956	87 407
Renteutbetalinger til kunder	-280 995	-112 576
Utbetalinger av renter på andre lån/verdipapirer	-172 857	-84 818
Innbetalinger av renter på andre utlån/verdipapirer	101 546	44 169
Netto plassering/låneopptak i kredittinstitusjon	240 949	-178 514
Netto inn/utbetaling av nedbetalingslån og rammekreditter til kunder	-578 082	-429 213
Netto inn/utbetaling innskudd kunder	386 491	569 665
Netto innbetaling/utbetaling ved omsetning av finansielle eiendeler	-321 942	-27 685
Innbetaling ved salg av eiendeler holdt for salg	7 333	2 140
Innbetalinger andre inntekter	1 840	1 843
Utbetalinger til drift	-196 440	-208 934
Skatter	-24 092	-38 460
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	-37 122	58 948
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter		
Kjøp av aksjer og andeler i andre foretak	-32 809	-78 007
Salg av aksjer og andeler i andre foretak	8 364	
Innbetalinger av utbytte, andeler	27 507	38 471
Innbetalt utbytte fra tilknyttet selskap	20 400	800
Kjøp driftsmidler mv.	-7 200	-3 880
Salg driftsmidler mv.		1 265
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	16 262	-41 351
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter		
Innbetalinger ved utstedelse av ansvarlig lånekapital og fondsobligasjoner	150 000	
Utbetaling ved innfrielse av ansvarlig lånekapital og fondsobligasjoner	-100 000	
Innbetalinger ved utstedelse av sertifikat-/obligasjonsgjeld	1 000 000	275 000
Utbetalinger ved innfrielse av sertifikat-/obligasjonsgjeld	-956 000	-190 000
Utbetalinger knyttet til leieavtaler under IFRS 16	-3 558	-3 845
Utbetaling av utbytte	-118 092	-103 778
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	-27 650	-22 623
Netto kontantstrøm for perioden	-48 510	-5 027
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens begynnelse	81 274	86 301
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens slutt	32 764	81 274

Vokser penger på trær?

Samfunnsprosjekt om personlig økonomi
For 10.-klassinger i Klepp, Time, Hå og Gjesdal

Innhold noter

52	Note 1 Generell informasjon	83	Balanse
52	Note 2 Regnskapsprinsipper	83	Note 21 Kategorier av finansielle instrumenter
57	Note 3 Anvendelse av estimater og skjønnsmessige vurderinger	84	Note 22 Virkelig verdi på finansielle instrumenter til amortisert kost
63	Note 4 Segmenter	85	Note 23 Finansielle instrumenter bokført til virkelig verdi
64	Note 5 Kapitalstyring og kapitaldekning	87	Note 24 Obligasjoner, sertifikater og andre rentebærende verdipapirer
66	Note 6 Risikostyring	87	Note 25 Aksjer
67	Kredittrisiko	88	Note 26 Finansielle derivater
67	Note 7 Kredittrisiko	88	Note 27 Tilknyttet selskap
70	Note 8 Utlån fordelt på kundegrupper og geografi	89	Note 28 Varige driftsmidler og immaterielle eiendeler
71	Note 9 Nedskrevne engasjementer fordelt på kundegruppe	90	Note 29 Eiendeler holdt for salg og investeringseiendommer
73	Note 10 Nedskrivninger og tap på utlån	90	Note 30 Gjeld til kredittinstitusjoner
78	Likviditetsrisiko	90	Note 31 Innskudd fra og gjeld til kunder
78	Note 11 Likviditetsrisiko	91	Note 32 Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer
79	Markedsrisiko	92	Note 33 Annen gjeld
79	Note 12 Renterisiko	92	Note 34 Pensjonsforpliktelser
80	Note 13 Valutarisiko	95	Note 35 Ansvarlig lånekapital og fondsobligasjon
80	Note 14 Kursrisiko	95	Note 36 Egenkapital
80	Note 15 Finansielle derivater	95	Øvrige opplysninger
80	Resultatregnskap	95	Note 37 Betingede forpliktelser
80	Note 16 Netto renteinntekter	96	Note 38 Egenkapitalbevis og egenkapitalbevisiere
81	Note 17 Andre driftsinntekter	97	Note 39 Fortjeneste per egenkapitalbevis
81	Note 18 Lønn og andre personalkostnader	98	Note 40 Hendelser etter balansedagen
82	Note 19 Andre driftskostnader	98	Note 41 Ytelser til ledende personer
82	Note 20 Skatt	101	Note 42 Transaksjoner med nærstående parter

NOTE 1 GENERELL INFORMASJON

Jæren Sparebank er en egenkapitalbevisbank notert på Oslo Børs. Banken tilbyr gjennom sine fire kontorer i Klepp, Time, Hå og Gjesdal et fullservicekonsept innen bank og finansielle tjenester, overfor person- og landbrukskunder samt mindre/mellomstore bedrifter. Bankens hovedkontor har besøksadresse Jernbanegata 6, 4340 Bryne.

Regnskapet for 2023 ble godkjent av styret i Jæren Sparebank 13. mars 2024.

NOTE 2 REGNSKAPSPRINSIPPER

GRUNNLAG FOR UTARBEIDELSE AV REGNSKAPET

Banken avlegger regnskap i samsvar med IFRS® Accounting Standards som godkjent av EU, og har benyttet alle IFRS-standarder og fortolkninger som er som er obligatoriske for årsregnskapet som avlegges 31.12.2023.

Regnskapet er basert på historisk kost prinsippet med unntak av:

- Finansielle eiendeler vurdert til virkelig verdi over utvidet resultat
- Finansielle eiendeler og forpliktelser (herunder derivater) vurdert til virkelig verdi over resultat

Regnskapet er presentert i norske kroner, og alle tall er vist i hele tusen, med mindre annet er spesifikt angitt.

NYE STANDARDER OG FORTOLKNINGER SOM ER TATT I BRUK FOR REGNSKAPSÅRET 2023

Det er ingen nye standarder som har trådt i kraft med virkning for regnskapsåret 2023. Det er imidlertid gjort enkelte endringer i noen av de gjeldende standarder, men disse anses ikke å ha vesentlig effekt for det avlagte årsregnskapet i 2023.

IASB har vedtatt endringer i IAS 1 som klargjør kravene til hvilke regnskapsprinsipper foretak skal gi opplysninger om, og hvilken informasjon som skal gis om disse regnskapsprinsippene. Endringen medfører at foretak skal opplyse om vesentlig informasjon om regnskapsprinsipper heller enn viktige regnskapsprinsipper. Årsregnskapet for 2023 er tilpasset endringen i IAS 1.

NYE STANDARDER MED FRAMTIDIG

IKRAFTTREDELSESPUNKT:

Per 31.12.2023 er det ingen kjente fremtidige endringer i regnskapsprinsipper som får vesentlige konsekvenser for regnskapet.

SEGMENTINFORMASJON

Segmentinformasjon rapporteres i henhold til IFRS 8. Banken rapporter på 2 driftssegmenter, bedriftsmarked (BM) og privatmarked (PM). Disse representerer bankvirksomheten fordelt på to kundegrupper og er i overensstemmelse med den interne rapporteringen til Jæren Sparebank.

INNETEKTSFØRING

Renteinntekter inntektsføres ved bruk av effektiv rentemetoden. Dette innebærer løpende inntektsføring av renter med tillegg av amortisering av etableringsgebyrer. Den effektive renten fastsettes ved diskontering av kontraktstestede kontantstrømmer innenfor forventet løpetid. Kontantstrømmene inkluderer etableringsgebyrer, samt eventuelt restverdi ved utløpet av forventet løpetid.

Inntektsføring av renter etter effektiv rentemetoden benyttes for balanseposter som vurderes til amortisert kost. For rentebærende balanseposter som vurderes til virkelig verdi over resultatet inntektsføres den nominelle renten løpende, mens verdiendringer regnkapsføres ved periodeslutt. Renteinntekter på nedskrevne engasjementer i steg 3 beregnes som effektiv rente av nedskrevet verdi. Transaksjonskostnader resultatføres umiddelbart.

Renteinntekter på finansielle instrumenter klassifisert som utlån presenteres på linjen for renteinntekter fra eiendeler vurdert til virkelig verdi over resultat eller renteinntekter vurdert til amortisert kost i samsvar med den underliggende klassifisering av utlån.

Gebyrer og provisjoner resultatføres etter hvert som tjenesten ytes og i tråd med IFRS 15. Gebyrer for etablering av låneavtaler inngår i kontantstrømmene ved beregning av amortisert kost og inntektsføres under netto renteinntekter etter effektiv rentemetoden. Gebyrer som mottas i forbindelse med finansielle garantier resultatføres over garantiperioden. I provisjonsinntekter inngår blant annet gebyrer og provisjoner knyttet til betalingsformidling, kredittformidling og verdipapirtjenester. Resultatføringen skjer når tjenestene er levert. Provisjon for lån overført til Eika Boligkreditt føres som provisjonsinntekter i regnskapet.

Utbytte fra investeringer inntektsføres når utbytte mottas.

Leieinntekter inntektsføres løpende etter hvert som de opptjenes.

FINANSIELLE INSTRUMENTER

INNREGNING OG FRAREGNING

Finansielle eiendeler og forpliktelser innregnes når banken blir part i instrumentets kontraktsmessige vilkår. Finansielle

eiendeler fraregnes når de kontraktsmessige rettighetene til kontantstrømmer fra de finansielle eiendelene utløper, eller når foretaket overfører den finansielle eiendelen i en transaksjon hvor all eller tilnærmet all risiko og fortjenestemuligheter knyttet til eierskap av eiendelen overføres. Finansielle forpliktelser fraregnes på det tidspunkt forpliktelsene knyttet til de kontraktsmessige betingelsene er innfridd, kansellert eller utløpt.

KLASSIFISERING OG MÅLING

Prinsipper for klassifisering og måling av finansielle eiendeler er definert i IFRS 9, og klassifisering foretas basert på grunnlag av formålet med anskaffelsen og eiendelens karakteristikka. Finansielle eiendeler klassifiseres i følgende tre målekategorier:

- Amortisert kost
- Virkelig verdi med verdiendring over utvidet resultat (FVOCI)
- Virkelig verdi med verdiendring over resultat (FVTPL)

Målekategori bestemmes ved førstegangs regnskapsføring av eiendelen.

Definisjonen av et finansielt instrument reguleres i IAS 32. Ved fastsettelse av målekategori skiller IFRS 9 mellom ordinære gjeldsinstrumenter og egenkapitalinstrumenter, herunder derivater. Med ordinære gjeldsinstrumenter menes det renteinstrumenter der avkastning utgjør kompensasjon for tidsverdi av penger, kredittrisiko og andre relevante risikoeer som følger av ordinære renteinstrumenter.

GJELDSINSTRUMENTER (RENTEINSTRUMENTER)

Gjeldsinstrumenter, definert som alle finansielle eiendeler som ikke er derivater eller egenkapitalinstrumenter, må gjennom to tester for å avgjøre klassifisering og måling etter IFRS 9.

Den første testen gjøres på instrumentnivå, og er en vurdering av instrumentets kontraktsmessige vilkår. Denne testen omtales som SPPI-testen (SPPI=solely payment of principal and interest). Det er kun instrumenter med kontraktsmessige kontantstrømmer som bare består av betaling av «normal» rente og hovedstol på gitte datoer som kvalifiserer for måling til amortisert kost. Alle andre finansielle instrumenter skal måles til virkelig verdi. Dette kan omfatte instrumenter med kontraktsmessig vilkår som ikke er relatert til enkle gjeldsinstrumenter, som for eksempel instrumenter med gearing eller «innebygde derivater». «Normal» rente omfatter godtgjørelse for tidsverdien av penger (risikofri rente), kredittrisiko, andre ordinære utlånsrisikoeer (for eksempel likviditetsrisiko) og –kostnader (for eksempel administrative kostnader) samt fortjenestemargin.

Instrumenter som i utgangspunktet kvalifiserer for måling til amortisert kost må deretter gjennom en forretningsmodelltest. Denne gjøres på porteføljenivå:

- Gjeldsinstrumenter skal måles til amortisert kost dersom instrumentene holdes i en forretningsmodell hvor formålet er å holde instrumentet for å motta kontraktsmessige kontantstrømmer.
- Instrumenter med kontantstrømmer som bare er betaling av rente og hovedstol som både holdes for å motta kontraktsmessige kontantstrømmer og for salg, skal måles til virkelig verdi med verdiendringer ført over utvidet resultatregnskap (OCI) med renteinntekt og eventuell nedskrivning ført i det ordinære resultatet. Det vil si at instrumentet balanseføres til virkelig verdi, renter og nedskrivning for kredittap føres i det ordinære resultatet tilsvarende som om instrumentet hadde vært målt til amortisert kostmåling, mens øvrige verdiendringer føres over utvidet resultatregnskap.
- Øvrige gjeldsinstrumenter skal måles til virkelig verdi med verdiendring over resultat. Dette vil typisk være instrumenter som inngår i trading-porteføljer, porteføljer som styres, måles og rapporteres til ledelsen i henhold til virkelig verdi og porteføljer med for stort omfang av salg til å falle inn i en av de to øvrige forretningsmodellene.
- Instrumenter som etter disse testene skal måles til amortisert kost eller virkelig verdi med verdiendringer over OCI, kan likevel utpekes til måling til virkelig verdi over resultat dersom dette tar vekk eller vesentlig reduserer et regnskapsmessig misforhold («accounting mismatch»).

EGENKAPITALINSTRUMENTER

Investeringer i egenkapitalinstrumenter skal måles i balansen til virkelig verdi. Verdiendringer skal som hovedregel føres i det ordinære resultat, men et egenkapitalinstrument kan utpekes som målt til virkelig verdi med verdiendringer ført mot utvidet resultatregnskap ved førstegangs innregning

DERIVATER

Alle derivater skal i utgangspunktet måles til virkelig verdi med verdiendring i resultat, men derivater som er utpekt som sikringsinstrumenter skal regnkapsføres i tråd med prinsippene for sikringsbokføring.

FINANSIELLE INSTRUMENTER VURDERT

TIL AMORTISERT KOST

Gjeldsinstrumenter som går gjennom SPPI-testen og som er omfattet av en forretningsmodell hvor formålet er å holde instrumentet for å motta kontraktsmessige kontantstrømmer blir vurdert til amortisert kost.

I regnskapet er følgende poster målt til amortisert kost:

- Utlånsmassen med flytende rente
- Fordringer på kredittinstitusjoner samt kontanter og fordringer på sentralbanker

Finansielle eiendeler og finansiell gjeld vurdert til amortisert kost er ved første gangs måling vurdert til virkelig verdi med tillegg av direkte transaksjonsutgifter. I perioder etter første måling verdivurderes eiendelene/gjelden til amortisert kost etter effektiv rente-metoden.

Kontantstrømmene inkluderer etableringsgebyrer og direkte, marginale transaksjonskostnader som ikke direkte betales av kunden, samt eventuell saldo ved utløpet av forventet løpetid. Amortisert kost er nåverdien av slike kontantstrømmer neddiskontert med den effektive renten.

VIRKELIG VERDI MED VERDIENDRINGER OVER UTVIDET RESULTAT (FVOCI)

Gjeldsinstrumenter som går gjennom SPPI-testen og som er omfattet av en forretningsmodell med formål å både holdes for å motta kontraktsmessige kontantstrømmer og for salg, skal måles til virkelig verdi med verdiendringer ført over utvidet resultatregnskap (OCI) med renteinntekt og eventuell nedskrivning ført i det ordinære resultatet.

Banken har anledning til å overføre utlån med pant i boligeiendom og belåningsgrad under 80 % til Eika Boligkreditt (EBK). Lån som legges i EBK er som hovedregel utbetalt direkte fra EBK. Banken overfører utlån kun unntaksvis og med uvesentlige volum. Basert på dette har banken vurdert overføringer til EBK som uvesentlig for klassifisering til virkelig verdi med verdiendring over utvidet resultat, og utlån som kan overføres til EBK er klassifisert under målekategori amortisert kost.

Egenkapitalinstrumenter som er strategiske investeringer, er klassifisert til virkelig verdi over utvidet resultat uten resirkulering. Disse egenkapitalinstrumentene er ikke derivater eller holdt for handelsformål. For egenkapitalinstrumenter som ikke holdes i handelsportefølje kan banken velge regnskapsføring over utvidet resultat (uten resirkulering).

FINANSIELLE INSTRUMENTER TIL VIRKELIG VERDI OVER RESULTAT

Derivater balanseføres til virkelig verdi på det tidspunkt derivatkontrakten inngås, og deretter løpende til virkelig verdi. For ytterligere informasjon om bankens omfang og bruk av derivater, se note 26.

Egenkapitalinstrumenter som inngår i bankens investerings- / handelsportefølje blir regnskapsført til virkelig verdi over resultat. Instrumentene gir kontantstrømmer som er avkastning fra andre faktorer enn renter og avdrag, og bryter derfor med SPPI-testen.

Bankens likviditetsportefølje er klassifisert til virkelig verdi over resultat i henhold til den forretningsmodellen som styrer forvaltningen av likviditetsporteføljen. Forretningsmodellen gir et avkastningsmål for likviditetsporteføljen og kjøp og salg gjøres ut fra et mål om maksimal fortjeneste. Salg utføres for å dekke uventede likviditetsbehov. Dette er i tråd med styrets godkjente risiko- og investeringsstrategi, og informasjon basert på virkelig verdi rapporteres regelmessig til bankens ledelse og styre.

FINANSIELLE INSTRUMENTER BESTEMT REGNSKAPSFØRT TIL VIRKELIG VERDI MED VERDIENDRING OVER RESULTAT
Finansielle instrumenter klassifiseres i denne kategorien dersom klassifiseringen eliminerer eller i vesentlig grad reduserer periodiseringsforskjeller for gevinster og tap for sikringsinstrumenter og sikringsobjekter ved økonomisk sikring.

Finansielle forpliktelser som er en del av en portefølje som styres og vurderes på bakgrunn av virkelig verdi i samsvar med en dokumentert risikohåndterings- eller investeringsstrategi kan også klassifiseres i denne kategorien.

Utlån med fast rente er klassifisert under denne kategori. Dette som følge av at banken sikrer renterisikoen til denne vesentlige balanseposten med derivater. Sistnevnte skal alltid måles til virkelig verdi over resultat og en regnskapsføring av utlånene til amortisert kost vil derfor medføre vesentlige fluktuasjoner i resultatet. En bokføring til virkelig verdi med verdiendringer over resultat vil medføre en mer harmonisert sammenstilling av resultatene til derivatene og verdiendring på utlånene.

Derivater innregnes til virkelig verdi på det tidspunktet derivatkontrakten inngås og deretter løpende til virkelig verdi. Derivater i balansen er utelukkende rentebytteavtaler (renteswapper). Endringer i virkelig verdi på derivater medtas i regnskapet under «Netto verdiendringer på finansielle instrument til virkelig verdi over resultat» i den perioden de oppstår. Realiserte gevinster/tap klassifiseres som renteinntekter/rentekostnader.

VIRKELIG VERDI

MÅLING AV FINANSIELLE INSTRUMENTER

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som omsettes i aktive markeder fastsettes ved slutten av rapporteringsperioden med henvisning til noterte markedspriser eller

kurser fra meglere av finansielle instrumenter, uten fradrag for transaksjonskostnader. Markedet er aktivt dersom det er mulig å fremskaffe eksterne observerbare priser, kurser eller renter og disse prisene representerer faktiske og hyppige markedstransaksjoner.

For finansielle instrumenter som ikke omsettes i et aktivt marked, fastsettes den virkelige verdien ved hjelp av en egnet verdsettingsmetode. Slike verdsettingsmetoder omfatter bruk av nylig foretatte markedstransaksjoner på armlengdes avstand mellom velinformerte og frivillige parter, dersom slike er tilgjengelige, henvisning til løpende virkelig verdi av et annet instrument som praktisk talt er det samme, diskontert kontantstrømberegning eller andre verdsettelsesmodeller. I den grad observerbare markedspriser er tilgjengelige for variabler som inngår i verdsettelsesmodeller så benyttes disse.

En analyse av virkelig verdi av finansielle instrumenter og ytterligere detaljer om målingen av disse oppgis i egen note i forbindelse med avleggelse av årsregnskapet. Viser til note 21–23.

PRESENTASJON AV RESULTATPOSTER KNYTTET TIL FINANSIELLE INSTRUMENTER TIL VIRKELIG VERDI OVER RESULTAT

Realiserte gevinster/tap samt endringer i estimerte verdier på finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet, inkludert utbytte, medtas i regnskapet under "Netto verdiendringer på finansielle instrument til virkelig verdi over resultat" i den perioden de oppstår. Mottatte avkastningsandeler i rentefond klassifiseres som renteinntekter.

TAPSNEDSKRIVNING AV UTLÅN

Under IFRS 9 skal tapsavsetningene innregnes basert på forventet kredittap. Den generelle modellen for nedskrivninger av finansielle eiendeler omfatter finansielle eiendeler som måles til amortisert kost. I tillegg omfattes også låne-tilsagn, ubenyttede kreditter, finansielle garantikontrakter som ikke måles til virkelig verdi over resultatet.

Ved førstegangs innregning skal det avsettes for tap tilsvarende 12-måneders forventet tap (steg 1). 12 måneders forventet tap er det tapet som er forventet å inntreffe over levetiden til instrumentet, men som kan knyttes til begivenheter som inntreffer de første 12 månedene.

Dersom kredittrisikoen for en eiendel eller gruppe av eiendeler er ansett å ha økt vesentlig siden førstegangs innregning skal det gjøres en tapsavsetning tilsvarende forventet tap i hele den forventede levetiden til eiendelen (steg 2). Dersom det oppstår et kredittap, skal renteinntekter innregnes basert på bokført beløp etter justering

for tapsavsetning (steg 3).

OVERTAGELSE AV EIENDELER

Eiendeler som overtas i forbindelse med oppfølging av misligholdte og nedskrevne engasjementer, verdsettes ved overtagelsen til virkelig verdi. Slike eiendeler klassifiseres i balansen etter sin art. Etterfølgende verdivurdering og klassifisering av resultateffekter følger prinsippene for den aktuelle eiendelen.

SIKRINGSBOKFØRING

Jæren Sparebank benytter ikke sikringsbokføring. I stedet er alle sikringsforretninger og sikrede poster klassifisert som finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet.

MOTREGNING

Finansielle eiendeler og finansielle forpliktelser motregnes og presenteres med et nettobeløp i balansen bare når banken har en juridisk håndhevbar rett til å motregne og når banken har til hensikt å gjøre opp på netto-grunnlag. Inntekter og kostnader motregnes ikke med mindre det kreves eller tillates i henhold til IFRS.

VALUTA

Transaksjoner i utenlandsk valuta omregnes til kursen på transaksjonstidspunktet. Pengeposter i utenlandsk valuta omregnes til norske kroner ved å benytte balanse-dagens kurs. Ikke-pengeposter som måles til historisk kurs uttrykt i utenlandsk valuta, omregnes til norske kroner ved å benytte valutakursen på transaksjonstidspunktet. Ikke-pengeposter som måles til virkelig verdi uttrykt i utenlandsk valuta, omregnes til valutakursen fastsatt på balansetidspunktet. Valutakursendringer resultatføres løpende i regnskapsperioden. Regnskapet er presentert i norske kroner som er bankens funksjonelle valuta.

VARIGE DRIFTSMIDLER

Varige driftsmidler omfatter bygninger, tomter og driftsløsøre, og er vurdert til anskaffelseskost fratrukket akkumulerte avskrivninger og nedskrivninger. Anskaffelseskost for varige driftsmidler er kjøpsprisen, inkludert avgifter/skatter og kostnader direkte knyttet til å sette anleggsmiddelet i stand for bruk. Utgifter påløpt etter at driftsmidlet er tatt i bruk, slik som løpende vedlikehold resultatføres, mens øvrige utgifter som forventes å gi fremtidige økonomiske fordeler blir balanseført. Det er benyttet lineære avskrivninger for å allokere kostpris, fratrukket eventuell restverdi, over driftsmidlenes brukstid.

LEIEAVTALER

Bankens leieavtaler som er vesentlige (totalverdi over USD 5000) og har en varighet utover 12 måneder, regnskapsføres i samsvar med IFRS 16. Leieavtaler som ikke

regnskapsføres i samsvar med IFRS 16, innregnes løpende som andre driftskostnader.

IFRS 16 fastsetter prinsipper for innregning, måling og presentasjon av leieavtaler. En kontrakt er en leieavtale dersom kontrakten overfører retten til å kontrollere bruken av en identifisert eiendel. Ved inngåelse av en leiekontrakt innregnes en bruksrettseiendel og en leieforpliktelse. På innregningstidspunktet måles leieforpliktelsen til nåverdien av leiebetalinger i leieperioden, hvor leiebetalingene neddiskonteres med leieavtalens implisitte rente dersom denne lett kan fastsettes. Dersom leieavtalens implisitte rente ikke lett kan fastsettes, benyttes bankens marginale lånerente. Bankens marginale lånerente fastsettes til den renten som banken ville gitt til sine kunder til samme formål, med samme sikkerhet og over samme tidshorisont. Leieperioden er beregnet basert på avtalens varighet tillagt eventuelle opsjonsperioder dersom disse med rimelig sikkerhet vil bli utøvet.

Ved etterfølgende målinger måles leieforpliktelsen til amortisert kost ved bruk av effektiv rente-metoden. Leieforpliktelsen måles på nytt når det skjer en endring i fremtidige leiebetalinger som oppstår som følge av endring i en indeks eller hvis banken endrer vurdering om den vil utøve forlengelses- eller termineringsopsjoner. Når leieforpliktelsen måles på nytt på denne måten, foretas en tilsvarende justering av balanseført verdi av bruksretten.

Ved første gangs innregning i balansen måles bruksretten til anskaffelseskost, som tilsvarer leieforpliktelsen (nåverdi av leiebetalingene), tillagt eventuell forskuddsleie og direkte anskaffelseskostnader. I etterfølgende perioder avskrives bruksretten i samsvar med IAS 16 og vurderes for nedskrivning i samsvar med IAS 36.

EIENDELER HOLDT FOR SALG

Eiendeler og grupper av eiendeler og gjeld er klassifisert som holdt for salg hvis deres balanseførte verdi vil bli gjenvunnet gjennom en salgstransaksjon i stedet for via fortsatt bruk. Dette er ansett oppfylt bare når salg er svært sannsynlig og anleggsmidlet (eller grupper av anleggsmidler og gjeld) er tilgjengelig for umiddelbart salg i dets nåværende form. Anleggsmidler og grupper av anleggsmidler og gjeld klassifisert som holdt for salg måles til den laveste verdien av tidligere balanseført verdi og virkelig verdi med fradrag for salgsutgifter. Eventuelle nedskrivninger føres over resultatet på linjen for av- og nedskrivninger.

HYBRIDKAPITAL

Jæren Sparebank har utstedt en fondsobligasjon. Fondsobligasjonen er evigvarende, med rett for utsteder

til å tilbakebetale kapitalen på bestemte datoer – første gang 5 år etter utstedelsesdatoen. Avtalevilkårene oppfyller kravene i Kapitalkravforskriften og instrumentet er inkludert i bankens kjernekapital for kapitaldekningsformål. Dette innebærer at banken har en ensidig rett til å la være å betale renter og/eller tilbakebetale pålydende på instrumentene til hybridkapitalinvestorene. På bakgrunn av dette tilfredsstiller ikke instrumentene gjeldsdefinisjonen i IAS 32 og er klassifisert som egenkapital.

En andel av resultatet som tilsvarer påløpte renter allokteres til hybridkapitalinvestorene og akkumuleres som hybridkapital som en del av bankens egenkapital. Tilsvarende vil renteutbetalinger redusere hybridkapitalen ved utbetaling til hybridkapitalinvestorene. Transaksjonskostnader knyttet til utstedelse av hybridkapital er regnskapsført som fradrag i annen egenkapital, tilsvarende som emisjonsutgifter ved egenkapitalemisjoner.

INVESTERINGER I TILKNYTTETE SELSKAPER

Tilknyttede selskaper er enheter hvor banken har betydelig innflytelse, men ikke kontroll, over den finansielle og operasjonelle styringen (normalt ved eierandel på mellom 20 – 50 %). Regnskapet inkluderer bankens andel av resultat fra tilknyttede selskaper regnskapsført etter egenkapitalmetoden fra det tidspunktet betydelig innflytelse oppnås og inntil slik innflytelse opphører.

SKATT

Skattekostnad består av betalbar skatt og endring i utsatt skatt. Utsatt skatt/skattefordel er beregnet på alle forskjeller mellom regnskapsmessig og skattemessig verdi på eiendeler og gjeld. Periodens utsatt skatt/skattefordel nettoføres og regnskapsføres i balansen i tråd med IAS 12.

Utsatt skattefordel er regnskapsført når det er sannsynlig at banken vil ha tilstrekkelige skattemessige overskudd i senere perioder til å nyttiggjøre skattefordelen. Bankens regnskapsfører ikke-regnskapsført utsatt skattefordel i den grad det har blitt sannsynlig at banken likevel kan benytte seg av den utsatte skattefordelen. Likeledes vil banken redusere utsatt skattefordel i den grad banken ikke lenger anser det som sannsynlig at det kan nyttiggjøre seg av den utsatte skattefordelen.

Utsatt skatt og utsatt skattefordel er målt basert på forventet fremtidige skattesatser og skatteregler som gjelder på balansedagen eller som ventes vedtatt, og som antas å skulle benyttes når den utsatte skattefordelen realiseres eller når den utsatte skatten skal gjøres opp.

Betalbar skatt og utsatt skatt er regnskapsført direkte mot egenkapitalen i den grad skattepostene relaterer

seg til egenkapitaltransaksjoner og poster målt til FVOCI.

PENSJONER OG PENSJONSSFORPLIKTELSE

Jæren Sparebank har en innskuddsbasert og en ytelsesbasert pensjonsordninger for sine ansatte. Pensjonsforpliktelser beregnes i samsvar med IAS 19. Økonomiske parametere lagt til grunn for beregning av pensjonsforpliktelsen er oppdatert på balansedagen, herunder er diskonteringsrenten fastsatt basert på markedsrenter på balansedagen.

Netto pensjonsforpliktelse beregnes og føres opp som langsiktig gjeld i regnskapet. Netto pensjonsforpliktelser fremkommer som differansen mellom brutto pensjonsforpliktelse, som er nåverdien av antatte fremtidige pensjonsytelser, og pensjonsmidler i forsikringsfond og pensjonspremiefond. Videre er det i den balanseførte netto pensjonsforpliktelse korrigert for avvik i estimater og effekt av endrede forutsetninger. Estimater og forutsetningsavvik bokføres direkte mot egenkapitalen via totalresultatet. Kostnaden tilknyttet den innskuddsbaserte pensjonsordningen bokføres løpende i regnskapet. Pensjonskostnader føres i resultatregnskapet under posten “Lønn og andre personalkostnader”.

AVSATT UTBYTTE OG KUNDEUTBYTTE

Avsatt utbytte og kundeutbytte blir bokført som egenkapital til forstanderskapet har gjort endelig vedtak om utbetaling.

FORPLIKTELSE/AVSETNINGER

Avsetning til forpliktelse foretas i samsvar med IAS 37. Krav til avsetning er at det eksisterer en forpliktelse som følge av tidligere hendelse, og at det er sannsynlighetsovervekt for at forpliktelsen vil komme til oppgjør. Avsetninger beregnes som nåverdien av forventede utbetalinger for å innfri forpliktelsen.

BETINGEDE FORPLIKTELSE OG EIENDELER

Betingede forpliktelser er ikke regnskapsført i årsregnskapet. Det er opplyst om vesentlige betingede forpliktelser. Det foretas avsetning for usikre forpliktelser dersom det er sannsynlighetsovervekt for at forpliktelsen materialiserer seg og de økonomiske konsekvensene er beregnet pålitelig.

HENDELSER ETTER BALANSEDAGEN

Ny informasjon etter balansedagen om selskapets finansielle stilling på balansedagen er tatt hensyn til i årsregnskapet. Hendelser etter balansedagen som ikke påvirker selskapets finansielle stilling på balansedagen, men som vil påvirke selskapets finansielle stilling i fremtiden er opplyst om dersom dette er vesentlig.

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet med utgangs- punkt i brutto kontantstrømmer fra operasjonelle –, investerings –, og finansieringsaktiviteter. Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter er definert som inn- og utbetalinger knyttet til utlåns- og innskuddsvirksomheten mot kunder, kontantstrømmer fra likviditetsporteføljen, samt andre inn- og utbetalinger knyttet til den ordinære operasjonelle virksomheten. Investeringsaktiviteter er definert som kontantstrømmer fra aksjeinvesteringer, samt investeringer i driftsmidler og eiendommer. Kontantstrømmer fra opptak og nedbetaling av ansvarlige lån og obligasjonsgjeld, samt egenkapitaltransaksjoner er definert som finansieringsaktiviteter. Likvider omfatter kontanter og fordringer på Norges Bank.

NOTE 3 ANVENDELSE AV ESTIMATER

OG SKJØNNMESSIGE VURDERINGER

Estimater og skjønnsmessige vurderinger vurderes løpende og er basert på historisk erfaring og andre faktorer. For regnskapsformål benytter banken estimater og antagelser om fremtiden. Regnskapsestimatene kan avvike fra de oppnådde resultater, men de er basert på beste estimat på tidspunktet for regnskapsavleggelsen. Estimater og antagelsene som har betydelig risiko for vesentlig å påvirke balanseført verdi av eiendeler eller forpliktelser er behandlet nedenfor. Nedenfor gjennomgås de mest vesentlige skjønnsmessige vurderingene, som bankens ledelse legger til grunn ved avleggelse av regnskapet.

NEDSKRIVING AV FINANSIELLE EIENDELER UNDER IFRS 9 – NEDSKRIVINGSMODELL

Banken benytter en nedskrivningsmodell utviklet av Eika. Eika har utviklet egne modeller for beregning av sannsynlighet for mislighold (PD), tap gitt mislighold (LGD), eksponering ved mislighold (EAD), samt modell for vurdering om et engasjement har hatt vesentlig økning i kredittrisiko siden første gangs innregning. Forventet kredittap (ECL) beregnes som EAD x PD x LGD, neddiskontert med opprinnelig effektiv rente.

DEFINISJON AV MISLIGHOLD

Bankens definisjon på mislighold er i tråd med retningslinjene fra European Banking Authority, hvor mislighold anses inntruffet om ett av følgende kriterier er oppfylt:

- Kunden har et overtrekk som både overstiger en relativ- og absolutt grense i mer enn 90 sammenhengende dager. For både PM- og BM-kunder er den relative grensen lik 1 % av kundens samlede eksponeringer.
 - For PM-kunder er den absolutte grensen lik 1000 kroner
 - For BM-kunder er den absolutte grensen lik 2000 kroner

- Det er vurdert som sannsynlig at kunden ikke vil kunne innfri sine kredittforpliktelser overfor banken (unlikely to pay – UTP).
- Kunden i samme kundegruppering er smittet av en annen kunde som er i mislighold i henhold til de to første kriteriene nevnt over.

For kunder som er klassifisert som misligholdt blir det gjennomført en individuell vurdering av nedskrivningsbehovet.

Når en kunde ikke lenger oppfyller et kriterium i misligholdsdefinisjonen, starter en karenperiode hvor kunden fortsatt vil være klassifisert som misligholdt. Karenperioden varer normalt i 90 dager. I de tilfellene hvor kunden på friskmeldingstidspunktet også var forbearance-merket (se nærmere om hva som menes med "forbearance" på side 61), varer karenperioden i 365 dager. Kunder i karenperiode tilordnes en modellberegnet nedskrivning med PD lik 1.

EKSPONERING VED MISLIGHOLD (EAD)

EAD for avtaler i steg 1 tilsvarer den neddiskonterte verdien av fremtidige avdrag og renter neste 12 måneder, hvor restgjelden legges til kontantstrømmen om 12 måneder. EAD for avtaler i steg 2 tilsvarer den neddiskonterte verdien av fremtidige avdrag og renter frem til forventet utløpsdato, hvor restgjelden legges til kontantstrømmen ved lånets forventede utløp. For garantier er EAD lik den utestående forpliktelse på rapporteringsdatoen multiplisert med en konverteringsfaktor på 1 eller 0,5 avhengig av type garanti. Ubenyttede kreditter har EAD lik utestående ubenyttet kreditt på rapporteringstidspunktet.

Forventet levetid på en avtale beregnes ut fra lignende avtalers historiske gjennomsnittlige levetid. Avtaler som modifiseres måles fra opprinnelig innvilgelsestidspunkt selv om avtalen får nye betingelser.

TAP VED MISLIGHOLD (LGD)

Estimat for LGD er basert på historiske tap i alle Eika-banker basert på ulike intervall av sikkerhetsdekning. Datagrunnlaget oppdateres med tapshistorikk for nye perioder. Modellene skiller mellom person- og bedriftskunder.

- Personkunder
 - Kunder med sikkerhet i fast eiendom
 - Kunder med annen sikkerhet enn fast eiendom
 - Kunder uten registrert sikkerhet
- Bedriftskunder
 - Kunder med sikkerhet
 - Kunder uten sikkerhet

Verdien av sikkerheter er hensyntatt og baserer seg på estimerte realisasjonsverdier.

SIKKERHETSDEKNING

Bankens utlån er i stor grad sikret ved pantstillelser. I privatmarkedet består sikringsobjektene i all hovedsak av eiendom. I verdifastsettelsen av sikkerheter verdsettes eiendommer til virkelig verdi gjennom estimater fra Eiendomsverdi, oppdaterte verdivurdering fra megler, oppdaterte takster eller observert salgsspris. I bedrifts-markedet består sikkerhetsobjektene i stor grad av varige driftsmidler, herunder næringseiendom og landbruks-eiendom, men også omløpsmidler som fordringer og varelager. Sikkerheter i bedriftsmarkedet verdivurderes basert på eksterne og interne verdsettelsesmetoder, og verdien reduseres med en reduksjonsfaktor for å ta hensyn til usikkerhet i estimatet. Det vises til note 7 for en oversikt over sikkerhetsdekning i bankens utlånsportefølje.

KLIMARISIKO

Klimaendringer og miljøutfordringer utgjør en stadig større risiko, men også en mulighet til endring og omstilling. Klimarisiko kan deles i overgangsrisiko som er knyttet til omlegging til lavere utslipp og fysisk risiko som skyldes de faktiske effektene av klimaendringer. På kort sikt er overgangsrisikoen større enn den fysiske risikoen.

Bankens nedskrivningsmodell tar foreløpig ikke hensyn til klimarisiko ved beregning av nedskrivninger. For engasjementer som vurderes for nedskrivning i steg 3 gjør banken en helhetlig vurdering av tapsrisiko, der også klimarisiko er en del av vurderingen.

Banken har i 2023 gjennomført en analyse for å vurdere bankens eksponering mot fysisk risiko. Den fysiske risikoen for bankens portefølje vil i stor grad være knyttet til reduserte panteverdier for objekter som er utsatt for klimaendringer. Banken har innhentet data på hvilke eiendommer som er definert som utsatt for fysisk klimarisiko basert på estimering av risiko for påvirkning ved endring i havnivå, flom og skred. Tabellen nedenfor viser eksponering i PM-porteføljen.

PM (Bank og EBK)	Antall pant	Antall risiko-eksponert	Andel risiko-eksponert
Enebolig	4579	501	11 %
Fritidsbolig	1897	457	24 %
Leilighet	612	54	9 %
Rekkehus	613	34	6 %
Tomannsbolig	662	202	31 %
Sum	8363	1248	15 %

Av tabellen over ser en at 15 % av bankens PM-pant er definert å være utsatt for fysisk risiko. Denne risikoen er også vurdert til å være lav på kort sikt med bakgrunn i de gode naturskadeforsikringsordningene som finnes og at klimapåvirkningene på kort sikt er relativt små.

Banken har likevel simulert hvor stor økningen i tapsavsetningene ville vært dersom man legger til grunn en skjønnsmessig faktor på 1,3, det vil si at eksisterende tapsavsetning for aktuelle kunder øker med 30 %. Simuleringen viser at tapsavsetningen ville økt med kr 0,23 millioner for PM-porteføljen.

Banken har gjennomført en tilsvarende analyse for BM-porteføljen. På samme måte som for PM-porteføljen, er det er innhentet data for næringseiendommer og landbrukseiendommer. Tabellen nedenfor viser eksponering i BM-porteføljen.

BM	Antall pant	Antall risiko-eksponert	Andel risiko-eksponert
Næring	252	71	28 %
Landbruk	1112	203	18 %
Sum	1364	274	20 %

Av tabellen over ser en at 20 % av bankens BM-pant i eiendom er definert å være utsatt for fysisk risiko. Det er gjennomført simulering etter samme metodikk som for PM-porteføljen. Simuleringen viser at tapsavsetningen ville økt med kr 0,80 millioner for BM-porteføljen.

Simulert effekt av fysisk risiko på bankens tapsavsetning er vurdert som uvesentlig, og er derfor ikke bokført. Simulert tapsavsetning er istedenfor medtatt som Pilar 2-tillegg i bankens ICAAP-vurdering, noe som gjør at bankens interne kapitalkrav er høyere enn det ellers ville vært.

I tillegg til fysisk risiko består klimarisiko av overgangsrisiko. Det er krevende å estimere overgangsrisikoen innvirkning på bankens tapsavsetninger. Banken mener likevel at overgangsrisikoen i bankens portefølje generelt sett er på et relativt lavt nivå. Dette begrunnes med at banken har lav eksponering mot bransjer der overgangsrisikoen er vurdert til å være høyest. Banken har tilnærmet ingen direkte eksponering mot olje- og gassnæringen.

Banken har relativt høy eksponering mot jordbruk, som i 2022 stod for 9,5 % av norske klimagassutslipp. Banken mener likevel at bankens klimarisiko knyttet til jordbruk er begrenset, da næringen er en forutsetning for å nå FNs bærekraftsmål nummer 2. Næringen har også utarbeidet en egen klimaplan for perioden 2021 til 2030 hvor målet er å redusere de samlede klimautslippene fra landbruket. Banken ser et økende omfang av kredittsaker der formålet er finansiering av bærekraftige tiltak.

Bankens samlede vurdering er at klimarisiko ikke gir grunnlag for vesentlig økning i nedskrivninger. Banken vil likevel sammen med Eika-alliansen fortsette arbeidet med å videreutvikle vår nedskrivningsmodell, og har som mål at nedskrivningsmodellen på sikt skal ta hensyn til klimarisiko.

SANNSYNLIGHET FOR MISLIGHOLD (PD)

Bankens PD-modell er utviklet av Eika Gruppen. PD-modellen estimerer sannsynlighet for mislighold ved å estimere statistiske sammenhenger mellom mislighold og kundens finansielle stilling, demografiske data og betalingsadferd. For deler av porteføljen benyttes policy-koder når kundens risiko ikke kan beregnes på ordinær måte, dette kan skyldes kundetype eller en hendelse. Kunder med policykode overstyres til en risikoklasse med tilhørende forhåndsdefinert PD.

Modellen skiller mellom personkunder og bedriftskunder, og måler sannsynlighet for mislighold de neste 12 måneder (PD 12 mnd.). Totalmodellen består videre av to undermodeller, herunder en adferdsmodell og en generisk modell, som vektes ulikt basert på «tid som kunde» og «tid siden siste kredittsøk». Totalmodellen består ute-lukkende av den generiske modellen i de tilfeller hvor kundeforholdet og tid siden siste kredittsøk har vært kortere enn en forhåndsdefinert tidshorisont. Kun adferdsmodell benyttes dersom kundeforholdet og tid siden siste kredittsøk har vært lengre enn en gitt tids-horisont. I alle andre tidshorisonter vil en kombinasjon av modellene benyttes. Dette gjelder også for BM-kunder som ikke er gjenpartspliktige.

Adferdsmodellen angir PD 12 mnd. basert på observert adferd fra kundenes konto, transaksjoner og produktfordeling.

Generisk modell angir PD 12 mnd. basert på offentlig informasjon. Generisk modell er utviklet av Bisnode på alle norske foretak/husholdninger med konkurs/alvorlig betalingsanmerkning som utfallsvariabel. For bedriftskunder består den generiske modellen av fire undermodeller, herunder enkeltpersonsforetak (ENK), foretak der eier direkte hefter for gjeld (ANS/DA), øvrige foretak med innlevert regnskap og øvrige foretak uten regnskap.

For personkunder består den generiske modellen av fem undermodeller, hvorav fire er delt opp etter kundens alder (18–26 år, 27–42 år, 43–65 år og 66+ år) og den siste består av personer, uansett alder, med minst en aktiv betalingsanmerkning.

Modellene blir årlig validert og recalibreres ved behov. Ved forringelse av modellenes kvalitet vil det vurderes om det skal utvikles nye modeller. Ved beregning av misligholds sannsynlighet over forventet levetid på engasjementet (PD liv) benyttes det en migrasjonsbasert framskrivning for å estimere forventet mislighold fram i tid, basert på sannsynlighet for mislighold de neste 12 måneder (PD 12 mnd.).

VESENTLIG ØKNING I KREDITTRISIKO (MIGRERING)
Vesentlig økning i kredittrisiko måles basert på utvikling i PD. PD ved førstegangs innregning (PD ini), sammenlignes med PD på rapporteringstidspunktet.

*For engasjement som hadde opprinnelig PD 12 mnd. mindre enn 1 %, er vesentlig økning definert som: PD 12 mnd > PD 12 mnd. ini + 0,5 % og PD liv > PD liv ini * 2*

*For engasjement som hadde opprinnelig PD 12 mnd. over eller lik 1 %, er vesentlig økning definert som: PD 12 mnd > PD 12 mnd. ini + 2 % eller PD liv > PD liv ini * 2*

For å fange opp den ulike sensitiviteten for kredittrisiko i de ulike endene av risikoskalaen er det satt minimums–grenser som må overskrides for at økingen skal være definert som vesentlig. Dersom eiendelen hadde en opprinnelig PD på mindre enn 1 % er en vesentlig økning definert som PD 12 mnd. > PD 12 mnd. ini + 0,5 % kombinert med en endring i PD liv med en faktor på 2 eller høyere. For engasjementer med opprinnelig PD over 1% er en vesentlig økning definert som PD 12 mnd. > PD 12 mnd. ini + 2 % eller dersom endring i PD liv har overskredet en faktor på 2. Av migreringsreglene følger det at banken benytter et lavrisikounntak på 0,5 %. Ved å fjerne dette unntaket ville man i 2023 fått en økt nedskrivning på kr 0,3 millioner, hvorav kr 0,2 millioner gjelder BM–porteføljen og kr 0,1 millioner gjelder PM–porteføljen.

Det foreligger ingen spesifikke karenskriterier med tanke på migrering, følgelig vil engasjementet bli tilbakeført til steg 1 dersom tilhørende PD endringer ikke lenger oppfyller kravene til vesentlig økning i kredittrisiko.

Det er i tillegg to absolutte kriterier som alltid definerer en vesentlig økning i kredittrisiko.

- Eiendelen er ikke kredittforringet, men det er gitt betalingslettelser i forbindelse med at kunden er i finansielle vanskeligheter (forbearance).
- Eiendelen har overtrekk/restanse over de relative og absolutte beløpsgrensene i misligholdsdefinisjonen i mer enn 30 sammenhengende dager.

FORVENTET KREDITTAP BASERT PÅ FORVENTNINGER TIL FREMTIDEN
IFRS 9 krever at framoverskuende informasjon inkluderes i vurdering av forventede kredittap. Forventningene til framtiden er tatt hensyn til gjennom en makroøkonomisk regresjonsmodell for henholdsvis PM og BM som vurderer endring i sannsynligheten for mislighold (PD) i tre scenarier – basis (normal makroøkonomiske situasjon), nedside (vesentlig økonomisk nedgangskonjunktur) og oppside (et scenario i høykonjunktur). I basissceneriet er det det

benyttet makroprognoser fra SSBs rapport ”Konjunktur–tendensene” og mer langsiktige prognoser fra IMF for å få en lengre prognoseperiode enn hva som framgår av SSB–rapporten.

Tabellen nedenfor viser makroprognoser for basis–scenariet. Tabellen viser prosentvis endring fra året før der ikke annet framgår.

Makroprognoser	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029–
BNP Fastlands–Norge	0,7	0,9	1,7	2,4	2,2	2,0	1,8
Pengemarkedsrente (nivå)	4,2	4,7	3,9	3,3	3,3	3,1	2,9
Arbeidsledighetsrate (nivå)	3,6	3,9	4,1	4,2	4,0	4,0	4,0

Opp– og nedsidescenariet er utledet gjennom et gitt antall standardavvik positivt eller negativt utslag i makrovariablene sammenlignet med baisprognosen fra SSB. Ved vurdering av antall standardavvik utslag er det sett hen til Norges Bank og Finanstilsynets stresstester, sett i sammenheng med vektingen av scenariene.

Scenarioene er gitt følgende sannsynlighetsvekting; basis 70 %, nedside 20 % og oppside 10 %. I alle tre scenarioene antas økonomien å vende tilbake til et felles snitt mot slutten av en femårs prognoseperiode.

Tabellen nedenfor viser makromodellens forventede misligholdsnivå i forhold til dagens misligholdsnivå for personmarkedet. En faktor på 1,6 betyr at kundenes PD forventes å være 60 % høyere enn dagens PD. Tilsvarende betyr en faktor på 0,3 at PD forventes å være 30 % av dagens PD.

År	2024	2025	2026	2027	2028	2029–
Makrofaktor Basis	1,2	1,2	1,1	1,0	1,0	0,9
Makrofaktor Nedside	2,1	2,0	1,8	1,3	1,1	0,9
Makrofaktor Oppside	0,7	0,7	0,6	0,8	0,8	0,9
Vektet makrofaktor	1,3	1,3	1,2	1,0	1,0	0,9

Tabellen nedenfor viser makromodellens forventede misligholdsnivå i forhold til dagens misligholdsnivå for bedriftsmarkedet.

År	2024	2025	2026	2027	2028	2029–
Makrofaktor Basis	1,1	1,0	0,8	0,8	0,8	0,9
Makrofaktor Nedside	2,3	2,0	1,7	1,1	1,0	0,9
Makrofaktor Oppside	0,6	0,5	0,4	0,5	0,7	0,9
Vektet makrofaktor	1,3	1,2	0,9	0,8	0,8	0,9

Validering av bankens PD–modeller viser en underestimering av misligholdssannsynlighet i BM–porteføljen. I implementering av makrofaktorene i IFRS 9–modellen er alle faktorene for BM multiplisert med 1,3 for å ta høyde for denne underestimeringen. Implementerte makro–faktorer per 31.12.2023 fremgår av tabellen nedenfor, sammen med tidligere makrofaktorer som har vært i produksjon siden 31.12.2022.

År	2024	2025	2026	2027	2028	2029–
Nye faktorer PM	1,3	1,3	1,2	1,0	1,0	0,9
Tidligere faktorer PM	1,3	1,2	1,1	1,1	1,1	1,1
Nye faktorer BM	1,7	1,5	1,2	1,1	1,1	1,2
Tidligere faktorer BM	1,3	1,3	1,2	1,2	1,2	1,2

Banken har gjennomført en simulering av modellberegnete nedskrivninger med tidligere makrofaktorer. Simuleringen viser at implementering av nye makrofaktorer isolert sett har hatt en effekt på kr 1,2 millioner i økte nedskrivninger.

I note 10 er det angitt sensitivitetsberegninger for bankens forventede kredittap i ulike scenarier, herunder beregninger hvor henholdsvis nedside– og oppsidescenariet er sannsynlighetsvektet 100 %.

BETALINGSLETTELSER (FORBEARANCE)
Engasjement med betalingslettelser omfatter engasjement der det er gitt mer gunstige vilkår (reforhandling), eller refinansiering av et engasjement, som følge av at låntaker har økonomiske problemer. Kriteriet om at kunden er i økonomiske problemer skiller betalingslettelser fra vanlige forretningsmessige reforhandlinger av vilkår. Det er med andre ord et tilleggsmoment at banken ikke ville gitt lån til disse vilkår ved en ordinær låneutstedelse. Dette definerer «forbearance». Dersom et engasjement blir forbearance–merket, løper en prøveperiode på 24 måneder før det kan vurderes som forbearance–merking skal fjernes. Disse engasjementene blir overstyrt til steg 2, hvis de ikke allerede finnes i steg 2 eller 3. Se note 9 for omfang av forbearance i bankens portefølje.

TILLEGGSNEDSKRIVNINGER
På grunn av økt usikkerhet knyttet til høy inflasjon og sterkt økende renter, hadde banken ved inngangen av året bokført en tilleggsnedskrivning på kr 5,5 mill. Banken vurderer at det ved utgangen av 2023 fortsatt er behov for en tilleggsnedskrivning, fordi situasjonen med høy inflasjon og økende renter fortsatt medfører økt usikkerhet knyttet til både misligholdsrisiko og verdsettelse av pante–objekter, spesielt næringseiendom. Bankens vurdering er at denne usikkerheten ikke er fullstendig reflektert i bankens nedskrivningsmodell.

For å fastsette nivå på tilleggsnedskrivningen har banken gjort en overordnet risikovurdering per næringsgruppe, der økt misligholdsrisiko (PD) og økt tapsgrad (LGD) er inkludert i vurderingen. Det er benyttet en nedskrivnings–faktor per risikonivå. Tilleggsnedskrivningen fastsettes ved å multiplisere nedskrivningsfaktoren med eksponering i hver kategori. Eksponering per risikonivå og tilhørende nedskrivningsfaktor er gjengitt i tabellen nedenfor.

Risikonivå	Eksponering (beløp i mill. kr)	Nedskrivnings–faktor
Lav	9 222	0,000 %
Lav til middels	2 601	0,025 %
Middels	237	0,125 %
Middels til høy	372	0,250 %
Høy	1 634	0,500 %

Resultatet av vurderingen er at det ved utgangen av året er bokført en tilleggsnedskrivning på kr 10,0 millioner, noe som er en økning på kr 4,6 millioner fra inngangen av året.

INNREGNING, FRAREGNING OG KONSTATERING
Tapsmodellen er bygget opp slik at en ny lånekonto defineres som et nytt engasjement, mens innfrielse av lånekonto defineres som fraregning. Ny lånekonto tildeles når en kunde refinansierer engasjementet sitt. Ellers vises til avsnitt om innregning og fraregning i note 2 – regnskapsprinsipper. Konstatering av tapsnedskrivning (bokføring mot kundens engasjement) skal foretas når alle sikkerheter er realisert og når det er avklart at det ikke er mulig å få engasjementet tilbakebetalt. Kravet mot kunden består, og følges opp, med mindre det er inngått avtale om ettergivelse med kunden.

INDIVIDUELLE TAPSVURDERINGER I STEG 3
For engasjement som oppfyller ett eller flere kriterier i misligholdsdefinisjonen, beregnes nedskrivning på utlån som forskjellen mellom regnskapsført verdi i balansen og forventede fremtidige kontantstrømmer neddiskontert med lånets effektive rente. Beregnet nedskrivning i steg 3 beregnes som et vektet snitt av beregnet nedskrivningsbeløp i tre ulike scenarioer for estimerte fremtidige kontantstrømmer.

Ved estimering av nedskrivning på enkeltkunder vurderes både aktuell og forventet fremtidig finansiell stilling, og for engasjementer i bedriftsmarkedet også markedssituasjonen for kunden, aktuell sektor og markedsforhold generelt. Muligheten for rekapitalisering, restrukturering og refinansiering vurderes også. Både makroøkonomiske forhold og spesifikke forhold knyttet til de utsatte engasjementene vurderes. Estimerte fremtidige kontant–

strømmer baseres på erfaringsmateriale og skjønn basert på faktiske forhold på balansedagen og vektet som et snitt av tre scenarioer. Det er knyttet betydelig usikkerhet til de skjønnsmessige vurderingene som er lagt til grunn for fremtidige kontantstrømmer, og derfor kan endelig utfall avvike fra den vurderingen som er gjort.

VIRKELIG VERDI I IKKE AKTIVE MARKEDER

Virkelig verdi på finansielle instrumenter som ikke er notert i et aktivt marked er verdsatt ved bruk av verdsettelsesteknikker. Verdsettelsesteknikker (for eksempel modeller) som er benyttet for å bestemme virkelig verdi vurderes periodisk opp mot utvikling i verdi av lignende instrumenter, og gjennomførte transaksjoner i samme papir. I den grad det er praktisk mulig benyttes observerbare data, men på områder som kredittrisiko, volatilitet og korrelasjoner må det benyttes estimater. Endring i forutsetningene om disse faktorene kan påvirke virkelig verdi på finansielle instrumenter. Det vises til note 23.

OVERTATTE EIENDELER

Overtatte eiendeler er eiendeler som overtas av banken i forbindelse med oppfølging av misligholdte eller nedskrevne engasjementer. Ved overtagelsen verdsettes eiendelene til antatt realisasjonsverdi. Eventuelt avvik fra balanseført verdi av misligholdt eller nedskrevet engasjement ved overtagelsen klassifiseres som nedskrivning på utlån. Overtatte eiendeler balanseføres etter sin art. Ved overtagelse av aksjer eller andeler vurderes eierandelen etter prinsippene beskrevet i note 2 Regnskapsprinsipper. Ved endelig avhendelse resultatføres avviket fra balanseført verdi i henhold til eiendelenes art i regnskapet.

Som følge av mislighold på lån har banken tiltrådt pant på et tomteområde. Eiendelen inngår ikke i bankens kjernevirksomhet, og er klassifisert som eiendel holdt for salg. Tomteområdet er solgt i løpet av 2023. Det vises til note 29.

PENSJONSFORPLIKTELSE

Netto pensjonsforpliktelser og årets pensjonskostnad er basert på en rekke estimer, herunder avkastning på pensjonsmidlene, fremtidig rente- og inflasjonsnivå, lønnsutvikling, utvikling i Folketrygdens grunnbeløp (G), utviklingen i antall uføretrygdde og levealder. Forutsetningene er fastsatt i samsvar med veiledning om pensjonsforutsetninger fra Norsk Regnskapsstiftelse. Enhver endring i disse forutsetningene påvirker balanseført beløp for pensjonsforpliktelser og pensjonskostnadene.

NOTE 4 SEGMENTINFORMASJON

Segmentinformasjon rapporteres i henhold til IFRS 8. Basert på kriteriene i IFRS 8 har banken 2 rapporteringspliktige driftssegmenter, PM (privatmarked) og BM (bedriftsmarked). Disse representerer bankvirksomheten fordelt på to kundegrupper. Generell finansiell rådgivning inngår i disse segmentene, samt inntekter knyttet til disse kundegruppene. Øvrige virksomhet presenteres samlet, og er i hovedsak knyttet til fellestjenester og plasseringer.

Regnskapsprinsipper som anvendes for utarbeidelse av segmentinformasjon er de samme som beskrevet i note 2. Fundingkostnader er fordelt i henhold til behovet for funding i henholdsvis PM og BM.

Banken har kun virksomhet i Norge. Bankens øverste beslutningstaker er administrerende banksjef.

	2023				2022			
Resultat	PM	BM	Ufordelt	Totalt	PM	BM	Ufordelt	Totalt
Netto renteinntekter	184 993	135 180	58 569	378 742	150 771	125 186	17 401	293 358
Netto provisjonsinntekter mv.	60 766	22 505		83 271	58 673	21 457		80 129
Utbytte og inntekter av verdipapirer			30 786	30 786			54 093	54 093
Netto verdiendringer på fin. instrument til virkelig verdi over resultatet			6 400	6 400			-6 333	-6 333
Andre driftsinntekter	427			427	316			316
Sum andre inntekter	61 193	22 505	37 186	120 885	58 989	21 457	47 760	128 205
Lønn og andre personalkostnader	34 196	16 045	58 274	108 515	30 919	14 396	51 799	97 114
Andre driftskostnader inkl. avskrivninger	8 083	1 220	92 052	101 355	5 000	657	102 388	108 045
Sum driftskostnader	42 279	17 265	150 325	209 869	35 919	15 054	154 187	205 159
Driftsresultat før tap og nedskrivninger	203 907	140 420	-54 570	289 757	173 841	131 589	-89 026	216 404
Nedskrivninger og tap på utlån	-2 053	4 771		2 718	-1 697	4 005		2 308
Driftsresultat etter tap og nedskrivninger	205 960	135 649	-54 570	287 040	175 538	127 584	-89 026	214 096
Balanse								
Brutto utlån til kunder	9 063 545	5 041 657		14 105 202	8 773 361	4 744 431		13 517 792
Verdiregulering lån til virkelig verdi	-2 235	-2 933		-5 168	-2 758	-4 603		-7 361
Nedskrivninger i steg 3	-1 240	-5 113		-6 353	-9 323	-4 882		-14 204
Nedskrivninger i steg 1+2	-4 949	-25 126		-30 075	-5 381	-20 184		-25 565
Utlån til kunder	9 055 122	5 008 485		14 063 606	8 755 900	4 714 762		13 470 662
Øvrige eiendeler			3 335 255	3 335 255			3 239 530	3 239 530
Sum eiendeler	9 055 122	5 008 485	3 335 255	17 398 862	8 755 900	4 714 762	3 239 530	16 710 192
Innskudd fra kunder	8 045 991	3 171 152		11 217 143	7 714 393	3 105 666		10 820 058
Øvrig gjeld og egenkapital			6 181 719	6 181 719			5 890 134	5 890 134
Sum gjeld og egenkapital	8 045 991	3 171 152	6 181 719	17 398 862	7 714 393	3 105 666	5 890 134	16 710 192

NOTE 5 KAPITALSTYRING OG KAPITALDEKNING

KAPITALSTYRING

Banken har følgende målsettinger for kapitalstyringen:

- 1) Overholde eksterne krav til kapitaldekning fastsatt av regulerende myndigheter
- 2) Sikre bankens evne til å fortsette som en solid frittstående bank
- 3) Opprettholde en tilstrekkelig kapitalbase for å understøtte utviklingen av bankens virksomhet
- 4) Opprettholde en tilstrekkelig kapitalbase til at denne bidrar til at prisen på bankens egen finansiering blir på et akseptabelt nivå

Ved utgangen av 2023 er de regulatoriske kravene (inklusive bevaringsbuffer, systemrisikobuffer og motsyklisk buffer) til ren kjernekapital 14,0 %, kjernekapital 15,5 % og kapitaldekning 17,5 %. I tillegg kommer bankens Pilar 2–tillegg på 1,9 % på konsolidert nivå. Som følge av dette har banken et samlet minimumskrav til ren kjernekapital på 15,1 % gitt dagens nivå på regulatoriske krav, samt hensyntatt at Pilar 2–tillegget delvis kan dekkes av lavere kapitalklasser (fonds–obligasjon og ansvarlig lån). Bankens interne minimumsmål for ren kjernekapital på konsolidert nivå er 16,1 %, hensyntatt en ledelsesbuffer på 1,0 %. Banken oppfyller alle regulatoriske krav med god margin.

Banken utarbeider årlig et ICAAP–dokument som gir en nærmere presisering av kapitalbehovet. Tilleggsinformasjon om bankens ansvarlige kapital og risikoprofil er offentliggjort på bankens hjemmesider – Pilar 3 dokument.

	Morbank		Konsolidert inkl. andel samarbeidende gruppe	
Ansvarlig kapital (<i>beløp i 1000 kroner</i>)	31.12.23	31.12.22	31.12.23	31.12.22
Sparebankens fond	911 418	876 367	911 418	876 367
Egenkapitalbeviskapital	123 313	123 313	123 313	123 313
–Egne egenkapitalbevis	–378	–400	–378	–400
Øvrig egenkapital	1 186 529	1 088 560	1 140 771	1 077 762
Avsatt utbytte	78 920	61 657	78 920	61 657
Avsatt kundeutbytte	65 164	56 436	65 164	56 436
Sum egenkapital eksklusiv hybridkapital	2 364 967	2 205 932	2 319 209	2 195 134
– Fradrag for avsatt utbytte	–78 920	–61 657	–78 920	–61 657
– Fradrag for avsatt kundeutbytte	–65 164	–56 436	–65 164	–56 436
–Immaterielle eiendeler /utsatt skattefordel	–3 384	–6 768	–5 765	–8 517
–Fradrag for eiendeler til virkelig verdi	–1 989	–1 673	–3 656	–3 747
–Fradrag for eierskap i vesentlige eierandeler i finansiell sektor			–14 103	–14 277
–Fradrag for eierskap i ikke vesentlige eierandeler i finansiell sektor	–608 802	–545 723	–36 275	–32 471
Sum ren kjernekapital	1 606 708	1 533 676	2 115 325	2 018 030
Fondsobligasjoner	150 000	100 000	191 485	147 007
Sum kjernekapital	1 756 708	1 633 676	2 306 810	2 165 037
Ansvarlig lånekapital	200 000	200 000	255 879	255 373
Sum tilleggskapital	200 000	200 000	255 879	255 373
Netto ansvarlig kapital	1 956 708	1 833 676	2 562 689	2 420 410
Risikovektet kapital	31.12.23	31.12.22	31.12.23	31.12.22
Kredittrisiko – standardmetode	7 437 906	7 111 772	10 073 153	9 639 433
Operasjonell risiko	754 127	658 056	813 071	712 191
Tilleggsberegning faste kostnader			11 621	13 523
Cva–tillegg	4 853	4 676	84 464	91 402
Sum beregningsgrunnlag	8 196 885	7 774 504	10 982 309	10 456 549
Kapitaldekning	23,9 %	23,6 %	23,3 %	23,1 %
Kjernekapitaldekning	21,4 %	21,0 %	21,0 %	20,7 %
Ren kjernekapital	19,6 %	19,7 %	19,3 %	19,3 %

	Morbank		Konsolidert inkl. andel samarbeidende gruppe	
Minimumskrav til ansvarlig kapital (<i>beløp i 1000 kroner</i>)	31.12.23	31.12.22	31.12.23	31.12.22
Stater og sentralbanker				
Lokale og regionale myndigheter	5 692	5 805	11 717	14 083
Institusjoner	8 905	7 261	14 227	16 426
Foretak	13 629	23 575	15 688	26 495
Massemarkedsengasjementer	112 558	77 600	122 861	87 011
Engasjementer med pantesikkerhet i eiendom	402 937	404 477	574 278	562 890
Forfalte engasjementer	6 753	4 951	7 386	5 383
Høyrisiko–engasjementer	1 230	240	1 230	240
Obligasjoner med fortrinnsrett	3 905	3 725	8 318	7 947
Fordring på institusjoner og foretak med kortsiktig rating	7 608	11 362	7 608	11 362
Andeler i verdipapirfond	3 130	1 412	3 482	1 771
Egenkapitalposisjoner	20 002	20 162	27 796	27 547
Øvrige engasjementer	8 685	8 372	11 263	10 000
Sum kredittrisiko	595 032	568 942	805 852	771 155
Operasjonell risiko	60 330	52 644	65 046	56 975
Tilleggsberegning faste kostnader			930	1 082
Cva–tillegg	388	374	6 757	7 312
Totalt	655 751	621 960	878 585	836 524
Overskudd av ansvarlig kapital	1 300 957	1 211 716	1 684 104	1 583 886

Finansdepartementet har bedt Finanstilsynet utarbeide utkast til forskriftsendringer som kan medføre endring i risikovektingen av landbruksengasjementer. Ved utgangen av 2023 har vi videreført tidligere praksis, og vurdert boligdelen av konsesjonsbelagte landbrukseiendommer til å vekte 35 % innenfor 80 % av verdien. Det utfallet banken vurderer som klart mest sannsynlig er at landbruksengasjementer i fremtidige perioder vil vekte 50 %, noe som vil kunne gi banken en mindre forbedring i ren kjernekapital. Et utfall der landbruksengasjementer i fremtidige perioder vil vekte 100 % vurderes som usannsynlig, men banken vil også i et slikt scenario oppfylle kapitalkravene med god margin.

RAPPORTERING KAPITAL FOR EIERFORETAK I SAMARBEIDENDE GRUPPE

Foretak som deltar i samarbeidende gruppe skal foreta forholdsmessig konsolidering av eierandeler i finansforetak som forestår den virksomhet som samarbeidet omfatter, jf. Finansforetaksloven § 17–13 (2).

Jæren Sparebank deltar i samarbeidende gruppe med Eika Gruppen AS og Eika Boligkreditt AS. Bankens pr. 31.12.2023 en eierandel på 5,26 % av aksjene i Eika Gruppen AS, og 6,30% av aksjene i Eika Boligkreditt AS. Jæren Sparebank innkonsoliderer relativ andel Eika Gruppen AS (CRD–IV konsernet) og Eika Boligkreditt AS i kapitaldekningen.

FORPLIKTELSE OM TILFØRSEL AV KAPITAL I EIKA BOLIGKREDITT (EBK)

Jæren Sparebank er en av eierbankene i EBK. Alle eierbankene har en forpliktelse om tilførsel av kapital i EBK, i den grad det er nødvendig for å opprettholde selskapets kapitalmål. Kapitalmål kan endres etter anbefaling eller pålegg fra Finanstilsynet.

Eierbankenes ansvar for tilførsel av kapital er proratarisk, og fordeles i henhold til den enkelte eierbanks andel av EBK sin utlånsportefølje på emisjonstidspunktet. Den enkelte eierbanks forpliktelse kan økes inntil to ganger deres opprinnelige pro rata andel dersom det er eierbanker som misligholder forpliktelsene om innbetaling av kapital. Sum tilført kapital i EBK er med i ren kjernekapital i annen finansinstitusjon. Jæren Sparebank har totalt ren kjernekapital i annen finansinstitusjon som overstiger 10,0 % av bankens egen rene kjernekapital før fradrag for ren kjernekapital i annen finansinstitusjon. Det vises til note 25.

NOTE 6 RISIKOSTYRING

RISIKOSTYRING

Bankens forretningsaktiviteter medfører at virksomheten er eksponert for en rekke finansielle risikoer. Bankens målsetting er å oppnå en balanse mellom avkastning og risiko, og å minimalisere potensielle negative virkninger på bankens finansielle resultater.

Bankens finansielle risikostyring er etablert for å identifisere og analysere disse risikoene, å etablere passende risiko-rammer og – kontroller, og å overvåke overholdelsen gjennom bruk av pålitelige og oppdaterte informasjons-systemer. Banken vurderer jevnlig de etablerte retnings-linjene for risikostyring og etablerte systemer for å sikre at endringer i produkter og markeder blir reflektert i risikorammene.

Det gjennomføres kvartalsvis risikorapportering som gir en samlet oversikt over eksponering i forhold til etablerte rammer, slik at ledelsen og styret kan påse at risiko er i tråd med risikovilje.

Ansaret for bankens risikostyring og kontroll er delt mellom bankens styre, ledelsen og operative enheter. Styret vedtar bankens mål og rammestruktur innenfor alle risikoområder, herunder retningslinjer for bankens risikostyring.

Administrerende banksjef har ansvaret for bankens samlede risikostyring. Alle beslutninger knyttet til risiko og risikostyring fattes normalt sett av administrerende banksjef i samråd med øvrige medlemmer i bankens ledelse. Banksjef Risikostyring og Compliance har ansvar for utvikling av modeller og rammeverk for styring og kontroll i Jæren Sparebank. Alle ledere i Jæren Sparebank har ansvar for å styre risiko og sikre god internkontroll innenfor eget område i tråd med bankens vedtatte risikoprofil.

KREDITTRISIKO

Kredittrisiko er risikoen for at motparten vil påføre banken et tap ved ikke å gjøre opp bankens tilgodehavende. Kreditteksponing er primært knyttet til utestående lån og gjeldspapirer. Det er også kredittrisiko knyttet til avlagte garantier og lånetilsagn. Bankens styring av kredittrisiko tar utgangspunkt i policy for kredittrisiko. Risikoen styres i tillegg gjennom etablerte rutiner og retningslinjer. Banken har etablert rammer som er knyttet opp til vedtatt risikotoleranse. Styret mottar rapportering på status på dette kvartalsvis, eventuelt oftere ved behov.

Banken benytter modeller utviklet av Eika til å måle og følge opp kredittrisiko i utlånsporteføljen. Modellene er nærmere beskrevet i note 3. Det vises til note 7–10 for en vurdering av kredittrisiko.

MARKEDSRISIKO

Banken er eksponert for markedsrisiko, som er risikoen for at virkelig verdi av fremtidige kontantstrømmer knyttet til finansielle instrumenter vil endres pga. endringer i markedspriser. Markedsrisiko er knyttet til åpne posisjoner i rente-, valuta og aksjeprodukter som er eksponert mot endrede markedspriser og endringer i volatiliteten til priser som rentesatser, kredittspreader, valutakurser og aksjepriser. Det vises til note 12 – 15 for en vurdering av markedsrisiko.

LIKVIDITETSRISIKO

Likviditetsrisiko er risikoen for at banken ikke er i stand til å innfri sine forpliktelser ved forfall, samt risikoen for at banken ikke klarer å møte sine likviditetsforpliktelser uten at kostnaden øker vesentlig. Ut fra et bredere perspektiv inneholder likviditetsrisiko også risiko for at banken ikke er i stand til å finansiere økninger i eiendeler etter hvert som refinansieringsbehovet øker. Det vises til note 11 for en vurdering av likviditetsrisiko.

OPERASJONELL RISIKO

Operasjonell risiko er risikoen for tap som følge av svakheter eller feil ved prosesser og systemer, feil begått av ansatte eller eksterne hendelser.

Flere av bankens operasjonelle prosesser og systemer er levert av tredjeparter, og banken benytter standardiserte systemer for egne prosesser. Banken samarbeider også tett med Eika innenfor disse områdene. Grunnleggende bank IT-funksjoner leveres av TietoEvry som håndterer datagrunnlag og informasjon knyttet til alle individuelle lån og innskudd, og foretar renteberegninger. Alle potensielle endringer i systemer og/eller tillegg i bankens drift vil bli kritisk gjennomgått og testet nøye før implementering. Banken foretar årlig risikogjennomgang for å diskutere og analysere risiko og forbedringsområder knyttet til bankens operasjonelle systemer.

KLIMARISIKO

Klimarisiko er risiko knyttet til klimaendringer som kan føre til økt kredittrisiko og finansielle tap for banken. Klimarisiko kan deles i overgangsrisiko som er knyttet til omlegging til lavere utslipp og fysisk risiko som skyldes de faktiske effektene av klimaendringer. Klimarisiko vurderes på lik linje med andre risikoforhold i bankens kredittprosesser. Banken foretar årlig gjennomgang av risiko i banken der ESG og klimarisiko inngår. Det vises til omtale av klimarisiko i note 3, samt kapittelet Bærekrafts-rapport i årsrapporten.

FORRETNINGSRISIKO

Forretningsrisiko er risikoen for tap på grunn av endringer i eksterne forhold som markedssituasjon eller myndighetenes reguleringer. Risikoen inkluderer også omdømmerisiko.

NOTE 7 KREDITTRISIKO

Kredittrisiko oppstår i hovedsak i bankens utlånsportefølge, men også knyttet til bankens beholdning av obligasjoner. Bankens maksimale eksponering for kredittrisiko fremgår av tabellen under.

Eiendeler	31.12.2023	31.12.2022
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	469 159	710 107
Utlån til kunder	14 063 606	13 470 662
Finansielle derivater	3 777	5 018
Sertifikater og obligasjoner	1 695 465	1 471 530
Aksjer og fondsandeler til virkelig verdi over resultat	167 453	60 672
Andre eiendeler	16 702	22 468
Sum eiendeler	16 416 162	15 740 458
Forpliktelser		
Betingede forpliktelser	155 390	233 968
Ubenyttede trekkfasiliteter	1 684 400	1 744 003
Lånetilsagn	267 078	363 140
Sum forpliktelser	2 106 868	2 341 111
Total kredittrisikoeksponering	18 523 030	18 081 569

Bankens maksimale eksponering for kredittrisiko på låneengasjement	2023	2022
Bokført verdi utlån (netto etter tapsavsetninger)	14 063 606	13 470 662
Garantier	155 390	233 968
Ubenyttede trekkfasiliteter	1 684 400	1 744 003
Lånetilsagn	267 078	363 140
Maksimal eksponering for kredittrisiko	16 170 474	15 811 773

Utlån og fordring på kunde	2023	2022
Kasse-/drifts- og brukskreditter	1 437 536	1 405 946
Byggelån	125 455	275 813
Nedbetalingslån	12 542 210	11 836 034
Sum utlån før nedskrivninger	14 105 202	13 517 792
Verdiregulering lån til virkelig verdi	-5 168	-7 361
Nedskrivninger i steg 3	-6 353	-14 204
Nedskrivninger i steg 1+2	-30 075	-25 565
Sum netto utlån og fordringer på kunder	14 063 606	13 470 662

EIKA BOLIGKREDITT (EBK)

Banken har inngått en distribusjonsavtale med selskapet og opptrer som agent. Jæren Sparebank har en portefølge ved utgangen av året på kr 6 560,5 millioner. Totalt garantiansvar er på kr 71,6 millioner. Dette garantiansvaret er tatt inn i sum garantiansvar i tabellen over. Jæren Sparebank har i henhold til avtale med EBK forpliktet seg til å ha følgende garantiforpliktelser:

- Saksgaranti for hele lånebeløpet fra bankens anmodning om utbetaling til rettsvern er oppnådd.
- Tapsgaranti begrenset til 1,0 % av utlånsporteføljen i EBK i en løpende 12 måneders periode, minimum kr 5,0 millioner.

Jæren Sparebank formidler lån mellom EBK og bankens kunder. I denne forbindelse har banken påtatt seg en garantiforpliktelse som nevnt over. Garantien Jæren Sparebank har avgitt til EBK er gitt i forbindelse med boliglån som er innenfor regelverket for obligasjoner med fortrinnsrett, og vil medføre utbetaling fra banken i de tilfeller der lånebeløpet ikke kan dekkes hos den enkelte kunde. I og med at garantien er gitt for en rekke godt sikrede lån anser Jæren Sparebank risikoen knyttet til garantien som lav. Avtalen mellom Jæren Sparebank og EBK gir banken en mulighet til å formidle lån for EBK, mot at banken mottar en formidlingsprovisjon på lånet. Jæren Sparebank kan overføre lån til EBK og EBK kan tilsvarende overføre lån til Jæren Sparebank hvis partene er enige om dette. Lånene overføres til nominell verdi. Banken har i 2023 ikke overført, eller mottatt, grupper av lån fra Jæren Sparebank til EBK. Endringen i porteføljen i EBK skyldes at banken ved refinansiering eller nye lån har valgt å legge hele eller deler av lånet i EBK i stedet for i Jæren Sparebank.

MÅLING AV KREDITTRISIKO FOR UTLÅNSPORTEFØLJEN

Kunder både innenfor privatmarked og bedriftsmarked scores ut fra sannsynlighet for mislighold. Tabellen under viser intervaller for de ulike risikoklassene basert på sannsynlighet for mislighold:

Risikoklasse	Min. PD	Maks. PD
1	0,00 %	0,10 %
2	0,10 %	0,25 %
3	0,25 %	0,50 %
4	0,50 %	0,75 %
5	0,75 %	1,25 %
6	1,25 %	2,00 %
7	2,00 %	3,00 %
8	3,00 %	5,00 %
9	5,00 %	8,00 %
10	8,00 %	100,00 %
11	Betalingsmislighold	
12	Øvrig mislighold	

FORDELING PÅ RISIKOKLASSE 2023

Engasjement fordelt på risikogrupper personmarked

Risikoklasse	Brutto utlån	Garantier	Ubenyttede kreditter	Sum engasjement	Sum nedskrivninger
1-3	7 679 789	1 500	1 087 990	8 769 279	953
4-7	1 049 645		10 072	1 059 717	2 067
8-10	286 083		5 124	291 207	2 008
11-12	48 029		225	48 253	1 240
Ufordelt tilleggsnedskrivning					
Totale engasjementer 31.12.2023	9 063 545	1 500	1 103 411	10 168 456	6 268

Engasjement fordelt på risikogrupper bedriftsmarked

Risikoklasse	Brutto utlån	Garantier	Ubenyttede kreditter	Sum engasjement	Sum nedskrivninger
1-3	2 853 898	122 778	489 549	3 466 225	1 346
4-7	1 568 615	23 709	80 518	1 672 843	4 157
8-10	584 323	7 293	10 716	602 332	10 753
11-12	34 820	110	206	35 137	5 113
Ufordelt tilleggsnedskrivning					10 045
Totale engasjementer 31.12.2023	5 041 657	153 890	580 990	5 776 536	31 414

Engasjement fordelt på risikogrupper totalt

Risikoklasse	Brutto utlån	Garantier	Ubenyttede kreditter	Sum engasjement	Sum nedskrivninger
1-3	10 533 687	124 278	1 577 539	12 235 504	2 299
4-7	2 618 261	23 709	90 590	2 732 559	6 224
8-10	870 405	7 293	15 840	893 538	12 761
11-12	82 849	110	431	83 390	6 353
Ufordelt tilleggsnedskrivning					10 045
Totale engasjementer 31.12.2023	14 105 202	155 390	1 684 400	15 944 992	37 681

Fordeling av PM- og BM-porteføljen (samlet engasjement) etter sikkerhetsdekning er per 31.12.2023 som følger:

Sikkerhetsdekning	2023		2022	
	PM	BM	PM	BM
0-50 %	0%	4%	0%	2%
50-75 %	0%	2%	0%	3%
75-100 %	1%	7%	1%	7%
100-125 %	50%	36%	47%	35%
125-150 %	28%	23%	29%	29%
>150%	21%	28%	23%	24%
Totalt	100%	100%	100%	100%

FORDELING PÅ RISIKOKLASSE 2022

Engasjement fordelt på risikogrupper personmarked

Risikoklasse	Brutto utlån	Garantier	Ubenyttede kreditter	Sum engasjement	Sum nedskrivninger
1-3	7 670 019	9 153	1 040 033	8 719 205	967
4-7	772 310	3 000	12 116	787 426	1 899
8-10	277 936		1 207	279 143	2 576
11-12	53 097		241	53 338	9 497
Ufordelt tilleggsnedskrivning					
Totale engasjementer 31.12.2022	8 773 361	12 153	1 053 598	9 839 112	14 938

Engasjement fordelt på risikogrupper bedriftsmarked

Risikoklasse	Brutto utlån	Garantier	Ubenyttede kreditter	Sum engasjement	Sum nedskrivninger
1-3	2 693 550	187 056	483 532	3 364 139	1 222
4-7	1 548 151	29 652	186 508	1 764 311	4 645
8-10	482 551	4 928	19 054	506 533	10 032
11-12	20 178	179	1 312	21 669	4 939
Ufordelt tilleggsnedskrivning					5 454
Totale engasjementer 31.12.2022	4 744 431	221 815	690 405	5 656 651	26 291

Engasjement fordelt på risikogrupper totalt

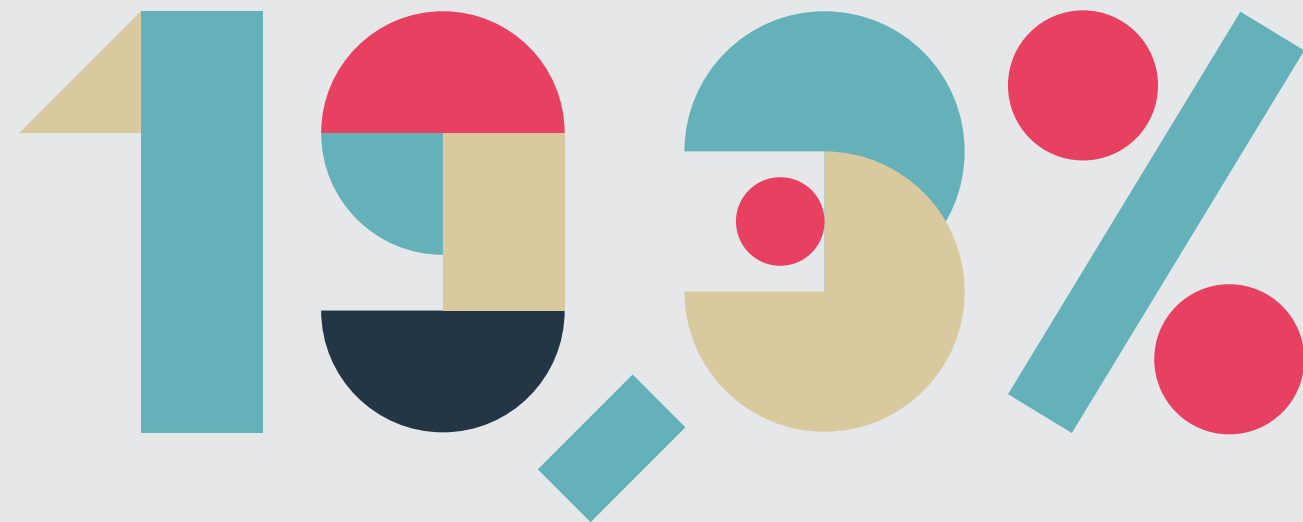
Risikoklasse	Brutto utlån	Garantier	Ubenyttede kreditter	Sum engasjement	Sum nedskrivninger
1-3	10 363 569	196 209	1 523 565	12 083 343	2 188
4-7	2 320 461	32 652	198 624	2 551 737	6 544
8-10	760 487	4 928	20 261	785 676	12 607
11-12	73 275	179	1 553	75 007	14 436
Ufordelt tilleggsnedskrivning					5 454
Totale engasjementer 31.12.2022	13 517 792	233 968	1 744 003	15 495 763	41 229

NOTE 8 ENGASJEMENTER FORDELT PÅ KUNDEGRUPPER OG GEOGRAFI

Fordelt etter sektor/næring				
2023	Utlån	Garantier	Ubenyttede kreditter	Total eksponering
Personmarked	9 063 545	1 500	1 103 411	10 168 456
Primærnæring	2 566 507	1 728	356 518	2 924 754
Produksjonsbedrifter	112 137	1 517	37 277	150 931
Bygg/anlegg	376 176	53 496	80 818	510 489
Handel/hotell/restaurant	82 541	10 910	40 267	133 718
Finans/eiendom	1 745 423	6 474	40 774	1 792 672
Tjenesteytende næringer	85 894	3 029	16 565	105 488
Transport/kommunikasjon	72 978	5 181	8 771	86 930
Kredittforetak/andre finansielle foretak		71 555		71 555
Sum	14 105 202	155 390	1 684 400	15 944 992
2022	Utlån	Garantier	Ubenyttede kreditter	Total eksponering
Personmarked	8 773 361	12 153	1 053 598	9 839 112
Primærnæring	2 458 850	5 833	341 580	2 806 263
Produksjonsbedrifter	107 048	1 190	32 229	140 466
Bygg/anlegg	321 206	38 760	125 232	485 199
Handel/hotell/restaurant	77 952	16 669	42 165	136 786
Finans/eiendom	1 615 991	24 986	125 600	1 766 577
Tjenesteytende næringer	80 956	3 197	15 368	99 521
Transport/kommunikasjon	82 428	5 973	8 232	96 633
Kredittforetak/andre finansielle foretak		125 207		125 207
Sum	13 517 792	233 968	1 744 003	15 495 763
Fordelt etter geografi				
2023	Utlån	Garantier	Ubenyttede kreditter	Total eksponering
Rogaland	13 493 208	82 710	1 645 015	15 220 933
Møre og Romsdal	65 332			65 332
Agder	80 550	1 126	8 534	90 209
Oslo	237 349	71 555	3 663	312 567
Viken	56 945		11 529	68 474
Vestland	52 647		4 674	57 321
Utlandet	8 375		78	8 453
Resten av Norge	110 796		10 908	121 704
Sum	14 105 202	155 390	1 684 400	15 944 992
2022	Utlån	Garantier	Ubenyttede kreditter	Total eksponering
Rogaland	12 942 096	107 320	1 715 366	14 764 782
Møre og Romsdal	66 896			66 896
Agder	79 746	1 126	5 242	86 113
Oslo	231 350	125 207	3 464	360 021
Viken	37 693		10 779	48 472
Vestland	50 538		4 475	55 013
Utlandet	12 861		55	12 917
Resten av Norge	96 611	315	4 622	101 548
Sum	13 517 792	233 968	1 744 003	15 495 763

NOTE 9 NEDSKREVNE ENGASJEMENTER FORDELT PÅ KUNDEGRUPPE

	Brutto engasjement i betalingsmislighold (over 90 dager) og øvrig mislighold		Nedskrivninger i steg 3		Netto engasjement i betalingsmislighold (over 90 dager) og øvrig mislighold	
Nedskrivninger per kundegruppe	2023	2022	2023	2022	2023	2022
Personmarked	48 253	53 338	1 240	9 497	47 013	43 841
Primærnæring	26 464	13 726	4 302	3 500	22 163	10 226
Bygg/anlegg	1 281		149		1 132	
Handel/hotell/restaurant	2 801	1 729	112	11	2 689	1 718
Finans/eiendom	4 409	3 730	419	527	3 990	3 203
Transport/privat tjenesteyting	182	2 484	131	901	50	1 584
Sum bedriftsmarked	35 137	21 669	5 113	4 939	30 024	16 730
Sum	83 390	75 007	6 353	14 436	77 038	60 571
Misligholdte og tapsutsatte engasjementer	2023	2022	2021	2020	2019	
Brutto misligholdte engasjement (over 90 dager)	32 222	45 390	23 389	40 155	50 974	
Nedskrivninger i steg 3	4 401	12 846	8 922	10 931	12 319	
Netto misligholdte engasjement (over 90 dager)	27 820	32 544	14 467	29 224	38 655	
Brutto øvrige misligholdte engasjement	51 169	29 617	67 502	30 214	46 812	
Nedskrivninger i steg 3	1 951	1 589	8 851	9 715	6 244	
Netto øvrige misligholdte engasjement	49 217	28 028	58 651	20 499	40 568	
Aldersfordeling av misligholdte engasjementer (over 90 dager), netto etter nedskrivning	2023	2022	2021			
3–6 måneder	12 442	19 195	4 408			
6–12 måneder	690	3 626	6 665			
over 1 år	14 688	9 722	3 394			
Sum	27 820	32 544	14 467			
Lån med betalingslettelser (forbearance)	2023	2022	2021			
Sum engasjement i steg 2	73 800	71 129	94 020			
Sum engasjement i steg 3	20 668	20 751	26 467			
Sum	94 469	91 880	120 487			

Ren kjernekapitaldekning ved årsskiftet.

NOTE 10 NEDSKRIVNINGER OG TAP PÅ UTLÅN

Tap og nedskrivninger på utlån og garantier – steg 3	2023	2022
Endringer i nedskrivninger i steg 3		
Nedskrivninger i steg 3 01.01	14 436	17 772
–Periodens konstaterte tap, med tidligere foretatt nedskrivninger i steg 3	7 564	335
+Økte nedskrivninger i steg 3 i perioden	642	1 504
+Nye nedskrivninger i steg 3 i perioden	1 456	994
–Tilbakeføring av nedskrivninger i steg 3 i perioden	2 617	5 499
Sum nedskrivninger i steg 3 til dekning av tap på utlån 31.12	6 353	14 436
	2023	2022
Periodens tapskostnader		
Periodens endringer i nedskrivninger i steg 3	–8 083	–3 337
+Periodens endringer i nedskrivninger steg 1 og steg 2	–56	9 694
+Periodens endring tilleggsavsetning – steg 2	4 591	–4 092
+Periodens konstaterte tap med tidligere års nedskrivninger i steg 3	7 048	347
+Periodens konstaterte tap uten tidligere års nedskrivninger i steg 3	44	12
–Periodens inngang på tidligere perioders konstaterte tap	831	324
+Periodens øvrige tapskostnader – steg 3	5	8
Periodens tapskostnader (– inngått)	2 718	2 308

NOTE 10 NEDSKRIVNINGER OG TAP PÅ UTLÅN (FORTS.)

	Totalt			
2023	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Totale nedskrivninger
Endringer i tapsavsetninger				
Tapsavsetninger pr. 01.01.2023	4 969	21 824	14 436	41 229
Bevegelser med resultateffekt:				
Overføringer fra steg 2 til steg 1	279	-2 953		-2 674
Overføringer fra steg 1 til steg 2	-324	4 273		3 949
Overføringer fra steg 1 til steg 3	-135		0	-135
Overføringer fra steg 2 til steg 3		-579	885	306
Overføringer fra steg 3 til steg 1	7		-45	-38
Overføringer fra steg 3 til steg 2		1	-174	-173
Nye engasjementer i perioden	3 152	4 144	284	7 580
Engasjementer som er fraregnet i perioden	-1 363	-5 303	-9 395	-16 061
Endringer innenfor steg i perioden	-149	-1 107	362	-894
Endring i tilleggsavsetning		4 591		4 591
Tapsavsetninger per 31.12.2023	6 435	24 893	6 353	37 681

2023	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Totalt engasjement
Endringer i brutto engasjement				
Brutto engasjement pr. 01.01.2023	13 967 572	1 453 185	75 007	15 495 763
Bevegelser:				
Overføringer fra steg 2 til steg 1	413 210	-413 210		
Overføringer fra steg 1 til steg 2	-475 738	475 738		
Overføringer fra steg 1 til steg 3	-8 874		8 874	
Overføringer fra steg 2 til steg 3		-32 193	32 193	
Overføringer fra steg 3 til steg 1	5 762		-5 762	
Overføringer fra steg 3 til steg 2		2 902	-2 902	
Nye engasjementer i perioden	4 495 558	322 806	7 920	4 826 284
Engasjementer som er fraregnet i perioden	-3 313 733	-565 132	-30 498	-3 909 363
Endringer innenfor steg i perioden	-546 662	-46 126	-1 442	-594 229
Brutto engasjement per 31.12.2023	14 537 095	1 197 970	83 390	15 818 455

Det er i 2023 fraregnet kr 7,0 millioner bokført som konstatert tap hvor banken fortsatt har juridisk krav på beløpet. Tilsvarende for 2022 er kr 0,1 millioner. Av nye engasjementer i steg 3 gjelder kr 5,4 millioner misligholdte lån overført fra EBK i løpet av 2023.

	Totalt			
2022	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Totale nedskrivninger
Endringer i tapsavsetninger				
Tapsavsetninger pr. 01.01.2022	4 419	16 771	17 772	38 963
Bevegelser med resultateffekt:				
Overføringer fra steg 2 til steg 1	350	-2 165		-1 815
Overføringer fra steg 1 til steg 2	-610	8 595		7 986
Overføringer fra steg 1 til steg 3	-6		467	460
Overføringer fra steg 2 til steg 3		-186	528	342
Overføringer fra steg 3 til steg 1	9		-1 902	-1 892
Overføringer fra steg 3 til steg 2		315	-1 324	-1 009
Nye engasjementer i perioden	2 066	2 792		4 858
Engasjementer som er fraregnet i perioden	-2 405	-1 738	-1 724	-5 867
Endringer innenfor steg i perioden	1 145	1 531	618	3 294
Endring i tilleggsavsetning		-4 092		-4 092
Tapsavsetninger per 31.12.2022	4 969	21 824	14 436	41 229

2022	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Totalt engasjement
Endringer i brutto engasjement				
Brutto engasjement pr. 01.01.2022	14 030 220	792 038	90 890	14 913 147
Bevegelser:				
Overføringer fra steg 2 til steg 1	246 794	-246 794		
Overføringer fra steg 1 til steg 2	-894 851	894 851		
Overføringer fra steg 1 til steg 3	-7 648		7 648	
Overføringer fra steg 2 til steg 3		-21 244	21 244	
Overføringer fra steg 3 til steg 1	6 931		-6 931	
Overføringer fra steg 3 til steg 2		8 863	-8 863	
Nye engasjementer i perioden	3 902 162	267 213		4 169 375
Engasjementer som er fraregnet i perioden	-3 104 433	-222 496	-28 639	-3 355 568
Endringer innenfor steg i perioden	-211 604	-19 246	-342	-231 191
Brutto engasjement per 31.12.2022	13 967 572	1 453 185	75 007	15 495 763

PM				BM			
Steg 1	Steg 2	Steg 3	Totale nedskrivninger	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Totale nedskrivninger
1 367	4 074	9 497	14 938	3 602	17 750	4 939	26 291
53	-845		-792	226	-2 109		-1 882
-48	1 080		1 033	-277	3 193		2 917
-1		0	0	-134		0	-134
	-176	284	108		-403	600	197
7		-45	-38				
	1	-174	-173				
612	373	21	1 006	2 540	3 772	263	6 574
-270	-784	-8 474	-9 528	-1 093	-4 519	-921	-6 533
-66	-350	130	-287	-83	-756	232	-607
					4 591		4 591
1 655	3 373	1 240	6 268	4 781	21 520	5 113	31 414

Steg 1	Steg 2	Steg 3	Totalt engasjement	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Totalt engasjement
9 235 294	552 943	53 338	9 841 575	4 732 277	900 242	21 669	5 654 188
195 603	-195 603			217 607	-217 607		
-265 766	265 766			-209 972	209 972		
-4 111		4 111		-4 762		4 762	
	-21 669	21 669			-10 524	10 524	
5 762		-5 762					
	2 902	-2 902					
2 811 396	119 367	5 486	2 936 250	1 684 162	203 438	2 434	1 890 034
-2 207 176	-155 531	-27 334	-2 390 041	-1 106 558	-409 601	-3 163	-1 519 322
-217 323	-19 385	-353	-237 060	-329 339	-26 741	-1 089	-357 169
9 553 680	548 791	48 253	10 150 723	4 983 416	649 179	35 137	5 667 732

PM				BM			
Steg 1	Steg 2	Steg 3	Totale nedskrivninger	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Totale nedskrivninger
1 394	4 584	11 346	17 324	3 026	12 188	6 426	21 640
30	-571		-541	320	-1 594		-1 274
-52	857		805	-558	7 739		7 180
-4		0	-4	-2		466	464
	-132	158	26		-54	370	316
6		-750	-744	3		-1 151	-1 148
	111	-301	-190		204	-1 023	-819
387	1 235		1 621	1 679	1 558		3 237
-156	-763	-1 276	-2 195	-2 249	-975	-447	-3 671
-238	970	321	1 054	1 383	559	298	2 240
	-2 218		-2 218		-1 874		-1 874
1 367	4 074	9 497	14 938	3 602	17 750	4 939	26 291

Steg 1	Steg 2	Steg 3	Totalt engasjement	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Totalt engasjement
9 133 560	389 032	63 160	9 585 753	4 896 659	403 005	27 730	5 327 394
110 117	-110 117			136 677	-136 677		
-245 116	245 116			-649 735	649 735		
-6 419		6 419		-1 229		1 229	
	-17 707	17 707			-3 537	3 537	
2 894		-2 894		4 037		-4 037	
	8 613	-8 613			250	-250	
2 461 384	160 518		2 621 902	1 440 778	106 695		1 547 473
-2 013 878	-124 332	-21 246	-2 159 456	-1 090 555	-98 165	-7 393	-1 196 112
-207 248	1 818	-1 195	-206 624	-4 355	-21 065	853	-24 566
9 235 294	552 943	53 338	9 841 575	4 732 277	900 242	21 669	5 654 188

NOTE 10 NEDSKRIVNINGER OG TAP PÅ UTLÅN (FORTS.)

Utlån til kunder fordelt på sektor og næring per 31.12.2023	Utlån til amortisert kost				Utlån til virkelig verdi over resultat	Netto utlån
	Akkumulert nedskrivning					
	Brutto utlån	Steg 1	Steg 2	Steg 3		
Personmarked	9 046 092	1 619	3 329	1 240	17 815	9 057 719
Primærnæring	2 481 573	1 132	7 011	4 302	81 641	2 550 769
Produksjonsbedrifter	112 137	116	805			111 216
Bygg/anlegg	376 176	545	2 181	149		373 301
Handel/hotell/restaurant	82 541	72	423	112		81 934
Finans/eiendom	1 721 275	1 939	10 499	419	21 913	1 730 331
Tjenesteytende næringer	85 894	49	169	131		85 545
Transport/kommunikasjon	72 978	131	56			72 792
Sum	13 978 665	5 603	24 472	6 353	121 369	14 063 606
Utlån formidlet til Eika Boligkreditt						6 560 473
Sum utlån inkl. Eika Boligkreditt						20 624 080
Netto utlån til kunder fordelt på kategorier per 31.12.2023						
Utlån til amortisert kost	13 978 665	5 603	24 472	6 353		13 942 237
Utlån til virkelig verdi over resultat					121 369	121 369
Utlån til virkelig verdi over OCI						
Sum netto utlån balanseført						14 063 606

Akkumulert nedskrivning inkluderer kr 1,5 mill. på utlån formidlet til Eika Boligkreditt.

Ubenyttede kreditter og garantier fordelt på sektor og næring per 31.12.2023	Ubenyttede kreditter og garantier			
	Akkumulert nedskrivning			
	Brutto eksponering	Steg 1	Steg 2	Steg 3
Personmarked	1 104 911	35	44	1 104 831
Primærnæring	358 246	258	108	357 880
Produksjonsbedrifter	38 794	47	28	38 719
Bygg/anlegg	134 313	143	153	134 018
Handel/hotell/restaurant	51 177	65	66	51 046
Finans/eiendom	47 248	262	2	46 985
Tjenesteytende næringer	19 593	14	17	19 562
Transport/kommunikasjon	13 952	9	3	13 940
Kredittforetak/andre finansielle foretak	71 555			71 555
Sum ubenyttede kreditter og garantier	1 839 790	832	421	1 838 537

Utlån til kunder fordelt på nivå for kredittkvalitet	Utlån til amortisert kost			Utlån til virkelig verdi over resultat	Sum utlån
	Steg 1	Steg 2	Steg 3		
Lav risiko (risikoklasse 1-3)	10 410 818	46 530		76 339	10 533 687
Middels risiko (risikoklasse 4-7)	2 140 615	452 268		25 378	2 618 261
Høy risiko (risikoklasse 8-10)	183 533	662 051		24 821	870 405
Misligholdt og tapsutsatt (risikoklasse 11-12)			82 849		82 849
Sum brutto utlån	12 734 966	1 160 849	82 849	126 537	14 105 202
Nedskrivninger	-5 603	-24 472	-6 353		-36 428
Verdiregulering fastrentelån				-5 168	-5 168
Sum utlån til bokført verdi	12 729 363	1 136 377	76 496	121 369	14 063 606

Ubenyttede kreditter og garantier fordelt på nivå for kredittkvalitet	Ubenyttede kreditter og garantier			Sum eksponering
	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Lav risiko (risikoklasse 1–3)	1 701 345	472		1 701 817
Middels risiko (risikoklasse 4–7)	94 369	19 930		114 299
Høy risiko (risikoklasse 8–10)	6 415	16 719		23 133
Misligholdt og tapsutsatt (risikoklasse 11–12)			541	541
Sum ubenyttede kreditter og garantier	1 802 129	37 120	541	1 839 790
Nedskrivninger	–832	–421		–1 254
Netto ubenyttede kreditter og garantier	1 801 296	36 699	541	1 838 537

Sikkerhetsverdier for misligholdte og tapsutsatte finansielle eiendeler	Utlån til kunder			Virkelig verdi av sikkerheter
	Brutto eksponering	Nedskrivning steg 3	Bokført verdi	
Utlån til lønnstakere og pensjonister				
Kreditter	680	–94	586	3 000
Boliglån inkl. trukket del av rammelån	47 574	–1 146	46 428	52 609
Utlån til bedriftsmarkedet				
Utlån til små og mellomstore bedrifter	35 137	–5 113	30 024	40 947
Sum misligholdte og tapsutsatte engasjement	83 390	–6 353	77 038	96 556

Virkelig verdi av sikkerheter i tabellen ovenfor er basert på estimater som kan være usikre. Det henvises til note 3 for informasjon om verdsettelsesmetode. Sikkerhetene i tabellen ovenfor består i hovedsak av fast eiendom, herunder bolig, landbrukseiendom og næringseiendom. Sum engasjementer i steg 3 hvor det ikke er bokført en individuell nedskrivning på grunn av god sikkerhetstillelse, utgjør kr. 33,5 mill.

SENSITIVITETSANALYSER
Banken har gjennomført sensitivitetsanalyser på modellberegnete nedskrivninger. Scenarioene som er lagt til grunn er beskrevet nedenfor, og resultatet av analysen vises i tabellen. Tilleggsnedskrivninger utover ordinære modellberegnete nedskrivninger (nærmere omtalt i note 3) er ikke inkludert i tabellen.

	Basis	Scenario 1	Scenario 2	Scenario 3	Scenario 4	Scenario 5	Scenario 6	Scenario 7	Scenario 8
Steg 1	6 543	5 107	5 528	6 927	6 237	7 747	9 936	11 203	3 384
Steg 2	15 447	10 404	15 639	16 780	14 274	17 635	21 480	21 082	11 214
Sum modellberegnet tap	21 989	15 510	21 167	23 707	20 511	25 381	31 415	32 285	14 598

Beskrivelse av scenarioene:

Basis
Nedskrivninger i steg 1 og 2 som beregnet i nedskrivningsmodellen.

Scenario 1: Ingen påvirkning fra makromodell
Senarioet beskriver hvordan nedskrivningene vil se ut med en konstant "forventning til fremtiden". Det betyr at senarioet beskriver en forventning om "ingen endringer i økonomien" frem i tid. Senarioet kan med fordel benyttes til å vurdere konsekvensene av framtidssforventningene i de geografiske områder eller bransjer, som har større justeringer.

Scenario 2: Full løpetid på alle avtaler
Senarioet behandler alle fasiliteter med full løpetid og simulerer hvordan nedskrivningen vil endres hvis alle fasiliteter anvender kontraktuell løpetid. Nedskrivningsmodellen benytter ellers for steg 1 ett års løpetid og for steg 2 en gjennomsnittlig forventet løpetid ved beregning av nedskrivninger.

Scenario 3: PD 12 mnd. økt med 10 %
Endringen, som følge av en 10 % stigning i sannsynligheten for default senarioet, viser effekten ved en isolert stigning i 12 mnd. PD. Effekten er en mulig endring i stegfordeling og justering av ratingbånd til beregning på PD liv-kurven for kunder i steg 2. Senarioet gjenberegner ikke PD liv som avledet faktor for ikke å ødelegge effekten ved isolert endringer av PD 12 mnd.

Scenario 4: PD 12 mnd. redusert med 10 %
Endringen, som følge av et 10% fall i sannsynligheten for default senarioet, viser effekten ved et isolert fall i 12 mnd. PD. Effekten er en mulig endring i stegfordelingen og justering av ratingbånd til beregning på PD liv-kurven for kunder i steg 2. Senarioet gjenberegner ikke PD liv som avledet faktor for ikke å ødelegge effekten ved isolert endringer av PD 12 mnd.

Scenario 5: LGD justert til å simulere 20 % fall i boligpriser
LGD, tap gitt mislighold, er endret slik at det simulerer en nedgang i boligpriser på 20 %, noe som vil gi betydelige tap ved realisasjon.

Scenario 6: LGD justert til å simulere 30 % fall i boligpriser
LGD, tap gitt mislighold, er endret slik at det simulerer en nedgang i boligpriser på 30 %, noe som vil gi betydelige tap ved realisasjon.

Scenario 7: Forventning til fremtiden der nedsidescenarioet vektes 100 %
Senarioet beskriver hvordan nedskrivningene vil se ut med en "forventning til fremtiden" kun basert på nedsidescenarioet.

Scenario 8: Forventning til fremtiden der oppsidescenarioet vektes 100 %
Senarioet beskriver hvordan nedskrivningene vil se ut med en "forventning til fremtiden" kun basert på oppsidescenarioet.

LIKVIDITETSRISIKO
NOTE 11 LIKVIDITETSRISIKO

Likviditetsrisiko kan forenklet sies å være risikoen for at banken ikke kan gjøre opp for sine forpliktelser rettidig. Et sentralt mål er også utviklingen i bankens innskuddsdekning som forteller noe om bankens grad av avhengighet til pengemarkedet.

Restløpetid for hovedposter per 31.12.2023							
Post i balansen	Sum	Inntil 1 mnd.	1–3 mnd.	3 mnd. –1 år	1–5 år	Over 5 år	Uten løpetid
Kontanter og fordringer på sentralbanken	32 764	24 330					8 434
– herav i utenlandsk valuta	62						
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	469 159	469 159					
Utlån til og fordringer på kunder	14 063 606	4 463	6 856	368 514	1 899 264	11 784 509	
Obligasjoner, sertifikater	1 695 465			99 620	1 595 845		
Aksjer	1 021 271						1 021 271
Øvrige eiendeler med restløpetid	16 702	16 702					
Øvrige eiendeler uten restløpetid	99 895						99 895
Sum eiendelsposter	17 398 862	514 654	6 856	468 134	3 495 109	11 784 509	1 129 600
– herav i utenlandsk valuta	62						
Innskudd fra og gjeld til kunder	11 217 143	9 555 125	1 292 937	369 082			
Verdipapirgjeld	3 736 956	6 547	117 738	532 405	3 080 265		
Øvrig gjeld med restløpetid	161 466	35 235	13 545	54 967	15 286	42 433	
Øvrig gjeld uten restløpetid	4 874						4 874
Ansvarlig lånekapital	244 879		3 299	9 998	231 583		
Sum gjeld	15 365 318	9 596 907	1 427 519	966 452	3 327 133	42 433	4 874
Netto likviditetseksposnering i balansen	–9 082 253	–1 420 663	–498 317	167 976	11 742 076		1 124 726
Finansielle derivater							
Utstrømmer		–3 625	–5 000		–65 098	–30 360	

Restløpetid for hovedposter per 31.12.2022							
Post i balansen	Sum	Inntil 1 mnd.	1–3 mnd.	3 mnd. –1 år	1–5 år	Over 5 år	Uten løpetid
Kontanter og fordringer på sentralbanken	81 274	73 096					8 178
– herav i utenlandsk valuta	56						
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	710 107	710 107					
Utlån til og fordringer på kunder	13 470 662	91	26 674	499 753	1 734 592	11 209 552	
Obligasjoner, sertifikater	1 471 530		100 410	84 253	1 286 866		
Aksjer	836 295						836 295
Øvrige eiendeler med restløpetid	15 135	15 135					
Øvrige eiendeler uten restløpetid	125 189						125 189
Sum eiendelsposter	16 710 192	798 429	127 084	584 006	3 021 459	11 209 552	969 662
– herav i utenlandsk valuta	56						
Innskudd fra og gjeld til kunder	10 820 058	9 510 949	1 071 326	237 783			
Verdipapirgjeld	3 510 455	7 652	334 678	434 954	2 733 170		
Øvrig gjeld med restløpetid	129 145	31 256	13 679	30 706	13 363	40 140	
Øvrig gjeld med restløpetid	5 026						5 026
Ansvarlig lånekapital	217 457		2 347	104 670	110 440		
Sum gjeld	14 682 140	9 549 857	1 422 030	808 113	2 856 973	40 140	5 026
Netto likviditetseksposnering i balansen	–8 751 428	–1 294 946	–224 107	164 485	11 169 412		964 635
Finansielle derivater							
Utstrømmer			–11 000	–27 500	–90 233	–15 240	

Innskuddsdekningen var ved utgangen av året 79,5 % mot 80,0 % ved samme tid i fjor. Totale innlån fra markedet pr. utgangen av 2023 var kr 3.279,0 millioner. Se note 32. I tillegg har banken kr 250,0 millioner i kredittramme hos oppgjørsbanken DNB. Banken har ikke benyttet seg av denne rammen i løpet av 2023. LCR utgjør 200 % pr. utgangen av 2023. Myndighetenes minstekrav er 100 % ved utgangen av 2023. LCR er et likviditetskrav som måler størrelsen på bankens likvide eiendeler i forhold til netto likviditetsutgang 30 dager frem i tid, gitt en stressituasjon.

Likviditetssituasjonen ved utgangen av året karakteriseres som tilfredsstillende for banken.

MARKEDSRISIKO
NOTE 12 RENTERISIKO

Tidspunkt frem til avtalt/sannsynlig endring av rentebetingelser							
Post i balansen per 31.12.2023	Sum	Inntil 1 mnd.	1–3 mnd.	3 mnd. –1 år	1–5 år	Over 5 år	Uten renteendr.
Kontanter og fordringer på sentralbanken	32 764	24 330					8 434
– herav i utenlandsk valuta	62						
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	469 159	469 159					
Utlån til kunder	14 105 202	12 626	13 979 042		75 867	37 667	
Obligasjoner, sertifikater, aksjer	2 716 736	441 914	1 253 551				1 021 271
Øvrige eiendeler uten renteendring	116 597						116 597
–nedskrivning og verdiendring utlån	–41 596						–41 596
Sum eiendelsposter	17 398 862	948 029	15 232 593		75 867	37 667	1 104 706
– herav i utlandsk valuta	62						
Innskudd fra kunder	11 217 143	100 092	10 747 970	369 082			
Verdipapirgjeld	3 298 397	479 000	2 800 000				19 397
Øvrig gjeld uten renteendring	167 017						167 017
Ansvarlig lånekapital	200 951		200 000				951
Egenkapital	2 515 354		150 000				2 365 354
Sum gjeld og EK	17 398 862	579 092	13 897 970	369 082			2 552 719
Netto renteeksposnering i balansen		368 937	1 334 623	–369 082	75 867	37 667	–1 448 013

Post i balansen per 31.12.2022	Sum	Inntil 1 mnd.	1–3 mnd.	3 mnd. –1 år	1–5 år	Over 5 år	Uten renteendr.
Kontanter og fordringer på sentralbanken	81 274	73 096					8 178
– herav i utenlandsk valuta	56						
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	710 107	710 107					
Utlån til kunder	13 517 792		13 383 827	23 696	88 974	21 295	
Obligasjoner, sertifikater, aksjer	2 307 825	378 592	1 092 938				836 295
Øvrige eiendeler uten renteendring	140 323						140 323
–nedskrivninger på utlån	–47 130						–47 130
Sum eiendelsposter	16 710 192	1 161 795	14 476 765	23 696	88 974	21 295	937 666
– herav i utlandsk valuta	56						
Innskudd fra kunder	10 820 058	76 650	10 505 625	237 783			
Verdipapirgjeld	3 248 771	775 000	2 460 000				13 771
Øvrig gjeld uten renteendring	133 560						133 560
Ansvarlig lånekapital	201 146		200 000				1 146
Egenkapital	2 306 657		100 000				2 206 657
Sum gjeld og EK	16 710 192	851 650	13 265 625	237 783			2 355 134
Netto renteeksposnering i balansen		310 145	1 211 140	–214 087	88 974	21 295	–1 417 467

Renterisiko er et resultat av at rentebindingstiden for bankens aktiva– og passivaside ikke er sammenfallende. Banken vil da ikke kunne gjennomføre renteendringer parallelt for alle balanseposter. Total renterisiko blir hvert kvartal rapportert til styret.

SENSITIVITETSANALYSE

Bankens renterisiko beregnes som verdiendring for alle rentebærende poster, inkludert utlån og innskudd for 6 ulike endringer (stress) i rentekurven. Scenarioet der korte renter endres med 3 prosentpoeng gir høyest verdiendring, og en risiko på kr. 5,0 millioner pr. 31.12.2023. I beregning av banken sin renterisiko har vi tatt hensyn til sikringsforretninger. Total renterisiko var kr 4,7 millioner ved forrige årsskifte, da ved en parallellforskyvning av rentekurven med ett prosentpoeng.

NOTE 13 VALUTARISIKO

Banken har kun en mindre kontantbeholdning i forbindelse med kjøp og salg av reisevaluta. Banken eier aksjer i USD til en bokført verdi på kr 23,5 millioner per 31.12.2023. Banken har for øvrig ingen aktiva- eller passiva poster i utenlandsk valutaer pr. 31.12.2023.

NOTE 14 KURSRISIKO

Kursrisiko på verdipapirer er risikoen for tap som oppstår ved endringer i verdien på obligasjoner, sertifikater og egenkapitalpapirer som banken har investert i. Banken har etablerte rammer for investeringer. Investeringer utover rammen skal godkjennes av bankens styre.

NOTE 15 FINANSIELLE DERIVATER

Bankens utlån og finansiering er i all hovedsak i flytende rente. Dette medfører begrenset eksponering mot endringer i markedsrente. For engasjementer inngått i fast rente anvender banken finansielle derivater til å balansere bankens renterisiko. Det vises til note 26.

Renterelaterte instrumenter benyttes for å minimere renterisiko på bankens utlån til kunder og innlån fra kapitalmarkedet. Innlån og utlån som sikres med rentederivater blir ved førstegangsinnregning øremerket i kategori virkelig verdi over resultatet.

RESULTATREGNSKAP

NOTE 16 NETTO RENTEINNTEKTER

	2023			2022		
	Vurdert til virkelig verdi over resultat	Vurdert til amortisert kost	Totalt	Vurdert til virkelig verdi over resultat	Vurdert til amortisert kost	Totalt
Renter og lignende inntekter av utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner		27 365	27 365		12 478	12 478
Renter og lignende inntekter av utlån til og fordringer på kunder	7 300	726 748	734 047	4 208	440 944	445 151
Renter og lign. inntekter av sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer	78 239		78 239	35 120		35 120
Andre renteinntekter		8	8			
Sum renteinntekter	85 539	754 121	839 659	39 328	453 422	492 749
Renter og lignende kostnader på gjeld til kredittinstitusjoner		682	682		553	553
Renter og lignende kostnader på innskudd fra og gjeld til kunder		281 904	281 904		105 359	105 359
Renter og lignende kostnader på utstedte verdipapirer		156 490	156 490		77 550	77 550
Renter og lignende kostnader på ansvarlig lånekapital		11 377	11 377		6 282	6 282
Fundingkostnader IFRS16		1 955	1 955		1 946	1 946
Avgift Bankenes Sikringsfond		8 510	8 510		7 701	7 701
Sum rentekostnader		460 917	460 917		199 391	199 391
Netto renteinntekter	85 539	293 203	378 742	39 331	254 028	293 358

NOTE 17 ANDRE DRIFTSINNTEKTER

	2023	2022
Inntekter av eierinteresser i tilknyttet selskap	3 279	15 621
Utbytte	27 507	38 471
Utbytte og resultat investeringer etter egenkapitalmetoden	30 786	54 093
Forsikring	24 195	22 711
Kredittformidling	23 349	23 361
Verdipapiromsetning og forvaltning	12 646	9 847
Betalingsformidling	30 817	29 177
Garantiprovisjon	1 949	2 311
Provisjonsinntekter m.v.	92 956	87 407
Betalingsformidling	8 418	6 209
Andre provisjoner og gebyrer	1 266	1 069
Provisjonskostnader mv.	9 684	7 278
Netto verdiendring på valuta og finansielle derivater	-444	5 386
Netto verdiendring på utlån til virkelig verdi	2 196	-3 225
Netto verdiendring på sertifikater og obligasjoner	3 475	-7 492
Netto verdiendring på aksjer og fondsandeler til virkelig verdi over resultatet	1 173	-1 003
Netto verdiendringer på finansielle instrument til virkelig verdi over resultat	6 400	-6 333
Driftsinntekter faste eiendommer	427	316
Salgsgevinster og øvrige driftsinntekter		
Andre driftsinntekter	427	316
Sum andre driftsinntekter	120 885	128 205

NOTE 18 LØNN OG ANDRE PERSONALKOSTNADER

Personalkostnader	2023	2022
Lønninger	77 476	72 528
Arbeidsgiveravgift	13 427	11 048
Finansskatt	4 492	3 918
Pensjonskostnader	7 891	6 666
Andre ytelser	5 229	2 954
Sum personalkostnader	108 515	97 114

Gjennomsnittlig antall årsverk i 2023 var 88. Tilsvarende tall for 2022 var 82. Pensjonskostnader er ekskludert arbeidsgiveravgift og finansskatt.

Administrasjonskostnader presenteres fra 2023 som en del av andre driftskostnader i resultatregnskapet. Viser til note 19.

NOTE 19 ANDRE DRIFTSKOSTNADER

	2023	2022
Kostnader revisjon	1 066	1 112
Kostnader eide og leide lokaler	4 212	4 623
IT-kostnader	49 685	58 476
Markedsføring	10 231	9 762
Eksterne tjenester	6 729	5 551
Formueskatt	2 198	3 500
Andre kostnader	14 816	11 658
Sum andre driftskostnader	88 936	94 682

Sammenligningstall for 2022 er omarbeidet som følge av at administrasjonskostnader fra 2023 presenteres som en del av andre driftskostnader i resultatregnskapet.

	2023	2022
Kostnader til ekstern revisor		
Lovpålagt revisjon	987	1 096
Andre tjenester	78	15
Totale kostnader revisjon	1 066	1 112

Honorar til revisor inkluderer mva.

NOTE 20 SKATT

	2023	2022
Resultat før skattekostnad	287 040	214 096
Aksjeutbytte	-25 951	-37 228
Resultat tilknyttet selskap	-3 279	-15 621
Utbetalt kundeutbytte	-56 249	-49 520
Pensjonskostnader over OCI	-4 825	-3 873
Øvrige permanente forskjeller	-9 901	-980
Endring i midlertidige forskjeller	610	-10 442
Årets skattegrunnlag før fremførbart underskudd	187 445	96 432
Årets bruk av fremførbart underskudd		
Årets skattegrunnlag for betalbar skatt	187 445	96 432
Årets skattekostnad består av:		
Betalbar skatt på årets skattegrunnlag*	46 861	24 108
Skatteeffekt av endringer i MF ført direkte mot EK	1 206	968
Endring utsatt skatt	-153	2 610
For lite avsatt tidligere år	-16	-236
Årets skattekostnad	47 899	27 451
Avstemming fra nominell til faktisk skattesats		
Resultat før skatt	287 040	214 096
Forventet inntektsskatt etter nominell skattesats (25 %)	71 760	53 524
Skatteeffekten av følgende poster:		
Skattefritt utbytte	-6 488	-9 307
Resultatført som følge av bruk av egenkapitalmetoden på DS og TS	-820	-3 905
Utbetalt kundeutbytte	-14 062	-12 380
Andre ikke fradragsberettigede kostnader	-2 475	-245
For lite avsatt tidligere år	-16	-236
Sum skatt på ordinært resultat	47 899	27 451
Effektiv skattesats	17%	13%

* Betalbar skatt i balansen inneholder i tillegg avsatt formuesskatt tilsvarende kr 3,2 millioner (kr 3,5 millioner i 2022).

Midlertidige forskjeller	UB 2023	Endring	IB 2023
Driftsmidler	5 099	-619	5 718
Pensjonsforpliktelse	-7 029	-2 174	-4 855
Aksjer og andre verdipapirer	20 628	8 361	12 268
Verdiendring utlån	-5 168	2 192	-7 359
Immaterielle eiendeler	4 512	-4 512	9 024
Andre finansielle instrumenter	1 451	-3 857	5 308
Sum	19 494	-610	20 105
Utsatt skatt	4 874	-153	5 026

	Utsatt skatt 31.12	Årets endring	Utsatt skatt 01.01
Driftsmidler	1 275	-155	1 430
Pensjonsforpliktelse	-1 757	-544	-1 214
Aksjer og andre verdipapirer	5 157	2 090	3 067
Verdiendring utlån	-1 292	548	-1 840
Immaterielle eiendeler	1 128	-1 128	2 256
Andre finansielle instrumenter	363	-964	1 327
Sum	4 874	-153	5 026
Pensjonsforpliktelse mot totalresultat		1 206	
Sum utsatt skatt over resultat		1 054	

NOTE 21 KATEGORIER AV FINANSIELLE INSTRUMENTER

	Finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet		Finansielle instrumenter til virkelig verdi over utvidet resultatet	Finansielle eiendeler og gjeld vurdert til amortisert kost	Totalt
	Holdt for omsetning	Bestemt regnskapsført til virkelig verdi			
2023					
Finansielle eiendeler					
Konter og fordringer på sentralbanker				32 764	32 764
Utlån og fordringer på kredittinstitusjoner				469 159	469 159
Utlån til kunder		121 369		13 942 237	14 063 606
Sertifikater og obligasjoner	1 695 465				1 695 465
Aksjer og fondsandeler	167 453		853 818		1 021 271
Finansielle derivater	3 777				3 777
Sum finansielle eiendeler	1 866 695	121 369	853 818	14 444 160	17 286 042
Finansielle forpliktelser					
Innskudd fra kunder				11 217 143	11 217 143
Finansielle derivater	677				677
Verdipapirgjeld				3 298 397	3 298 397
Ansvarlig lånekapital				200 951	200 951
Sum finansielle forpliktelser	677			14 716 491	14 717 168

	Finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet		Finansielle instrumenter til virkelig verdi over utvidet resultatet	Finansielle eiendeler og gjeld vurdert til amortisert kost	Totalt
2022	Holdt for omsetning	Bestemt regnskapsført til virkelig verdi			
Finansielle eiendeler					
Kontanter og fordringer på sentralbanker				81 274	81 274
Utlån og fordringer på kredittinstitusjoner				710 107	710 107
Utlån til kunder		135 494		13 335 168	13 470 662
Sertifikater og obligasjoner	1 471 530				1 471 530
Aksjer og fondsandeler	60 672		775 623		836 295
Finansielle derivater	5 018				5 018
Sum finansielle eiendeler	1 537 220	135 494	775 623	14 126 549	16 574 887
Finansielle forpliktelser					
Innskudd fra kunder				10 820 058	10 820 058
Finansielle derivater	115				115
Verdipapirgjeld				3 248 771	3 248 771
Ansvarlig lånekapital				200 420	200 420
Sum finansielle forpliktelser	115			14 269 250	14 269 364

NOTE 22 VIRKELIG VERDI PÅ FINANSIELLE INSTRUMENTER TIL AMORTISERT KOST

	31.12.2023		31.12.2022	
	Balanseført verdi	Virkelig verdi	Balanseført verdi	Virkelig verdi
Eiendeler bokført til amortisert kost				
Kontanter og fordringer på sentralbanker	32 764	32 764	81 274	81 274
Utlån og fordringer på kredittinstitusjoner	469 159	469 159	710 107	710 107
Utlån til kunder	13 942 237	13 942 237	13 335 168	13 335 168
Forpliktelser bokført til amortisert kost				
Innskudd fra kunder	11 217 143	11 217 143	10 820 058	10 820 058
Verdipapirgjeld	3 298 397	3 299 718	3 248 771	3 250 553
Ansvarlig lånekapital	200 951	201 021	200 420	200 646

For finansielle instrumenter med kort løpetid (mindre enn tre måneder) forutsettes bokført verdi å representere virkelig verdi. Denne forutsetningen er også benyttet for innskudd og sparekontoer uten bestemt løpetid.

Utlån til/innskudd fra kunder verdsatt til amortisert kost inkluderer utlån og innskudd med flytende rente. Utlån og innskudd med flytende rente blir justert ved renteendringer i markedet samt ved endring av kredittrisiko. Banken vurderer derfor virkelig verdi på slike produkter til å være tilnærmet lik balanseført verdi. Utlån som ikke tilfredsstiller denne løpende reprisingsforutsetningen, blir individuelt verdsatt til virkelig verdi på balansedagen. Eventuelle mer- eller mindreverdier som vil oppstå innenfor en eventuell renteendringsperiode anses ikke å utgjøre signifikant verdi for banken.

NOTE 23 FINANSIELLE INSTRUMENTER BOKFØRT TIL VIRKELIG VERDI

Virkelig verdi og balanseført verdi av finansielle eiendeler og forpliktelser:

Eiendeler bokført til virkelig verdi	31.12.2023	31.12.2022
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over utvidet resultat		
– aksjer	853 818	775 623
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultat		
– utlån til virkelig verdi	121 369	135 494
– aksjer og fondsandeler	167 453	60 672
– sertifikater og obligasjoner	1 695 465	1 471 530
– finansielle derivater	3 777	5 018
Forpliktelser bokført til virkelig verdi		
Finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultat		
– finansielle derivater	677	115
Sum	2 841 206	2 448 223

Tabellen nedenfor viser en analyse av finansielle instrumenter balanseført til virkelig verdi etter verdsettelsesmetode. De forskjellige nivåene er definert som følger:

- Nivå 1: Virkelig verdi måles ved bruk av noterte priser fra aktive markeder for identiske finansielle eiendeler.
- Nivå 2: Virkelig verdi måles ved bruk av annen verdsettelsesmetode der all vesentlig input er basert på observerbare markedsdata, eller noterte priser i et aktivt marked for lignende eiendeler eller forpliktelser.
- Nivå 3: Virkelig verdi måles med bruk av input som ikke baseres på observerbare markedsdata (ikke observerbar input).

31.12.2023	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over utvidet resultat				
– aksjer	23 465		830 353	853 818
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultat				
– aksjer og fondsandeler		167 453		167 453
– sertifikater og obligasjoner	950 524	744 941		1 695 465
– utlån til kunder			121 369	121 369
– finansielle derivater		3 777		3 777
Finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultat				
– finansielle derivater		677		677
Sum	973 988	915 495	951 723	2 841 206

31.12.2022	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over utvidet resultat				
– aksjer	18 145		757 478	775 623
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultat				
– aksjer og fondsandeler		60 672		60 672
– sertifikater og obligasjoner	945 609	525 921		1 471 530
– utlån til kunder			135 494	135 494
– finansielle derivater		5 018		5 018
Finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultat				
– finansielle derivater		115		115
Sum	963 754	591 497	892 972	2 448 223

Nedenfor vil vi beskrive hvilke prinsipper som ligger til grunn for å fastsette virkelig verdi for finansielle instrumenter i kategori 2 og 3, dvs. der observerbare markedspriser ikke er anvendt.

FINANSIELLE INSTRUMENTER KLASSIFISERT I NIVÅ 2
SERTIFIKATER OG OBLIGASJONER

Sertifikater og obligasjoner er verdsatt til markedsverdi basert på innhentet informasjon fra meglere av obligasjoner i markedet. Verdiansettelse av obligasjoner og sertifikater blir beregnet basert på meglerens beste skjønn med hensyn til omsetningskurs på balansedagen.

AKSJER OG FONDSANDELER

Virkelig verdi på investeringer i verdipapirfond er basert på observerbare verdier på de underliggende plasseringene.

FINANSIELLE DERIVATER

Finansielle derivater er verdsatt til markedsverdi basert på innhentet informasjon fra selger av det finansielle derivatet. Markedsverdien blir beregnet med grunnlag i den midtpris det enkelte meglerforetaket fastsetter basert på aktuelle kurser i markedet på rapporterings-tidspunktet.

FINANSIELLE INSTRUMENTER KLASSIFISERT I NIVÅ 3
UTLÅN TIL OG FORDRINGER PÅ KUNDER

Utlån til kunder med fast rente er vurdert på grunnlag av avtalt kontantstrøm for lånene neddiskontert med effektiv rente. Effektiv rente er basert på rådende markeds-betingelser for tilsvarende fastrentelån. Verdi på lånet vil være mest sensitiv for endring i rentenivået og endring i kredittrisiko på kunden (særskilt bedriftskunder). Utlån til kunder som er gjenstand for nedskrivning er vurdert med utgangspunkt i sannsynlig kontantstrøm for lånene neddiskontert med effektiv rente justert for markedsvilkår for tilsvarende ikke nedskrevne lån.

AKSJER – TIL VIRKELIG VERDI OVER UTVIDET RESULTAT

For aksjer klassifisert til virkelig verdi over utvidet resultat er verdsettelsen basert på vurderinger gjort på grunnlag av historisk informasjon og generell markeds-utvikling for aktuelle bransjer. En endring i markeds-utviklingen vil påvirke verdsettelsen av aksjene.

Bankens største investeringer i aksjer er Eika Boligkreditt AS og Eika Gruppen AS. Disse aksjene er verdsatt basert på henholdsvis siste observerte transaksjonspris og ekstern verddivurdering, begge deler i desember 2023. For spesi-fikasjon av endring i bokført verdi på aksjer, vises det til note 25.

Avstemming av bevegelser for Nivå 3 fra 31.12.2022 til 31.12.2023	Utlån	Finansielle eiendeler til virkelig verdi over utvidet resultat	Totalt
Balanse per 31.12.2022	135 494	757 478	892 972
Kjøp	22 206	28 809	51 016
Salg/oppgjør	-38 527	-4 364	-42 891
Verdiendringer mot egenkapitalen		48 430	48 430
Verdiendringer over resultat	2 196		2 196
Balanse per 31.12.2023	121 369	830 353	951 723

Avstemming av bevegelser for Nivå 3 fra 31.12.2021 til 31.12.2022	Utlån	Finansielle eiendeler til virkelig verdi over utvidet resultat	Totalt
Balanse per 31.12.2021	144 888	553 052	697 940
Kjøp	22 027	78 007	100 035
Salg/oppgjør	-28 196	-20	-28 216
Verdiendringer mot egenkapitalen		126 439	126 439
Verdiendringer over resultat	-3 225		-3 225
Balanse per 31.12.2022	135 494	757 478	892 972

NOTE 24 OBLIGASJONER OG SERTIFIKATER

2023	Anskaffelses-kost	Balanseført verdi	Virkelig verdi	Eff. rente	Durasjon
Stat/statsgarantert	416 411	413 609	413 609		
Kommune/fylke	353 512	355 740	355 740		
Banker/finansinstitusjoner	431 541	437 978	437 978		
Obligasjoner med fortrinnsrett	484 393	488 138	488 138		
Sum	1 685 857	1 695 465	1 695 465	4,73%	0,14

2022	Anskaffelses-kost	Balanseført verdi	Virkelig verdi	Eff. rente	Durasjon
Stat/statsgarantert	317 676	315 667	315 667		
Kommune/fylke	361 619	362 838	362 838		
Banker/finansinstitusjoner	325 028	327 420	327 420		
Obligasjoner med fortrinnsrett	464 842	465 604	465 604		
Sum	1 469 165	1 471 530	1 471 530	1,64%	0,14

Det er beregnet gjennomsnittlig effektiv rente ut fra snitt beholdning og totalt inntektsførte renter og rentesrente for hele året.

NOTE 25 AKSJER

	2023	2022
Balanseført beløp	1 021 271	836 295
Spesifikasjon av poster 2023		

Aksjer og fondsandeler regnskapsført til virkelig verdi	Eierandel	Aksjer/andeler	Virkelig verdi	Anskaffelses-kost	Balanseført verdi
NBNP 2	0,37%	12 125	303	445	303
Eika OMF		52 716	52 960	52 980	52 960
Eika Kreditt B		10 669	10 706	10 844	10 706
Pluss Kort Likviditet II		102 715	103 484	103 249	103 484
Sum aksje- og pengemarkedsfond			167 453	167 518	167 453

Sum aksjer og andeler til virkelig verdi over resultatet			167 453	167 518	167 453
--	--	--	---------	---------	---------

	2023	2022
Periodens netto urealiserte gevinst/tap	-137	-1 379

Finansielle eiendeler til virkelig verdi over utvidet resultat	Eierandel	Andeler	Inngående balanse	Verdi- endring	Tilgang/ avgang	Anskaf- felseskost	Balanse- ført verdi
Eika Boligkreditt AS	6,30%	89 996 944	377 909	-15 398	21 995	381 232	384 507
Eika Gruppen AS	5,26%	1 300 216	334 922	59 810	3 134	129 576	397 866
Kvinesdal Sparebank	8,11%	51 717	3 356	1 557		3 987	4 913
Spama AS	0,57%	180	18			18	18
Eiendomskreditt	0,42%	18 004	1 849	1 271		1 849	3 120
Kredittforeningen for sparebanker	1,84%	920	948			948	948
SDC			3 815	548	-4 364		
Visa Inc. C *		2 215	18 145	5 320		2 492	23 465
Eika VBB AS	5,26%	7 071	31 869		3 680	21 114	35 549
VN Norge AS			2 791	641			3 433
Sum aksjer og egenkapitalbevis til virkelig verdi			775 623	53 750	24 445	541 215	853 818

Regnskapsført utbytte	2023	2022
Fra investeringer som er fraregnet i perioden		
Fra investeringer som er i behold per 31.12	27 507	38 471
Sum utbytte	27 507	38 471

*børsnoterte selskap

NOTE 26 FINANSIELLE DERIVATER

	2023	Virkelig verdi per 31.12.23		2022	Virkelig verdi per 31.12.22	
	Kontrakts- beløp	Positiv markedsverdi	Negativ markedsverdi	Kontrakts- beløp	Positiv markedsverdi	Negativ markedsverdi
Renteavtaler	104 083	3 777	-677	143 973	5 018	-115
Terminforretning						
Sum finansielle derivater	104 083	3 777	-677	143 973	5 018	-115

I forbindelse med bruk av derivathandler, har banken inngått ISDA-avtaler med våre motparter og må stille sikkerhet for inngåtte avtaler med bakgrunn i disse avtalene. Avtalene medfører reduksjon av oppgjørslisiko. Pr. 31.12.2023 har banken stilt pant i innskudd med kr 0 som sikkerhet for inngåtte rentebytteavtaler. Tilsvarende pr. 31.12.2022 var kr 0.

NOTE 27 TILKNYTTET SELSKAP

2023	Eier- andel	Anskaf- fels- kost	Inng. balanse	Mottatt utbytte	Resutat- andel kostnad/ (inntekt)	Verdi- regulering	Utg. balanse	Inntekter	Resul- tat før skatt	Eiendeler	Gjeld
Aktiv Eiendomsm. Jæren AS	40%	4 800	4 295	400	-705		3 191	42 533	-2 259	18 562	13 593
Bankplassen Bryne AS	50%	6 500	17 831	20 000	-418	4 401	1 814	828	-1 071	12 927	9 298
Sum tilknyttet selskap		11 300	22 126	20 400	-1 123	4 401	5 005				

2022	Eier- andel	Anskaf- fels- kost	Inng. balanse	Mottatt utbytte	Resutat- andel kostnad/ (inntekt)	Verdi- regulering	Utg. balanse	Inntekter	Resul- tat før skatt	Eiendeler	Gjeld
Aktiv Eiendomsm. Jæren AS	40%	4 800	4 608	800	488		4 295	40 079	1 564	19 450	12 229
Bankplassen Bryne AS	50%	6 500	2 697		15 134		17 831	31 899	30 797	43 987	54
Sum tilknyttet selskap		11 300	7 305	800	15 621		22 126				

Bankens eierandel i Aktiv Eiendomsmegling Jæren AS utgjør 40%. Selskapet eies sammen med Sandnes Sparebank. Aktiv Eiendomsmegling Jæren AS har som formål å drive med eiendomsmegling. Bokført verdiregulering vedrørende Bankplassen Bryne AS gjelder en tilbakeføring av en justering gjort som følge av overgang til IFRS i forbindelse med fusjonen mellom Time Sparebank og Klepp Sparebank i 2015. Justeringen i 2015 ble gjort for å utligne den regnskapsmessige effekten av regnskapsmessig gevinst i Time Sparebank ved salg av bankbygget (Jernbanegata 6) til Bankplassen Bryne AS i 2012. Justeringen skulle opprinnelig tilbakeføres over 24 år regnet fra 2012, i takt med de økte avskrivningene i Bankplassen Bryne AS. Jernbanegata 6 AS ble solgt i 2022, og justeringen er derfor tilbakeført i sin helhet. Etter bokført verdiregulering tilsvarer bokført verdi av investering i Bankplassen Bryne AS bankens andel av bokført egenkapital i Bankplassen Bryne AS.

NOTE 28 VARIGE DRIFTSMIDLER OG IMMATERIELLE EIENDELER

	Maskiner, biler, inventar	Bygg	Tomt, hytte	Balanseførte leieavtaler	Sum driftsmidler	Kunde- relasjoner	Sum totalt
Balanseført verdi 31.12.21	6 892	22 167	3 487	50 266	82 812	13 556	96 368
Anskaffelseskost 01.01.22	12 358	52 433	5 323	52 154	122 268	45 307	167 575
+ tilgang i året	1 467	2 413		2 098	5 978		5 978
- avgang i året	46		2 007		2 053		2 053
+ justering i året				2 697	2 697		2 697
Akkumulert avskrivninger	8 277	30 456	2 059	6 411	47 203	36 283	83 486
Balanseført verdi 31.12.22	5 502	24 389	1 258	50 538	81 687	9 024	90 711
Anskaffelseskost 01.01.23	13 779	54 845	3 316	56 949	128 890	45 307	174 197
+ tilgang i året	1 231	5 968		2 246	9 446		9 446
- avgang i året							
+ justering i året				3 377	3 377		3 377
Akkumulert avskrivninger	10 226	32 005	2 158	10 723	55 112	40 795	95 907
Balanseført verdi 31.12.23	4 784	28 809	1 159	51 849	86 601	4 512	91 113
Avskrivninger 2022	2 094	1 047	83	4 523	7 747	4 532	12 279
Avskrivninger 2023	1 949	1 549	99	4 312	7 909	4 512	12 421
-avskrivningssats / restløpetid	15-30% lineær	2-5% lineær	0-3% lineær	4-15 år lineær		10% lineær	
-avskrivningsmetode							

Anskaffelseskost og akkumulerte avskrivninger per 01.01.22 i tabellen ovenfor er korrigert for å oppnå samsvar med bankens anleggsregister.

I forbindelse med fusjonen mellom Klepp Sparebank og Time Sparebank i 2015 ble kunderelasjoner i Klepp Sparebank verdsatt til kr 45,3 millioner. Dette er en immateriell eiendel som avskrives lineært over 10 år i bankens regnskap. Verdsettelsen i Klepp Sparebank skyldes at Time Sparebank var regnskapsmessig overtagende bank (omvendt fusjon).

Bankbyggene på Kleppe og Varhaug er i hovedsak brukt i egen virksomhet. Deler av byggene er utleid, og i 2023 utgjorde leieinntektene kr 0,4 millioner. Banken er leietaker i hovedkontoret på Bryne.

Balanseførte leieavtaler etter IFRS 16

Tabellen nedenfor viser informasjon om leieavtalene som i 2023 er bokført etter IFRS 16.

Leieavtaler bokført etter IFRS 16	Innregnet år	Årlig leiekostnad	Diskonteringsrente	Gjenværende leieperiode
Jernbanegata 6	2021	4 856 092	3,70%	155 måneder
Ålgård Amfi	2022	222 264	3,70%	0 måneder
Kanalhuset Ålgård	2023	290 625	5,49%	119 måneder
Canon Printere	2022	217 920	4,80%	51 måneder
Procon Digital BankVert	2022	155 732	3,80%	35 måneder

Leieavtalen i Jernbanegata 6 inneholder en rettighet til forlengelse (5+5 år) som kan utøves innen 18 måneder før utløpet av ordinær leieperiode. Nåverdien av potensielle fremtidige leiebetalinger knyttet til denne opsjonen utgjør kr 25,4 millioner og er ikke inkludert i leieforpliktelsen per 31.12.2023.

Balanseførte leieavtaler	Balanseført bruksrett	Balanseført forpliktelse	Balanseførte leieavtaler	Balanseført bruksrett	Balanseført forpliktelse
Balanseført verdi 01.01.23	50 538	51 433	Balanseført verdi 01.01.22	50 266	50 277
+ tilgang i året	2 246	2 246	+ tilgang i året	2 098	2 098
- avgang i året			- avgang i året		
Oppsagte leieavtaler			Oppsagte leieavtaler		
Justeringer	3 377	3 377	Justeringer	2 697	2 903
Årets avskrivninger	4 312		Årets avskrivninger	4 523	
Betalt leie i året		5 513	Betalt leie i året		5 791
Renter på forpliktelsen		1 955	Renter på forpliktelsen		1 946
Balanseført verdi 31.12.23	51 849	53 498	Balanseført verdi 31.12.22	50 538	51 433

Justeringer i tabellen ovenfor er i all hovedsak knyttet til KPI-justering av leieavtalene.

Benyttet diskonteringsrente er bankens marginale lånerente. Marginal lånerente er fastsatt til den renten som banken ville gitt til sine kunder til samme formål, med samme sikkerhet og over samme tidshorisont. Avtalene er KPI-justert gjennom året.

Balanseførte leieavtaler – forfallsstruktur	Sum
2023	3 588
2024	3 726
2025	3 857
2026	3 860
2027	3 843
Utover 5 år	34 624
Balanseført verdi 31.12.23	53 498

Det har ikke vært vesentlige variable kostnader knyttet til leieavtalene i 2022 og 2023.

Leiekostnader innregnet i resultatet

For leieavtaler der den underliggende eiendelen har lav verdi eller har kort varighet har banken valgt å ikke innregne leieavtalene. Isteden blir leiebetalingene kostnadsført løpende. I 2023 har banken kostnadsført kr 0,8 millioner for leie av maskiner og IT-utstyr. Tilsvarende beløp for 2022 var kr 0,7 millioner.

NOTE 29 EIENDELER HOLDT FOR SALG

Eiendeler holdt for salg	2023	2022
Inngående balanse	7 333	9 473
Salg	-7 333	-2 140
Sum		7 333

Tomteområde overtatt i forbindelse med misligholdt engasjement var klassifisert som eiendeler holdt for salg, se note 2. Banken inngikk en avtale om salg til kr 38,5 millioner. Banken har pr. utgangen av 2023 mottatt fullt oppgjør.

NOTE 30 GJELD TIL KREDITTINSTITUSJONER

Jæren Sparebank har pr. 31.12.2023 ingen innlån fra kredittinstitusjoner.
Jæren Sparebank hadde pr. 31.12.2022 ingen innlån fra kredittinstitusjoner.

NOTE 31 INNSKUDD FRA OG GJELD TIL KUNDER

Fordelt etter sektor/næring	2023	2022
Personmarked	8 045 991	7 714 393
Offentlig forvaltning	462	372
Primærnæring	512 854	456 516
Produksjonsbedrifter	108 510	110 989
Bygg/anlegg	480 276	420 904
Handel/hotell/restaurant	239 299	230 340
Finans/eiendom	1 207 982	1 303 011
Tjenesteytende næringer	544 825	493 435
Transport/kommunikasjon	76 944	90 098
Sum	11 217 143	10 820 058

Gjennomsnittlig rente for sum innskudd i 2023 var 2,56 %. Renten er beregnet ut fra sum rente for året i forhold til sum gjennomsnittlig innskudd. Gjennomsnittlig rente for sum innskudd i 2022 var 0,99 %.

NOTE 32 GJELD STIFTET VED UTSTEDELSE AV VERDIPAPIRER

2023 Endring i verdipapirgjeld	Balanse 31.12.2022	Emittert	Forfall/ innløst	Øvrige endringer	Balanse 31.12.2023
Obligasjonsgjeld, nominell verdi	3 235 000	1 000 000	956 000		3 279 000
Underkurs/overkurs	-2 548			-1 109	-3 657
Påløpte renter	16 319			6 735	23 054
Sum verdipapirgjeld	3 248 771	1 000 000	956 000	5 626	3 298 397

Forfall	Pålydende	Egenbeholdning	Beholdning
31.01.2024	375 000	-296 000	79 000
29.11.2024	400 000		400 000
11.04.2025	400 000		400 000
25.08.2025	400 000		400 000
18.02.2026	500 000		500 000
18.02.2027	500 000		500 000
09.02.2028	500 000		500 000
18.08.2028	500 000		500 000
Sum	3 575 000	-296 000	3 279 000
Underkurs			-3 657
Påløpte renter			23 054
Sum verdipapirgjeld	3 575 000	-296 000	3 298 397

Mindreverdi på gjeld amortiseres over rest løpetid.

2022 Endring i verdipapirgjeld	Balanse 31.12.2021	Emittert	Forfall/ innløst	Øvrige endringer	Balanse 31.12.2022
Obligasjonsgjeld, nominell verdi	3 150 000	275 000	190 000		3 235 000
Underkurs/overkurs	-1 245			-1 303	-2 548
Påløpte renter	6 017			10 302	16 319
Sum verdipapirgjeld	3 154 772	275 000	190 000	8 999	3 248 771

Forfall	Pålydende	Egenbeholdning	Beholdning
13.02.2023	360 000	-50 000	310 000
04.09.2023	350 000		350 000
31.01.2024	375 000		375 000
29.11.2024	400 000		400 000
11.04.2025	400 000		400 000
25.08.2025	400 000		400 000
18.02.2026	500 000		500 000
18.02.2027	500 000		500 000
Sum	3 285 000	-50 000	3 235 000
Underkurs			-2 548
Påløpte renter			16 319
Sum verdipapirgjeld	3 285 000	-50 000	3 248 771

Mindreverdi på gjeld amortiseres over rest løpetid.

OBLIGASJONSLÅN

Det er utstedt 8 obligasjonslån på til sammen kr 3.279,0 millioner mot kr 3.235,0 millioner i 2022.

Kr 3,7 millioner i underkurs på obligasjonene vil kostnadsføres planmessig hvert år fram til innfrielse. Kostnadene resultatføres som en justering av obligasjonens løpende rentekostnad. Ingen av obligasjonene har put-opsjoner til fordel for investor.

Gjennomsnittlig rente for året for sertifikat og obligasjoner har vært 4,76 %. Renten er beregnet ut fra effektiv rentesats til enhver tid inkl. underkurs. I 2022 var gjennomsnittlig rente 2,38 %.

NOTE 33 ANNEN GJELD

	2023	2022
Interimskontoer	10 333	9 761
Arbeidsgiveravgift	4 910	4 040
Leverandørgjeld	12 372	3 770
Øvrig gjeld	4 309	6 174
Sum annen gjeld	31 923	23 745

NOTE 34 PENSJONSFORPLIKTELSE

Banken la om pensjonsordningen med virkning fra 1. juli 2016. Omleggingen medførte overgang fra ytelsesbasert ordning til innskuddsbasert ordning. Banken skjermet ansatte som hadde 15 år eller mindre igjen til pensjonsalder og lot disse beholde tidligere ytelsesordning. Pensjonsalderen i banken er 70 år. Banken gir full kompensasjon til ansatte som gikk over til innskuddspensjon. Innskuddsordningen bygger på lovens maksimalsatser.

Jæren Sparebank sine faste ansatte som omfattes av ytelsespensjonsordningen, gis rett til definerte fremtidige pensjonsytelser. Banken har pr. 31.12.2023 pensjonsforpliktelser overfor 6 yrkesaktive og 40 pensjonister. Pensjonsytelsene er i hovedsak avhengig av antall opptjeningsår og lønnsnivå ved nådd pensjonsalder. Pensjonsavtalene er finansiert gjennom en kollektiv forsikringsordning i DNB Livsforsikring AS.

Beregning av pensjonsforpliktelsen utføres av ekstern aktuar, og er basert på aktuarielle og økonomiske forutsetninger som gjelder pensjonsordninger. Bankens pensjonsordning oppfyller kravene i lov om obligatorisk tjenestepensjon.

Banken benytter i sine beregninger OMF-rente som diskonteringsrente. Aktuarielle gevinster og tap føres over utvidet resultat (OCI) etter hvert som de påløper.

Det er inngått avtale om tilleggspensjon for nåværende administrerende banksjef. Avtalen er en innskuddsbasert pensjonsordning finansiert over drift for pensjonsgrunnlag over 12G. Pensjonsgrunnlag og grunnbeløp i folketrygden danner grunnlag for beregning av årlig innskudd.

Banken er medlem av AFP-ordningen som er en ordning som gir et livslangt tillegg på den ordinære pensjonen. De ansatte kan velge å ta ut pensjon fra AFP-ordningen fra og med fylte 62 år ved siden av å stå i jobb og den gir ytterligere opptjening ved arbeid fram til 67 år. Ordningen er en ytelsesbasert ordning og finansieres gjennom premier som fastsettes som en prosentsats av lønn. Premien for 2023 var 2,6 % av lønn mellom 1 G og 7,1 G. Regnskapsmessig blir ordningen behandlet som en innskuddsbasert pensjonsordning hvor premiebetalingen kostnadsføres løpende. Det er ikke fondsoppbygging i ordningen og det forventes at premienivået vil øke noe for de kommende årene.

Pensjonsforpliktelser og pensjonsmidler	2023	2022
Endring brutto pensjonsforpliktelse		
Pensjonsforpliktelse 1.1.	69 607	64 931
Tilgang og avgang/årets pensjonsopptjening	1 255	1 455
Uttak av medlemmer		-242
Arbeidsgiveravgift	-576	-481
Rentekostnad	2 179	1 221
Aktuarielle gevinster og tap	1 352	5 122
Utbetaling pensjon/fripoliser	-2 414	-2 399
Brutto pensjonsforpliktelse 31.12	71 402	69 607

Endringer brutto pensjonsmidler		
Virkelig verdi pensjonsmidler 1.1	64 247	61 758
Arbeidsgiveravgift	-621	-481
Uttak av medlemmer		
Aktuarielle gevinster og tap	-3 473	1 249
Faktisk avkastning på pensjonsmidler	1 983	1 091
Premieinnbetalinger	3 870	3 002
Utbetaling av pensjoner/fripoliser	-2 414	-2 372
Virkelig verdi pensjonsmidler 31.12	63 592	64 247

Netto pensjonsforpliktelser	2023	2022
Påløpte pensjonsforpliktelse	70 149	68 828
Verdi pensjonsmidler	-63 592	-64 247
Faktisk netto forpliktelse	6 556	4 581
Aktuarielle gevinster og tap		
Arbeidsgiveravgift	1 252	779
Pensjonsforpliktelse	7 809	5 359

Regnskapsført forpliktelse 01.01	5 359	3 173
Bokført direkte mot egenkapitalen via totalresultat	4 825	3 873
Pensjonskostnad	1 495	1 343
Totalt innbetalt (inkl. omkostninger)	-3 870	-3 002
Utbetalt over drift		-27
Regnskapsført forpliktelse 31.12	7 809	5 359

Årets netto pensjonskostnad fremkommer som følger:	2023	2022
Årets pensjonsopptjening	859	798
Rentekostnad	2 148	1 200
Avkastning på pensjonsmidler	-2 068	-1 174
Resultatført aktuarielt tap/gevinst		
Effekt medlem ut av ordningen		-203
Innskuddspensjon	5 626	4 885
Premie AFP-ordning	1 241	1 078
Administrasjonskostnader/felleskostnader	85	83
Netto pensjonskostnad før AGA	7 891	6 666
Arbeidsgiveravgift	1 507	1 273
Pensjonskostnad	9 398	7 939

Diskonteringsrente	3,10%	3,20%
Forventet avkastning på pensjonsmidler	3,10%	3,20%
Årlig forventet lønnsvekst	3,50%	3,75%
Regulering av grunnbeløp	3,25%	3,50%
Regulering av løpende pensjon	1,80%	1,70%
Dødlighetstabell	K2013 BE	K2013 BE
Uføretabell	IR02	IR02

Forventet frivillig avgang før 50 år–nedtrapping/etter 50 år	0,08/0,005%	0,08/0,005%
--	-------------	-------------

Nedenfor vises risikotabell for sannsynlighet for død og forventet gjenværende levealder pr. 31.12.2023.

Dødlighetssannsynlighet	Menn	Kvinner	Forventet gjenv. levealder	Menn	Kvinner
20	0,0002	0,0001	20	68,6	72,4
40	0,0006	0,0004	40	47,0	50,6
60	0,0046	0,0031	60	26,0	29,4
80	0,0465	0,0318	80	9,3	11,6

Plassering av pensjonsmidlene	2023	2022
Anleggsobligasjoner	52,9 %	40,9 %
Pengemarkedsfond	12,2 %	14,2 %
Utlån	10,5 %	12,6 %
Aksjer	9,4 %	12,2 %
Eiendom	9,3 %	9,9 %
Omløpsobligasjoner	4,9 %	9,7 %
Annet	0,8 %	0,5 %
Sum	100,0 %	100,0 %

Bokført avkastning pensjonsmidler	2,8 %	1,3 %
Forventet premiebetaling ytelsespensjon neste år	4 407	3 427

Sensitivitetsanalyse

Tabellen nedenfor viser estimat for potensielle effekter ved en endring i visse forutsetninger for ytelsesbaserte pensjonsplaner i Norge. Estimatenes er basert på fakta og omstendigheter pr 31.12.2023. Faktiske resultater kan i vesentlig grad avvike fra disse estimatene.

(Tall i hele i 1000)	Diskonteringsrente		Årlig lønnsvekst		Økning i grunnbeløpet		Årlig regulering av pensjoner		Inflasjon	
Endring i beløp	1 %	-1 %	1 %	-1 %	1 %	-1 %	1 %	-1 %	1 %	-1 %
Ytelsesbaserte pensjonsforpliktelser	61 397	81 800	71 677	69 601	70 161	71 096	81 178	61 714	61 991	81 254
Estimert netto pensjonskostnad 2024	693	902	818	758	774	801	892	699	690	912
Endring i %										
Ytelsesbaserte pensjonsforpliktelser	-13,1 %	15,8 %	1,5 %	-1,4 %	-0,7 %	0,7 %	14,9 %	-12,6 %	-12,2 %	15,1 %
Estimert netto pensjonskostnad 2024	-12,0 %	14,6 %	3,9 %	-3,7 %	-1,7 %	1,7 %	13,3 %	-11,3 %	-12,4 %	15,9 %

Risikovurdering

Gjennom ytelsesbasert ordning er banken påvirket av en rekke risikoer som følge av usikkerhet i forutsetninger og framtidig utvikling. De mest sentrale risikoene er beskrevet her:

Forventet levealder

Banken har påtatt seg en forpliktelse til å utbetale pensjon for de ansatte i den ytelsesbaserte ordningen livet ut. Derfor vil en økning i forventet levealder blant medlemsmassen medføre en økt forpliktelse for banken.

Avkastningsrisiko

Banken blir påvirket ved en reduksjon i faktisk avkastning på pensjonsmidlene, som vil medføre økt forpliktelse for banken, da avkastning på midlene ikke er tilstrekkelig for å innfri forpliktelsen.

Inflasjons- og lønnsvekstrisiko

Bankens pensjonsforpliktelse har risiko knyttet til både inflasjon og lønnsutvikling, selv om lønnsutvikling er nært knyttet til inflasjonen. Høyere inflasjon og lønnsutvikling enn hva som er lagt til grunn i pensjonsberegningene, medfører økt forpliktelse for banken.

NOTE 35 ANSVARLIG LÅNEKAPITAL OG FONDSOBLIGASJON

2023	Balanse 31.12.2022	Emittert	Forfall/innløst	Øvrige endringer	Balanse 31.12.2023
Endring i ansvarlig lånekapital klassifisert som gjeld					
Ansvarlig lånekapital	200 000				200 000
Påløpte renter	420			530	951
Sum ansvarlig lånekapital	200 420			530	200 951

2022	Balanse 31.12.2021	Emittert	Forfall/innløst	Øvrige endringer	Balanse 31.12.2022
Endring i ansvarlig lånekapital klassifisert som gjeld					
Ansvarlig lånekapital	200 000				200 000
Påløpte renter	206			214	420
Sum ansvarlig lånekapital	200 206			214	200 420

Opptaksår	Betingelser	Forfall	Første forfall	Nominell verdi
Ansvarlig lån, tidbegrenset				
2021	3 mnd. NIBOR + 1,15 %	09.06.2031	09.06.2026	100 000
Sum nominell verdi ansvarlig lån				100 000

Ansvarlig lån, tidbegrenset				
2023	3 mnd. NIBOR + 2,60 %	30.08.2033	30.05.2028	100 000
Sum nominell verdi ansvarlig lån				100 000

Fondsobligasjon klassifisert som egenkapital

Fondsobligasjon som ikke tilfredsstiller definisjonen av finansiell forpliktelse i henhold til IAS 32 er klassifisert som egenkapital.

Fondsobligasjon, evigvarende				
2023	3 mnd. NIBOR + 3,65 %	IA	20.06.2028	150 000
Sum nominell verdi fondsobligasjon				150 000

NOTE 36 EGENKAPITAL

Egenkapitalbevisieirnes andel av egenkapitalen består av egenkapitalbeviskapital, overkurs, utjevningsfond og annen innskutt egenkapital. Utjevningsfondet er akkumulert overskudd som kan benyttes til fremtidig kontantutbytte eller fondsemisjon. Øvrig egenkapital er sparebankens fond og annen egenkapital. Annen egenkapital inkludert fond for urealiserte gevinster med kr 312,6 millioner utgjør kr 456,0 millioner pr. 31.12.2023. Fondsobligasjon klassifisert som egenkapital utgjør kr 150,0 millioner pr utgangen av 2023.

NOTE 37 BETINGEDE FORPLIKTELSE

Garantier	2023	2022
Betalingsgarantier	22 851	15 865
Kontraktsgarantier	54 980	55 110
Lånegarantier	71 555	156 952
Annet garantiansvar	6 005	6 041
Sum	155 390	233 968
Sikkerhetsstillelser – pantsettelse		
Norges Bank – bokført verdi obligasjoner	1 043 318	944 075

Obligasjonene er stillet som pant for F-lån og D-lån i Norges Bank. Pr. 31.12.2023 hadde banken ikke F-lån i Norges Bank. Det er ikke trukket på D-lån i 2023. Banken formidlet frem til 20.12.23 valutalån gjennom DNB. Banken har ingen garantiansvar knyttet til valutalån pr. 31.12.23.

Lånetilsagn til kunder utgjør kr 267,1 millioner pr. 31.12.2023.

Ingen av bankens betingede forpliktelser er balanseført.

LIKVIDITETSFORPLIKTELSE OVERFOR EIKA BOLIGKREDITT (EBK)

Jæren Sparebank er en av eierbankene i EBK. Alle eierbanker har en forpliktelse om å kjøpe OMF fra EBK, dersom EBK ikke har tilstrekkelig likviditet til å betale forfall knyttet til innlånsvirksomheten, herunder OMF, rentebetalinger, derivater mv. Den samlede kjøpsforpliktelsen for eierbankene er begrenset til EBK sitt likviditetsbehov for de kommende 12 måneder. Forpliktelsen er solidarisk mellom bankene, men begrenset oppad til en pro-rata andel for den enkelte bank. I den grad en eller flere banker misligholder sin forpliktelse til å kjøpe sin andel av OMF, er de øvrige eierbanker ansvarlig for å kjøpe OMF for et beløp inntil to ganger deres opprinnelige pro-rata andel. Den enkelte banks pro-rata andel fastsettes kvartalsvis av EBK på bakgrunn av bankens andel av utlånsporteføljen i EBK. Pr. 31.12.2023 hadde banken ingen likviditetsforpliktelse overfor EBK.

NOTE 38 EGENKAPITALBEVIS OG EGENKAPITALBEVISEIERE

Eierandelskapital	2023	2022
Egenkapitalbeviskapital	123 313	123 313
– Egne egenkapitalbevis	–378	–400
Overkursfond, bokført verdi	425 285	425 285
Annen innskutt egenkapital	5 745	4 589
Utjevningsfond	443 963	405 626
Sum eierandelskapital	997 928	958 413

20 største eiere	Antall egenkapitalbevis	Andel %
Sparebankstiftinga Jæren – Time og Hå	2 511 548	50,92%
Sparebankstiftelsen Jæren – Klepp	604 975	12,27%
Eika Egenkapitalbevis VPF	239 869	4,86%
Sandnes Sparebank	210 000	4,26%
Skandinaviska Enskilda Banken AB	205 400	4,16%
Kommunal landspensjonskasse gjensidig forsikringsselskap	108 974	2,21%
Oddvar Salte Holding AS	100 000	2,03%
Elgar Capital AS	56 509	1,15%
Lamholmen Invest AS	55 864	1,13%
Catilina Invest AS	39 899	0,81%
Melesio Invest AS	38 680	0,78%
Oddvar Salte	36 288	0,74%
Sportsmagasinet AS	31 283	0,63%
Sandsolo Holding AS	22 514	0,46%
Allumgården AS	22 500	0,46%
Leif Magne Thu	15 582	0,32%
Pico AS	15 200	0,31%
Jæren Sparebank	15 111	0,31%
Toreto AS	15 000	0,30%
Elin Braut	14 200	0,29%
Sum 20 største	4 359 396	88,38%
Sum øvrige eiere	573 127	11,62%
Sum totalt	4 932 523	100,00%

Egenkapitalbevisene er pålydende kr 25,–
Per 31.12.2023 var det 967 egenkapitalbevisiere.

Egenkapitalbevis eiet av medlemmer i forstanderskapet, styret, administrerende banksjef og andre ledende ansatte per 31.12.2023

Etternavn	Fornavn	Verv	Egenkapitalbevis
Øgaard	Jan	Forstanderskapet	500
Lea	Elfin	Forstanderskapet	4 700
Rugland	Elisebet	Forstanderskapet	442
Hetland	Olav	Forstanderskapet	15
Stokka	Øystein	Forstanderskapet	750
Omland	Irene	Forstanderskapet	1 292
Hodne	Torill Skjæveland	Forstanderskapet	500
Frøyland	Magnus	Forstanderskapet	700
Bergstad	Per	Styret	383
Storhaug	Marie	Styret	383
Undheim	Elin	Styret	383
Lende	Bjørn	Styret	383
Thysse	Liv Marit	Styret	2 500
Kvalvik	Rune	Styret	655
Skretting	Alf	Styret	695
Johansen	Elena Zahl	Styret	524
Tjåland	Geir Magne	Ledende ansatt	935
Stølsnes	Klas	Ledende ansatt	2 055
Fuglestad	Kjersti	Ledende ansatt	1 313
Flesjå	Frode	Ledende ansatt	2 027
Teigen	Oddgeir	Ledende ansatt	1 600
Wærsland	Åse Bente S.	Ledende ansatt	3 055
Sanne	Hanne Ringnes	Ledende ansatt	74
Frøyland	Elisabeth	Ledende ansatt	372

For egenkapitalbevis som er nevnt over er også egenkapitalbevis eiet av ektefelle, mindreårige barn eller foretak, der noen av disse har bestemmende innflytelse, medregnet.

NOTE 39 FORTJENESTE PER EGENKAPITALBEVIS

	2023	2022
Gjennomsnittlig antall egenkapitalbevis	4 932 523	4 932 523
Gjennomsnittlig antall egenkapitalbevis, utvannet	4 932 523	4 932 523
Resultat/utvannet resultat per egenkapitalbevis	24,1	19,2

Egenkapitalbevisbrøken er 52,1 % pr. 31.12.2023. Egenkapitalbevisbrøken fremkommer ved å dele eierandelskapitalen (egenkapitalbeviskapital, overkursfond, utjevningsfond og annen innskutt egenkapital) på summen av eierandelskapital og samfunnskapital (sparebankens fond og gavefond). Resultat pr. egenkapitalbevis fremkommer ved å multiplisere årets resultat, fratrukket renter fondsobligasjon, med egenkapitalbevisbrøken pr. 01.01.2023 på 52,2 % og dividere dette resultat på antall egenkapitalbevis. Det blir utbetalt kr 16,– i utbytte pr. egenkapitalbevis. Total utbetaling av kontantutbytte utgjør kr 78,9 millioner.

NOTE 40 HENDELSER ETTER BALANSEDAGEN

Det er ingen vesentlige hendelser etter balansedagen som påvirker regnskapet per 31.12.2023.

NOTE 41 YTELSE TIL LEDENDE PERSONER

Ledergruppen inkludert adm. banksjef har samme pensjonsordning som gjelder generelt i banken. Adm. banksjef har i tillegg til samme pensjonsordning som ansatte en egen pensjonsavtale. Avtalen er en innskuddsbasert pensjonsordning finansiert over drift for pensjonsgrunnlag over 12G. Pensjonsgrunnlag og grunnbeløp i folketrygden danner grunnlag for beregning av årlig innskudd.

Som kompensasjon for fraskrivelse av stillingsvern for adm. banksjef er det inngått en avtale om 12 måneders etterlønn, i tillegg til ordinær lønn i oppsigelsestiden på 6 måneder, dersom styret uten nærmere begrunnelse og med umiddelbar virkning krever at adm. banksjef fratr.

Under gitte betingelser er det en generell bonusordning i banken. Det ble i 2023 satt av kr 6,0 millioner i bonus til ansatte med utbetaling i 2024.

2023	Samlede utgifter til lønn og annen godtgjørelse	Herav annen godtgjørelse	Pensjonskostnad	Opptjent rettighet ytelsespensjon	Lån/kreditt/sikkerhetsstillelse
Ledergruppen					
Geir Magne Tjåland, administrerende banksjef	2 459	268	402		8 791
Klas Stølsnes, banksjef økonomi og finans	1 487	35	163		1 500
Kjersti Fuglestad, banksjef privatmarked	1 468	54	164		5 490
Oddgeir Teigen, banksjef teknologi og forretningsutvikling	1 433	76	153		4 630
Åse Bente S. Wærmland, banksjef fellesfunksjoner og støtte	1 408	39	221	7 355	2 500
Frode Flesjå, banksjef bedriftsmarked	1 453	56	162		4 502
Hanne Ringnes Sanne, banksjef juridisk	1 356	41	158		8 532
Elisabeth Frøyland, banksjef risikostyring og compliance	1 279	40	154		5 000
Sum ledergruppen	12 342	609	1 576	7 355	40 944

2022	Samlede utgifter til lønn og annen godtgjørelse	Herav annen godtgjørelse	Pensjonskostnad	Opptjent rettighet ytelsespensjon	Lån/kreditt/sikkerhetsstillelse
Ledergruppen					
Geir Magne Tjåland, administrerende banksjef	2 158	211	380		3 627
Klas Stølsnes, banksjef økonomi og finans	1 393	56	186		1 500
Kjersti Fuglestad, banksjef privatmarked	1 359	36	187		5 670
Oddgeir Teigen, banksjef teknologi og forretningsutvikling	1 332	35	170		4 682
Åse Bente S. Wærmland, banksjef fellesfunksjoner og støtte	1 375	32	214	6 692	1 368
Frode Flesjå, banksjef bedriftsmarked	1 344	35	187		4 651
Hanne Ringnes Sanne, banksjef juridisk fra 01.04	869	13	138		8 431
Elisabeth Frøyland, banksjef risikostyring og compliance fra 01.08	519	8	73		5 000
Sum ledergruppen	10 349	426	1 535	6 692	34 929

2023	Honorar	Lån/kreditt/sikkerhetsstillelse
Samlet honorar til styret		
Per Bergstad, styreleder	275	
Bjørn Lende, nestleder	155	3 200
Elin Undheim *	155	5 024
Marie Storhaug *	167	5 381
Åsbjørn Ueland *	124	2 561
Snorre Haukali *	41	
Rune Kvalvik	125	5 000
Elena Zahl Johansen	125	4 470
Anette Anfinnsen	30	
Liv Marit Thyse	20	3 888
Alf Skretting	20	3 617
Bjarne Bekkeheien	30	
Sum styret	1 267	33 140

* inkludert honorar for risiko- og revisjonsutvalg.

2022	Honorar	Lån/kreditt/sikkerhetsstillelse
Samlet honorar til styret		
Per Bergstad, styreleder	275	
Bjørn Lende, nestleder	155	3 200
Elin Undheim *	145	5 179
Marie Storhaug *	153	3 969
Snorre Haukali *	145	
Rune Kvalvik	125	5 000
Elena Zahl Johansen	125	4 775
Anette Anfinnsen	25	
Åsbjørn Ueland	40	2 712
Liv Marit Thyse	25	3 992
Otto Hustoft	5	864
Alf Skretting	15	3 399
Kate Mariann Lie	5	
Sum styret	1 238	33 089

* inkludert honorar for risiko- og revisjonsutvalg.

Samlet honorar til forstanderskapet	2023	2022
Oddvar Undheim, leder til 31.03	10,0	40,0
Elfin Lea, nestleder	5,0	5,0
Asbjørn Ueland	5,0	5,0
Jan Øgaard	2,5	5,0
Ole Gabriel Kverneland		5,0
Hanne Iren Bore, leder fra 01.04	32,5	2,5
Elisebet Rugland	2,5	5,0
Øyvind Time	5,0	5,0
Anne Birgit Braut Langemyhr	5,0	2,5
Øystein Stokka	2,5	2,5
Irene Omland	5,0	5,0
Magnar Goa	5,0	5,0
Magnus Frøyland	5,0	5,0
Marie Brunnes		5,0
Olav Hetland	5,0	5,0
Ida Jaarvik Hetland	2,5	5,0
Torill Skjæveland Hodne	2,5	2,5
Karl Stangeland	5,0	5,0
Marion Svihus	2,5	5,0
Livar Bertelsen	2,5	5,0
Ole Kristian Mjølhus	2,5	2,5
Paul Vigrestad	5,0	
Rein Harald Salte	5,0	
Jan Erik Tuen	2,5	
Elisabeth Thompson	2,5	
Bodil Obrestad	2,5	
Sjur Håland	2,5	
Anne Skasheim	2,5	
Sum forstanderskapet	130,0	127,5
Snitt utbetalt per medlem.	4,8	6,1

Lån til styret og forstanderskapets medlemmer er til ordinære kundevilkår.

Låntaker	Lån/kreditt/sikkerhetsstillelse	Vilkår
Ansatte	338 247	70 % av laveste rente til kunder

Alle ansatte har samme rentevilkår på lån/kreditter. Rentesubsidiering i forhold til normale lånevilkår til kunder utgjør ca. kr 3,5 millioner.

NOTE 42 TRANSAKSJONER MED NÆRSTÅENDE PARTER

Tabellen nedenfor viser bankens nærstående parter per utgangen av året.

Nærstående part	Direkte/ indirekte eierandel
Bankplassen Bryne AS	50%
Aktiv Eiendomsmegling AS	40%

Tabellen nedenfor viser bankens transaksjoner med nærstående parter i 2023.

Negativt beløp er inntekt for banken.

	Jernbanegata 5 AS*	Bankplassen Bryne AS	Aktiv Eiendomsmegling AS
Husleie		59	-68
Renteinntekt	-231	-333	
Rentekostnad	18	337	13

* Jernbanegata 5 AS er fusjonert inn i Bankplassen Bryne AS i løpet av 2023.

Tabellen nedenfor viser bankens mellomværende med nærstående parter pr. 31.12.2023.

Negativt beløp er gjeld for banken.

	Bankplassen Bryne AS	Aktiv Eiendomsmegling AS
Innskudd fra kunder	-2 263	-541
Utlån til kunder	8 839	

Det er god økonomi å gjøre lekser
og fullføre utdanningen.

Samfunnsprosjekt om personlig økonomi
For 10.-klassinger i Klepp, Time, Hå og Gjesdal

Alternative resultatmål (APM-er)

Jæren Sparebank presenterer alternative resultatmål (APM-er) som gir nyttig informasjon for å supplere regnskapet. Målene er ikke definert i IFRS og er ikke nødvendigvis direkte sammenlignbare med andre selskapers resultatmål. APM-er er ikke ment å erstatte eller overskygge regnskapstallene, men er inkludert i vår rapportering for å gi innsikt og forståelse for Jæren Sparebank sin resultatoppnåelse. APM-ene representerer viktige måltall for hvordan ledelsen styrer aktivitetene i banken. Nøkkeltall som er regulert i IFRS eller annet lovgivning er ikke regnet som alternative resultatmål. Det samme gjelder for ikke-finansiell informasjon. Jæren Sparebank sine APM-er er presentert i kvartalsrapporter og i årsrapporten. Alle APM-er presenteres med sammenligningstall og skal brukes konsistent over tid. Det henvises til nettsiden¹ vår for nærmere forklaring av bruken av APM-er og definisjoner av de benyttede APM-ene.

Definisjon	Beregninger/grunnlag (TNOK)	4. kvartal 2023	4. kvartal 2022	Året 2023	Året 2022
	Antall dager i perioden	92	92	365	365
	Antall dager i året	365	365	365	365
Egenkapitalavkastning før skatt (Resultat før skatt / dager i perioden x dager i året) / gjennomsnittlig egenkapital ²	Resultat før skatt	63 589	45 020	287 040	214 096
	Gjennomsnittlig egenkapital	2 465 016	2 267 689	2 389 328	2 185 615
	Egenkapitalavkastning før skatt	10,2 %	7,9 %	12,0 %	9,8 %
Egenkapitalavkastning etter skatt (Resultat etter skatt / dager i perioden x dager i året) / gjennomsnittlig egenkapital ²	Resultat etter skatt	47 179	36 134	239 141	186 645
	Gjennomsnittlig egenkapital	2 465 016	2 267 689	2 389 328	2 185 615
	Egenkapitalavkastning etter skatt	7,6 %	6,3 %	10,0 %	8,5 %
Netto renter i % av gjennomsnittlig forvaltningskapital (GFK) (Netto renter / dager i perioden x dager i året) / gjennomsnittlig forvaltningskapital ³	Netto renter	106 110	87 688	378 742	293 358
	Gjennomsnittlig forvaltningskapital	17 370 711	16 670 010	17 146 040	16 426 478
	Netto renter i % av GFK	2,42 %	2,09 %	2,21 %	1,79 %
Netto provisjoner i % av GFK (Netto provisjoner / dager i perioden x dager i året) / gjennomsnittlig forvaltningskapital ³	Netto provisjoner	18 198	19 309	83 271	80 129
	Gjennomsnittlig forvaltningskapital	17 370 711	16 670 010	17 146 040	16 426 478
	Netto provisjoner i % av GFK	0,42 %	0,46 %	0,49 %	0,49 %
Driftskostnader i % av GFK (Driftskostnader / dager i perioden x dager i året) / gjennomsnittlig forvaltningskapital ³	Driftskostnader	58 103	62 654	209 869	205 159
	Gjennomsnittlig forvaltningskapital	17 370 711	16 670 010	17 146 040	16 426 478
	Driftskostnader i % av GFK	1,33 %	1,49 %	1,22 %	1,25 %
Kostnadsandel Driftskostnader / (netto renter + netto provisjoner + andre inntekter + utbytter og resultat investeringer etter EK-metoden + netto verdiendringer)	Driftskostnader	58 103	62 654	209 869	205 159
	Netto renter	106 110	87 688	378 742	293 358
	Netto provisjoner	18 198	19 309	83 271	80 129
	Andre inntekter		110	427	316
	Utbytter og resultatandeler	-1 139	1 687	30 786	54 093
	Netto verdiendringer	335	4 019	6 400	-6 333
	Kostnadsandel	47,0 %	55,5 %	42,0 %	48,7 %
Kostnadsandel (justert) Driftskostnader / (netto renter + netto provisjoner + andre inntekter + utbytter og resultat investeringer etter EK-metoden)	Driftskostnader	58 103	62 654	209 869	205 159
	Netto renter	106 110	87 688	378 742	293 358
	Netto provisjoner	18 198	19 309	83 271	80 129
	Andre inntekter		110	427	316
	Utbytter og resultatandeler	-1 139	1 687	30 786	54 093
	Kostnadsandel (justert)	47,2 %	57,6 %	42,6 %	47,9 %

Definisjon	Beregninger/grunnlag (TNOK)	4. kvartal 2023	4. kvartal 2022	Året 2023	Året 2022
	Antall dager i perioden	92	92	365	365
	Antall dager i året	365	365	365	365
Kjernerdrift i % av risikovektet balanse (RVB) (Resultat før utbytter og resultat investeringer etter EK-metoden, netto verdiendringer, engangs- poster og skatt / dager i perioden x dager i året) / Beregningsgrunnlag før forholdsmessig konsolidering UB	Resultat før skatt	63 589	45 020	287 040	214 096
	Utbytter og resultatandeler	-1 139	1 687	30 786	54 093
	Netto verdiendringer	335	4 019	6 400	-6 333
	Engangsposter				
	Beregningsgrunnlag før forh. kons. UB	8 196 885	7 774 504	8 196 885	7 774 504
	Kjernerdrift i % av RVB	3,12%	2,01%	3,05%	2,14%
Resultat før skatt og tap per årsverk Resultat før skatt og tap i kvartalet / antall årsverk UB	Resultat før skatt i kvartalet	63 589	45 020		
	Tap i kvartalet	1 812	5 138		
	Antall årsverk UB	87	86		
	Resultat før skatt og tap per årsverk	756	584		
Innskuddsdekning (uten Eika Boligkreditt (EBK)) Innskudd fra kunder UB / brutto utlån til kunder UB	Innskudd fra kunder UB			11 217 143	10 820 058
	Brutto utlån til kunder UB			14 105 202	13 517 792
	Innskuddsdekning (uten EBK)			79,5 %	80,0 %
Innskuddsdekning (med EBK) Innskudd fra kunder UB / (brutto utlån til kunder UB + utlån via EBK UB)	Innskudd fra kunder UB			11 217 143	10 820 058
	Brutto utlån til kunder UB			14 105 202	13 517 792
	Utlån via EBK UB			6 560 473	6 056 767
	Innskuddsdekning (med EBK)			54,3 %	55,3 %
Overføringsgrad EBK Utlån via EBK UB / (utlån via EBK UB + brutto utlån til PM-kunder UB)	Utlån via EBK UB			6 560 473	6 056 767
	Brutto utlån til PM-kunder UB			9 063 546	8 773 361
	Overføringsgrad EBK			42,0 %	40,8 %
Egenkapitalbevisbrøk (EKB-brøk) (EKB-kapital - egne EKB + overkurs + utjevnings- fond + annen innskutt EK) / (EKB-kapital - egne EKB + overkurs+ annen innskutt EK + utjevnings- fond + Sparebankens fond + Gavefond)	Egenkapitalbeviskapital			123 313	123 313
	Egne egenkapitalbevis			-378	-400
	Overkurs			425 285	425 285
	Annen innskutt egenkapital			5 745	4 589
	Utjevningsfond			443 963	405 626
	Sparebankens fond			911 418	876 367
	Gavefond			7 000	
	Egenkapitalbevisbrøk (EKB-brøk)			52,1 %	52,2 %
Resultat per EKB ((Resultat etter skatt - renter hybridkapital) * EKB-brøk IB) / antall EKB	Resultat etter skatt	47 179	36 134	239 141	186 645
	Renter/ omkostninger hybridkapital	2 835	2 521	12 022	5 248
	EKB-brøk IB	52,2 %	52,2 %	52,2 %	52,2 %
	Antall EKB	4 932 523	4 932 523	4 932 523	4 932 523
	Resultat per EKB	4,7	3,6	24,1	19,2

Definisjon	Beregninger/grunnlag (TNOK)	4. kvartal 2023	4. kvartal 2022	Året 2023	Året 2022
	Antall dager i perioden	92	92	365	365
	Antall dager i året	365	365	365	365
Bokført egenkapital pr EKB (EKB-kapital - egne EKB + Overkurs + Annen inns- kutt EK + Utjevningsfond + Avsatt, ikke vedtatt utbytte (annen EK + udisponert resultat) x EKB- brøk UB) / antall EKB	Egenkapitalbeviskapital			123 313	123 313
	Egne egenkapitalbevis			-378	-400
	Overkurs			425 285	425 285
	Annen innskutt egenkapital			5 745	4 589
	Utjevningsfond			443 963	405 626
	Avsatt, ikke vedtatt utbytte			78 920	61 657
	Annen egenkapital			304 923	253 060
	Udisponert resultat				
	EKB-brøk UB			52,1 %	52,2 %
	Antall EKB			4 932 523	4 932 523
	Bokført egenkapital per EKB			251	234
Pris/bokført egenkapital (P/B) Børskurs / bokført egenkapital per EKB	Børskurs			264	238
	Bokført egenkapital pr EKB			251	234
	Pris/bokført egenkapital (P/B)			1,05	1,02
Pris/resultat per EKB Børskurs / (resultat per EKB / dager i perioden x dager i året)	Børskurs	264	238	264	238
	Resultat per EKB	4,7	3,6	24,1	19,2
	Pris/resultat per EKB	14,2	16,9	11,0	12,4

¹ Gå til *jaerenspareabank.no* og velg *Diverse dokumenter* under Investorinformasjon i menyen.

² Gjennomsnittlig egenkapital er beregnet som gjennomsnittet av bokført egenkapital per utgangen av 2022 (IB) og bokført egenkapital ved hver kvartalsavslutning i 2023. Gjennomsnittlig egenkapital 01.01.23–31.12.23 = (2.306.657 + 2.344.654 + 2.365.299 + 2.414.677 + 2.515.354) / 5 = 2.389.328. Gjennomsnittlig egenkapital i 4. kvartal 2023 = (2.414.677 + 2.515.354) / 2 = 2.465.016.

³ Gjennomsnittlig forvaltningskapital er beregnet som gjennomsnittet av bokført forvaltningskapital per utgangen av 2022 (IB) og bokført forvaltningskapital ved hver månedsavslutning i 2023. Gjennomsnittlig forvaltningskapital 01.01.23–31.12.23 = (16.710.192 + 16.813.066 + 16.961.476 + 17.017.571 + 17.049.470 + 16.957.419 + 17.247.145 +17.230.256 + 17.429.077 + 17.325.295 +17.423.583 + 17.335.106 + 17.398.862) / 13 = 17.146.040. Gjennomsnittlig forvaltningskapital i 4. kvartal 2023 = (17.325.295 +17.423.583 + 17.335.106 + 17.398.862) / 4 = 17.370.711.

Investorinformasjon

Egenkapitalbevis

Banken har utstedt 4 932 523 egenkapitalbevis. Eierandelskapitalen er kr 122 935 225 fratrukket egenbeholdning og overkursfondet er kr 425 284 821. I tillegg kommer utjevningsfondet med kr 443 963 017 og annen innskutt egenkapital på kr 5 744 959.

Informasjon

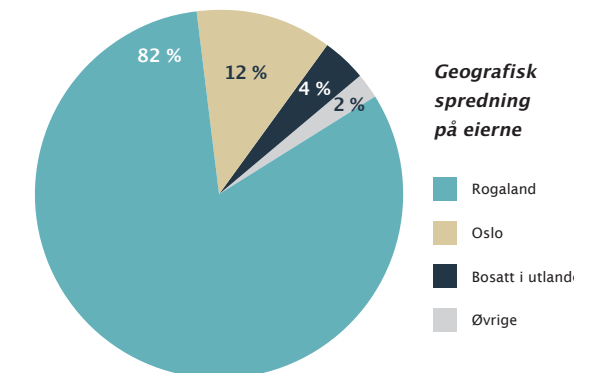
Bankens langsiktige mål i en normalsituasjon er en egenkapitalavkastning etter skatt på minimum 10,0 %. Jæren Sparebank har som mål å gi en god, stabil og konkurransedyktig avkastning i form av utbytte og kursstigning. Banken legger til grunn at minimum 60 % av eierandelskapitalens (egenkapitalbeviser-nes) andel av resultatet vil kunne bli utbetalt i kontantutbytte. Ved fastsettelse av utbyttet blir det tatt hensyn til forventet resultatutvikling i en normalisert markedssituasjon, eksterne rammebetingelser samt behovet for ren kjernekapital.

Kursutvikling og omsetning av JAREN i 2023

Kursen per 31.12.2023 var kr 264. I løpet av 2023 har høyeste omsatte kurs vært kr 270 og laveste kurs har vært kr 228. Det er omsatt 93 172 egenkapitalbevis i 2023 mot 235 286 i 2022. Tabellen viser antall egenkapitalbevis som er omsatt i 2023 per måned og snittkursen per måned.

Geografisk spredning på eierne

Per 31.12.2023 var det 967 eiere. Diagrammet viser den geografiske fordelingen.

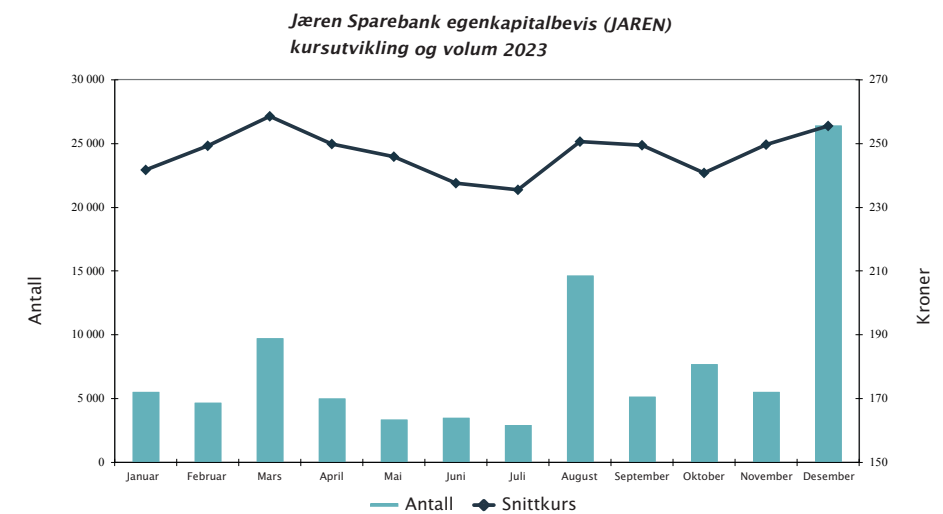

Utbytte og egenkapitalbevisbrøk

Styret har foreslått å utbetale kr 16,00 per egenkapitalbevis i utbytte – dette tilsvarer en utdelingsgrad på ca. 67,0 %. Egenkapitalbevisbrøken for utbetaling er 52,2 %.

Effektiv avkastning for 2023 var positiv med 21,0 % mot en avkastning i fjor på 23,7 %. Effektiv avkastning regnes som kursendring og andel av overskudd i prosent av startkurs.

Egenkapitalavkastning etter skatt.

Per Bergstad
Leder

Bjørn Lende
Nestleder

Marie Storhaug

Åsbjørn Ueland

Elin Undheim

Rune Kvalvik
Valgt av ansatte

Elena Zahl Johansen
Valgt av ansatte

Styret

Styret velges av forstanderskapet i banken og består av sju medlemmer. Samlet har styret betydelig kompetanse i styrearbeid og bankvirksomhet, og dessuten omfattende erfaring og bakgrunn fra næringsliv, jus, politikk og organisasjonsliv.

Per Bergstad – styreleder

Advokat og partner i Advokatfirma SEKSE & Co. AS.
Var nestleder i Time Sparebank i perioden 2008–2014.
Har hatt flere styreverv og styrelederverv lokalt, nasjonalt og internasjonalt. Bor på Bryne.
Deltakelse i styremøter: 13 av 15

Bjørn Lende – nestleder

Bonde og lærer på Vinterlandbrukskolen på Jæren.
Utdannet agronom med fordypning i landbruksøkonomi og husdyr. Styreefaring fra ulike organisasjoner, bl.a. som formann i Time Rekneskapslag. Nå medlem av kontrollkomiteen i TINE SA og styremedlem i Sparebankstiftinga Jæren – Time og Hå. Han var møtende varamann i Time Sparebank i 2014, varamedlem til styret i Jæren Sparebank fra 2016 og medlem siden 2020. Bor på Njå i Time kommune.
Deltakelse i styremøter: 15 av 15

Åsbjørn Ueland

Direktør og leder av en av avdelingene i Konsernrevisjon & Gransking i Equinor.
Utdanning fra politiet og BI Handelshøyskolen.
Diplomert internrevisor.
Har hatt ulike roller i politiet, og jobbet mest med finansiell etterforskning inkludert åtte år i Økokrim. Siden 2009 ansatt i Equinor, med roller som fagleder mislighetsgransking i konsernrevisjonen, landsjef i Sør-Korea og leder for Real Estate & Facility Management. Varamedlem til styret siden 2020, medlem fra 2023.
Bor på Varhaug.
Deltakelse i styremøter: 10 av 11

Varamedlemmer

Annette Anfinnsen
Bjarne Bekkeheien
Liv Marit Thyse (valgt av ansatte)
Alf Skretting (valgt av ansatte)

Marie Storhaug

Sjef for Process, Governance and Compliance innenfor Marketing Midstream and Processing i Equinor. Utdannet siviløkonom, med fordypning innenfor regnskap og skatt. Har tidligere ledet Equinors globale back-office og har bred ledererfaring innenfor Finance and Control. Har erfaring fra flere styreverv og var tidligere kommunestyre- og formannskapsmedlem i Klepp kommune. Bor på Kleppe.
Deltakelse i styremøter: 15 av 15

Elin Undheim

Økonomileder (Head of Finance Business Partnering) i Maersk Training. Utdannet siviløkonom med fordypning i organisasjons- og endringsledelse. Hun har tidligere arbeidet i Schlumberger Norge AS og Baker Hughes Norge AS hvor hun blant annet var leder for operasjonelle støttefunksjoner og med i ledergruppen. Deltatt i NHOs female future program på BI. Varamedlem til styret siden 2016, medlem fra 2018. Bor på Bryne.
Deltakelse i styremøter: 13 av 15

Rune Kvalvik

Ansatt-representant som arbeider som bedriftsrådgiver. 3-årig bachelor i revisjon fra Høgskolen i Stavanger. Rådgiver i Time Sparebank fra 2006–2014, i Jæren Sparebank fra januar 2015. Bor på Bryne.
Deltakelse i styremøter: 14 av 15

Elena Zahl Johansen

Ansatt-representant som er rådgiver privatmarked på Bryne-kontoret. Bachelor i økonomi og administrasjon med spesialisering i prosjektledelse, Handelshøyskolen BI Trondheim. Autorisert finansiell rådgiver, autorisert kredittmedarbeider, autorisert rådgiver person- og skadeforsikring. Begynte i Time Sparebank i 2011, i Jæren Sparebank fra januar 2015. Bor på Bryne.
Deltakelse i styremøter: 15 av 15

Forstanderskapet

Forstanderskapet skal sørge for at sparebanken virker etter sitt formål i samsvar med lov, vedtekter og forstanderskapets vedtak jfr. § 3 i bankens vedtekter.

Valgt av kundene

Hanne Irene Bore (leder)
Anne Skasheim
Asbjørn Ueland
Elisebet Rugland
Jan Øgaard
Øyvind Time
Paul Vigrestad

Valgt av egenkapitalbeviserierne

Elfin Lea (nestleder)
Karl Stangeland
Torill Skjæveland Hodne
Marion Svihus
Ida Jaarvik Hetland
Olav Hetland
Jan Erik Tuen
Rein Harald Salte

Valgt av ansatte

Anne Birgit Braut Langemyhr
Øystein Stokka
Magnar Goa
Magnus Frøyland
Irene Omland

Varamedlemmer

Elisabeth Thompson
Sigmund Rolfsen
Livar Bertelsen
Ole Kristian Mjølhus
Karin Rusdal Risa
Sigrid Moe Jelsa

Hilde Kraggerud
Bodil Obrestad
Sjur Håland
Olav Aase Bekkeheien

VALGKOMITÉ

Torill Skjæveland Hodne (leder)
Asbjørn Ueland
Lars Enevoldsen
Magnus Frøyland

VALGKOMITÉ

EGENKAPITALBEVISEIERE

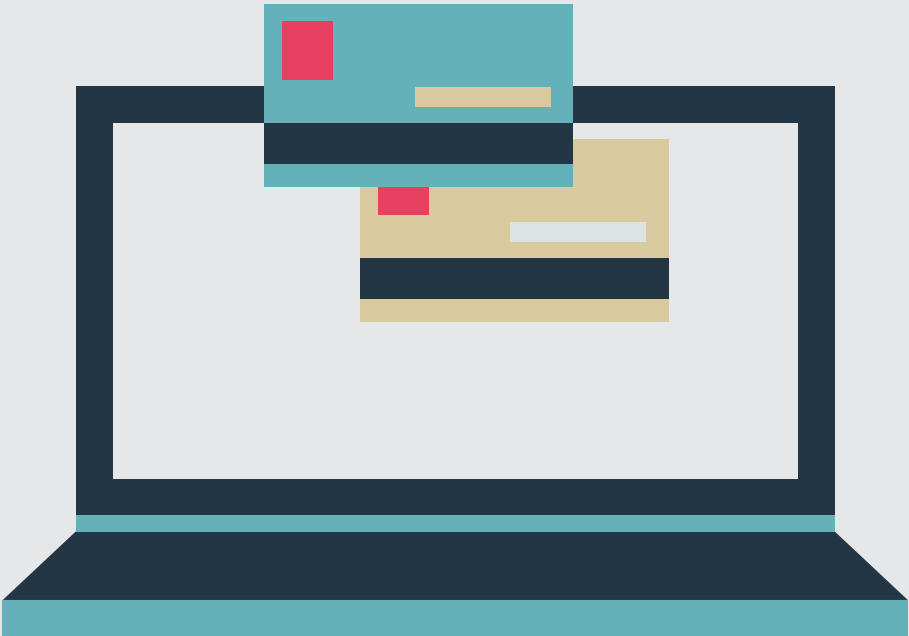
Karl Stangeland
Margret Hagerup
Georg Mjølhus

Varamedlemmer

Anne Skasheim
Jonny Mæland
Ida Jaarvik Hetland
Anne Birgit Braut Langemyhr

Varamedlem

Jon Garman Laland

Oppgi aldri koden til noen
– ikke engang politiet.

Samfunnsprosjekt om personlig økonomi
For 10.-klassinger i Klepp, Time, Hå og Gjesdal

Annual Report for 2023

Introduction

The bank delivered a very good result for 2023 – with a return on equity corresponding to 10.0%. The main reason for the good result is rising interest rates throughout the year. Raising the key policy rate is an important tool for Norges Bank to mitigate inflation. In addition, the bank has high lending growth, and we are gaining market share in our primary market area. In the retail market, we have total lending growth over the past year of 5.4%, while the general lending growth in our market area was 0.9% for the same period.

The past year has been a very demanding one for many. Continued high prices for energy, foodstuffs and other input factors, combined with ever-rising interest rates throughout the year, have contributed to a tighter economy and reduced purchasing power for many of the bank's customers. Signals and expectations for the future may indicate that we are now moving towards a gradual improvement, even though uncertainty is still high.

Annual profit

The profit for the year was NOK 287.0 million before tax and NOK 239.1 million after tax.

The financial statements are reported in accordance with IFRS® Accounting Standards as adopted by the EU. The annual financial statements have been submitted under the going concern assumption, an assumption that is in place given current equity. The Board is not aware of any major elements of uncertainty that could be of significance to the assessment of the bank's annual financial statements.

The Board is of the view that the annual report provides an accurate overview of the bank's assets and liabilities, financial position and financial result as of 31.12.2023. All figures in parenthesis apply to the corresponding period in 2022.

Net interest income

The bank's net interest income was NOK 378.7 million (NOK 293.4 million) – an increase of NOK 85.4 million from 2022. Measured as a percentage of the average total assets, interest income increased from 1.79% in 2022 to 2.21% in 2023. This was mainly due to higher lending rates as a consequence of rising interest rates throughout the year. The money market rate showed a rising trend last year, especially from the start of the year until August. Norges Bank's policy

rate was raised six times by a total of 175 basis points to 4.50% in 2023.

The money market rate (measured by 3 month Nibor) increased sharply during 2023. Average 3-month Nibor was 4.15% in 2023, up from 2.05% in 2022, and 0.47% in 2021. In other words, the interest rate level has risen significantly in the 2021–2023 period. According to Norges Bank's interest rate trajectory from December 2023, it is expected that the peak in interest rates has now been reached for this time and that the key policy rate will be gradually reduced from autumn 2024. However, published interest rate trajectories are based on forecasts and will always be associated with some degree of uncertainty.

Net commission and other income

Other income in 2023 totalled NOK 83.7 million (NOK 80.4 million). This gives a net increase of NOK 3.3 million. This amounts to 0.49% (0.49%) of average total assets.

Commission income increased by NOK 5.6 million to NOK 93.0 million (NOK 87.4 million). Income from credit services (principally commissions from Eika Boligkreditt) was at the same quantitative level in 2023 as in 2022. Considering the growth in volume throughout the year, earnings are somewhat reduced. A reduced margin on loans in EBK is due to backlogs in interest rate hikes, as a result of interest rate increases and notification deadlines for customers. Payment services, savings and insurance show positive developments in 2023 compared with 2022. Guarantee commissions showed a minor decline from the previous year.

Other operating income rose to NOK 0.4 million (NOK 0.3 million). Commission expenses showed an increase in 2023 and amounted to NOK 9.7 million (NOK 7.3 million).

Net income from financial investments

Earnings from financial investments amounted to NOK 37.2 million (NOK 47.8 million) in 2023. This amounts to 0.22% (0.29%) of average total assets. Reduced earnings in 2023 were mainly due to somewhat lower dividends from Eika Gruppen. In addition, a gain of NOK 15.1 million from the sale of bank buildings was recognised as income in 2022. Returns on securities are at somewhat higher levels compared with the previous year, mainly as a result of reduced credit markups during the year.

Operating expenses

The bank’s operating expenses for 2023 were NOK 209.9 million (NOK 205.2 million). This is an increase of NOK 4.7 million. The bank’s operating expenses amounted to 1.22% (1.25%) of average total assets. Costs in relation to income were 42.0% (48.7%). Adjusted for non–recurring costs of NOK 17.2 million related to the transition to a new core banking solution, the cost ratio in 2022 was 44.6%. We focus on continuously improving our cost ratio, while also offering good services and the right level of service to our customers. The bank’s objective is a cost ratio below 40.0%.

Personnel costs totalled NOK 108.5 million (97.1 million). Costs for salaries and personnel were up by NOK 11.4 million, equivalent to 11.7%. The average number of FTEs in 2023 has been 6.3 higher than the previous year. In addition, the wage settlement as well as general cost growth contributed to a certain increase. The Bank’s extended management team has also conducted management development courses divided into several modules during 2023.

Other operating expenses amounted to NOK 88.9 million (NOK 94.7 million). Operating expenses are down by NOK 5.7 million, corresponding to 6.1%. The costs associated with the bank’s operation of IT systems are a significant item. in the bank’s operating expenses. The IT systems are standardised – the management and operation of these systems have to a great extent been outsourced to external service providers. The bank converted to a new core banking solution in November 2022. In this regard, NOK 17.2 million was added to non–recurring costs related to the implementation of the conversion itself. Conversion costs have also been recorded in 2023, but at far lower levels than the previous year.

Compensation in relation to fraud cases has been recognised in the amount of approximately NOK 3.2 million as at the end of 2023. The increase compared with last year is approximately NOK 2.9 million.

Losses, provisions for losses, credit risk

Net losses on loans were NOK 2.7 million (NOK 2.3 million). Group write–downs (model–based, stage 1 + 2) increased by NOK 4.5 million to NOK 31.3 million during the year. This amounted to 0.22% of gross lending at year–end. The increase is mainly due to the fact that in the third quarter, we increased the bank’s additional

provision by NOK 4.4 million – mainly as a result of a changed risk assessment related to commercial property.

Gross non–performing commitments (more than 90 days) amounted to NOK 32.2 million (NOK 45.4 million). Gross other defaulted exposures (doubtful) amounted to NOK 51.2 million (NOK 29.6 million). Total defaulted (more than 90 days) and other defaulted exposures (doubtful) have thus increased from NOK 75.0 million to NOK 83.4 million. Total individual write–downs (stage 3) amounted to NOK 6.4 million (NOK 14.4 million).

At the end of each quarter, the bank compiles a detailed review of the loan portfolio. This is to reveal indications of impairment and assess the need for write–downs. Discretionary estimates are made of the bank’s assessments of the write–down and provision amounts, for both individual loans and for groups of loans. This assessment relates to both the probability of default and loss given default.

Allocation of profit (amounts in NOK 1,000)

The Board of Directors proposes the following allocation of the profit after tax of NOK 239,141:

Cash dividend	78,920
Customer dividends and gift fund	72,164
Equalisation reserve	39,717
Savings bank fund	36,317
Interest on subordinated bond capital	12,022
Total allocated	239,141

On 12 November 2020, Jæren Sparebank applied to the Financial Supervisory Authority of Norway for permission to amend the articles of association to enable the payment of dividends to customers from primary capital. The amendment to the articles of association was discussed at a meeting of the board of trustees on 9 November 2020. On 11 January 2021, the bank received a letter from the Financial Supervisory Authority of Norway approving the application to amend the articles of association. The calculation and payment of dividends to customers apply as from the allocation in the financial statements for 2021.

It is proposed that customer dividends and gifts are distributed with NOK 65.2 million in customer dividends and NOK 7.0 million allocated to the gift fund in the bank. The gift fund is administered by a separate gift

committee established by the bank, and awards shall be made in accordance with its own guidelines. Gift awards shall be made on the initiative of the Bank. Gift funds shall be provided for purposes that have a public benefit, support good business practice and contribute to the sustainable development of the local environment.

The bank’s total assets and business capital

The bank’s total assets at the end of 2023 amounted to NOK 17.4 billion. Total assets have increased by NOK 688.7 million in the past 12 months – equivalent to an increase of 4.1%. The bank’s business capital at the end of 2023 was NOK 24.0 billion. The business capital increased by NOK 1,192.4 million during the preceding 12 months – equivalent to an increase of 5.2%. The business capital consists of the bank’s total assets, in addition to transferred volumes in Eika Boligkreditt.

Lending

Total gross lending in the balance sheet increased by NOK 587.4 million to NOK 14.1 billion during the year. This represents an increase of 4.3%. Including Eika Boligkreditt, gross lending increased by 5.6% to NOK 20.7 billion. The lending growth for Eika Boligkreditt alone was 8.3% in 2023. Gross lending to the retail market increased by NOK 290.2 million to NOK 9.1 billion during the year. This represents an increase of 3.3%. Including Eika Boligkreditt, lending in the retail market increased by NOK 793.9 million – equivalent to 5.4%. Gross lending to the corporate market increased by 6.3% to NOK 5.0 billion.

Lending by Eika Boligkreditt

The transferred volume in Eika Boligkreditt amounted to NOK 6,560.5 million at the end of 2023. The volume increased by NOK 503.7 million during 2023 – equivalent to 8.3%. Eika Boligkreditt is a stable and important source of funding for the bank. Eika Boligkreditt has access to more affordable funding with longer terms to maturity than we can achieve as a local savings bank. The transfer ratio to Eika Boligkreditt at the end of 2023 was 42.0% – up from 40.8% the previous year.

Deposits

Deposits from customers increased by NOK 397.1 million to NOK 11.2 billion during the year. This represents an increase of 3.7%. Deposits from the retail market increased by 4.3% to NOK 8.0 billion, while deposits from business customers increased by 2.1% to NOK 3.2 billion. We see good stability for deposits. The deposit spread is considered to be good, with relatively few large customer deposits in the portfolio.

The deposit–to–loan ratio at year–end was 79.5% (80.0%). The deposit–to–loan ratio within the retail market was 88.8% (87.9%), while the ratio within the business market was 62.9% (65.5%). The deposit–to–loan ratio including volume transferred to Eika Boligkreditt was 54.3% (55.3%). The bank’s long–term objective is a minimum deposit–to–loan ratio of 70.0%. Taking into account the transferred volume in Eika Boligkreditt, the minimum deposit–to–loan ratio must be 50.0%.

Sector/industry	Lending			
	31.12.23	Distribution	31.12.22	Distribution
Private consumer	9 063 545	64.3%	8 773 361	64.9%
Primary industry	2 566 507	18.2%	2 458 850	18.2%
Industry	112 137	0.8%	107 048	0.8%
Building and construction	376 176	2.7%	321 206	2.4%
Wholesale and retail trade	82 541	0.6%	77 952	0.6%
Finance and property management	1 745 423	12.4%	1 615 991	12.0%
Private services	85 894	0.6%	80 956	0.6%
Transport/communication	72 978	0.5%	82 428	0.6%
Total	14 105 202	100.0%	13 517 792	100.0%

Credit risk

The Board of Directors generally assesses the risk of losses on loans and guarantees for retail and agricultural customers to be low. The credit risk for the bank’s other business customer commitments is to a great extent in the low and moderate risk groups, while the risk is higher for the doubtful and non–performing commitments. For those of these commitments that have indications of impairment, individual write–downs are made on the basis of a specific assessment.

Liquidity risk

Liquidity risk is the risk of there being inadequate liquidity to be able to meet obligations upon maturity. The bank has a low to moderate liquidity risk. Work is actively carried out on the market for external funding so as to ensure that sufficient funding is always available.

The bank has NOK 3.3 billion in deposits from the bond market. This is NOK 49.6 million more than at the beginning of 2023. The bank prioritises long–term deposits with an appropriate maturity spread. The bank works actively to achieve a good and even maturity distribution of deposits taken in the market. The remaining maturity of bond loans is from approximately one month to just over 4.5 years – with an average of around 2.6 years. At year–end, the bank’s liquidity situation was assessed to be good The drawing right in DNB is NOK 250.0 million at year–end. At year–end, the bank’s LCR (liquidity coverage requirement) is 200.0 and the Bank’s NSFR (net stable funding ratio) is 142.5

The transfer of home loans to Eika Boligkreditt during 2023 increased by NOK 503.7 million to NOK 6,560.5 million. The increase during the year was 8.3%. The bank’s deposits via the bond market amounted to NOK 3,298.4 million at the end of 2023. The bank considers the liquidity situation to be favourable in relation to the maturity structure in both the short and long terms.

Operational risk

Operational risk is the risk of loss resulting from inadequate or failing internal processes or systems, human errors or external events. The bank attaches importance to targeted measures to reduce operational risk.

Solvency

The bank’s book equity at year–end amounted to NOK 2,515.4 million. Of this, the ownership capital and share premium account totalled NOK 548.2 million.

Consolidated net subordinate capital was NOK 2,562.7 million at the end of the year. Core tier 1 capital adequacy, taking account of proportional consolidation in the cooperative group, is calculated at 19.3% (19.3%) at year–end. The core capital ratio of the parent bank is calculated at 19.6% (19.7%). The figures take into account the year’s retained earnings. Quantitative balance sheet lending growth in 2023 was highest within the corporate market – where the weighting is at a higher level compared with the retail market. Taking into account the volume transferred to Eika Boligkreditt, overall growth in 2023 has been highest within the retail market. The consolidated leverage ratio (LR) was 9.0% (8.6%) at year–end.

The bank has a Pillar 2 requirement of 1.9% at the consolidated level. As a result, the bank has an overall minimum core tier 1 capital requirement of 15.1% given the current level of buffer requirements as well as taking into account that the Pillar 2 requirement can be partly covered by subordinated bonds and perpetual bonds. The bank’s internal minimum target for core tier 1 capital at the consolidated level is 16.1%. The bank satisfies these requirements by a good margin, which contributes to establishing a good basis for the continued growth and development of the bank in the coming years.

The bank is governed by the rules pertaining to capital adequacy in the Financial Institutions Act with associated regulations. Compliance with the minimum capital adequacy requirements is a condition for the bank’s business activities and therefore of vital importance to the day–to–day operation of the business.

Earnings per equity capital certificate amounted to NOK 24.10 in 2023, up from NOK 19.20 in 2022. The Board of Directors proposes payment of cash dividend of NOK 16.00 per equity capital certificate, which is equivalent to a distribution ratio of approximately 67%. The total cash dividend is NOK 78.9 million. The corresponding distribution ratio in the previous year was approximately 65%. The cash dividend was then NOK 61.7 million, equivalent to NOK 12.50 per equity capital certificate. Based on the market price at year–end (NOK 264.00),

this entails dividend of NOK 16.00, which constitutes a direct return of approximately 6.1%. By comparison, the direct return in 2022 was approximately 5.3%.

The bank finds that a minimum of 60% of the ownership capital’s (equity capital certificate owners’) share of the profit may be paid out as cash dividend. On determining the dividend, consideration is given to the expected profit trend in a normalised market situation, external framework conditions and the need for core tier 1 capital.

Adjusted for dividend, the value of the bank’s equity capital certificates increased by 16.2% during 2023 and ended at a price equivalent to NOK 264.00 per equity capital certificate. By comparison, the Oslo Stock Exchange Equity Certificate Index (OSEEX) was up 17.2% for the same period. The market capitalisation at the end of the year was NOK 1,302 million and the price/ book equity ratio was 1.05. The number of equity capital certificates issued was 4,932,523.

The long–term objective for the bank’s return on equity after tax is a minimum of 10.0%. The annual profit after tax is equivalent to a return on equity after tax of 10.0%. This is an increase from 8.5% for the previous year. Adjusted for non–recurring costs related to the introduction of the core banking solution, the return was 9.0% in 2022.

Outlook

There is still an unresolved situation and a great deal of uncertainty related to war and unrest in Ukraine and the Middle East. In addition, high inflation, increased costs and a high interest rate level present challenges for many – both households and businesses. This situation also persists into 2024. It is reasonable to assume that as a result of this, the bank will experience some increased defaults in the time to come.

There is strong competition in both the retail and business markets. On the business side, we note price competition within agriculture and in other industries.

The bank is in a good position in terms of the market, liquidity and capital adequacy. There is still a sound basis to further develop the bank’s position as the local bank for Jæren going forward.

Thanks

To conclude, the Board of Directors would like to express our thanks to all employees and elected representatives for their valuable contribution and fruitful cooperation throughout last year. A sound foundation has been laid for the further development of the bank as a strong and visible local bank for Jæren. The Board of Directors would also like to thank all of our customers and business partners for the confidence they have shown in the bank during the past year.

Bryne, 13 March 2024

The Board of Directors of Jæren Sparebank

Per Bergstad
Chairman

Bjørn Lende
Vice–Chairman

Elin Undheim
Board Member

Marie Storhaug
Board Member

Åsbjørn Ueland
Board Member

Elena Zahl Johansen
Board Member

Rune Kvalvik
Board Member

Geir Magne Tjåland
Executive Bank Manager

KEY FIGURES

PERFORMANCE SUMMARY	2023		2022		2021		2020		2019	
<i>NOK in thousands and % of total assets</i>	Amount	in %	Amount	in %	Amount	in %	Amount	in %	Amount	in %
Net interest and credit commission income	378 742	2.21	293 358	1.79	224 707	1.44	218 332	1.46	248 337	1.72
Total operating income	120 885	0.71	128 205	0.78	125 242	0.80	119 101	0.80	107 546	0.74
Total operating expenses	209 869	1.22	205 159	1.25	162 675	1.04	182 039	1.22	162 070	1.12
Operating profit before losses	289 757	1.69	216 404	1.32	187 273	1.20	155 394	1.04	193 813	1.34
Net losses	2 718	0.02	2 308	0.01	-2 393	-0.02	18 394	0.12	-1 277	-0.01
Profit from ordinary operations before tax	287 040	1.67	214 096	1.30	189 666	1.21	137 000	0.92	195 090	1.35
Tax on ordinary profit	47 899	0.28	27 451	0.17	38 426	0.25	25 330	0.17	41 303	0.29
Profit from ordinary operations after tax	239 141	1.39	186 645	1.14	151 240	0.97	111 670	0.75	153 788	1.06

Extracts from the balance

NOK in millions

Cash and bank deposits	502	791	639	668	730
Net lending	14 064	13 471	13 032	12 314	11 944
Certificates and bonds	1 695	1 472	1 490	1 459	1 164
Shares, units, other interest bearing securities	1 021	836	590	581	552
Income from customers	11 217	10 820	10 250	9 701	9 195
Debt securities	3 298	3 249	3 155	3 006	3 090
Equity	2 515	2 307	2 105	1 983	1 888
Total assets	17 399	16 710	15 888	15 135	14 515

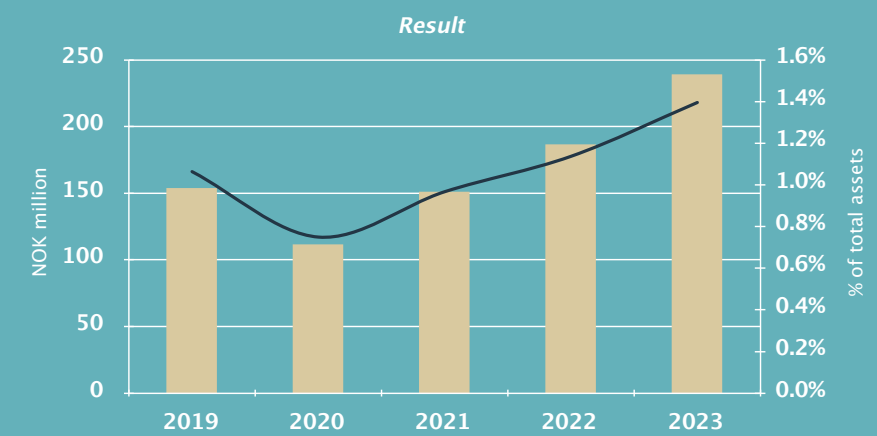
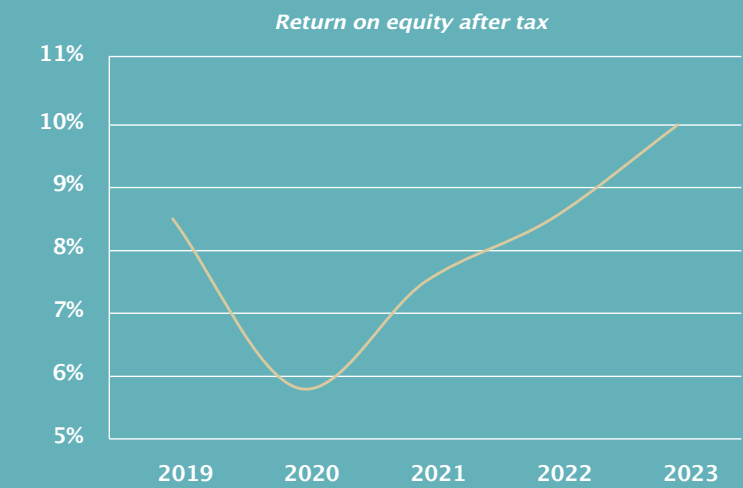
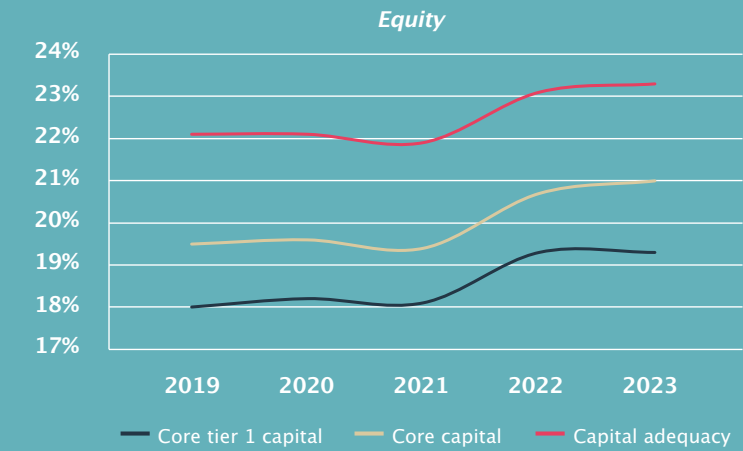
KEY RATIOS

Developments during the last 12 months

- Assets	4.1 %	5.2 %	5.0 %	4.3 %	3.4 %
- Lending gross	4.3 %	3.4 %	5.8 %	3.2 %	1.4 %
- Lending gross incl. Eika Boligkreditt	5.6 %	5.5 %	5.2 %	3.3 %	2.4 %
- Deposits	3.7 %	5.6 %	5.7 %	5.5 %	6.7 %
Capital adequacy (consolidated)	23.3 %	23.1 %	21.9 %	22.1 %	22.1 %
Core capital (consolidated)	21.0 %	20.7 %	19.5 %	19.6 %	19.5 %
Core tier 1 capital (consolidated)	19.3 %	19.3 %	18.1 %	18.2 %	18.0 %
Return on equity before tax	12.0 %	9.8 %	9.3 %	7.2 %	10.8 %
Return on equity after tax	10.0 %	8.5 %	7.5 %	5.8 %	8.5 %
Costs as a % of total income	42.0 %	48.7 %	46.5 %	53.9 %	45.5 %
Costs as a % of total income excl. gains/losses	42.6 %	47.9 %	46.1 %	54.3 %	46.0 %
Average total assets (NOK in millions)	17 146 NOK	16 426 NOK	15 652 NOK	14 920 NOK	14 471 NOK
Non-performing commitments as a % of gr. lending	0.2 %	0.3 %	0.2 %	0.3 %	0.4 %
Doubtful commitments as a % of gr. lending	0.4 %	0.2 %	0.5 %	0.2 %	0.4 %
Number of full-time equivalents at year end	87	86	76	75	76

Equity capital certificates

Equity capital certificate proportion	52.1 %	52.2 %	52.2 %	52.2 %	53.2 %
Market price	264.0 NOK	238.0 NOK	208.0 NOK	160.0 NOK	153.0 NOK
Market capitalisation (NOK in millions)	1 302 NOK	1 174 NOK	1 026 NOK	789.0 NOK	755.0 NOK
Book equity per equity capital certificate	251.0 NOK	234.0 NOK	212.0 NOK	203.0 NOK	196.0 NOK
Profit per equity capital certificate	24.1 NOK	19.2 NOK	15.6 NOK	11.6 NOK	16.3 NOK
Dividend per equity capital certificate	16.00 NOK	12.50 NOK	11.00 NOK	7.50 NOK	7.50 NOK
Price/Profit per equity capital certificate	11.0	12.4	13.3	13.8	9.4
Price/book equity	1.05	1.02	0.98	0.79	0.78

Income statement

<i>(NOK in thousands)</i>	Note	2023	2022
Total interest income on assets measured at fair value	16	85 539	39 328
Total interest income on assets measured at amortised cost	16	754 121	453 422
Total interest expenses	16	460 917	199 391
Net interest income		378 742	293 358
Commission income etc.	17	92 956	87 407
Commission expenses etc.	17	9 684	7 278
Other operating income	17	427	316
Net commission and other income		83 699	80 445
Dividends	17	27 507	38 471
Result from investments according to equity method	17, 27	3 279	15 621
Net changes in value on financial instruments at fair value through profit and loss	17	6 400	-6 333
Net income from financial investments		37 186	47 760
Salaries and other personnel costs	18, 34, 41	108 515	97 114
Depreciation and impairment of property, plant and equipment	28, 29	12 419	13 363
Other operating expenses	19	88 936	94 682
Total operating expenses before losses and write-downs		209 869	205 159
Operating profit before losses and write-downs		289 757	216 404
Write-downs and losses on loans	10	2 718	2 308
Operating profit after losses and write-downs		287 040	214 096
Income tax expenses	20	47 899	27 451
Operating profit after tax		239 141	186 645
Other comprehensive income			
Actuarial gains/(losses) on defined benefit plans	34	-4 825	-3 873
Income tax effect on actuarial gains/(losses) on defined benefit plans	20	1 206	968
Value adjustment of shares measured at fair value through other comprehensive income	25	53 750	127 618
Items not to be reclassified to profit and loss in subsequent periods		50 131	124 714
Comprehensive income		289 272	311 359
Earnings/diluted earnings per ECC (adjusted for negative goodwill)	39	19.2	15.6

Balance sheet

<i>(NOK in thousands)</i>	Note	2023	2022
Cash and receivables with central banks	21, 22	32 764	81 274
Loans and receivables with credit institutions	7, 21, 22	469 159	710 107
Lending to customers amortised cost	7-10, 21, 22	13 942 237	13 335 168
Lending to customers at fair value	7-10, 21, 23	121 369	135 494
Certificates and bonds	7, 21, 23, 24	1 695 465	1 471 530
Shares and fund units	7, 21, 23, 25	167 453	60 672
Financial instruments with change in value through other comprehensive income	21, 23, 25	853 818	775 623
Financial derivatives	7, 21, 23, 26	3 777	5 018
Ownership interests in associates	27	5 005	22 126
Intangible assets	28	4 512	9 024
Tangible fixed assets	28	34 752	31 149
Right-of-use assets	28	51 849	50 538
Assets held for sale	29		7 333
Other assets	7	3 766	1 127
Advance payments and earned income	7	12 937	14 007
TOTAL ASSETS		17 398 862	16 710 192
Deposits from customers	21, 22, 31	11 217 143	10 820 058
Liabilities for securities	21, 22, 32	3 298 397	3 248 771
Financial derivatives	21, 23, 26	677	115
Other liabilities	33	31 923	23 745
Current taxes	20	50 061	27 608
Accrued costs and income paid in advance		16 921	19 539
Deferred income tax	20	4 874	5 026
Provisions for pension commitments	34	7 809	5 359
Liabilities associated with the right to use assets	28	53 498	51 433
Other provisions		1 253	1 460
Subordinated loan capital	21, 22, 35	200 951	200 420
Total liabilities		14 883 508	14 403 535
Equity capital certificate capital	36, 38	123 313	123 313
Own equity capital certificates	38	-378	-400
Share premium	36, 38	425 285	425 285
Hybrid capital	35, 36	150 000	100 725
Other paid-in capital	36, 38	5 745	4 589
Total paid-in capital		703 965	653 512
Equalisation reserve	36, 38	443 963	405 626
The savings bank's fund	36	911 418	876 367
Other equity	36	456 008	371 152
Total retained earnings		1 811 389	1 653 145
Total equity		2 515 354	2 306 657
TOTAL EQUITY AND LIABILITIES		17 398 862	16 710 192

Statement of equity movements

<i>(NOK in thousands)</i>	Equity capital certifi- cates	Own equity capital certifi- cates	Share premium fund	Other paid-in capital	Equali- sation reserve fund	Other equity capital*	The savings bank's fund	Hybrid capital	Total equity capital
Total equity as at 01.01.22	123 313	-267	425 285	3 485	374 100	231 402	847 511	100 461	2 105 291
Dividends and gifts paid						-103 959			-103 959
Own equity capital certificates		-133		1 104		-2 022			-1 052
Interest paid on hybrid capital								-4 983	-4 983
Results 2022					31 526	245 731	28 855	5 248	311 359
Total equity as at 31.12.22	123 313	-400	425 285	4 589	405 626	371 152	876 367	100 725	2 306 657
Result for the period					39 717	163 106	36 317		239 141
Actuarial gains and losses on defined benefit pensions through profit and loss					-1 889		-1 730		-3 619
Value adjustment for shares measured at actual value above expanded result					508	52 777	465		53 750
Total result for the period					38 337	215 883	35 052		289 272
Own equity capital certificates		22		1 156		-1 300			-122
Issuance of new hybrid capital								150 000	150 000
Buyback of hybrid capital								-100 000	-100 000
Interest and costs on hybrid capital						-11 635		-725	-12 360
Dividend and gifts						-118 092			-118 092
Total equity as at 31.12.23	123 313	-378	425 285	5 745	443 963	456 008	911 418	150 000	2 515 354

*Other equity as at 31.12.23 consists of:

Fund for unrealised gains	312 591
Transactions of own equity capital certificates	-8 055
Accrued interest on hybrid capital	387
Dividend	78 920
Customer dividend and gift fund	72 164
*Other equity as at 31.12.23	456 008

Financial assets measured at actual value above expanded result as at 01.01.23	259 814
Value adjustment for financial assets measured at actual value above expanded result	52 777
Financial assets measured at actual value above expanded result as at 31.12.23	312 591

Cash flow

<i>(NOK in thousands)</i>	2023	2022
Cash flow from operating activities		
Payment of interest from customers	706 171	433 924
Payment of commissions and fees from customers	92 956	87 407
Payment of interest to customers	-280 995	-112 576
Interest payments on other loans/securities	-172 857	-84 818
Interest payments received on other loans/securities	101 546	44 169
Net deposits/loans from credit institutions	240 949	-178 514
Net payments in/out on instalment loans, lines of credit	-578 082	-429 213
Net payments in/out on customer deposits	386 491	569 665
Net payment in/out in connection with trading of financial assets	-321 942	-27 685
Payments received on sale of assets held for sale	7 333	2 140
Other income received	1 840	1 843
Payment for operation	-196 440	-208 934
Taxes	-24 092	-38 460
Net cash flow from operating activities	-37 122	58 948
Cash flow from investment activities		
Purchase of equities and other assets in other companies	-32 809	-78 007
Sale of equities and other assets in other companies	8 364	
Receipt of dividends	27 507	38 471
Dividend received from associated companies	20 400	800
Purchase of property, plant and equipment etc.	-7 200	-3 880
Sale of property, plant and equipment, etc.		1 265
Net cash flow from investment activities	16 262	-41 351
Cash flow from financing activities		
Payments received from issue of subordinated loan capital and perpetual capital bonds	150 000	
Payment on redemption of subordinated loan capital and perpetual capital bonds	-100 000	
Payments received from issue of notes and bond debt	1 000 000	275 000
Payment on redemption of notes and bond debt	-956 000	-190 000
Payments relating to leases under IFRS 16	-3 558	-3 845
Dividends paid	-118 092	-103 778
Net cash flow from financing activities	-27 650	-22 623
Net cash flow for the period	-48 510	-5 027
Cash and cash equivalents at the start of the period	81 274	86 301
Cash and cash equivalents at the end of the period	32 764	81 274

Profit and loss per segment

	2023				2022			
	Retail	Corporate	Un-distributed	Total	Retail	Corporate	Un-distributed	Total
Net interest income	184 993	135 180	58 569	378 742	150 771	125 186	17 401	293 358
Net commission income	60 766	22 505		83 271	58 673	21 457		80 129
Dividends and income from securities			30 786	30 786			54 093	54 093
Net changes in value on financial instruments at fair value through profit and loss			6 400	6 400			-6 333	-6 333
Other income	427			427	316			316
Total other operating income	61 193	22 505	37 186	120 885	58 989	21 457	47 760	128 205
Payroll/personnel costs	34 196	16 045	58 274	108 515	30 919	14 396	51 799	97 114
Other operating expenses, including depreciation	8 083	1 220	92 052	101 355	5 000	657	102 388	108 045
Total operating expense	42 279	17 265	150 325	209 869	35 919	15 054	154 187	205 159
Profit before losses	203 907	140 420	-54 570	289 757	173 841	131 589	-89 026	216 404
Losses on loans	-2 053	4 771		2 718	-1 697	4 005		2 308
Profit before tax	205 960	135 649	-54 570	287 040	175 538	127 584	-89 026	214 096
Deposits and lending by segment								
Gross lending	9 063 545	5 041 657		14 105 202	8 773 361	4 744 431		13 517 792
Value adjustments on loans at fair value	-2 235	-2 933		-5 168	-2 758	-4 603		-7 361
Write-downs in stage 3	-1 240	-5 113		-6 353	-9 323	-4 882		-14 204
Write-downs in stage 1+2	-4 949	-25 126		-30 075	-5 381	-20 184		-25 565
Net lending	9 055 122	5 008 485		14 063 606	8 755 900	4 714 762		13 470 662
Other assets			3 335 255	3 335 255			3 239 530	3 239 530
Total assets	9 055 122	5 008 485	3 335 255	17 398 862	8 755 900	4 714 762	3 239 530	16 710 192
Deposits	8 045 991	3 171 152		11 217 143	7 714 393	3 105 666		10 820 058
Other equity and liabilities			6 181 719	6 181 719			5 890 134	5 890 134
Total equity and liabilities	8 045 991	3 171 152	6 181 719	17 398 862	7 714 393	3 105 666	5 890 134	16 710 192

Equity and subordinated capital

Equity and subordinated capital (NOK in thousands)	Parent bank		Consolidated, incl. share of cooperative group	
	31.12.23	31.12.22	31.12.23	31.12.22
Savings bank fund	911 418	876 367	911 418	876 367
Equity capital certificate capital	123 313	123 313	123 313	123 313
Own equity capital certificates	-378	-400	-378	-400
Other equity	1 186 529	1 088 560	1 140 771	1 077 762
Allocated dividend	78 920	61 657	78 920	61 657
Allocated customer dividends	65 164	56 436	65 164	56 436
Total equity capital	2 364 967	2 205 932	2 319 209	2 195 134
- Deduction for allocated dividend	-78 920	-61 657	-78 920	-61 657
- Deduction for allocated customer dividends	-65 164	-56 436	-65 164	-56 436
-Intangible assets/deferred tax asset	-3 384	-6 768	-5 765	-8 517
-Deduction for assets at fair value	-1 989	-1 673	-3 656	-3 747
-Deduction for ownership of significant holdings in the financial sector			-14 103	-14 277
-Deduction for ownership of non-significant holdings in the financial sector	-608 802	-545 723	-36 275	-32 471
Total Core tier 1 capital	1 606 708	1 533 676	2 115 325	2 018 030
Perpetual capital bonds	150 000	100 000	191 485	147 007
Total core capital	1 756 708	1 633 676	2 306 810	2 165 037
Subordinated loan capital	200 000	200 000	255 879	255 373
Total supplementary capital	200 000	200 000	255 879	255 373
Net subordinated capital	1 956 708	1 833 676	2 562 689	2 420 410
Risk weighted capital	31.12.23	31.12.22	31.12.23	31.12.22
Credit risk – standard method	7 437 906	7 111 772	10 073 153	9 639 433
Operating risk	754 127	658 056	813 071	712 191
Additional calculation, fixed costs			11 621	13 523
Cva-addition	4 853	4 676	84 464	91 402
Total calculation basis	8 196 885	7 774 504	10 982 309	10 456 549
Capital adequacy	23.9%	23.6%	23.3%	23.1%
Core capital adequacy	21.4%	21.0%	21.0%	20.7%
Core tier 1 capital adequacy	19.6%	19.7%	19.3%	19.3%

Samlet utlånsvekst inkludert veksten i Eika Boligkreditt.

ÅRSREGNSKAPET FOR PERIODEN 01.01–31.12.2023 FOR JÆREN SPAREBANK

Erklæring i henhold til verdipapirhandelloven § 5–6

Vi bekrefter at bankens årsregnskap for perioden 2023 etter vår beste overbevisning er utarbeidet i samsvar med gjeldende regnskapsstandarder og at opplysningene i regnskapet gir et rettviseende bilde av bankens eiendeler, gjeld, finansielle stilling og resultat som helhet.

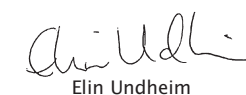
Årsberetningen gir en rettviseende oversikt over opplysninger nevnt i Vphl. § 5–6, 4. ledd:

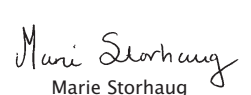
- Oversikt over viktige begivenheter i regnskapsperioden og deres innflytelse på årsregnskapet.
- Beskrivelse av de mest sentrale risiko- og usikkerhetsfaktorer virksomheten står overfor i neste regnskapsperiode.
- Beskrivelse av nærståendes vesentlige transaksjoner.

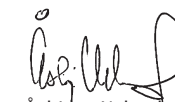
Bryne, 13. mars 2024
Styret i Jæren Sparebank

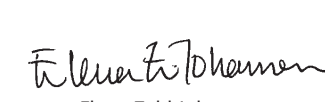

Per Bergstad
Styreleder

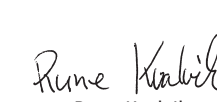

Bjørn Lende
Nestleder

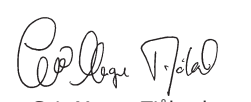

Elin Undheim
Styremedlem

Marie Storhaug
Styremedlem

Åsbjørn Ueland
Styremedlem

Elena Zahl Johansen
Styremedlem

Rune Kvalvik
Styremedlem

Geir Magne Tjåland
Adm. banksjef

Deloitte AS
Strandsvingen 14 A
NO-4032 Stavanger
Norway

+47 51 81 56 00
www.deloitte.no

Til forstanderskapet i Jæren Sparebank

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Uttalelse om årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for Jæren Sparebank som består av balanse per 31. desember 2023, totalresultat, oppstilling over endringer i egenkapital, kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder vesentlige opplysninger om regnskapsprinsipper.

Etter vår mening

- oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav, og
- gir årsregnskapet et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2023 og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med IFRS Accounting Standards som godkjent av EU.

Vår konklusjon er konsistent med vår tilleggsrapport til revisjonsutvalget.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under *Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av selskapet i samsvar med kravene i relevante lover og forskrifter i Norge og International Code of Ethics for Professional Accountants (inkludert internasjonale uavhengighetsstandarder) utstedt av International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Vi er ikke kjent med at vi har levert tjenester som er i strid med forbudet i revisjonsforordningen (EU) No 537/2014 artikkel 5 nr. 1.

Vi har vært Jæren Sparebanks revisor sammenhengende i 12 år fra valget på forstanderskapsmøtet den 29. mars 2012 for regnskapsåret 2012 (med gjenvalg på forstanderskapsmøtet den 31. mars 2022).

Sentrale forhold ved revisjonen

Sentrale forhold ved revisjonen er de forhold vi mener var av størst betydning ved revisjonen av årsregnskapet for 2023. Disse forholdene ble håndtert ved revisjonens utførelse og da vi dannet oss vår mening om årsregnskapet som helhet. Vi konkluderer ikke særskilt på disse forholdene.

IT SYSTEMER OG KONTROLLER RELEVANT FOR FINANSIELL RAPPORTERING

Beskrivelse av det sentrale forhold	Hvordan vår revisjon adresserte det sentrale forholdet
Jæren Sparebanks IT-systemer er helt sentrale for regnskapsføringen og rapporteringen av gjennomførte transaksjoner, for å fremskaffe grunnlag for viktige estimater og beregninger, og for å fremskaffe relevant tilleggsinformasjon.	Jæren Sparebank har etablert en overordnet styringsmodell og kontrollaktiviteter knyttet til sine IT-systemer. Vi har opparbeidet oss en forståelse for Jæren Sparebanks overordnede styringsmodell for IT-systemene som er relevant for den finansielle rapporteringen.

Deloitte AS and Deloitte Advokatfirma AS are the Norwegian affiliates of Deloitte NSE LLP, a member firm of Deloitte Touche Tohmatsu Limited ("DTTL"), its network of member firms, and their related entities. DTTL and each of its member firms are legally separate and independent entities. DTTL (also referred to as "Deloitte Global") does not provide services to clients. Please see www.deloitte.no for a more detailed description of DTTL and its member firms.

Registrert i Foretaksregisteret
Medlemmer av Den norske Revisorforening
Organisasjonsnummer: 980 211 282

side 2
Uavhengig revisors beretning
Jæren Sparebank

IT-systemene er standardiserte, og forvaltningen og driften er i stor grad utkontraktert til tjenesteleverandører.	Vi vurderte og testet utformingen av utvalgte kontrollaktiviteter relevant for den finansielle rapporteringen som er knyttet til tilgangsstyring. For et utvalg av disse kontrollaktivitetene testet vi om de hadde fungert i perioden.
Det vises til nærmere beskrivelse om forvaltning og drift av IT-systemene i Jæren Sparebank, se note 6 i årsregnskapet.	
God styring og kontroll med IT-systemene både i Jæren Sparebank og hos tjenesteleverandørene er av vesentlig betydning for å sikre nøyaktig, fullstendig og pålitelig finansiell rapportering og er derfor et sentralt forhold i revisjonen.	Vi vurderte tredjepartsbekreftelse (ISAE 3402-rapport) fra Jæren Sparebanks tjenesteleverandør av kjernebanksystemet med hensyn til om denne hadde tilfredsstillende internkontroll på IT-områder som kan ha betydning for Jæren Sparebanks finansielle rapportering. Vi vurderte også tredjepartsbekreftelse (ISAE 3000) knyttet til tjenesteleverandøren med hensyn til om utvalgte automatiserte kontrollaktiviteter i IT-systemene, herunder blant annet beregning av renter og gebyrer og systemgenererte rapporter var tilfredsstillende utformet og om de hadde fungert i perioden.
	Vi benyttet egne IT-spesialister i arbeidet med å forstå den overordnede styringsmodellen for IT-systemer og i vurderingen og testingen av kontrollaktivitetene knyttet til IT-systemer.

NEDSKRIVING FOR FORVENTET TAP PÅ UTLÅN TIL BEDRIFTSMARKEDET

Beskrivelse av det sentrale forhold	Hvordan vår revisjon adresserte det sentrale forholdet
Jæren Sparebank har utlån til bedriftsmarkedet, se note 7 og 10 for en omtale av kredittrisiko og nedskrivninger på utlån og garantier.	Jæren Sparebank har etablert ulike kontrollaktiviteter knyttet til nedskrivninger på utlån innen bedriftsmarkedet.
Jæren Sparebank har foretatt en vurdering av behovet for nedskrivninger på utlånene per 31.12.2023. Det er knyttet betydelig skjønn til bankens vurderinger av størrelsen på nedskrivningene innen bedriftsmarkedet.	Vi rimelighetsvurderte nedskrivningene og endringene i nedskrivningene gjennom året, og innhentet og vurderte Jæren Sparebanks begrunnelse for endringene.
Skjønnsutøvelsen knytter seg til framoverskuende vurderinger av sannsynligheten for mislighold og tap gitt mislighold for å estimere forventet tap, inkludert vurderinger av hvordan forventet tap påvirkes av usikkerheter om den økonomiske utviklingen. Jæren Sparebank benytter modeller og informasjon fra en tjenesteleverandør i beregningen av forventet tap.	Vi vurderte og testet utformingen av utvalgte kontrollaktiviteter knyttet til individuelle nedskrivninger på tapsutsatte utlån. Kontrollaktivitetene vi vurderte og testet var knyttet til identifikasjon av tapsutsatte utlån og vurdering av kontantstrømmer fra disse utlånene. For et utvalg av disse kontrollaktivitetene testet vi om de hadde fungert i perioden.
Forutsetningene og estimatene som benyttes i vurderingene er avgjørende for størrelsen på	For et utvalg av tapsutsatte utlån testet vi om disse var tidsriktig identifisert og vurderte de kontantstrømmer som banken hadde estimert fra utlånene.

nedskrivningene, og nedskrivninger på utlån i bedriftsmarkedet er derfor et sentralt forhold i vår revisjon.	For øvrige nedskrivninger på utlån beregnet ved bruk av modeller og informasjon fra Jæren Sparebank sin tjenesteleverandør, vurderte vi tredjepartsbekreftelse knyttet til: • modelldokumentasjon • beregning av sannsynlighet for mislighold, tap gitt mislighold og eksponering på tidspunkt for mislighold, og • validering av modellene mot historisk tap. Vi vurderte et utvalg av benyttede framoverskuende forutsetninger mot eksterne rapporter om framtidsutsikter fra Norges Bank og Statistisk Sentralbyrå. Vi vurderte om noteopplysningene om nedskrivninger på utlån innen bedriftsmarkedet tilfredsstiller kravene i IFRS 7.
--	--

Øvrig informasjon

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlige for informasjonen i årsberetningen og annen øvrig informasjon som er publisert sammen med årsregnskapet. Øvrig informasjon omfatter informasjon i årsrapporten, bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker verken informasjonen i årsberetningen eller annen øvrig informasjon.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese årsberetningen og annen øvrig informasjon. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom årsberetningen, annen øvrig informasjon og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i årsberetningen og annen øvrig informasjon ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom årsberetningen eller annen øvrig informasjon fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at årsberetningen

- er konsistent med årsregnskapet og
- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav.

Vår uttalelse om årsberetningen gjelder tilsvarende for redegjørelser om foretaksstyring og samfunnsansvar.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med IFRS Accounting Standards som godkjent av EU. Ledelsen er også ansvarlig for slik internkontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet med mindre ledelsen enten har til hensikt å avvikle selskapet eller legge ned virksomheten, eller ikke har noe realistisk alternativ til dette.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betyggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og vurderer vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av internkontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av intern kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på om ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen er hensiktsmessig, og, basert på innhentede revisjonsbevis, hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i årsregnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifierer vår konklusjon. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet frem til datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet ikke kan fortsette driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte innholdet i og tidspunkt for revisjonsarbeidet og eventuelle vesentlige funn i revisjonen, herunder vesentlige svakheter i intern kontroll som vi avdekker gjennom revisjonen.

Vi avgir en uttalelse til revisjonsutvalget om at vi har etterlevd relevante etiske krav til uavhengighet, og kommuniserer med dem alle relasjoner og andre forhold som med rimelighet kan tenkes å kunne påvirke vår uavhengighet, og der det er relevant, om tilhørende forholdsregler.

Av de forholdene vi har kommunisert med styret, tar vi standpunkt til hvilke som var av størst betydning for revisjonen av årsregnskapet for den aktuelle perioden, og som derfor er sentrale forhold ved revisjonen. Vi beskriver disse forholdene i revisjonsberetningen med mindre lov eller forskrift hindrer offentliggjøring av forholdet, eller dersom vi, i ekstremt sjeldne tilfeller, beslutter at forholdet ikke skal omtales i revisjonsberetningen siden de negative konsekvensene ved å gjøre dette med rimelighet må forventes å oppveie allmennhetens interesse av at forholdet blir omtalt.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Uttalelse om etterlevelse av krav om felles elektronisk rapporteringsformat (ESEF)

Konklusjon

Som en del av revisjonen av årsregnskapet for Jæren Sparebank har vi utført et attestasjonsoppdrag for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som inngår i årsrapporten med filnavn Årsrapport 2023.xhtml i det alt

Penneo Dokumentnøkkel: 36DDD-AVLEM-GHTBO-8FOPM-V15QA-LWOPF

Penneo Dokumentnøkkel: 36DDD-AVLEM-GHTBO-8FOPM-V15QA-LWOPF

vesentlige er utarbeidet i overensstemmelse med kravene i delegert kommisjonsforordning (EU) 2019/815 om et felles elektronisk rapporteringsformat (ESEF-regelverket) etter forskrift gitt med hjemmel i verdipapirhandelloven § 5-5, som inneholder krav til utarbeidelse av årsrapporten i XHTML-format.

Etter vår mening er årsregnskapet som inngår i årsrapporten i det alt vesentlige utarbeidet i overensstemmelse med kravene i ESEF-regelverket.

Ledelsens ansvar

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsrapporten i overensstemmelse med ESEF-regelverket. Ansvaret omfatter en hensiktsmessig prosess, og slik intern kontroll ledelsen finner nødvendig.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er, på grunnlag av innhentet revisjonsbevis, å gi uttrykk for en mening om årsregnskapet, som inngår i årsrapporten, i det alt vesentlige er utarbeidet i overensstemmelse med kravene i ESEF-regelverket. Vi utfører vårt arbeid i samsvar med internasjonal attestasjonsstandard (ISAE) 3000 – «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorisk kontroll av historisk finansiell informasjon». Standarden krever at vi planlegger og utfører handlinger for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet er utarbeidet i overensstemmelse med kravene i ESEF-regelverket.

Som et ledd i vårt arbeid utfører vi handlinger for å opparbeide forståelse for selskapets prosesser for å utarbeide årsregnskapet i overensstemmelse med ESEF-regelverket. Vi kontrollerer om årsregnskapet foreligger i XHTML-format. Vi mener at innhentet bevis er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Stavanger, 13. mars 2024
Deloitte AS

Else Høyland Joranger
statsautorisert revisor

Signaturene i dette dokumentet er juridisk bindende. Dokument signert med "Penneo™ - sikker digital signatur". De signerende parter sin identitet er registrert, og er listet nedenfor.

"Med min signatur bekrefter jeg alle datoer og innholdet i dette dokument."

Else Høyland Joranger

Statsautorisert revisor

På vegne av: Deloitte AS

Serienummer: 9578-5995-4-62103

IP: 163.116.xxx.xxx

2024-03-13 06:20:52 UTC

Penneo Dokumentnøkkel: 36DDD-AVLEM-GHTBO-8FOPM-V15QA-LW0PF

Dokumentet er signert digitalt, med **Penneo.com**. Alle digitale signatur-data i dokumentet er sikret og validert av den datamaskin-utregnede hash-verdien av det opprinnelige dokument. Dokumentet er låst og tids-stemplet med et sertifikat fra en betrodd tredjepart. All kryptografisk bevis er integrert i denne PDF, for fremtidig validering (hvis nødvendig).

Hvordan bekrefter at dette dokumentet er originalen?

Dokumentet er beskyttet av ett Adobe CDS sertifikat. Når du åpner dokumentet i

Adobe Reader, skal du kunne se at dokumentet er sertifisert av **Penneo e-signature service** <penneo@penneo.com>. Dette garanterer at innholdet i dokumentet ikke har blitt endret.

Det er lett å kontrollere de kryptografiske beviser som er lokalisert inne i dokumentet, med Penneo validator - <https://penneo.com/validator>

Deloitte AS
Strandsvingen 14 A
NO-4032 Stavanger
Norway

+47 51 81 56 00
www.deloitte.no

To the Board of Trustees of Jæren Sparebank

INDEPENDENT AUDITOR’S REPORT

Report on the Audit of the Financial Statements

Opinion

We have audited the financial statements of Jæren Sparebank (the Company), which comprise the balance sheet as at 31 December 2023, the income statement, statement of changes in equity and statement of cash flows for the year then ended, and notes to the financial statements, including material accounting policy information.

In our opinion

- the financial statements comply with applicable statutory requirements,
- the financial statements give a true and fair view of the financial position of the Company as at 31 December 2023, and its financial performance and its cash flows for the year then ended in accordance with IFRS Accounting Standards as adopted by the EU.

Our opinion is consistent with our additional report to the Audit Committee.

Basis for Opinion

We conducted our audit in accordance with International Standards on Auditing (ISAs). Our responsibilities under those standards are further described in the Auditor’s Responsibilities for the Audit of the Financial Statements section of our report. We are independent of the Company as required by relevant laws and regulations in Norway and the International Ethics Standards Board for Accountants’ International Code of Ethics for Professional Accountants (including International Independence Standards) (IESBA Code), and we have fulfilled our other ethical responsibilities in accordance with these requirements. We believe that the audit evidence we have obtained is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion.

To the best of our knowledge and belief, no prohibited non-audit services referred to in the Audit Regulation (537/2014) Article 5.1 have been provided.

We have been the auditor of Jæren Sparebank for 12 years from the election by the Board of Trustees on 29 March 2012 for the accounting year 2012 (with a renewed election on 31 March 2022).

Key Audit Matters

Key audit matters are those matters that, in our professional judgment, were of most significance in our audit of the financial statements of 2023. These matters were addressed in the context of our audit of the financial statements as a whole, and in forming our opinion thereon, and we do not provide a separate opinion on these matters.

Deloitte AS and Deloitte Advokatfirma AS are the Norwegian affiliates of Deloitte NSE LLP, a member firm of Deloitte Touche Tohmatsu Limited ("DTTL"), its network of member firms, and their related entities. DTTL and each of its member firms are legally separate and independent entities. DTTL (also referred to as "Deloitte Global") does not provide services to clients. Please see www.deloitte.no for a more detailed description of DTTL and its member firms.

side 2
Independent auditor’s report
Jæren Sparebank

IT SYSTEMS AND INTERNAL CONTROLS RELEVANT FOR FINANCIAL REPORTING

Description of the Key Audit Matter	How the matter was addressed in the audit
The IT systems within Jæren Sparebank are key in the accounting and reporting of completed transactions, in obtaining the basis for key estimates and calculations, and in obtaining relevant information to be disclosed.	Jæren Sparebank has established a general governance model and internal controls on their IT systems. We have obtained an understanding of Jæren Sparebanks IT governance model relevant for financial reporting.
The IT systems are standardized, and the management and operation of the systems are to a great extent outsourced to external service providers.	We assessed and tested the design of selected internal control activities relevant for financial reporting, including selected controls related to access management. For a sample of these controls, we tested their operating effectiveness in the reporting period.
Reference is made to note 6 in the financial statements, for a description of the management and operation IT systems in Jæren Sparebank.	
Proper management and control of these IT systems both from Jæren Sparebank and their service providers are of high importance in order to ensure precise, complete and reliable financial reporting, and this area is therefore considered to be a key audit matter.	We also considered the third party attestation report (ISAE 3402 Report) on Jæren Sparebanks service provider of the core banking system focusing on whether they had adequate internal controls on areas that are of importance for the financial reporting of Jæren Sparebank. In addition, we considered a third party confirmation (ISAE 3000) related to the service provider with regards to the design and implementation of selected automated control activities in the IT-systems, including among others the calculation of interests and fees as well as if system generated reports was adequately designed and implemented.
	We have engaged our internal IT experts in the work related to understanding the governance model on IT and in assessing and testing the internal control activities related to IT.

CORPORATE LOAN LOSS PROVISIONS

Description of the Key Audit Matter	How the matter was addressed in the audit
Jæren Sparebank have loans in the corporate segment, and reference is made to note 7 and 10 for disclosures on credit risk and loss provisions on loans and guarantees.	Jæren Sparebank has established internal control activities related to the calculation of loan loss provisions on corporate lending.
Jæren Sparebank have considered the need for loan loss provisions as per 31.12.2023. There is a considerable amount of judgement involved in estimating the loan loss provisions within the corporate segment.	We performed a reasonability check on the loan loss provisions and the changes in these provisions during the year, and collected and assessed Jæren Sparebanks reasoning behind such changes.
The judgement is related to forward-looking assessments of probability of default and loss given default, in order to estimate the expected loss, including an assessment on how expected loss is affected by uncertainties regarding the economic development.	We assessed and tested the design of selected key controls concerning loans subject to impairment. The control activities we assessed and tested were related to identification of loans subject to impairment and the assessment of the expected future cash flows on these loans. For a sample of these control activities, we tested if they were operating effectively during the period.
Jæren Sparebank utilizes models and information from a service provider in the calculation of expected loss.	On a sample of impaired loans, we tested if these were timely identified, and considered the expected future cash flows the bank had estimated on these loans.
The assumptions and estimates used in these assessments are of critical importance for the size of these provisions, and corporate loan loss provisions are therefore a key audit matter in our audit.	On remaining loan loss provisions calculated in models and information from the service provider, we assessed the third party confirmation with regards to: - Documentation of the models - Calculation of probability of default, loss given default and exposure at default, and - validation of the models against historical losses We assessed a selection of applied forward-looking assumptions against external reports on forward-looking data from Norges Bank and Statistics Norway.
	We considered if the note disclosures on loan loss impairments within corporate lending is in line with requirements set forth in IFRS 7.

Other Information

The Board of Directors and the Managing Director (management) are responsible for the information in the Board of Directors' report and the other information accompanying the financial statements. The other information comprises information in the annual report, but does not include the financial statements and our auditor's report thereon. Our

opinion on the financial statements does not cover the information in the Board of Directors' report nor the other information accompanying the financial statements.

In connection with our audit of the financial statements, our responsibility is to read the Board of Directors' report and the other information accompanying the financial statements. The purpose is to consider if there is material inconsistency between the Board of Directors' report and the other information accompanying the financial statements and the financial statements or our knowledge obtained in the audit, or whether the Board of Directors' report and the other information accompanying the financial statements otherwise appear to be materially misstated. We are required to report if there is a material misstatement in the Board of Directors' report or the other information accompanying the financial statements. We have nothing to report in this regard.

Based on our knowledge obtained in the audit, it is our opinion that the Board of Directors' report

- is consistent with the financial statements and
- contains the information required by applicable statutory requirements.

Our opinion on the Board of Directors' report applies correspondingly to the statements on Corporate Governance and Corporate Social Responsibility.

Responsibilities of Management for the Financial Statements

Management is responsible for the preparation of financial statements that give a true and fair view in accordance with IFRS Accounting Standards as adopted by the EU, and for such internal control as management determines is necessary to enable the preparation of financial statements that are free from material misstatement, whether due to fraud or error.

In preparing the financial statements, management is responsible for assessing the Company's ability to continue as a going concern, disclosing, as applicable, matters related to going concern and using the going concern basis of accounting unless management either intends to liquidate the Company or to cease operations, or has no realistic alternative but to do so.

Auditor's Responsibilities for the Audit of the Financial Statements

Our objectives are to obtain reasonable assurance about whether the financial statements as a whole are free from material misstatement, whether due to fraud or error, and to issue an auditor's report that includes our opinion. Reasonable assurance is a high level of assurance, but is not a guarantee that an audit conducted in accordance with ISAs will always detect a material misstatement when it exists. Misstatements can arise from fraud or error and are considered material if, individually or in aggregate, they could reasonably be expected to influence the economic decisions of users taken on the basis of these financial statements.

As part of an audit in accordance with ISAs, we exercise professional judgment and maintain professional scepticism throughout the audit. We also:

- identify and assess the risks of material misstatement of the financial statements, whether due to fraud or error. We design and perform audit procedures responsive to those risks, and obtain audit evidence that is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion. The risk of not detecting a material misstatement resulting from fraud is higher than for one resulting from error, as fraud may involve collusion, forgery, intentional omissions, misrepresentations, or the override of internal control.
- obtain an understanding of internal control relevant to the audit in order to design audit procedures that are appropriate in the circumstances, but not for the purpose of expressing an opinion on the effectiveness of the Company's internal control.
- evaluate the appropriateness of accounting policies used and the reasonableness of accounting estimates and related disclosures made by management.
- conclude on the appropriateness of management's use of the going concern basis of accounting, and, based on the audit evidence obtained, whether a material uncertainty exists related to events or conditions that may cast significant doubt on the Company's ability to continue as a going concern. If we conclude that a

material uncertainty exists, we are required to draw attention in our auditor’s report to the related disclosures in the financial statements or, if such disclosures are inadequate, to modify our opinion. Our conclusions are based on the audit evidence obtained up to the date of our auditor’s report. However, future events or conditions may cause the Company to cease to continue as a going concern.

- evaluate the overall presentation, structure and content of the financial statements, including the disclosures, and whether the financial statements represent the underlying transactions and events in a manner that achieves a true and fair view.

We communicate with the Board of Directors regarding, among other matters, the planned scope and timing of the audit and significant audit findings, including any significant deficiencies in internal control that we identify during our audit.

We also provide the Audit Committee with a statement that we have complied with relevant ethical requirements regarding independence, and to communicate with them all relationships and other matters that may reasonably be thought to bear on our independence, and where applicable, related safeguards.

From the matters communicated with the Board of Directors, we determine those matters that were of most significance in the audit of the financial statements of the current period and are therefore the key audit matters. We describe these matters in our auditor’s report unless law or regulation precludes public disclosure about the matter or when, in extremely rare circumstances, we determine that a matter should not be communicated in our report because the adverse consequences of doing so would reasonably be expected to outweigh the public interest benefits of such communication.

Report on Other Legal and Regulatory Requirements

Report on Compliance with Requirement on European Single Electronic Format (ESEF)

Opinion

As part of the audit of the financial statements of Jæren Sparebank, we have performed an assurance engagement to obtain reasonable assurance about whether the financial statements included in the annual report, with the file name Årsrapport 2023.xhtml, have been prepared, in all material respects, in compliance with the requirements of the Commission Delegated Regulation (EU) 2019/815 on the European Single Electronic Format (ESEF Regulation) and regulation pursuant to Section 5-5 of the Norwegian Securities Trading Act, which includes requirements related to the preparation of the annual report in XHTML format.

In our opinion, the financial statements, included in the annual report, have been prepared, in all material respects, in compliance with the ESEF regulation.

Management’s Responsibilities

Management is responsible for the preparation of the annual report in compliance with the ESEF regulation. This responsibility comprises an adequate process and such internal control as management determines is necessary.

Auditor’s Responsibilities

Our responsibility, based on audit evidence obtained, is to express an opinion on whether, in all material respects, the financial statements included in the annual report have been prepared in compliance with ESEF. We conduct our work in compliance with the International Standard for Assurance Engagements (ISAE) 3000 – “Assurance engagements other than audits or reviews of historical financial information”. The standard requires us to plan and perform procedures to obtain reasonable assurance about whether the financial statements included in the annual report have been prepared in compliance with the ESEF Regulation.

As part of our work, we have performed procedures to obtain an understanding of the Company’s processes for preparing the financial statements in compliance with the ESEF Regulation. We examine whether the financial statements are presented in XHTML-format. We believe that the evidence we have obtained is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion.

Stavanger, 13 March 2024
Deloitte AS

Else Høyland Joranger
State Authorised Public Accountant

Note: This translation from Norwegian has been prepared for information purposes only.

